

IV

(Informări)

INFORMĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE ȘI ORGANELE UNIUNII
EUROPENE

CURTEA DE CONTURI

În temeiul dispozițiilor articolului 248 alineatele (1) și (4) din Tratatul CE și ale articolelor 129 și 143 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1525/2007 al Consiliului din 17 decembrie 2007, precum și ale articolelor 139 și 156 din Regulamentul (CE) nr. 215/2008 al Consiliului din 18 februarie 2008 privind regulamentul financiar aplicabil celui de al zecelea Fond european de dezvoltare,

Curtea de Conturi a Comunităților Europene, în ședința sa din 24 septembrie 2009, a adoptat

RAPOARTELE ANUALE**privind exercițiul financiar 2008.**

Rapoartele, însoțite de răspunsurile instituțiilor la observațiile Curții, au fost transmise autorităților responsabile de acordarea descărcării de gestiune, precum și celorlalte instituții.

Membrii Curții de Conturi sunt:

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA (președinte), Hubert WEBER, Maarten B. ENGWARD, Máire GEOGHEGAN-QUINN, David BOSTOCK, Morten Louis LEVYSOHN, Ioannis SARMAS, Július MOLNÁR, Vojko Anton ANTONČIČ, Gejza HALÁSZ, Jacek UCZKIEWICZ, Josef BONNICI, Irena PETRUŠKEVIČIENĖ, Igors LUDBORŽS, Jan KINŠT, Kersti KALJULAI, Kikis KAZAMIAS, Massimo VARI, Juan RAMALLO MASSANET, Olavi ALA-NISSILÄ, Lars HEIKENSTEN, Karel PINXTEN, Ovidiu ISPIR, Nadejda SANDOLOVA, Michel CRETIN, Harald NOACK, Henri GRETHEN.

RAPORTUL ANUAL REFERITOR LA EXECUȚIA BUGETULUI

(2009/C 269/01)

CUPRINS

	<i>Pagina</i>
Introducere generală	7
Capitolul 1 — Declarația de asigurare și informații în sprijinul acesteia	9
Capitolul 2 — Sistemul de control intern al Comisiei	37
Capitolul 3 — Gestiunea bugetară	63
Capitolul 4 — Venituri	71
Capitolul 5 — Agricultură și resurse naturale	87
Capitolul 6 — Coeziune	121
Capitolul 7 — Cercetare, energie și transport	139
Capitolul 8 — Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea	157
Capitolul 9 — Educație și cetățenie	175
Capitolul 10 — Afaceri economice și financiare	193
Capitolul 11 — Cheltuielile administrative și alte cheltuieli	213
Anexa I — Informații financiare privind bugetul general	231
Anexa II — Lista rapoartelor speciale adoptate de Curtea de Conturi de la publicarea ultimului raport anual	255

INTRODUCERE GENERALĂ

0.1. Curtea de Conturi Europeană este instituția Uniunii Europene instituită prin tratat cu scopul de a efectua auditul finanțelor UE. În calitate de auditor extern al Uniunii Europene, aceasta contribuie la îmbunătățirea gestiunii financiare a UE și joacă rolul de gardian independent al intereselor financiare ale cetățenilor Uniunii. Mai multe informații cu privire la Curte sunt disponibile în raportul său anual de activitate, care, împreună cu rapoartele speciale pe teme specifice și cu avizele referitoare la acte legislative noi sau modificate, se poate accesa pe site-ul Curții, www.eca.europa.eu

0.2. Prezentul document, care se referă la exercițiul financiar 2008, cuprinde cel de al 32-lea raport anual al Curții privind execuția bugetului general al Uniunii Europene. Împreună cu raportul sunt prezentate și răspunsurile Comisiei, precum și cele ale altor instituții și organisme comunitare, acolo unde este cazul. Pentru Fondurile europene de dezvoltare se publică un raport anual separat.

0.3. Bugetul general al Uniunii Europene se adoptă anual de către Consiliu și Parlamentul European. Raportul anual al Curții furnizează o bază pentru procedura de descărcare de gestiune, care încheie procesul bugetar anual. Un loc esențial în cadrul acestui raport îl deține declarația de asigurare a Curții cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale Comunităților Europene și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente.

0.4. Cheltuielile aferente secțiunii din buget corespunzătoare Comisiei sunt defalcate în 23 de titluri, care acoperă diferitele domenii de politici. Domeniile de politici reflectă modul în care activitățile Uniunii sunt planificate și clasificate, iar entitățile responsabile de fiecare domeniu trebuie să răspundă pentru modul în care au gestionat fondurile utilizate. Cheltuielile UE se planifică pe perioade de șapte ani (cadre financiare) și se clasifică în șase rubrici distincte. Domeniile de politici corespund, în general, câte uneia dintre aceste rubrici, însă anumite domenii țin de mai multe rubrici în același timp. Raportul Curții este organizat în jurul unor grupuri de domenii de politici, după cum este prezentat în **tabelul 1.2** (23 de titluri pentru cheltuieli, 1 titlu pentru venituri și 9 secțiuni pentru cheltuielile administrative). Aceste grupuri corespund îndeaproape, însă nu în totalitate, rubricilor din cadrul financiar 2007-2013.

0.5. Capitolul 1 al raportului cuprinde declarația de asigurare și informațiile aduse în sprijinul acesteia. Capitolul 2 prezintă constatările cu privire la sistemul de control intern al Comisiei, iar capitolul 3 tratează despre modul în care Comisia a gestionat bugetul exercițiului 2008. În restul capitolelor, 4-11, se prezintă în detaliu constatări de audit formulate sub forma unor aprecieri specifice cu privire la veniturile Comunității și la diferitele domenii de cheltuieli.

0.6. Aprecierile specifice se bazează în esență pe rezultatele testelor efectuate de Curte cu scopul de a verifica regularitatea operațiunilor, precum și pe evaluarea eficacității principalelor sisteme de supraveghere și de control utilizate pentru veniturile și pentru cheltuielile în cauză. Concluziile acestor activități de audit constituie fundamentul declarației de asigurare.

CAPITOLUL 1

Declarația de asigurare și informații în sprijinul acesteia

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Declarația de asigurare a Curții furnizată Parlamentului European și Consiliului	I-XIII
Opinia privind fiabilitatea conturilor	VII-VIII
Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor	IX-XIII
Informații în sprijinul declarației de asigurare	1.1-1.49
Introducere	1.1-1.3
Fiabilitatea conturilor	1.4-1.19
Contextul general	1.4-1.5
Sfera și abordarea auditului	1.6
Măsuri luate în vederea consolidării sistemului contabil pe bază de angajamente	1.7-1.11
Situațiile financiare consolidate la 31 decembrie 2008	1.12-1.15
Alte aspecte	1.16-1.18
Concluzie	1.19
Regularitatea operațiunilor subiacente conturilor	1.20-1.49
Structura aprecierilor specifice realizate în contextul DAS	1.20
Explicații privind abordarea DAS și rezultatele	1.21-1.31
Prezentare generală a rezultatelor obținute în urma auditului privind exercițiul 2008	1.32-1.38
Cum se pot remedia deficiențele?	1.39-1.49

DECLARAȚIA DE ASIGURARE A CURȚII FURNIZATĂ PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI CONSILIULUI

I. În temeiul dispozițiilor articolului 248 din tratat, Curtea a auditat următoarele aspecte:

- (a) „conturile anuale ale Comunităților Europene” care cuprind „situațiile financiare consolidate” ⁽¹⁾ și „rapoartele consolidate privind execuția bugetară” ⁽²⁾ pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2008; și
- (b) legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi.

Responsabilitatea conducerii

II. În conformitate cu articolele 268-280 din tratat și cu Regulamentul financiar, conducerea ⁽³⁾ este responsabilă de întocmirea și de prezentarea fidelă a „conturilor anuale ale Comunităților Europene”, precum și de legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestora:

- (a) responsabilitatea conducerii în ceea ce privește „conturile anuale ale Comunităților Europene” include: conceperea, implementarea și menținerea controlului intern necesar pentru întocmirea, ca și pentru prezentarea fidelă a unor situații financiare care să nu fie afectate de denaturări semnificative, fie cauzate de fraudă, fie cauzate de erori; alegerea și aplicarea unor politici contabile corespunzătoare, pe baza normelor contabile adoptate de contabilul-șef al Comisiei ⁽⁴⁾; și elaborarea unor estimări contabile rezonabile în lumina circumstanțelor existente. În conformitate cu articolul 129 din Regulamentul financiar, Comisia aprobă „conturile anuale ale Comunităților Europene” după ce contabilul-șef al Comisiei le-a consolidat pe baza informațiilor prezentate de către celelalte instituții ⁽⁵⁾ și organisme ⁽⁶⁾ și după ce a întocmit o notă ce însoțește conturile consolidate, în care declară, *inter alia*, că a obținut o asigurare rezonabilă conform căreia aceste conturi prezintă, sub toate aspectele semnificative, o imagine fidelă a situației financiare a Comunităților Europene.
- (b) modul în care conducerea își exercită responsabilitățile privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente depinde de modalitatea de execuție a bugetului. În cazul gestiunii centralizate directe, sarcinile de execuție sunt îndeplinite de serviciile Comisiei. În cazul gestiunii partajate (repartizate), sarcinile de execuție se delegează statelor membre, în cazul gestiunii descentralizate, acestea se delegează țărilor terțe, iar în cazul gestiunii centralizate indirecte, ele se delegează altor organisme. Atunci când se aplică gestiunea în comun, sarcinile de execuție se împart între Comisie și organizațiile internaționale (articolele 53-57 din Regulamentul financiar). Sarcinile de execuție trebuie să respecte principiul bunei gestiuni financiare, conform căruia este necesar să se conceapă, să se implementeze și să se mențină un sistem eficient și eficace de control intern, care să facă apel la o supraveghere adecvată și la măsuri corespunzătoare de prevenire a neregularităților și a fraudei, precum și, dacă se dovedește necesar, la acțiuni în justiție pentru recuperarea fondurilor plătite sau utilizate în mod incorect. Indiferent de modalitatea de execuție aplicată, responsabilitatea finală pentru legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor Comunităților Europene aparține Comisiei (articolul 274 din tratat).

⁽¹⁾ „Situațiile financiare consolidate” cuprind: bilanțul, contul rezultatului economic, tabelul fluxurilor de numerar, situația modificărilor de capital, o sinteză a principalelor politici contabile, precum și alte note explicative (inclusiv raportarea pe segmente).

⁽²⁾ „Rapoartele consolidate privind execuția bugetară” cuprind rapoartele consolidate privind execuția bugetară, precum și o sinteză a principiilor bugetare și alte note explicative.

⁽³⁾ La nivelul instituțiilor și organismelor europene, conducerea include membrii instituțiilor, directorii agențiilor, ordonatorii de credite delegați și subdelegați, contabilii-șefi, precum și personalul superior al unităților financiare, de audit sau de control. La nivelul statelor membre și al statelor beneficiare, conducerea include ordonatorii de credite, contabilii-șefi și personalul superior al autorităților de plată, al organismelor de certificare și al agențiilor de implementare.

⁽⁴⁾ Normele contabile adoptate de contabilul-șef al Comisiei se bazează pe Standardele internaționale de contabilitate pentru sectorul public (*International Public Sector Accounting Standards – IPSAS*) emise de Federația Internațională a Contabililor sau, dacă nu este cazul utilizării acestora, pe Standardele internaționale de contabilitate (*International Accounting Standards – IAS*)/Standardele internaționale de raportare financiară (*International Financial Reporting Standards – IFRS*) emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (*International Accounting Standards Board – IASB*). În conformitate cu Regulamentul financiar, „situațiile financiare consolidate” pentru exercițiul financiar 2008 se întocmesc (așa cum se procedează încă începând cu exercițiul financiar 2005) pe baza acestor norme contabile adoptate de contabilul-șef al Comisiei, prin intermediul cărora principiile contabile bazate pe contabilitatea de angajamente sunt adaptate la mediul specific al Comunităților, în timp ce „rapoartele consolidate privind execuția bugetară” continuă să se bazeze în principal pe mișcări de lichidități.

⁽⁵⁾ Înainte de adoptarea conturilor anuale de către instituții, contabilii-șefi ai respectivelor instituții le semnează, certificând astfel că dispun de o asigurare rezonabilă conform căreia conturile respective prezintă o imagine fidelă a situației financiare a instituției în cauză (articolul 61 din Regulamentul financiar).

⁽⁶⁾ Conturile anuale se întocmesc de către directorii respectivelor organisme și se trimit contabilului-șef al Comisiei, împreună cu avizul consiliului de administrație al organismului în cauză. În plus, respectivii contabilii-șefi semnează aceste conturi, certificând astfel că dispun de o asigurare rezonabilă conform căreia conturile respective prezintă o imagine fidelă a situației financiare a organismului în cauză (articolul 61 din Regulamentul financiar).

Responsabilitatea auditorului

III. Responsabilitatea Curții este de a furniza Parlamentului European și Consiliului, pe baza auditului pe care l-a efectuat, o declarație de asigurare privind fiabilitatea conturilor și legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente. Auditul Curții a fost efectuat în conformitate cu standardele internaționale de audit și codurile deontologice ale IFAC și cu standardele internaționale ale instituțiilor supreme de audit ale INTOSAI, în măsura în care acestea sunt aplicabile în contextul Comunității Europene. Aceste standarde impun Curții planificarea și efectuarea auditului astfel încât să se obțină o asigurare rezonabilă referitor la prezența sau la absența unor denaturări semnificative în cadrul „conturilor anuale ale Comunităților Europene” și la conformitatea operațiunilor subiacente cu legile și reglementările în vigoare.

IV. Efectuarea auditului implică aplicarea unor proceduri în vederea obținerii de probe de audit privind sumele și informațiile furnizate în conturile consolidate și privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente. Alegerea procedurilor de audit depinde de raționamentul auditorilor Curții, inclusiv de evaluarea riscului ca în cadrul conturilor consolidate să se regăsească denaturări semnificative sau ca la nivelul operațiunilor subiacente să existe neconformități semnificative cu cerințele cadrului juridic al Comunităților Europene, fie că aceste denaturări sau neconformități sunt cauzate de fraudă, fie că sunt cauzate de eroare. În cadrul acestor evaluări ale riscului, se analizează controlul intern referitor la întocmirea, ca și la prezentarea fidelă a conturilor consolidate, precum și sistemele de supraveghere și de control implementate pentru a asigura legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente, scopul fiind acela de a defini proceduri de audit corespunzătoare în raport cu circumstanțele. Efectuarea unui audit include, în egală măsură, aprecierea caracterului adecvat al politicilor contabile utilizate și a caracterului rezonabil al estimărilor contabile elaborate, precum și evaluarea prezentării globale a conturilor consolidate și cea a rapoartelor anuale de activitate.

V. În ceea ce privește veniturile, auditul desfășurat de Curte cu privire la resursele proprii bazate pe taxa pe valoarea adăugată (TVA) și pe venitul național brut (VNB) a avut drept punct de plecare agregatele macroeconomice întocmite de statele membre și transmise Comisiei și a evaluat apoi sistemele Comisiei de prelucrare a datelor până la includerea acestora în conturile finale și până la primirea contribuțiilor din partea statelor membre. În ceea ce privește resursele proprii tradiționale, Curtea examinează conturile autorităților vamale și analizează fluxul taxelor care fac obiectul supravegherii vamale până la momentul înregistrării sumelor în conturile finale și până la momentul încasării lor de către Comisie.

VI. Curtea consideră că probele de audit obținute sunt suficiente și adecvate pentru a sta la baza declarației sale de asigurare.

Opinia privind fiabilitatea conturilor

VII. În opinia Curții, „conturile anuale ale Comunităților Europene” prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a Comunităților la 31 decembrie 2008, precum și rezultatele operațiunilor și fluxurile de numerar ale acestora pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile Regulamentului financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul-șef al Comisiei.

VIII. Fără a exprima o rezervă la opinia formulată la punctul VII, Curtea observă că deficiențele din cadrul sistemelor contabile, care sunt cauzate în parte de complexitatea cadrului juridic și financiar, continuă să pună în pericol calitatea informațiilor financiare referitoare la anumite direcții generale din cadrul Comisiei (în special în ceea ce privește prefinanțările, separarea exercițiilor financiare și facturile/declarațiile de cheltuieli), precum și a celor referitoare la imobilizările programului european Galileo de navigație prin satelit.

Opinia privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente conturilor

IX. În opinia Curții, domeniul Venituri, precum și angajamentele pentru toate grupurile de politici și plățile subiacente conturilor aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2008 pentru grupurile de politici Educație și cetățenie și Cheltuielile administrative și alte cheltuieli sunt, sub toate aspectele semnificative, conforme cu legile și reglementările în vigoare.

X. În opinia Curții,

- (a) plățile subiacente conturilor aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2008 pentru grupul de politici Agricultură și resurse naturale, cu excepția dezvoltării rurale, sunt, sub toate aspectele semnificative, conforme cu legile și reglementările în vigoare. Pentru acest grup de politici, Sistemul integrat de administrare și control (*Integrated Administration and Control System* – IACS) continuă să fie, în general, eficace. În anumite domenii este necesar să se remedieze o serie de deficiențe, în special în ceea ce privește dezvoltarea rurală, în vederea limitării riscului de cheltuieli neconforme cu reglementările; și
- (b) plățile subiacente conturilor aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2008 pentru grupul de politici Afaceri economice și financiare, cu excepția cheltuielilor legate de Cel de al șaselea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (PC6) din cadrul acestui grup de politici, sunt, sub toate aspectele semnificative, conforme cu legile și reglementările în vigoare. Referitor la acest grup de politici, sistemele de supraveghere și de control din domeniul de politici Întreprinderi, în cea mai mare parte din cauza deficiențelor privind PC6, sunt parțial eficace în prevenirea sau detectarea și corectarea erorilor.

XI. În opinia Curții, plățile subiacente conturilor aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2008 pentru grupurile de politici Coeziune, Cercetare, energie și transport și Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea sunt afectate în mod semnificativ de erori, deși în măsuri diferite. Referitor la aceste grupuri de politici menționate, cu excepția Coeziunii, sistemele de supraveghere și de control sunt parțial eficace în prevenirea sau detectarea și corectarea rambursării de cheltuieli supradecarate sau neeligibile. Pentru grupul de politici Coeziune, sistemele instituite de statele membre pentru a corecta erorile detectate în urma controalelor naționale sunt, în majoritatea cazurilor, cel puțin parțial eficace.

XII. Curtea reafirmă că lipsa de claritate sau caracterul complicat al obligațiilor juridice (cum ar fi normele de eligibilitate) au un impact considerabil asupra legalității și a regularității operațiunilor subiacente cheltuielilor aferente grupurilor de politici Agricultură și resurse naturale, în special dezvoltarea rurală, Coeziune, Cercetare, energie și transport și Afaceri economice și financiare, în special în ceea ce privește cheltuielile aferente PC6.

XIII. Curtea a constatat că sistemele de supraveghere și de control ale Comisiei au continuat să se îmbunătățească, în special în ceea ce privește impactul rezervelor asupra asigurării furnizate în declarațiile directorilor generali, precum și că există o mai mare coerență a acestor declarații cu constatările Curții. Curtea constată că, totuși, Comisia nu este încă în măsură să demonstreze că acțiunile sale întreprinse cu scopul de a îmbunătăți sistemele de supraveghere și de control au fost eficace în reducerea riscului de eroare în grupurile de politici și activitățile menționate la punctele X și XI.

24 septembrie 2009

Vítor Manuel da Silva Caldeira

Președinte

Curtea de Conturi Europeană

12, rue Alcide De Gasperi, L-1615 Luxembourg

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

INFORMAȚII ÎN SPRIJINUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE

Introducere

1.1. În temeiul articolului 248 din Tratatul CE, Curtea de Conturi prezintă Parlamentului European și Consiliului o declarație de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor, precum și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente („DAS”). De asemenea, tratatul autorizează Curtea să prezinte, în completarea prezentei declarații, aprecieri specifice pentru fiecare domeniu major de activități ale Uniunii Europene.

1.2. Obiectivul activităților referitoare la fiabilitatea conturilor Comunităților Europene este de a obține suficiente probe adecvate pentru a stabili în ce măsură veniturile, cheltuielile, activele și pasivele au fost înregistrate în mod corespunzător, precum și în ce măsură conturile anuale prezintă o imagine fidelă a situației financiare la 31 decembrie 2008, a rezultatelor operațiunilor și a fluxurilor de numerar pentru exercițiul încheiat la această dată (a se vedea punctele 1.4-1.18).

1.3. Obiectivul activităților de audit ale Curții referitoare la regularitatea⁽⁷⁾ operațiunilor subiacente conturilor exercițiului 2008 este de a colecta suficiente probe adecvate în scopul formulării unei opinii cu privire la conformitatea acestor operațiuni cu reglementările sau cu dispozițiile contractuale aplicabile și la exactitatea calculării sumelor aferente. A se vedea punctele 1.19-1.47 din prezentul capitol în ceea ce privește sinteza rezultatelor, precum și capitolele 2 și 4-11 pentru informații mai detaliate, prezentate sub forma unor aprecieri specifice.

⁽⁷⁾ În textul prezentului raport, termenul „regularitatea operațiunilor” este utilizat cu sensul de „legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente”, din rațiuni de concizie.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Fiabilitatea conturilor**Contextul general**

1.4. Observațiile Curții se referă la conturile anuale pentru exercițiul financiar 2008, întocmite de contabilul-șef al Comisiei și aprobate de Comisie în conformitate cu articolul 129 din Regulamentul financiar din 25 iunie 2002 ⁽⁸⁾ și primite de Curte la 29 iulie 2009. Conturile cuprind „situațiile financiare consolidate” – care includ, în special, bilanțul activelor și pasivelor la sfârșitul exercițiului și contul rezultatului economic – și „rapoartele consolidate privind execuția bugetară” – care includ veniturile și cheltuielile aferente exercițiului respectiv.

1.5. Contabilul-șef al Comisiei a furnizat Curții o scrisoare cuprinzând declarațiile conducerii, care confirmă exhaustivitatea și fiabilitatea conturilor consolidate (a se vedea însă punctul 1.9) și faptul că majoritatea sistemelor locale ale Comisiei au fost validate (a se vedea însă punctul 1.10).

Sfera și abordarea auditului

1.6. În cadrul auditului privind conturile exercițiului 2008, Curtea s-a concentrat pe următoarele elemente:

- analiza măsurilor luate în vederea remedierii deficiențelor identificate la nivelul sistemelor contabile ale anumitor direcții generale ⁽⁹⁾ și ale anumitor organisme descentralizate, pentru a stabili dacă acestea au contribuit la îmbunătățirea fiabilității conturilor;
- verificarea fiabilității conturilor pentru exercițiul 2008, în special a elementelor asupra cărora Curtea a atras atenția în opinia pe care a exprimat-o cu privire la conturile exercițiului 2007 ⁽¹⁰⁾ [prefinanțările, separarea exercițiilor financiare, facturile/declarațiile de cheltuieli și imobilizările deținute de Agenția Spațială Europeană în contextul programului Galileo ⁽¹¹⁾].

⁽⁸⁾ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene (JO L 248, 16.9.2002, p. 1), modificat ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 1525/2007 din 17 decembrie 2007 (JO L 343, 27.12.2007, p. 9), prevede transmiterea conturilor finale înainte de data de 31 iulie a următorului exercițiu financiar.

⁽⁹⁾ A se vedea punctul VIII din Declarația de asigurare a Curții pentru exercițiul financiar 2007.

⁽¹⁰⁾ A se vedea punctul VIII din Declarația de asigurare a Curții pentru exercițiul financiar 2007.

⁽¹¹⁾ Programul Galileo are ca obiectiv dezvoltarea și operarea unui sistem global de navigație prin satelit.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Măsuri luate în vederea consolidării sistemului contabil pe bază de angajamente

1.7. Măsurile introduse de contabilul-șef al Comisiei în 2007⁽¹²⁾ cu scopul de a îmbunătăți mediul de control contabil la nivelul fiecărei direcții generale în parte au avut un impact și asupra exercițiului 2008 și au contribuit la consolidarea cadrului de raportare financiară și a sistemelor contabile. Cu toate acestea, încă există anumite deficiențe care trebuie soluționate pentru a se asigura calitatea datelor contabile (a se vedea punctele 1.10 și 1.11).

1.8. **Tabelul 1.1** sintetizează și prezintă comentarii cu privire la răspunsurile furnizate de Comisie atât la observațiile Curții privind fiabilitatea conturilor aferente exercițiului 2007, cât și la alte puncte ridicate de Curte.

Limitare semnalată în scrisoarea Comisiei cuprinzând declarațiile conducerii referitoare la conturile consolidate

1.9. În scrisoarea cuprinzând declarațiile conducerii, contabilul-șef al Comisiei a semnalat că mai puțin de jumătate dintre instituții și agenții furnizaseră, în declarațiile pe care le-au elaborat la rândul lor, informații în legătură cu validarea sistemelor lor contabile.

1.7. Comisia salută recunoașterea de către Curte a progreselor realizate și acceptă că încă sunt necesare unele îmbunătățiri suplimentare. Prin urmare, serviciile contabile ale Comisiei vor aborda în continuare problemele apărute și vor monitoriza activitatea contabilă a direcțiilor generale în vederea sporirii exactității datelor contabile de bază, de exemplu prin inițiative precum proiectul în desfășurare privind calitatea contabilității.

⁽¹²⁾ A se vedea punctul 1.10 din Raportul anual privind exercițiul financiar 2007.

Tabelul 1.1 — Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor formulate în Declarația de asigurare privind exercițiul financiar 2007 în ceea ce privește fiabilitatea conturilor, precum și în urma altor observații formulate în Raportul anual privind exercițiul financiar 2007

Observații exprimate în Declarația de asigurare privind exercițiul financiar 2007	Răspunsurile Comisiei din Raportul anual privind exercițiul financiar 2007	Evoluția în 2008	Răspunsurile Comisiei
În parte din cauza complexității cadrului juridic și financiar și în ciuda îmbunătățirilor aduse, deficiențele din cadrul sistemelor contabile continuă să pună în pericol calitatea informațiilor financiare ale anumitor direcții generale din cadrul Comisiei. Acest lucru este, în special, valabil pentru prefinanțări, pentru separarea exercițiilor financiare, pentru facturi/declarații de cheltuieli și pentru imobilizările deținute de Agenția Spațială Europeană în contextul programului Galileo. Aceasta a condus la un anumit număr de corecții după prezentarea conturilor provizorii.	Contabilul-șef al Comisiei a considerat că datele contabile sunt suficient de corecte pentru situația financiară finală. În ceea ce privește imobilizările deținute de Agenția Spațială Europeană, există o oarecare nesiguranță și întârziere în efectuarea transferului către Comunitățile Europene. Se intenționează ca acestea să fie recunoscute de îndată ce se rezolvă problema transferului.	Deficiențele din cadrul sistemelor contabile ale anumitor direcții generale din cadrul Comisiei continuă să pună în pericol calitatea informațiilor financiare, în special în cazul prefinanțărilor, al separării exercițiilor financiare și al facturilor/declarațiilor de cheltuieli. Prin urmare, a fost necesar să se aplice un număr limitat de corecții după prezentarea conturilor provizorii. În ceea ce privește imobilizările deținute de Agenția Spațială Europeană, întrucât se consideră că programul este încă în etapa de cercetare, până în prezent nu i s-au recunoscut activele în contabilitate. Comisia ar trebui totuși să obțină informațiile necesare pentru a întocmi un inventar, a verifica criteriile de recunoaștere în contabilitate și a evalua valoarea activelor.	<i>Serviciile contabile ale Comisiei vor aborda în continuare problemele apărute și vor monitoriza activitatea contabilă a direcțiilor generale în vederea sporirii exactității datelor contabile de bază.</i> <i>Comisia colaborează în prezent cu Agenția Spațială Europeană (ASE) pentru a se asigura că activele relevante ale programului Galileo vor fi transferate Comisiei și înregistrate în mod corespunzător în conturi la momentul potrivit. Începerea transferului de active aferente programului Galileo de la Agenția Spațială Europeană către Comisie nu este prevăzută până la sfârșitul anului 2010, cel mai devreme.</i>
Alte observații formulate în contextul Raportului anual privind exercițiul financiar 2007			
Contabilul-șef al Comisiei nu a fost nici de această dată în măsură să își acorde validarea în cazul a două sisteme locale, un al treilea sistem fiind validat doar cu rezerve. Ca și în exercițiile anterioare, au rămas suficiente aspecte orizontale și alte probleme importante nesoluționate.	Se lucrează încă la validarea pentru cele două sisteme menționate. Restricția de validare pentru cel de-al treilea sistem menționat a fost eliminată în 2008.	Contabilul-șef al Comisiei nu a fost nici de această dată în măsură să acorde validarea în cazul unuia dintre sistemele locale deja menționate. Un alt sistem, care ar fi trebuit să facă obiectul validării abia în 2008, nu a fost nici el validat. În ciuda unei reduceri considerabile a problemelor nerezolvate, natura și importanța celorlalte aspecte orizontale rămase nesoluționate continuă să reprezinte un risc pentru fiabilitatea conturilor.	
S-au identificat erori în ceea ce privește sumele înregistrate în sistemul contabil ca prefinanțări sau ca facturi/declarații de cheltuieli. În pofida nivelului scăzut de eroare din punctul de vedere al impactului financiar pentru acest post bilanțier, frecvența acestor erori evidențiază că este necesar să se aducă în continuare îmbunătățiri în ceea ce privește exactitatea datelor contabile de bază la nivelul direcțiilor generale operaționale.		Curtea a identificat un nivel scăzut de eroare din punctul de vedere al impactului financiar pentru aceste posturi bilanțiere. Cu toate acestea, frecvența acestor erori evidențiază încă o dată că este necesar să se aducă în continuare îmbunătățiri în ceea ce privește exactitatea datelor contabile de bază la nivelul direcțiilor generale operaționale.	<i>Comisia acceptă observația Curții, iar serviciile sale contabile vor continua să abordeze problemele apărute și să monitorizeze activitatea contabilă a direcțiilor generale pentru a spori exactitatea datelor contabile de bază, de exemplu prin inițiative precum proiectul în desfășurare privind calitatea contabilității.</i>

Observații exprimate în Declarația de asigurare privind exercițiul financiar 2007	Răspunsurile Comisiei din Raportul anual privind exercițiul financiar 2007	Evoluția în 2008	Răspunsurile Comisiei
În pofida îmbunătățirilor constatate, sunt necesare măsuri suplimentare pentru a asigura exhaustivitatea și fiabilitatea datelor contabile și a informațiilor prezentate în notele explicative cu privire la activitățile de corecție financiară efectuate de statele membre și la cazurile în care se operează scăderea din plăți ulterioare.	Prin planurile de acțiune referitoare la fondurile structurale, Comisia depune eforturi pentru a îmbunătăți fiabilitatea și exhaustivitatea informațiilor primite din partea statelor membre, una dintre metode fiind, printre altele, efectuarea unor audituri la fața locului în statele membre. Între timp, sistemele au fost adaptate de Comisie în 2008, astfel încât toate recuperările operate prin deducere dintr-o plată ulterioară pot fi identificate și explicate.	În pofida eforturilor Comisiei, notele la situațiile financiare în continuare nu conțin date contabile exhaustive și fiabile cu privire la activitățile de corecție financiară efectuate de statele membre, în special în domeniul acțiunilor structurale.	<i>Comisia își continuă eforturile de îmbunătățire a raportării, pentru ca toate statele membre să raporteze date complete și fiabile.</i>

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Validarea sistemelor locale de gestiune financiară

1.10. Multe direcții generale utilizează sisteme informatice locale proprii în scopul gestiunii financiare și al înregistrării operațiunilor care sunt transmise în sistemul contabil central (ABAC) prin intermediul unei interfețe. Majoritatea acestor sisteme au fost validate⁽¹³⁾ de contabilul-șef al Comisiei. Acesta a semnalat însă, în recomandările pe care le-a formulat, o serie de probleme transversale nesoluționate încă⁽¹⁴⁾, care, având în vedere natura și gravitatea lor, ar putea reprezenta în continuare un risc pentru fiabilitatea conturilor⁽¹⁵⁾.

Consolidarea procedurilor de separare a exercițiilor financiare

1.11. Termenul de „separare a exercițiilor financiare” se referă la procedurile care se aplică pentru a determina exercițiul financiar căruia ar trebui să i se atribuie o operațiune. Serviciile Comisiei trebuie să aplice aceste proceduri pentru toate cheltuielile rămase de plătit (peste 100 de miliarde de euro). Curtea a remarcat că, în decursul ultimilor trei ani, au avut loc îmbunătățiri constante în cele zece direcții generale pe care le-a examinat⁽¹⁶⁾, acestea reprezentând peste 90 % din totalul cheltuielilor rămase de plătit. Pe de altă parte, trebuie menționat că anumite servicii recurg la separarea exercițiilor în cursul procedurii de închidere a acestora, cu scopul de a ajusta conturi incorecte, în loc să corecteze separat înregistrările contabile corespunzătoare, care sunt predispuse la eroare (de exemplu, înregistrarea unor sume incorecte, înregistrări duble sau omiterea unor înregistrări). Această practică poate conduce la apariția unor inexactități în datele contabile în cursul exercițiului (a se vedea punctele 1.13-1.15).

1.10. Serviciile contabile monitorizează periodic direcțiile generale pentru a găsi soluții la problemele identificate. Astfel, în 2008 au putut fi finalizate jumătate dintre recomandări în urma progresului înregistrat de servicii. Aceeași activitate de monitorizare continuă în anul 2009, cu intenția de a fi finalizate mai multe recomandări nesoluționate. Aceasta ar trebui să contribuie la îmbunătățirea situației generale și să reducă astfel și mai mult riscul privind fiabilitatea conturilor.

1.11. Comisia acceptă observația Curții, iar serviciile sale contabile vor continua să abordeze problemele apărute și să monitorizeze activitatea contabilă a direcțiilor generale pentru a spori exactitatea datelor contabile de bază, de exemplu prin inițiative precum proiectul în desfășurare privind calitatea contabilității.

⁽¹³⁾ Până la sfârșitul exercițiului 2008 nu fuseseră încă validate sistemele locale ale Direcției Generale Relații Externe și ale Direcției Generale Justiție, Libertate și Securitate.

⁽¹⁴⁾ Numărul problemelor nesoluționate identificate în rapoartele de validare din perioada 2005-2007 și clasate de contabilul-șef al Comisiei, în funcție de nivelul importanței, în patru categorii: critice, foarte importante, importante, de dorit) a cunoscut o scădere semnificativă în cursul exercițiului 2008, de la 161 la 81. Cu toate acestea, dintre cele 81, cinci probleme au fost considerate ca fiind „critice” și 23 ca fiind „foarte importante”.

⁽¹⁵⁾ În special, anumite chestiuni generale privind procedurile de separare a exercițiilor financiare, verificarea și validarea prefinanțării și înregistrarea acestora, înregistrarea contabilă a operațiunilor în timp util, sistemul ABAC Contracts, gestionarea activelor, gradul diferit de cunoaștere de către servicii a principiilor contabilității pe bază de angajamente și coerența datelor între sistemele locale și ABAC.

⁽¹⁶⁾ Direcția Generală Agricultură și Dezvoltare Rurală, Direcția Generală Societatea Informațională și Mass-media, Direcția Generală Cercetare, Direcția Generală Energie și Transporturi, Direcția Generală Sănătate și Protecția Consumatorilor, Direcția Generală Politica Regională, Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Egalitatea de Șanse, Oficiul de Cooperare – EuropeAid, Direcția Generală Extindere, precum și Direcția Generală Educație și Cultură.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Situațiile financiare consolidate la 31 decembrie 2008

1.12. În urma auditului Curții cu privire la situațiile financiare consolidate, s-a constatat că acestea nu conțin denaturări semnificative. S-au identificat totuși o serie de probleme legate de elemente specifice, care necesită o atenție sporită. Acestea sunt prezentate în cele ce urmează.

*Bilanțul consolidat la 31 decembrie 2008***Prefinanțări**

1.13. Pentru acest post bilanțier, auditul efectuat de Curte pe un eșantion statistic reprezentativ de 80 de operațiuni de prefinanțare înregistrate în sistemul contabil a identificat un nivel scăzut de eroare din punctul de vedere al impactului financiar. Cu toate acestea, frecvența acestor constatări evidențiază că este necesar să se aducă în continuare îmbunătățiri în ceea ce privește exactitatea datelor contabile de bază la nivelul direcțiilor generale operaționale. Tipurile de erori cele mai frecvente sunt următoarele:

- înregistrări lipsă, înregistrări duble sau înregistrarea unor sume incorecte, probleme care sunt, de regulă, corectate prin ajustări operate în cadrul procedurii de separare a exercițiilor;
- înregistrarea operațiunilor într-un cont greșit din registrul Cartea mare.

1.14. Mai mult, alte activități suplimentare de audit privind identificarea și validarea prefinanțărilor au permis constatarea următoarelor probleme legate de exhaustivitatea/exactitatea bilanțului:

- procedura de verificare și validare a prefinanțărilor neînchise nu se efectuează întotdeauna în mod corect. Pentru o parte dintre prefinanțări nu s-a efectuat deloc această procedură sau, dacă s-a efectuat, au fost înregistrate sume incorecte;
- direcțiile generale aplică metode diferite pentru verificarea și validarea prefinanțărilor. În timp ce majoritatea direcțiilor generale validează o prefinanțare după ce au primit declarațiile de cheltuieli sau facturile aferente și după ce le-au verificat eligibilitatea, unele direcții generale așteaptă până la încheierea programului sau chiar până la primirea raportului final de audit⁽¹⁷⁾. Aceste metode diferite și necorespunzătoare de verificare și validare a prefinanțărilor afectează exactitatea cifrelor utilizate pentru calculele aferente separării exercițiilor financiare la încheierea exercițiului.

1.13. Comisia acceptă observația Curții, iar serviciile sale contabile vor continua să abordeze problemele apărute și să monitorizeze activitatea contabilă a direcțiilor generale pentru a spori exactitatea datelor contabile de bază, de exemplu prin inițiative precum proiectul în desfășurare privind calitatea contabilității.

⁽¹⁷⁾ În special Direcția Generală Cercetare, în domeniul cercetării.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Datorii pe termen scurt

1.15. În ceea ce privește acest post bilanțier, auditul unui eșantion statistic reprezentativ de 80 de facturi/declarații de cheltuieli din cadrul populației de datorii pe termen scurt înregistrate în sistemul contabil a identificat un nivel scăzut de eroare din punctul de vedere al impactului financiar. Cu toate acestea, frecvența erorilor de natură contabilă evidențiază că este necesar să se aducă în continuare îmbunătățiri în ceea ce privește fiabilitatea datelor contabile de bază la nivelul direcțiilor generale operaționale. Cea mai mare parte a erorilor sunt legate de înregistrarea facturilor cu sume incorecte, înregistrarea în contabilitate având loc la primirea acestora (înainte de a le verifica eligibilitatea), și de corectarea înregistrărilor greșite prin ajustări operate în cadrul procedurii de separare a exercițiilor.

Alte aspecte*Recuperarea sumelor plătite necuvenit*

1.16. Dând curs unei recomandări din partea Curții, în notele la situațiile financiare s-au prezentat mai multe informații privind recuperarea sumelor plătite necuvenit. În cadrul auditului Curții, s-a constatat că cifrele prezentate de Comisie cu privire la corecțiile financiare sunt fiabile în cazurile în care s-a ajuns la aceste cifre în urma activităților de audit efectuate de Comisia însăși. Cu toate acestea, există cazuri frecvente în care statele membre nu furnizează Comisiei informații exhaustive sau fiabile cu privire la corecțiile financiare pe care le operează ele însele (a se vedea punctul 6.30). Dată fiind proporția ridicată de cheltuieli neeligibile pe care le-a semnalat în mai multe rânduri în rapoartele sale anuale, Curtea consideră că, în domeniul acțiunilor structurale, notele la conturile consolidate ar trebui să conțină date contabile exhaustive și fiabile cu privire la aceste mecanisme de corecție de la nivelul statelor membre.

1.17. Pe baza examinării activităților organismelor de certificare și pe baza analizei efectuate de Comisie cu privire la această examinare, Curtea își exprimă din nou îndoielile cu privire la fiabilitatea creanțelor care trebuie recuperate de la statele membre în domeniul agriculturii (conturile de debitori în cadrul FEGA) ⁽¹⁸⁾. Comisia a subliniat că, în cazul unui sfert dintre agențiile de plată, s-au descoperit o serie de insuficiențe în ceea ce privește conturile de debitori ⁽¹⁹⁾ și a propus corecții financiare ⁽²⁰⁾ în cuantum de aproximativ 25,3 milioane de euro. Aceste corecții reprezintă în jur de 1,95 % din cele 1 295 de milioane de euro care trebuie recuperate la sfârșitul exercițiului financiar 2008. Cu toate că acest procent se situează cu puțin sub pragul de semnificație de 2 %, aceste corecții indică faptul că există un risc de eroare semnificativă, la nivel global, în conturile de debitori aferente FEGA (a se vedea punctul 5.56).

1.15. Comisia acceptă observația Curții, iar serviciile sale contabile vor continua să abordeze problemele apărute și să monitorizeze activitatea contabilă a direcțiilor generale pentru a spori exactitatea datelor contabile de bază, de exemplu prin inițiative precum proiectul în desfășurare privind calitatea contabilității.

1.16. În ceea ce privește informațiile cu privire la corecțiile financiare efectuate de statele membre, Comisia a depus eforturi considerabile în cadrul planului de acțiune pentru crearea unui cadru intern integrat de control pentru consolidarea rolului de supraveghere al Comisiei în ceea ce privește acțiunile structurale și pentru îmbunătățirea calității datelor furnizate de statele membre și își continuă eforturile pentru îmbunătățirea raportării, pentru ca toate statele membre să raporteze date complete și fiabile. A se vedea răspunsul Comisiei la punctul 6.30.

1.17. Comisia a obținut informații suficiente cu privire la debitori în scopuri contabile și de validare. Impactul financiar nu a fost considerat în niciun caz semnificativ la nivel contabil global (și, deci, în ceea ce privește decizia).

Corecțiile în valoare de 25,3 milioane de euro au fost propuse de Comisie pe baza evaluării informațiilor furnizate de organismele de certificare în rapoartele acestora și a calculării celor mai probabili indici de eroare (și a sumelor respective) care afectează datoriile anumitor agenții de plată. Același raționament este utilizat atât în cazul datorităților, cât și al tratamentului erorilor (și eventualei corectări a acestora) apărute în urma testării detaliate a cheltuielilor fondurilor.

Erorile financiare identificate sunt recuperate prin procedura obișnuită de validare a conturilor.

⁽¹⁸⁾ A se vedea punctul 5.61 din Raportul anual privind exercițiul financiar 2006 și punctul 5.44 din Raportul anual privind exercițiul financiar 2007.

⁽¹⁹⁾ Articolul 10 din Regulamentul (CE) nr. 885/2006 al Comisiei (JO L 171, 23.6.2006, p. 90), conform căruia Comisia comunică statelor membre rezultatele verificărilor informațiilor transmise.

⁽²⁰⁾ Corecții financiare care se operează în conformitate cu articolul 11 din Regulamentul (CE) nr. 885/2006.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Împrumuturi și credite

1.18. În ceea ce privește asistența financiară macroeconomică, împrumuturile acordate pentru susținerea balanței de plăți și împrumuturile Euratom, Comunitățile împrumută fonduri de pe piețele de capital și le pun la dispoziția beneficiarilor vizați sub forma unor împrumuturi de tip „back-to-back”. În conformitate cu standardele internaționale de contabilitate și cu norma contabilă nr. 11 a Comisiei, în conturi trebuie să se semnaleze diferența dintre rata dobânzii oferită și rata dobânzii de pe piață, lucru care nu s-a întâmplat. Motivele și efectele acestei devieri de la standarde nu sunt suficient de bine prezentate în notele explicative la situațiile financiare ale Comunităților.

1.18. În conformitate cu Regulamentele Consiliului privind ajutorul financiar macroeconomic, balanța de plăți și împrumuturi Euratom, Comunitățile acordă împrumuturi statelor membre și părților terțe, la aceeași rată a dobânzii, resursele financiare fiind luate cu împrumut pe piața de capital. Scopul acestor operațiuni este să permită beneficiarilor să profite de solvabilitatea CE. În consecință, rata pieței nu este relevantă în cazul acestor tranzacții „back to back”, iar metoda ratei dobânzii efective astfel cum este prevăzută în norma contabilă nr. 11 a CE nu este aplicabilă. Înregistrările contabile actuale reflectă mai bine natura specifică și substanța tranzacțiilor privind acordarea și contractarea de împrumuturi (principiul prevalenței fondului asupra formei).

Astfel cum sugerează Curtea, Comisia va prezenta informații mai explicite în notele explicative la conturile anuale ale CE și va lua în calcul clarificarea normei contabile nr. 11 pentru a reflecta mai bine particularitățile acestor tranzacții.

Concluzie

1.19. Curtea concluzionează că observațiile formulate nu au un impact semnificativ asupra fiabilității conturilor.

Regularitatea operațiunilor subiacente conturilor**Structura aprecierilor specifice realizate în contextul DAS**

1.20. În cadrul capitolelor 5-11, Curtea formulează aprecieri specifice cu privire la grupuri de domenii de politici corespunzătoare celor din bugetul întocmit pe activități (Activity Based Budgeting – ABB) (a se vedea **tabelul 1.2**). Capitolul 4 tratează veniturile. Fiecare apreciere specifică include o introducere privind grupul de politici, constatări și concluzii referitoare la regularitatea operațiunilor și la eficacitatea sistemelor, precum și o situație a acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Explicații privind abordarea DAS și rezultatele

1.21. Abordarea adoptată de Curte în ceea ce privește auditul regularității operațiunilor subiacente conturilor se sprijină pe **doi piloni principali**: teste directe efectuate pe operațiuni cu scopul de a stabili gradul de regularitate al acestora și o evaluare a eficacității sistemelor de supraveghere și de control în ceea ce privește asigurarea regularității. În completarea acestora, se recurge, de asemenea, la probele colectate în decursul activităților pertinente desfășurate de alți auditori (dacă există) și la analiza declarațiilor conducerii Comisiei ⁽²¹⁾.

Cum testează Curtea operațiunile?

1.22. Testele pe operațiuni se efectuează pe baza unui **eșantion statistic reprezentativ** de venituri sau de plăți, extras din ansamblul populației, în general grupul de domenii de politici. În urma acestor teste, se obține o estimare statistică a gradului de regularitate a operațiunilor din cadrul populației în cauză.

1.23. Pentru a determina dimensiunea eșantioanelor, Curtea recurge la un **model de asigurare de audit**, care comportă o evaluare a riscului inerent de producere a unor erori în cadrul operațiunilor, precum și o evaluare a riscului asociat sistemelor de supraveghere și de control de a nu reuși să prevină producerea unor astfel de erori sau să le detecteze și să le corecteze (riscul de control). Curtea trebuie să se bazeze, în majoritatea cazurilor, în primul rând pe testele directe pe care le efectuează, întrucât sistemele nu furnizează o asigurare adecvată în ceea ce privește regularitatea operațiunilor.

1.24. Testele presupun **examinarea în detaliu** a operațiunilor selecționate, cu scopul de a verifica dacă declarațiile de cheltuieli sau plățile au fost corect calculate și dacă au fost efectuate cu respectarea normelor și a reglementărilor aplicabile referitoare la cheltuieli. În cazul în care o operațiune este calculată incorect sau nu este conformă unei cerințe normative sau unor dispoziții contractuale, se consideră că operațiunea respectivă conține o **eroare**. Cu ajutorul eșantionului de operațiuni contabile înregistrate în conturile bugetare, Curtea urmărește parcursul plății până la nivelul destinatarului final (de exemplu un fermier, un organizator de cursuri de formare, un promotor al unui proiect derulat în cadrul asistenței pentru dezvoltare), verificând, după caz, dacă se respectă, la fiecare nivel, condițiile aplicabile.

⁽²¹⁾ În special rapoartele anuale de activitate, declarațiile directorilor generali ai Comisiei și raportul de sinteză cu privire la acestea.

Tabelul 1.2 — Execuția cheltuielilor în 2008, pe capitole din raportul anual

(milioane de euro)

Secțiuni (S) și titluri (T) ⁽¹⁾ corespunzătoare nomenclaturii bugetare din 2008, defalcate pe capitole din raportul anual al Curții	Plăți efectuate în 2008 ⁽²⁾
Capitole din raportul anual	
Venituri	53,7 ⁽³⁾
Impozitare și uniunea vamală (T.14)	
Agricultură și resurse naturale	55 114,9
Agricultură și dezvoltare rurală (T.05)	
Mediu (T.07)	
Pescuit și afaceri maritime (T.11)	
Sănătate și protecția consumatorilor (T.17)	
Coeziune	36 596,9
Ocuparea forței de muncă și afaceri sociale (T.04)	
Politică regională (T.13)	
Cercetare, energie și transport	7 516,7
Cercetare (T.08)	
Energie și transport (T.06)	
Societatea informațională și mass-media (T.09)	
Cercetarea directă (T.10)	
Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea	6 323,1
Relații externe (T.19)	
Dezvoltare și relații cu statele din Africa, Caraibe și Pacific (ACP) (T.21)	
Extindere (T.22)	
Ajutor umanitar (T.23)	
Educație și cetățenie	1 734,9
Educație și cultură (T.15)	
Comunicare (T.16)	
Spațiul de libertate, securitate și justiție (T.18)	
Afaceri economice și financiare	621,4
Afaceri economice și financiare (T.01)	
Întreprinderi (T.02)	
Concurența (T.03)	
Piață internă (T.12)	
Comerț (T.20)	
Cheltuielile administrative și alte cheltuieli	8 582,9
Parlamentul (S. I)	
Consiliul (S. II)	
Comisia (S. III)	
Curtea de Justiție (S. IV)	
Curtea de Conturi (S. V)	
Comitetul Economic și Social (S. VI)	
Comitetul Regiunilor (S. VII)	
Ombudsmanul European (S. VIII)	
Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (S. IX)	
Total general	116 544,5

⁽¹⁾ Titlurile bugetare 24-31 din secțiunea III a bugetului general, care se referă în principal la cheltuieli administrative, sunt incluse în secțiunea privind Comisia Europeană din capitolul 11.

⁽²⁾ Cheltuielile administrative nu sunt luate în considerare în grupurile de politici, ci sunt prezentate separat, într-o rubrică specială, ceea ce dă naștere la diferențe față de sumele menționate la capitolele 4-10.

⁽³⁾ Această cifră se referă la „cheltuieli operaționale”, și nu la valoarea „veniturilor”.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Cum evaluează și prezintă Curtea rezultatele testelor efectuate pe operațiuni?

1.25. Cauzele care determină producerea erorilor în rândul operațiunilor sunt diverse. Erorile pot lua un număr de forme diferite, în funcție de norma sau de obligația contractuală încălcată și de natura acestei încălcări. Erorile pot fi legate de o condiție de plată sau de alte criterii de conformitate.

1.26. Curtea clasifică erorile din prisma a două puncte de vedere:

- (a) *erori cuantificabile sau necuantificabile*, funcție de posibilitatea de a măsura sau nu proporția afectată de eroare din suma plătită de la bugetul UE, și
- (b) *din punctul de vedere al naturii erorii*, erori privind *realitatea operațiunilor* (rambursarea unor cheltuieli pentru care nu există probe care să ateste că acestea ar fi fost suportate efectiv), erori privind *exactitatea* (plată calculată incorect sau pentru care nu există probe că ar fi corectă) sau *alte* erori de *conformitate* (o eroare care nu pune sub semnul întrebării eligibilitatea plății).

1.27. Curtea indică **frecvența** cu care se produc erorile precizând care este proporția din eșantion care este afectată de erori (atât cuantificabile, cât și necuantificabile). Această proporție arată cât de răspândite este probabil să fie erorile în cadrul grupului de politici în ansamblu (a se vedea secțiunea 1.3 din partea 1 a anexelor 1 la diferitele capitole).

1.28. Curtea estimează impactul financiar al erorilor pe baza unui **indice de eroare**, pentru calculul căruia se iau în considerare numai erorile cuantificabile. Curtea evaluează indicele de eroare estimat în raport cu un **prag de semnificație** de 2 %, pentru a stabili – pe baza, de asemenea, a unor alte probe – că plățile din cadrul domeniului de cheltuieli în cauză nu sunt afectate de erori semnificative (opinie „fără rezerve”) sau că sunt afectate de un nivel semnificativ de eroare [opinie „contrară” ⁽²²⁾]. În scopul prezentării rezultatelor, indicele de eroare este clasat în unul dintre următoarele trei intervale:

⁽²²⁾ În plus, Curtea mai poate exprima o opinie cu rezerve, atunci când numai o mică proporție din populație este afectată de erori semnificative.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

- (a) sub 2 %;
- (b) între 2 % și 5 % și
- (c) peste 5 %.

Aceste informații sunt furnizate în partea 1 din anexele 1 la capitolele 4-11 și sunt prezentate sintetic în **tabelul 1.3**.

Cum evaluează Curtea sistemele și cum raportează rezultatele?

1.29. Comisia (precum și statele membre și statele beneficiare, în cazul gestiunii partajate și al gestiunii descentralizate) a instituit **sisteme de supraveghere și de control** în vederea gestionării riscurilor la care este expus bugetul, inclusiv regularitatea operațiunilor. Evaluarea eficacității sistemelor în ceea ce privește asigurarea regularității reprezintă deci o procedură esențială de audit, cu o utilitate specială pentru identificarea recomandărilor în vederea realizării de îmbunătățiri.

1.30. Fiecare grup de politici este reglementat de o multitudine de sisteme diferite, fiind nevoie de o durată considerabilă de timp pentru a testa și a evalua fiecare dintre aceste sisteme. Prin urmare, în mod normal Curtea selectează, în fiecare an, un eșantion de sisteme în vederea examinării. Rezultatele **evaluărilor sistemelor** sunt prezentate sub forma unui tabel intitulat „Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control selectate”, care figurează în partea 2 din anexele 1 la capitolele 4-11. Sistemele sunt clasificate ca fiind „eficace” în reducerea riscului de eroare la nivelul operațiunilor, „parțial eficace” (atunci când există un număr de deficiențe care afectează eficacitatea operațională) sau „ineficace” (atunci când deficiențele sunt generalizate și, prin urmare, subminează în totalitate eficacitatea operațională).

1.31. În plus, Curtea furnizează și o **evaluare globală** a sistemelor de supraveghere și de control (prezentată, de asemenea, în partea 2 din anexele 1 la capitolele 4-11), care ține seama atât de evaluarea sistemelor selectate, cât și de rezultatele testelor efectuate pe operațiuni.

Prezentare generală a rezultatelor obținute în urma auditului privind exercițiul 2008

1.32. În cazul veniturilor și al grupului de politici Cheltuielile administrative și alte cheltuieli, sistemele de supraveghere și de control sunt, per ansamblu, eficace (a se vedea punctele 4.29-4.30 și punctele 11.20-11.21). Curtea estimează că erorile au un impact financiar mai mic de 2 % din totalul sumelor (a se vedea **tabelul 1.3**). De asemenea, evaluarea realizată de Curte cu privire la declarațiile directorilor generali și ale ordonatorilor de credite delegați a confirmat că nu era necesar să se formuleze nicio rezervă (a se vedea punctele 2.3-2.4, punctul 2.9 și **tabelul 2.1**).

Tabelul 1.3 — Sinteza rezultatelor DAS 2008 privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente

Aprecieri specifice DAS din cadrul Raportului anual privind exercițiul financiar 2008	Puncte din raportul anual	Funcționarea sistemelor de supraveghere și de control	Interval de eroare
Venituri ⁽¹⁾	4.29-4.30		
Agricultură și resurse naturale	5.62-5.67	⁽²⁾	⁽³⁾
Coeziune	6.35-6.36	⁽⁴⁾	
Cercetare, energie și transport	7.40-7.41		
Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea	8.33-8.34		
Educație și cetățenie	9.31-9.32		
Afaceri economice și financiare	10.27-10.28	⁽⁵⁾	⁽⁶⁾
Cheltuielile administrative și alte cheltuieli	11.20-11.21		

Tabelul de mai sus sintetizează evaluarea globală a sistemelor de supraveghere și de control, astfel cum a fost descrisă pe scurt în capitolele relevante, și prezintă în linii mari rezultatele testelor de fond efectuate de Curte. Tabelul evidențiază elementele-cheie, dar nu poate prezenta toate detaliile relevante (în special referitor la deficiențele care afectează sistemele de supraveghere și de control și la tipurile de erori), pentru care trebuie să se consulte textul raportului, în contextul metodologiei pe care se bazează abordarea de audit adoptată de Curte (a se vedea punctele 1.5-1.15).

Legendă:

Funcționarea sistemelor de supraveghere și de control

	Eficace
	Parțial eficace ⁽⁷⁾
	Ineficace

Interval de eroare ⁽⁸⁾

	Mai mic de 2 % (sub pragul de semnificație)
	Între 2 % și 5 %
	Mai mare de 5 %

⁽¹⁾ A se vedea limitările sferei auditului indicate la punctele 4.4 și 4.7.

⁽²⁾ Bazându-se pe nivelul de eroare identificat în urma testelor efectuate pe operațiuni și a evaluării sistemelor, Curtea reafirmă că IACS este, în general, ca și în anii anteriori, un sistem de control eficace pentru limitarea riscului de eroare sau de cheltuieli neconforme cu reglementările (a se vedea punctul 5.64).

⁽³⁾ În ceea ce privește cheltuielile de dezvoltare rurală, nivelul estimat de eroare este peste 2 % (a se vedea punctele 1.33 și 5.62).

⁽⁴⁾ În 2007, Curtea a estimat sistemele de control ale statelor membre ca fiind parțial eficace. Pentru 2008, nu au existat modificări majore în cadrul de reglementare care să fi afectat sistemele de control ale statelor membre (a se vedea punctul 6.23). Deoarece perioada de programare 2000-2006 se apropie de sfârșit, Curtea a considerat că o nouă evaluare completă a sistemelor de control ale statelor membre pentru respectiva perioadă nu ar aduce nicio valoare adăugată. Având în vedere că aproape nu au existat plăți intermediare pentru perioada 2007-2013, Curtea și-a axat evaluarea pe partea din cadrul sistemelor statelor membre concepută pentru a înregistra și a corecta erorile detectate în urma controalelor naționale, precum și pentru a informa Comisia cu privire la corecțiile financiare efectuate (a se vedea punctele 6.21 și 6.36).

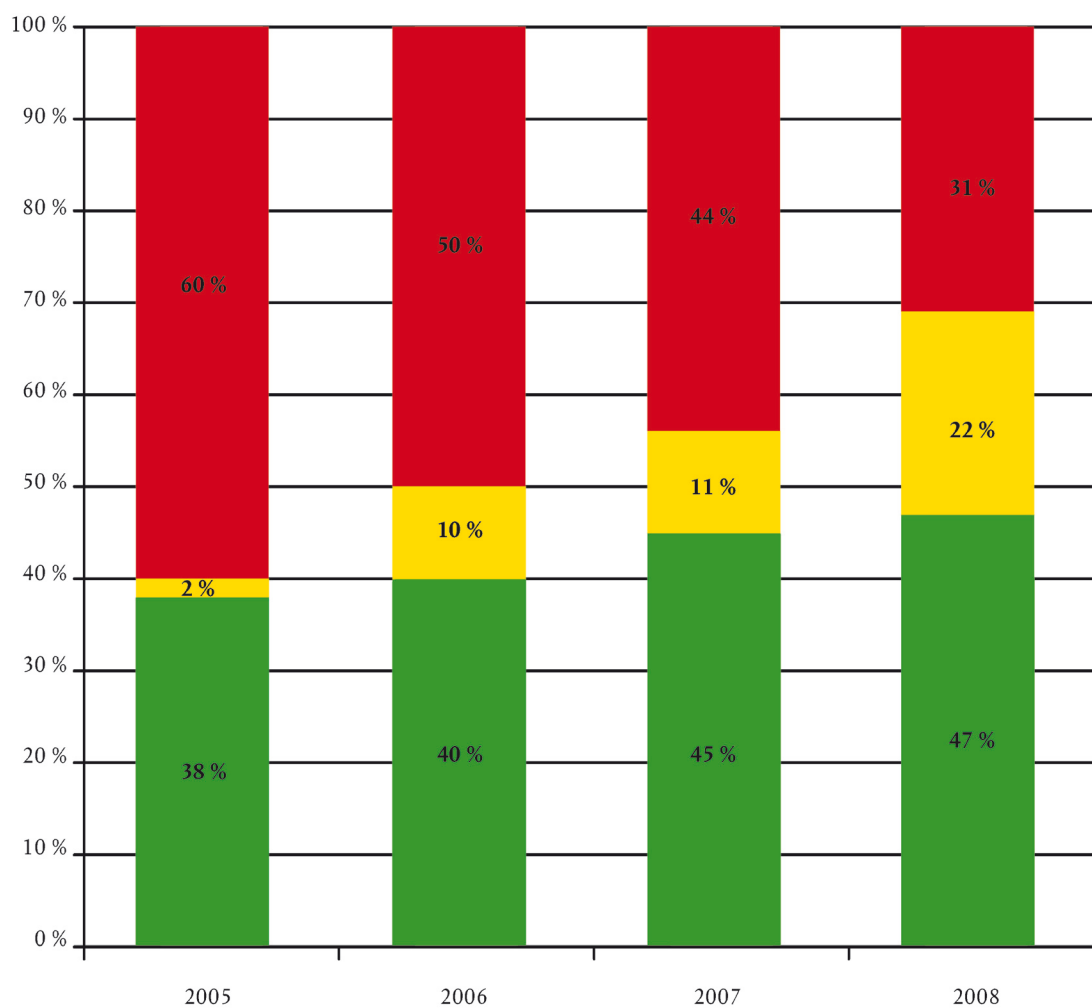
⁽⁵⁾ Aceasta nu reprezintă o evaluare globală a sistemelor grupului de politici. Clasificarea în cauză se referă la unele dintre sistemele examinate și reflectă în principal deficiențele observate în cadrul sistemelor de supraveghere și de control ale Celui de al șaselea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (PC6) (a se vedea punctul 10.28).

⁽⁶⁾ Celui de al șaselea program-cadru îi corespunde o parte excesiv de mare din indicele de eroare global (a se vedea punctul 10.27).

⁽⁷⁾ Sistemele sunt clasificate ca fiind „parțial eficace” atunci când se consideră că anumite mecanisme de control funcționează în mod corespunzător, în timp ce altele nu. Prin urmare, luate în ansamblu, acestea pot să nu reușească să reducă erorile din operațiunile subiacente până la un nivel acceptabil.

⁽⁸⁾ Curtea a decis să clasifice indicii de eroare (a se vedea punctul 1.28) în trei intervale. Aceste intervale de eroare nu pot fi interpretate ca un interval de încredere (în sensul statistic al termenului).

Graficul 1.1 — Comparație între exerciții (*)

(*) Procentaje din buget în funcție de intervalul de eroare ■ < 2 % ■ 2-5 % ■ > 5 % pentru diferitele grupuri de politici. În cazul grupului de politici „Agricultură și resurse naturale”, graficul face distincție între diferitele sale părți componente (cheltuieli de dezvoltare rurală și alte cheltuieli pentru exercițiile 2007 și 2008; cheltuieli legate de IACS și cheltuieli care nu sunt legate de IACS pentru exercițiile anterioare).

OBSERVAȚIILE CURȚII

1.33. Referitor la grupul de politici Agricultură și resurse naturale, precum și la grupul de politici Educație și cetățenie, Curtea estimează că impactul financiar global al erorilor este sub 2 % din totalul cheltuielilor aferente fiecărui grup de politici. Curtea a constatat însă că, în cadrul grupului de politici Agricultură și resurse naturale, cheltuielile de dezvoltare rurală au fost afectate de un nivel de eroare mai mare de 2 % (a se vedea punctul 5.62), iar, în ceea ce privește grupul de politici Educație și cetățenie, testele efectuate de Curte sugerează că plățile intermediare și finale au fost afectate de erori semnificative (a se vedea punctul 9.31). În ceea ce privește grupul de politici Afaceri economice și financiare, Curtea estimează că indicele de eroare se situează cu puțin peste 2 % din totalul cheltuielilor aferente acestui grup de politici. Curtea a constatat însă că plățile efectuate în cadrul Celui de al șaselea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică reprezintă cauza pentru o parte excesiv de mare din indicele de eroare global (a se vedea punctele 10.12-10.13).

1.34. Curtea concluzionează că sistemele de supraveghere și de control pentru grupul de politici Agricultură și resurse naturale sunt parțial eficace în asigurarea regularității plăților (a se vedea punctul 5.63). Deși reafirmă că IACS este, în general, un sistem de control eficace pentru limitarea riscului de eroare sau de cheltuieli neconforme cu reglementările (a se vedea punctul 5.64), Curtea a identificat o serie de aspecte care necesită remedieri în cadrul sistemelor SPU și SPUS (a se vedea punctul 5.65) și în domeniul dezvoltării rurale (a se vedea punctul 5.66). Curtea concluzionează că sistemele de supraveghere și de control aferente grupului de politici Educație și cetățenie sunt parțial eficace (a se vedea punctul 9.32) ⁽²³⁾. În ceea ce privește grupul de politici Afaceri economice și financiare, Curtea a examinat trei sisteme de supraveghere și de control. În urma acestei analize, două sisteme au fost considerate ca fiind eficace, iar unul ca fiind doar parțial eficace ⁽²⁴⁾ în asigurarea legalității și a regularității plăților (a se vedea punctul 10.28).

⁽²³⁾ Deși menționează că orientările difuzate pentru agențiile naționale sunt bine elaborate și pot fi utilizate ca manual de proceduri (a se vedea punctul 9.33), Curtea concluzionează că implementarea actuală a sistemului de supraveghere și de control nu oferă încă o asigurare satisfăcătoare că erorile de regularitate vor fi detectate și corectate (a se vedea punctele 9.33 și 9.34).

⁽²⁴⁾ Aceasta mai ales din cauza sistemelor de supraveghere și de control din cadrul Celui de al șaselea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

1.33. Comisia salută evaluarea generală pozitivă a acestor grupuri de politici. Comisia împărtășește punctul de vedere al Curții potrivit căruia cheltuielile pentru dezvoltarea rurală sunt afectate de o incidență mai mare a erorilor, însă constată cu satisfacție că indicele de eroare este în scădere în acest domeniu.

Comisia constată că, în cazul grupului de politici Educație și cetățenie, Curtea a identificat erori cuantificabile în 4 din cele 21 de plăți intermediare și finale examinate. A se vedea, de asemenea, răspunsul la punctul 9.31.

Pentru grupul de politici Afaceri economice și financiare, cum PC6 reprezintă numai 8 % din plăți, Comisia consideră că indicele general de eroare aferent tranzacțiilor în acest domeniu de politică, luat în ansamblu, nu este afectat de erori semnificative. În ceea ce privește plățile PC6, constatările și concluziile Curții din acest capitol sunt similare cu cele din capitolul 7. A se vedea, de asemenea, răspunsurile la punctele 10.12 și 10.13.

1.34. În general tendința arată că, de-a lungul anilor, sistemele de supraveghere și control au fost îmbunătățite pentru grupul de politici Agricultură și resurse naturale și sunt în prezent eficiente, deși este necesară realizarea unor progrese suplimentare în sectorul dezvoltării rurale. Comisia consideră că anumite aspecte pentru care Curtea cere îmbunătățiri în ceea ce privește schemele SPU și SPUS ar duce la introducerea unor norme și mai complicate, care ar avea ca rezultat un sistem foarte complex de control a cărui punere în aplicare ar fi costisitoare și contrară eforturilor de simplificare ale Comisiei. Mai mult, ar reintroduce efectiv o formă de cuplare a plății ajutoarelor la producție [a se vedea răspunsurile Comisiei la punctul 5.65(b)].

În 2008, în ceea ce privește Direcția Generală Educație și Cultură, sistemul de supraveghere și control instituit pentru perioada 2007-2013 oferă un cadru solid. Punerea în aplicare a acestui sistem a înregistrat progrese semnificative datorită analizei declarațiilor de asigurare ex post și intensificării vizitelor de monitorizare și auditurilor.

În ceea ce privește grupul de politici Afaceri economice și financiare, constatările și concluziile Curții privind PC6 sunt similare cu cele din capitolul 7, iar restul cheltuielilor nu sunt afectate de erori semnificative. Comisia consideră că sistemele actuale de supraveghere și de control sunt eficiente din punct de vedere al costurilor, proporționale și adecvate în ansamblu (a se vedea răspunsurile Comisiei la punctele 10.19 și 10.28).

OBSERVAȚIILE CURȚII

1.35. În cazul grupurilor de politici Coeziune ⁽²⁵⁾, Cercetare, energie și transport, Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea și Afaceri economice și financiare, Curtea concluzionează că sistemele de supraveghere și de control sunt parțial eficace (a se vedea punctele 6.21, 6.23, 6.36, 7.41, 8.34 și 10.28 și **tabelul 1.3**). În timp ce, în cazul grupurilor de politici Cercetare, energie și transport, Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea și Afaceri economice și financiare, indicele de eroare estimat de Curte se situează între 2 % și 5 % din totalul cheltuielilor, pentru grupul de politici Coeziune, indicele de eroare estimat este mai mare de 5 % (a se vedea punctele 6.17, 6.35, 7.40 și 8.33 și **tabelul 1.3**). În cazul grupurilor de politici Coeziune și Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea, Curtea este de opinie că rezervele exprimate în declarațiile directorilor generali și ale ordonatorilor de credite delegați ar fi trebuit să aibă o sferă de cuprindere mai mare, pentru a putea reflecta deficiențele semnificative care continuă să existe în aceste domenii de cheltuieți, astfel cum reiese din constatările de audit ale Curții (a se vedea punctele 2.6-2.7, punctele 2.10-2.11 și **tabelul 2.1**). Coeziunea rămâne domeniul cel mai problematic, indicele de eroare estimat al acestuia situându-se cu mult peste cel corespunzător celorlalte domenii de politici.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

1.35. În domeniul Coeziunii, s-au înregistrat îmbunătățiri considerabile în privința punerii în aplicare a sistemelor de gestionare și control ale unor programe în 2008. Evaluarea funcționării eficace a sistemelor în 545 de programe operaționale în rapoartele anuale de activitate pe 2008 ale Direcției Generale Politica Regională și Direcției Generale Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Egalitatea de Șanse arată că 78 % din programe funcționează bine sau prezintă deficiențe cu impact moderat (57 % în 2007). Deși indicele de eroare rămâne inacceptabil de ridicat, frecvența erorilor a scăzut: s-au constatat erori în 43 % din proiectele din eșantionul Curții, în comparație cu 54 % în 2007. Comisia subliniază că eșantionul de audit care stă la baza constatărilor acoperă doar programele din perioada 2000-2006 deoarece nu au fost efectuate rambursări aproape deloc pentru perioada de programare 2007-2013. A se vedea, de asemenea, răspunsurile Comisiei la punctele 6.23, 6.35 și 6.36.

S-au depus eforturi considerabile pentru îmbunătățirea gestionării politicii de cercetare în limitele cadrului juridic și financiar aplicabil. Comisia va continua aplicarea cu rigurozitate a controalelor. Comisia va depune în continuare eforturi pentru a reduce nivelul erorilor reziduale în acest grup de politici.

Asigurarea rezonabilă referitoare la legalitatea și regularitatea tranzacțiilor subiacente este dată de directorii generali în rapoartele anuale de activitate. În cazul în care un director general își poate baza această asigurare rezonabilă pe rata de eroare estimată sub pragul de semnificație, cum este, de exemplu, cazul Direcției Generale Extindere, de care s-a ocupat Curtea în cadrul grupului de politici Ajutor extern, dezvoltare și extindere, atunci nu este necesar să se formuleze o rezervă.

Comisia și-a conceput controalele pentru grupul de politici Ajutor extern, dezvoltare și extindere pentru a acoperi întregul ciclu de viață al proiectelor sale multianuale, astfel încât să poată preveni sau identifica și corecta majoritatea erorilor financiare în desfășurarea normală a controalelor sale. Auditurile financiare obligatorii prevăzute în cadrul sistemului de control al Comisiei ar trebui să îi permită acesteia să identifice și să corecteze aceste erori de prefinanțare – într-un exercițiu contabil ulterior – înainte de efectuarea plăților finale. Controalele ex post ale Comisiei confirmă rata redusă a erorilor reziduale.

A se vedea, de asemenea, răspunsul la punctul 8.34.

⁽²⁵⁾ A se vedea **tabelul 1.3** nota de subsol 4.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

1.36. Comparativ cu exercițiile anterioare, s-au observat următoarele schimbări: indicele de eroare estimat a scăzut în cazul grupurilor de politici Agricultură și resurse naturale ⁽²⁶⁾ și Cercetare, energie și transport ⁽²⁷⁾. În cazul grupului de politici Agricultură și resurse naturale, Curtea estimează că indicele de eroare global se situează cu puțin sub 2 % (a se vedea punctul 5.13), în timp ce, în cazul grupului de politici Cercetare, energie și transport, indicele este în continuare mai mare de 2 % (a se vedea punctul 7.40). În cazul grupului de politici Educație și cetățenie, Curtea estimează că erorile au un impact financiar mai mic de 2 % și consideră că această situație se datorează în principal proporției considerabile pe care o ocupă plățile în avans, care sunt relativ mai puțin afectate de erori decât plățile intermediare și cele finale (a se vedea punctele 9.6-9.7 și punctul 9.31). În cazul grupului de politici Afaceri economice și financiare, indicele de eroare global estimat pentru exercițiul financiar 2008 se situează cu puțin peste 2 % (în 2007 era nu cu mult sub 2 %), cauza fiind erorile detectate în cazul cheltuielilor din cadrul programului PC6, deși aceste cheltuieli nu reprezintă decât 8 % din cele aferente grupului de politici în cauză (a se vedea punctul 10.27).

1.36. *Comisia salută evoluția generală pozitivă a evaluării Curții, care indică un progres evident comparativ cu anul anterior.*

⁽²⁶⁾ S-a observat scăderea indicelui în cazul cheltuielilor pentru grupul de politici Agricultură și resurse naturale, în general, și în cazul cheltuielilor pentru dezvoltare rurală, în special. Acestea din urmă continuă să fie afectate totuși de un nivel de eroare mai mare decât în cazul FEAGA (a se vedea punctul 5.62). Bazându-se pe nivelul de eroare identificat în urma testelor efectuate pe operațiuni și a evaluării sistemelor, Curtea consideră că IACS este, în general, ca și în anii anteriori, un sistem de control eficace pentru limitarea riscului de eroare sau de cheltuieli neconforme cu reglementările (a se vedea punctul 5.64).

⁽²⁷⁾ Fostele „Politici interne” sunt tratate în prezent în cadrul grupurilor de politici Cercetare, energie și transport, Educație și cetățenie și Afaceri economice și financiare (a se vedea **tabelul 2.1**).

OBSERVAȚIILE CURȚII

1.37. Curtea subliniază că auditurile pe care le-a desfășurat au scos în evidență faptul că lipsa de claritate sau caracterul complicat al unor criterii de eligibilitate sau complexitatea unor obligații juridice, în special în cadrul grupurilor de politici Agricultură și resurse naturale, Coeziune, Cercetare, energie și transport, precum și Afaceri economice și financiare, contribuie în mod considerabil la riscul de eroare (a se vedea punctele 5.17-5.26, punctele 5.34-5.52, punctele 6.18-6.20, punctele 7.12-7.15 și punctele 10.11-10.14).

1.38. În grupurile de politici Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea și Afaceri economice și financiare, Comisia gestionează cheltuielile Uniunii Europene în comun cu organizații internaționale⁽²⁸⁾, pe baza unor acorduri care garantează, printre altele, drepturile Curții în materie de audit. Cu toate acestea, Curții i s-au refuzat, fie parțial, fie în totalitate, atât accesul la rapoartele de audit elaborate de ONU și la documentele justificative, cât și posibilitatea de a efectua vizite de verificare în contextul DAS 2008 (a se vedea punctele 8.13 și 10.10).

RĂSPUNSURILE COMISIEI

1.37. Nu poate fi evitat un anumit grad de complexitate a normelor și criteriilor de eligibilitate, întrucât acestea sunt stabilite adeseori cu scopul de a atinge obiectivele de politică, reprezentând rezultatul unei proceduri legislative complexe în care autoritatea legislativă are ultimul cuvânt.

Cu toate acestea, Comisia s-a angajat să înainteze autorității legislative propuneri privind simplificarea în continuare a normelor și criteriilor de eligibilitate atunci când este posibil. Comisia va analiza domeniul de aplicare pentru introducerea unei simplificări mai mari a normelor de eligibilitate în propunerea din 2010 de revizuire trienală a Regulamentului financiar. De asemenea, Comisia va studia principiile pentru continuarea simplificării legislației sectoriale pentru următoarea serie de acte de bază care urmează să intre în vigoare începând din 2014.

În ceea ce privește grupul de politici Agricultură și resurse naturale, rezultatele s-au îmbunătățit datorită eforturilor continue de a simplifica cerințele legale/criteriile de eligibilitate cu privire la ambii piloni ai PAC. A se vedea, de asemenea, răspunsurile specifice de la punctele 5.17-5.26, 5.34-5.52.

În domeniul coeziunii, au fost modificate regulamentele pentru perioada 2007-2013, fiind încorporate simplificări propuse de un grup comun de experți ai Comisiei și ai statelor membre. Comisia a publicat la începutul anului 2009 un compendiu al normelor privind eligibilitatea. A se vedea, de asemenea, răspunsurile Comisiei la punctele 1.41-1.42 și 6.37(a).

Cel de-al 7-lea program-cadru a reprezentat un progres în privința simplificării. Ca urmare a experienței acumulate în timpul punerii în aplicare a programului și dacă este cazul, Comisia poate propune modificări ale temeiului juridic.

1.38. Comisia sprijină pe deplin solicitările Curții privind obținerea de informații și accesul la documentație. Acordul standard privind contribuția încheiat cu organizațiile internaționale include un text referitor la accesul Curții.

A se vedea, de asemenea, răspunsul la punctul 8.13.

⁽²⁸⁾ Această modalitate de execuție a bugetului UE este prevăzută la articolul 53 din Regulamentul financiar.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Cum se pot remedia deficiențele?

1.39. Anul trecut, Curtea a observat că, în pofida progreselor înregistrate în ceea ce privește cadrul de control intern al Comisiei, o mare parte dintre operațiunile subiacente conturilor Uniunii continuă să fie afectate de un nivel semnificativ de eroare (punctul 1.42 din Raportul anual privind exercițiul financiar 2007). În plus, auditul DAS desfășurat de Curte a scos în evidență faptul că tipul, incidența și nivelul de neregularitate prezintă diferențe – uneori sensibile – de la un grup de politici la altul sau chiar în interiorul aceluiași grup de politici. În cele ce urmează se încearcă a se furniza noi elemente în ceea ce privește evaluarea posibilităților de îmbunătățire în vederea unui cadru comunitar eficace de control intern ⁽²⁹⁾.

1.40. Cu toate că Uniunea dispune de un buget general unic, modalitățile de efectuare a cheltuielilor prezintă diferențe, printre care se pot număra: modalitatea de gestiune, tipurile de beneficiari, periodicitatea ajutorului acordat, modalitățile de declarare a cheltuielilor, precum și diferitele tipuri de sisteme de control și de recuperare. Aceste diferențe se explică prin necesitatea de a se adapta la circumstanțele specifice domeniului bugetar în cauză și la diversele obiective ale ajutorului și reflectă luarea în calcul a costurilor și a complexității de administrare și de control al sistemelor de plăți.

Necesitatea de a simplifica

1.41. Normele care reglementează modalitățile de utilizare a fondurilor sunt concepute astfel încât să optimizeze efectuarea cheltuielilor, cu alte cuvinte, să asigure îndeplinirea, în timp oportun, a obiectivelor politice vizate de ajutorul acordat. O parte dintre norme sunt comune pentru toate tipurile de plăți, în timp ce altele sunt diferite, în funcție de tipul de cheltuieți. Prin urmare, tipul normelor și complexitatea acestora pot depinde, de asemenea, de complexitatea obiectivelor politicilor.

1.42. Cu cât normele sunt mai oneroase și mai complexe, cu atât riscul de nerespectare a acestora este mai mare, ceea ce antrenează, de asemenea, creșterea riscului de producere a unor erori în operațiuni și a riscului de neîndeplinire a obiectivelor politicilor. Totodată, definirea în prea mare detaliu a obiectivelor specifice ale programelor conduce inevitabil la creșterea costurilor pe care le presupune verificarea îndeplinirii acestor obiective. Cu alte cuvinte, normele și reglementările bine concepute, a căror interpretare este fără echivoc și a căror aplicare este simplă, reduc riscul producerii de erori (punctul 1.45 din Raportul anual privind exercițiul financiar 2007).

1.41-1.42. Comisia este de acord cu analiza Curții, însă subliniază că stabilirea normelor înseamnă găsirea unui echilibru adecvat între îndeplinirea obiectivelor de politică adeseori specifice și evitarea complexității exagerate. Deși rolul Comisiei este de înainta propuneri legislative, complexitatea poate apărea în cadrul analizei efectuate de autoritatea legislativă care ia decizia finală.

Comisia s-a angajat să includă o descriere a măsurilor asociate de control în toate propunerile legislative viitoare relevante.

Simplificarea este un element important în programul pentru o mai bună legiferare al Comisiei. De asemenea, statelor membre li se cere să simplifice criteriile de eligibilitate în programele lor naționale. Cu toate acestea, un anumit grad de complexitate este inevitabil și ar trebui să se țină cont de acesta în viitoarele discuții privind nivelul tolerabil de risc.

A se vedea, de asemenea, răspunsul la punctul 2.35(b).

⁽²⁹⁾ Punctele 1.43-1.51 din Raportul anual privind exercițiul financiar 2007.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

1.43. O anumită doză de prudență este însă necesară. Simplificarea normelor în unicul scop de a reduce riscul de neregularitate poate prezenta o serie de inconveniente, în cazurile în care norme de ordin mai generic pot avea ca rezultat o direcționare mai puțin precisă a fondurilor. Mai mult, noțiunea de „simplificare” ar putea sugera, în unele domenii (a se vedea, de exemplu, punctele 9.6-9.7), relaxarea condițiilor aplicabile pentru a putea beneficia de plăți în avans și majorarea sumelor care pot fi plătite sub această formă. O astfel de simplificare ar trebui să se sprijine însă pe sisteme eficiente, în caz contrar cheltuielile afectate de neregularități nu vor deveni vizibile decât mult mai târziu, după execuția parțială a programelor sau după închiderea completă a acestora. În pofida acestor rezerve exprimate, simplificarea trebuie să rămână totuși un obiectiv prioritar.

În domeniul coeziunii, regulamentul privind FSE pentru 2007-2013 prevede deja posibilitatea de a declara costurile indirecte pe baza unei rate fixe. Posibilitatea de a folosi rate fixe, sume forfetare și baremuri standard de costuri unitare pentru programele 2007-2013 a fost generalizată atât pentru FEDR, cât și pentru FSE prin modificarea, în mai 2009, a regulamentelor aferente fondurilor. Alte simplificări au fost adoptate în decembrie 2008 și în mai 2009. În iulie 2009, Comisia a înaintat, de asemenea, propuneri privind o mai mare simplificare a Regulamentului de punere în aplicare (CE) nr. 1828/2006 și a Regulamentului general (CE) nr. 1083/2006.

Comisia, ca urmare a experienței acumulate în timpul punerii în aplicare a programului, poate propune, după caz, modificări ale temeiului juridic.

1.43. Comisia recunoaște că simplificarea reprezintă un echilibru între necesitatea bunei gestiuni a fondurilor publice și atingerea unor obiective de politică adeseori extrem de specifice. Acest echilibru este abordat în mod diferit în fiecare domeniu de politici, având ca rezultat diferite dispoziții și moduri de gestionare, având în vedere implicarea mai multor actori la diferite niveluri. Comisia ia măsuri pentru a se asigura că sistemele sale de control sunt cât mai eficiente posibil, ținând seama pe deplin de caracterul multianual al unui număr mare de programe și de necesitatea unui sistem de control eficient și eficace care să efectueze controalele adecvate la momentul potrivit.

În ceea ce privește grupul de politici Educație și cultură, în urma elaborării noilor programe pentru perioada 2007-2013 s-au simplificat regulile și s-a utilizat pe scară largă finanțarea prin sume forfetare. Acest factor, împreună cu aprobarea riguroasă a sistemelor naționale de gestionare și control, ar trebui să reducă riscul aferent plăților finale. A se vedea, de asemenea, răspunsul la punctul 9.7.

A se vedea, de asemenea, răspunsul la punctul 9.7.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Măsurile necesare

1.44. Trebuie recunoscut faptul că gestiunea bugetului Uniunii Europene a evoluat pas cu pas, pe măsura introducerii ulterioare a unor tipuri diferite de programe de cheltuieli. Normele care reglementează utilizarea fondurilor, precum și modalitățile de gestiune trebuie să țină seama de particularitățile diferitelor obiective vizate de cheltuielile bugetare. Aceste obiective ar trebui însă să nu fie prea detaliate, astfel încât să nu genereze o sarcină administrativă excesivă și să nu conducă la reglementări dificil de respectat. Comisia trebuie, în acest sens, să procedeze la o examinare judicioasă a cadrului de reglementare și a structurii de gestiune subiacente programelor specifice de cheltuieli.

1.45. În acest context, sarcina esențială căreia trebuie să i se dea prioritate va fi de a asigura colectarea unor informații fiabile și exhaustive, care să permită o evaluare credibilă a costurilor existente ale controalelor ⁽³⁰⁾.

1.46. O altă sarcină, la fel de esențială, va consta într-o evaluare minuțioasă pentru a determina dacă din fondurile utilizate în prezent în scopul controalelor se extrag beneficii maxime. În cazul în care se constată că acest lucru nu are loc, obiectivul imediat ar trebui să fie exploatarea la maximum a fondurilor deja utilizate și a resurselor deja mobilizate în scopul controlului ⁽³¹⁾.

1.44. Comisia subliniază că stabilirea normelor este de competența organului legislativ. Comisia a înaintat recent un număr de propuneri de simplificare (anumite simplificări fiind stabilite pentru fondurile structurale) și va continua să propună simplificări dacă acestea sunt compatibile cu atingerea obiectivelor de politică specifice.

În acest sens, trebuie să se țină seama de eforturile depuse de Comisie în ceea ce privește riscul de eroare tolerabil, întrucât aceasta promovează un punct clar de vedere privind riscul care poate fi controlat în perspectiva condițiilor de eligibilitate și a mediului de control și, prin urmare, privind riscul al cărui control nu este eficient din punct de vedere al costurilor. Comisia va înainta propuneri concrete autorității bugetare privind riscul tolerabil în legătură cu cercetarea, energia și transporturile, dezvoltarea rurală, ajutorul extern și cheltuielile administrative în 2010.

A se vedea, de asemenea, răspunsul la punctele 1.41-1.42.

1.45. Comisia va colecta informații privind costurile controalelor ca parte a propunerilor sale privind riscul de eroare tolerabil, începând cu domeniile cercetării, energiei și transporturilor, dezvoltării rurale, ajutorului extern și cheltuielilor administrative în 2010.

1.46. Comisia a promovat îmbunătățirea continuă a sistemelor sale interne de control (astfel cum s-a recunoscut la punctul 1.39 de mai sus) și va depune în continuare eforturi susținute în acest sens. Aceste sisteme de control sunt concepute astfel încât să ofere o asigurare rezonabilă, bazându-se pe un echilibru adecvat între diferitele tipuri de control („controalele adecvate la momentul potrivit”). Spre exemplu, controalele ex ante pot identifica anumite tipuri de eroare, însă nu pe toate, și nu toate proiectele pot face obiectul controlului la fața locului.

⁽³⁰⁾ La paginile 8 și 10 din comunicarea privind „conceptul de risc admisibil de eroare” [COM(2008) 866 final], Comisia admite că exercițiul de colectare a datelor în care s-a angajat până în prezent este doar unul de mică amploare.

⁽³¹⁾ La pagina 7 din comunicarea COM(2008) 866 final, Comisia recunoaște că, în cazul fondurilor structurale, indicele de eroare ar putea fi redus cu 2-3 % prin „[...] îmbunătățirea controalelor ex ante existente [...]”, costul aferent unui astfel de demers fiind nul (sau nesemnificativ).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

1.47. Pe lângă măsurile necesare pentru a asigura eficacitatea sistemelor, obiectivul care va trebui urmărit va fi identificarea unui echilibru just între costul controalelor și beneficiile pe care le aduc acestea (a se vedea recomandarea Curții din Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctul 1.52).

1.48. Ori de câte ori un program de cheltuieli este analizat în vederea aprobării, este de dorit să se prezinte riscurile conexe, precum și costurile pe care le presupun controlul și administrarea necesare pentru a putea menține aceste riscuri la un nivel care să garanteze un raport optim costuri/beneficii. În acest mod, Consiliul și Parlamentul vor lua deciziile relevante pe baza unor informații mai complete, luând în calcul în mod expres riscurile și costurile implicate.

1.49. Curtea subliniază că este important să se analizeze mai în detaliu problema simplificării și raportul dintre costurile și beneficiile controalelor. Această analiză ar trebui să aibă loc în timp util, înainte să se înceapă elaborarea propunerilor pentru noul cadru financiar multianual ⁽³²⁾.

Ca urmare a planului de acțiune pentru îmbunătățirea supravegherii fondurilor structurale, Comisia a luat deja măsuri ex ante pentru a îmbunătăți sistemele de control. Comisia evidențiază, de asemenea, că reducerea de 2 %-3 % a indicelui de eroare prin intermediul unui control ex ante mai eficient [la care se face referire pentru FEDR în studiul de caz ilustrativ prezentat în comunicarea privind „riscul tolerabil” COM(2008) 866]] se bazează pe o evaluare a erorilor identificate de Curte în cadrul DAS 2005 și reprezintă mai degrabă o măsură aferentă „riscului controalelor” (riscul ca anumite controale să nu fie eficiente în anumite cazuri).

1.47. Conceptul de control intern eficient și eficient este prevăzut în Regulamentul financiar (articolul 28a). Astfel, fiecare serviciu al Comisiei trebuie să prezinte în raportul anual de activitate rezultatele controlului intern, să raporteze informații privind eficacitatea acestui control și să ia măsuri pentru a elimina deficiențele identificate. Prin urmare, Comisia consideră că, întrucât îmbunătățirea structurilor de control și simplificarea procedurilor reprezintă un proces în desfășurare și continuu, aceste eforturi trebuie depuse în mod permanent.

La sugestia Curții, Comisia va examina în continuare echilibrul între costurile și beneficiile controlului în momentul elaborării propunerilor sale privind riscul tolerabil începând cu domeniile cercetării, energiei și transporturilor, dezvoltării rurale și cheltuielilor administrative în 2010.

1.48. În Comunicarea „Pentru o interpretare uniformă a conceptului de risc admisibil de eroare” [COM(2008) 866]], Comisia s-a angajat să încorporeze în toate propunerile sale legislative viitoare relevante o descriere a modalităților de control aferente.

1.49. Comisia este de acord cu importanța realizării unui echilibru adecvat între costul controalelor și nivelul de simplificare adoptat și reflectă asupra modului în care acest echilibru poate fi dezvoltat în timp util pentru noile perspective financiare.

A se vedea, de asemenea, răspunsul la punctul 1.37.

⁽³²⁾ A se vedea răspunsul Curții la comunicarea Comisiei intitulată „Reforma bugetului european, pentru o Europă în schimbare” (<http://eca.europa.eu/portal/pls/portal/docs/1/1481518.PDF>).

CAPITOLUL 2

Sistemul de control intern al Comisiei

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Introducere	2.1-2.2
Luările de poziție ale Comisiei	2.3-2.22
Rapoartele anuale de activitate și declarațiile directorilor generali	2.3-2.11
Raportul de sinteză al Comisiei	2.12-2.17
Asigurarea obținută pe baza situațiilor rezumative anuale	2.18-2.22
Standardele de control intern ale Comisiei	2.23-2.25
Introducere	2.23-2.24
Eficacitatea	2.25
Planul de acțiune	2.26-2.28
Evaluare generală a implementării	2.26-2.27
Impactul planului de acțiune	2.28
Concluzii generale și recomandări	2.29-2.36
Concluzii	2.29-2.33
Recomandări	2.34-2.36

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

INTRODUCERE

2.1. Prezentul capitol se referă la progresele înregistrate de Comisie în 2008 în ceea ce privește remedierea deficiențelor din cadrul sistemelor sale de supraveghere și de control în vederea asigurării regularității operațiunilor finanțate de la bugetul Uniunii Europene. Capitolul analizează, în special, în ce măsură:

- (a) luările de poziție (*management representations*) cuprinse în rapoartele anuale de activitate și în declarațiile directorilor generali, precum și în raportul de sinteză al Comisiei, prezintă o imagine fiabilă (punctele 2.3-2.11);
- (b) Comisia a înregistrat progrese în ceea ce privește funcționarea și eficacitatea standardelor revizuite de control intern și în ceea ce privește cadrul de control intern integrat și în ce măsură a reușit să demonstreze impactul pozitiv al acestor elemente asupra cheltuielilor aferente exercițiului 2008 (punctele 2.23-2.25).

2.2. Curtea a examinat, de asemenea, situațiile rezumative anuale⁽¹⁾ pentru acțiunile structurale și pentru Fondul european pentru pescuit, ca și pentru agricultură, în vederea aprecierii valorii adăugate pe care o furnizează aceste situații și a modului în care serviciile Comisiei au exploatat această valoare adăugată (punctele 2.18-2.22).

LUĂRILE DE POZIȚIE ALE COMISIEI

Rapoartele anuale de activitate și declarațiile directorilor generali

2.3. Toți directorii generali au declarat că au obținut o asigurare rezonabilă privind faptul că resursele care le-au fost alocate au fost folosite în scopurile specificate și privind faptul că mecanismele de control intern pe care le-au aplicat au asigurat regularitatea operațiunilor subiacente, în 12 cazuri fiind însă exprimate rezerve.

2.1. Comisia consideră că sistemele de control intern instituite, cu limitările descrise în rapoartele anuale de activitate pe 2008, oferă o asigurare rezonabilă că resursele alocate activităților sale au fost utilizate în scopul intenționat și în conformitate cu principiile bunei gestiuni financiare. De asemenea, Comisia consideră că procedurile de control introduse oferă garanțiile necesare privind legalitatea și regularitatea tranzacțiilor subiacente pentru care Comisia își asumă responsabilitatea generală în temeiul articolului 274 din Tratatul CE.

Comisia ia măsuri pentru a continua îmbunătățirea sistemului său de control intern în lumina propriei sale experiențe și pentru a aborda problemele semnalate de auditori. Măsurile luate în 2008 au inclus intrarea în vigoare, de la 1 ianuarie 2008, a standardelor revizuite de control intern pentru o gestiune eficientă, finalizarea etapei de punere în aplicare a planului de acțiune pentru un cadru de control intern integrat și îmbunătățirea clarității și coerenței rapoartelor anuale de activitate.

⁽¹⁾ La articolul 53b alineatul (3) din Regulamentul financiar revizuit se prevede: „Statele membre prezintă o situație rezumativă anuală, la nivelul național corespunzător, a auditurilor și declarațiilor disponibile.” [Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1995/2006 al Consiliului din 13 decembrie 2006 de modificare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene (JO L 390, 30.12.2006, p. 1)].

OBSERVAȚIILE CURȚII

2.4. Pentru cele 41 de direcții generale principale sau servicii principale care au emis o declarație în 2008, 12 declarații conțin una sau mai multe rezerve, majoritatea rezervelor exprimate vizând deficiențe care privesc regularitatea operațiunilor subiacente. Numărul total de rezerve a scăzut de la 17 (2007) la 15 (2008). În partea stângă a **tabelului 2.1** sunt prezentate rezervele cele mai semnificative în contextul regularității operațiunilor.

2.5. În cazul grupului de politici Agricultură și resurse naturale, directorul general pentru agricultură și dezvoltare rurală și-a anulat rezerva – existentă de o lungă perioadă (șase ani) – referitoare la implementarea insuficientă a IACS în Grecia, întrucât autoritățile competente au pus la punct un nou sistem de identificare a parcelor agricole; de asemenea, rezerva vizând dezvoltarea rurală a fost detaliată, în urma verificării și a validării statisticilor de control elaborate de către organismele de certificare naționale. Directorul general nu furnizează însă nicio asigurare privind faptul că planul de acțiune creat și implementat de Grecia ar fi fost eficient pentru procedura de solicitare aferentă exercițiului 2007. În plus, în opinia Curții, activitățile realizate de Comisie și de organismele de certificare din statul membru respectiv în vederea validării statisticilor de control nu oferă nivelul ridicat de asigurare care este necesar.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

2.4. Comisia subliniază că 8 din cele 15 rezerve s-au bazat pe expunerea financiară și că celelalte 7 au fost generate de aspecte care ar putea avea un impact asupra reputației serviciului sau Comisiei și al căror impact financiar a avut mai degrabă o natură materială decât financiară.

De asemenea, 3 rezerve de durată au fost anulate în 2008 (cea a Direcției Generale Agricultură și Dezvoltare Rurală cu privire la punerea în aplicare a IACS în Grecia, cea a Direcției Generale Comunicare cu privire la absența unui sistem de control ex post și cea a Direcției Generale Întreprinderi și Industrie cu privire la finanțarea organismelor europene de standardizare).

În alte domenii de politică, precum politica de coeziune, sfera rezervelor s-a redus, ținând seama de măsurile corective deja puse în aplicare de către statele membre.

2.5. Rezerva referitoare la implementarea insuficientă a IACS în Grecia s-a bazat pe riscul ridicat la adresa reputației instituțiilor comunitare determinat de persistența acestor deficiențe în Grecia, și nu pe riscul financiar pentru FEAGA, care a fost întotdeauna acoperit în mod adecvat prin corecțiile financiare impuse Greciei prin procedurile de verificare a conformității. Misiunile de audit desfășurate în Grecia până în luna februarie 2009 au arătat că autoritățile elene au instituit, în conformitate cu planul lor de acțiune din 2006, un nou LPIS-GIS până la 31 decembrie 2008 care acoperă întreg teritoriul Greciei. Astfel, la momentul semnării raportului anual de activitate pe 2008 de către directorul general, toate elementele IACS erau funcționale, iar riscul la adresa reputației Comisiei rezultând din persistența deficiențelor menționate mai sus fusese eliminat. Totuși, riscul financiar rămas este estimat, în ansamblu, la mai puțin decât nivelul semnificativ de eroare și este acoperit de procedurile de verificare a conformității pentru perioada de despăgubire 2006-2008. În consecință, rezerva ar putea fi anulată.

Tabelul 2.1 — Prezentare comparativă a probelor furnizate în rapoartele anuale de activitate ale direcțiilor generale ale Comisiei pentru declarația de asigurare a Curții

Grup de politici	Cele mai importante rezerve ale directorilor generali (incluse în declarații)	2007	2008	Impactul acestor celor mai importante rezerve asupra asigurării furnizate de directorul general, în opinia Curții ⁽¹⁾		Alte deficiențe semnificative constatate în cadrul auditului Curții și / sau de către Comisie (neincluse în declarații)	2007	2008	Probe furnizate în raportul anual de activitate pentru concluziile de audit ale Curții ⁽²⁾	
				2007	2008				2007	2008
Agricultură și resurse naturale	Implementare insuficientă a IACS în Grecia	X		B	B	Deocamdată nu există indicii rezonabile care să arate că planul de acțiune creat și implementat de autoritățile elene este pe deplin eficace.		X	B	B+
	Cheltuielile din cadrul dezvoltării rurale	X	X (axa 2 „ameliorarea mediului și a spațiului rural”)							
	Eligibilitatea sumelor rambursate statelor membre pentru cheltuieli efectuate în ceea ce privește controlul și impunerea aplicării politicii comune în domeniul-pescuitului		X							
	Sistemul de gestiune și de control pentru SAPARD în Bulgaria și în România		X			Referitor la sistemele de control, de inspecție și de sancțiuni în ceea ce privește resursele halieutice: datele privind capturile nu sunt nici complete și nici fiabile; sistemele de inspecție nu furnizează nicio asigurare.	X			

Grup de politici	Cele mai importante rezerve ale directorilor generali (incluse în declarații)	2007	2008	Impactul acestor celor mai importante rezerve asupra asigurării furnizate de directorul general, în opinia Curții ⁽¹⁾		Alte deficiențe semnificative constatate în cadrul auditului Curții și / sau de către Comisie (neincluse în declarații)	2007	2008	Probe furnizate în raportul anual de activitate pentru concluziile de audit ale Curții ⁽²⁾	
				2007	2008				2007	2008
Coeziune	FSE: sistemele de gestiune și de control (2000/2006)	X Spania, Regatul Unit, Franța, Italia, Slovacia, Portugalia, Belgia, Luxemburg	X Spania, Regatul Unit, Franța, Italia, Belgia, Luxemburg, Germania	B	B	Deocamdată nu există indicii rezonabile care să arate că toate acțiunile corective întreprinse în 2008 au fost pe deplin eficace ⁽³⁾ .			B	B
	FEDER: sistemele de gestiune și de control (2000/2006)	X Republica Cehă, Finlanda, Grecia, Germania, Irlanda, Italia, Luxemburg, Polonia, Slovacia, Spania	X Belgia, Germania, Italia, Spania							
	Interreg: sistemele de gestiune și de control (2000/2006)	X Pentru un total de 51 de programe	X Pentru un total de 21 de programe							
	Fondurile de coeziune: sistemele de gestiune și de control (2000/2006)	X Bulgaria, Republica Cehă, Slovacia, Ungaria, Polonia	X Bulgaria							

Grup de politici	Cele mai importante rezerve ale directorilor generali (incluse în declarații)	2007	2008	Impactul acestor celor mai importante rezerve asupra asigurării furnizate de directorul general, în opinia Curții ⁽¹⁾		Alte deficiențe semnificative constatate în cadrul auditului Curții și / sau de către Comisie (neincluse în declarații)	2007	2008	Probe furnizate în raportul anual de activitate pentru concluziile de audit ale Curții ⁽²⁾	
				2007	2008				2007	2008
Cercetare, energie și transport	Indicele de eroare reziduală în ceea ce privește exactitatea declarațiilor de cheltuieli	X Al șaselea program-cadru	X Al șaselea program-cadru	B	B	Nu există încă, în mod rezonabil, date care să indice impactul sistemelor legate de corecțiile financiare și de recuperări sau momentul în care aceste sisteme vor produce un impact asupra indicilor de eroare în cadrul perioadei aferente ciclului de gestionare al PC6 ⁽³⁾ .		X	B	B
Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea	Phare: posibile neregularități în gestionarea fondurilor Phare de către anumite agenții de implementare din Bulgaria	X	X	A	A	La nivelul organizațiilor de implementare, sistemele de supraveghere și de control privind legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente trebuie să continue să fie îmbunătățite pentru a fi pe deplin eficace.	X	X	B	B

Grup de politici	Cele mai importante rezerve ale directorilor generali (incluse în declarații)	2007	2008	Impactul acestor celor mai importante rezerve asupra asigurării furnizate de directorul general, în opinia Curții ⁽¹⁾		Alte deficiențe semnificative constatate în cadrul auditului Curții și / sau de către Comisie (neincluse în declarații)	2007	2008	Probe furnizate în raportul anual de activitate pentru concluziile de audit ale Curții ⁽²⁾	
				2007	2008				2007	2008
Educație și cetățenie	Absența unui sistem structurat de control <i>ex post</i> și a controalelor la fața locului în DG, precum și a controalelor efectuate în cadrul reprezentanțelor, pentru cea mai mare parte a anului – 10 luni din 12	X		B	B	Controalele <i>ex post</i> nu reflectă pe deplin indicele efectiv de eroare din cadrul contractelor auditate.	X	X	B	B
	Număr ridicat de erori în cadrul operațiunilor pentru subvenții și pentru contracte		X							
	Deficiențe în cadrul sistemului de gestiune și de control al Fondului european pentru refugiați, în Italia, pentru perioada de programare 2000-2004 și 2005-2007	X								
	Asigurare limitată în ceea ce privește legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente implementate de 14 state membre în contextul Fondului european pentru refugiați II (2005-2007)	X								

Grup de politici	Cele mai importante rezerve ale directorilor generali (incluse în declarații)	2007	2008	Impactul acestor celor mai importante rezerve asupra asigurării furnizate de directorul general, în opinia Curții ⁽¹⁾		Alte deficiențe semnificative constatate în cadrul auditului Curții și / sau de către Comisie (neincluse în declarații)	2007	2008	Probe furnizate în raportul anual de activitate pentru concluziile de audit ale Curții ⁽²⁾	
				2007	2008				2007	2008
Afaceri economice și financiare	Existența posibilității ca noile mecanisme de control de reducere a riscului instituite pe baza rezultatelor raportului de control <i>ex post</i> să nu fie pe deplin eficace	X	X	B	B				A	A
	Indicele de eroare reziduală în ceea ce privește exactitatea declarațiilor de cheltuieli aferente Celui de al șaselea program-cadru pentru cercetare – PC6	X	X							
	Funcționare nesatisfăcătoare a finanțării standardizării europene	X								
Cheltuielile administrative	—	—	—	A	A				A	A

Legendă:

⁽¹⁾ Impactul acestor celor mai importante rezerve asupra declarației directorului general, în opinia Curții:

A: asigurare rezonabilă, fără rezerve sau cu rezerve nesemnificative, cu privire la faptul că sistemele de control intern asigură legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente.

B: asigurare rezonabilă, dar cu rezerve privind deficiențe identificate în sistemul de control intern.

C: nicio asigurare.

⁽²⁾ Probe furnizate în raportul anual de activitate pentru concluziile de audit ale Curții:

A: probe suficiente pentru concluziile declarației de asigurare a Curții (clare și lipsite de ambiguitate).

B: probe existente pentru concluziile declarației de asigurare a Curții după efectuarea corecțiilor.

C: lipsă de probe pentru concluziile declarației de asigurare a Curții.

„+/-” cazurile în care nu există probe suficiente pentru a justifica o modificare a calificativului, dar în care Curtea a observat o ameliorare sau o deteriorare semnificativă sunt indicate prin adăugarea semnului „+” sau „-” pe lângă calificativul inițial.

⁽³⁾ Elemente incluse totuși în raportul anual de activitate.

Sursa: Curtea de Conturi.

OBSERVAȚIILE CURȚII

2.6. În ceea ce privește grupul de politici Coeziune, Direcția Generală Politică Regională și Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Egalitatea de Șanse și-au menținut rezervele referitoare la deficiențele din cadrul sistemelor de gestiune și de control pentru perioada 2000-2006, deși numărul total de state membre și de programe operaționale vizate a scăzut în mod semnificativ, ca și impactul financiar cuantificat. Pentru 2008, erau afectate în total 99 de programe operaționale, în 2007 cifra în cauză fiind de 185. Direcțiile generale au cuantificat impactul acestor rezerve la valoarea de 201 milioane de euro (2007, 726 de milioane de euro) ⁽²⁾.

2.7. Rezervele exprimate de către direcțiile generale în ceea ce privește grupurile de politici Cercetare, energie și transport și Afaceri economice și financiare corespund constatărilor Curții conform cărora indicii de eroare reziduală (după compensări și corecții) din cadrul declarațiilor de cheltuieli pentru Al șaselea program-cadru (PC6) se menține deasupra pragului de semnificație.

2.8. În ceea ce privește grupul de politici Educație și cetățenie, directorul general al DG Comunicare a prezentat realizările obținute referitor la consolidarea sistemelor de control, însă a subliniat că 9,4 % din operațiunile testate au fost afectate de erori, deși aceste erori sunt cu impact scăzut.

2.9. În analiza Curții prezentată în partea dreaptă a **tabelului 2.1** se arată că rapoartele anuale de activitate corespund concluziilor Curții din cadrul DAS numai în ceea ce privește cheltuielile administrative și afacerile economice și financiare. Cu alte cuvinte, referitor la aceste domenii de politici, auditurile Curții sau ale Comisiei nu au evidențiat deficiențe semnificative care să nu fi fost incluse în declarațiile directorilor generali. În ceea ce privește domeniul de politici Agricultură și resurse naturale, raportul anual de activitate al directorului general pentru agricultură și dezvoltare rurală se apropie mai mult decât în anii anteriori de concluziile aprecierii specifice DAS relevante.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

2.6. Comisia subliniază că rezervele din rapoartele anuale de activitate (RAA) ale Direcției Generale Politică Regională și ale Direcției Generale Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Egalitate de Șanse s-au bazat pe o analiză detaliată a fiecărui program operațional. Impactul financiar a fost calculat utilizându-se nivelul corecțiilor în sumă forfetară care ar fi aplicabile deficiențelor identificate ale sistemelor și aplicându-le părților afectate ale programelor în cauză.

Reducerea impactului financiar al rezervelor este clar explicată în respectivele RAA și confirmă responsabilitatea asumată de Comisie în conformitate cu angajamentele sale privind consolidarea rolului său de supraveghere. Impactul cuantificat este rezultatul eforturilor semnificative depuse de Comisie pentru toate programele în 2008, inclusiv monitorizarea tuturor rezervelor din RAA pentru 2007, finalizarea unui număr de 14 planuri de acțiune naționale de remediere și aplicarea de corecții în valoare de peste 1,5 miliarde EUR, ceea ce a condus la anularea rezervelor în multe cazuri.

A se vedea, de asemenea, răspunsul la punctul 2.17.

2.7. Comisia implementează o strategie de control menită să asigure legalitatea și regularitatea plăților pe bază multianuală. Pentru cel de-al 6-lea program-cadru (PC6), obiectivul strategiei este reducerea, până la finalul celui de-al patrulea an al implementării (2010), a indicelui de eroare reziduală. Obiectivul țintă este reevaluat anual din perspectiva naturii, frecvenței și cantității erorilor detectate, precum și a considerentelor care țin de raportul cost-beneficii.

A se vedea, de asemenea, răspunsul la punctul 7.17.

2.8. A fost implementat un plan de acțiune pentru îmbunătățirea calității tranzacțiilor DG Comunicare, fiind în desfășurare, în special, acțiuni de formare.

2.9. Comisia salută îmbunătățirile remarcate și își reafirmă angajamentul pentru realizarea unor progrese suplimentare în acest domeniu. Comisia evaluează în prezent factorii care afectează calitatea rapoartelor anuale de activitate și va promova măsuri pentru îmbunătățirea în continuare a calității acestora.

⁽²⁾ Cifra bazată pe o corecție financiară forfetară estimată la 5 sau 10 %.

OBSERVAȚIILE CURȚII

2.10. Pentru grupul de politici Coeziune, Curtea observă, așa cum a fost cazul și în ceea ce privește 2007, că sfera de cuprindere și profunzimea rezervelor nu reflectă într-o măsură suficientă gravitatea problemelor existente în acest domeniu bugetar în ceea ce privește neregularitatea (a se vedea punctul 6.35).

2.11. Referitor la grupul de politici Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea, Curtea a identificat un nivel semnificativ de eroare (a se vedea punctul 8.39) și a descoperit, de asemenea, că sistemele de supraveghere și de control sunt doar parțial eficace în ceea ce privește asigurarea regularității plăților (a se vedea punctul 8.44). Aceste constatări nu se regăsesc reflectate în mod corespunzător în declarațiile directorilor generali. Acesta reprezintă cel de al patrulea an consecutiv în care Curtea formulează această observație ⁽³⁾.

Raportul de sinteză al Comisiei

2.12. Prin adoptarea raportului de sinteză, Comisia își asumă răspunderea politică cu privire la execuția operațională a bugetului UE realizată prin intermediul directorilor săi generali ⁽⁴⁾. Raportul furnizează o evaluare retrospectivă a gestiunii financiare pentru întreaga perioadă a mandatului Comisiei 2004-2009.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

2.10. Comisia consideră că rezervele formulate de directorii generali în rapoartele anuale de activitate pe 2008 sunt conforme cu criteriile stabilite privind pragul de semnificație și cu metodologia aplicată. Constatările Curții arată că indicele de eroare este concentrat în programele pentru care Comisia a luat deja măsuri în 2008 (a se vedea răspunsul la punctul 6.17). Pentru programele clasificate în RAA ca funcționând eficace sau parțial eficace, Comisia deține probe de audit potrivit cărora riscul este mai scăzut. În plus, planul de acțiune al Comisiei pe 2008 a inclus acțiuni privind instituirea procesului de închidere, pentru a asigura că erorile rămase sunt eliminate din plățile finale efectuate de Comisie.

Comisia va asigura luarea unor măsuri corective și de monitorizare adecvate pentru toate cazurile identificate de către Curte, la fel cum a procedat în anii precedenți.

2.11. Erorile detectate de către Curte în privința grupului de politici Ajutor extern, dezvoltare și extindere vizează în cea mai mare parte cheltuielile sub formă de plăți în avans efectuate de organismele de implementare a proiectelor pentru plățile în avans efectuate de Comisie. Auditurile financiare obligatorii prevăzute în cadrul sistemului de control al Comisiei înainte de plățile finale ar trebui să permită Comisiei să detecteze și să corecteze astfel de erori înainte de efectuarea plăților finale. A se vedea, de asemenea, răspunsurile la punctele 8.18 și 8.34.

Cu toate acestea, ca parte a eforturilor sale continue de îmbunătățire a sistemului general de control intern și în completarea activității Comisiei privind riscul tolerabil de eroare, EuropeAid va lansa o revizuire a strategiei sale de control în 2010.

⁽³⁾ Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctul 2.14 și tabelul 2.1; Raportul anual privind exercițiul financiar 2006, tabelul 2.1; și Raportul anual privind exercițiul financiar 2005, tabelul 2.1. Grupul de politici Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea era denumit anterior Acțiuni externe.

⁽⁴⁾ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu și Curtea de Conturi – Sinteza realizărilor Comisiei în materie de gestiune în 2008, COM(2009) 256 final, 8.6.2009.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

2.13. Comisia consideră că, pentru 2008, „procedurile de control instituite oferă garanțiile necesare privind legalitatea și regularitatea tranzacțiilor aferente pentru care Comisia își asumă întreaga responsabilitate în conformitate cu articolul 274 din Tratatul CE”.

2.14. Comisia menționează rezultatele unui exercițiu anual de evaluare *inter pares* desfășurat la începutul anului 2009, care indică faptul că s-ar mai putea aduce și în continuare unele îmbunătățiri în ceea ce privește calitatea rapoartelor anuale de activitate, acestea reprezentând unul dintre cele mai importante instrumente de guvernanță. Comisia estimează că aceste îmbunătățiri vor fi reflectate în rapoartele anuale de activitate începând cu 2009.

2.15. Raportul de sinteză oferă o serie de explicații în ceea ce privește abordarea Comisiei referitor la rezerve. Comisia declară că pentru deficiențele semnificative se formulează în mod sistematic o rezervă, cu excepția cazului în care există probe fiabile de audit conform cărora s-a instituit un plan de acțiune care funcționează. Curtea consideră însă că la nivelul Comisiei ar trebui să se acorde o atenție mai mare necesității de a se demonstra mai clar că măsurile corective incluse în planurile de acțiune au fost eficace sau sunt susceptibile de a fi eficace; de asemenea, Curtea consideră că, în anumite cazuri, sfera de cuprindere a rezervelor ar trebui să fie mai largă (a se vedea exemplele discutate la punctele 2.5, 2.10 și 2.11, precum și în **tabelul 2.1**).

2.16. Curtea observă că se recunoaște de către Comisie necesitatea unor acțiuni suplimentare în vederea rezolvării unor probleme identificate în alte domenii. Aceste acțiuni vizează, printre altele, aspecte precum:

(a) evaluarea eficacității mecanismelor de control intern;

2.14. Comisia va efectua o evaluare a factorilor care afectează calitatea RAA și va promova măsuri pentru îmbunătățirea în continuare a calității acestora în timp util pentru raportul privind activitățile din 2009. Instrucțiunile permanente privind rapoartele de activitate sunt în prezent în proces de raționalizare și facilitare a utilizării. Se vor face eforturi speciale pentru elaborarea unui curs de formare specializat pe acest domeniu, vizând în principal personalul care va întocmi rapoartele de activitate în ultima parte a anului 2009.

2.15. Punctul de vedere al Comisiei este că nu ar trebui să se formuleze o rezervă dacă există controale eficace de atenuare sau dacă există probe de audit care arată că au fost efectiv implementate planurile de acțiune în vederea remedierii.

Atunci când directorii generali formulează o rezervă, aceștia trebuie să stabilească un plan de acțiune pentru abordarea deficiențelor identificate. Măsurile luate sunt apoi raportate și evaluate în raportul anual de activitate ulterior. Dacă există suficiente probe potrivit cărora măsurile au un impact cuantificabil asupra deficiențelor, rezerva poate fi anulată. Deciziile de a formula sau de a anula rezerve reprezintă unul dintre punctele esențiale discutate în cadrul evaluărilor *inter pares*, deși decizia finală este luată de ordonatorul de credite delegat.

Pentru cazul IACS în Grecia, a se vedea răspunsul la punctul 2.5.

Pentru domeniul politicii de coeziune, a se vedea răspunsul la punctul 2.6.

Comisia face referire, de asemenea, la răspunsurile sale la punctele 2.10 și 2.11.

2.16.

OBSERVAȚIILE CURȚII

- (b) concentrarea resurselor pe îmbunătățirea structurii de control instituite pentru gestiunea cheltuielilor în contextul cadrului financiar 2007-2013 și pe remedierea deficiențelor aferente perioadei cadrului anterior; și
- (c) raportarea comprehensivă și fiabilă cu privire la corectarea erorilor, la nivelul statelor membre.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

- (b) Prin planul de acțiune pentru îmbunătățirea rolului de supraveghere al Comisiei în cadrul acțiunilor structurale, Comisia și-a concentrat activitatea de prevenire pe perioada 2007-2013, precum și pe pregătirea pentru închiderea programelor din 2000-2006.
- (c) Informațiile privind corecțiile financiare efectuate de statele membre însele au fost incluse în conturile finale.

Comisia consideră că, în urma acțiunilor sale, au existat progrese în privința prezentării unor probe de încredere privind funcționarea eficace a mecanismelor corective multianuale. Comisia își continuă eforturile de îmbunătățire a caracterului complet și a calității datelor furnizate de statele membre.

Pentru perioada 2007-2013, sistemul de raportare a corecțiilor financiare de către statele membre Comisiei a fost clarificat și consolidat considerabil prin desemnarea unei autorități responsabile și prin furnizarea unui tabel de raportare [articolul 61 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Comisiei și articolul 20 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei].

Comisia face referire, de asemenea, la răspunsul său la punctul 6.30.

2.17. Referitor la politica de coeziune, Comisia informează că a adoptat mai multe decizii oficiale de suspendare de plăți intermediare (10 în 2008 față de una în 2007) și că a aplicat corecții financiare mult mai consistente (1 587 de milioane în 2008 față de 396 de milioane în 2007). În ceea ce privește însă planul său de acțiune vizând consolidarea rolului său de supraveghere în cadrul gestionării partajate (repartizate) aferente grupului de politici Coeziune, Comisia recunoaște că „este nevoie de mai mult timp pentru ca impactul acestor acțiuni să poată fi măsurat prin reducerea ratei de eroare”.

2.17. Comisia indică în raportul său privind implementarea planului de acțiune pentru consolidarea rolului de supraveghere al Comisiei în cadrul acțiunilor structurale [COM(2009) 42] că s-au înregistrat rezultate concrete în 2008 în toate cele 10 domenii de acțiune. Acestea au inclus lansarea mai rapidă a procedurilor privind corecțiile financiare și nivelul corecțiilor financiare atins în 2008. Comisia este de acord că impactul planului de acțiune în ceea ce privește perioada 2000-2006 nu poate fi încă evaluat integral și s-a angajat să prezinte un raport privind impactul inițial al planului de acțiune în februarie 2010.

În mod mai general, Comisia a introdus un sistem de control multianual bazat pe prevenire sau detectare și corectare. Cele mai favorabile estimări ale Comisiei privind corecțiile financiare și recuperările decise în 2008 s-au ridicat la 2,967 miliarde EUR pentru toate domeniile de politică, demonstrând astfel un efort special pentru aspectele legate de detectare și corecție incluse în sistemul său de control (a se vedea secțiunea 6 „recuperarea plăților necuvenite” din notele la situațiile financiare anuale pentru exercițiul 2008).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Asigurarea obținută pe baza situațiilor rezumative anuale

2.18. În cadrul auditului în vederea elaborării Raportului anual privind exercițiul 2007, Curtea a constatat că, în primul lor an de existență, situațiile rezumative anuale nu au furnizat o evaluare fiabilă a funcționării și a eficacității sistemelor de supraveghere și de control și a recomandat Comisiei luarea de măsuri pentru îmbunătățirea informațiilor furnizate ⁽⁵⁾.

2.19. Curtea a analizat situațiile rezumative anuale pentru 2008 pentru a stabili dacă s-au respectat cerințele Regulamentului financiar și dacă statele membre au furnizat informații suplimentare.

2.20. Nu toate statele membre au respectat cerințele, astfel cum au fost acestea formulate în Regulamentul financiar, și, de asemenea, nu toate au urmat orientările Comisiei ⁽⁶⁾. Însă față de anul anterior, a crescut calitatea analizei incluse în toate situațiile rezumative anuale.

2.18. Pentru domeniul coeziunii, în 2008, temeiul juridic actual al Comisiei [articolul 53b alineatul (3) din Regulamentul financiar] nu prevede nici o declarație de asigurare, nici o declarație națională generală. Cu toate acestea, Comisia a urmat recomandările Parlamentului European și ale Curții și a invitat statele membre să analizeze funcționarea sistemelor, să diagnosticheze problemele și să găsească soluțiile la acestea, să descrie bunele practici și să furnizeze declarații privind gradul de asigurare pe care îl pot obține de la sistemele lor.

În ceea ce privește agricultura, statele membre cu o singură agenție de plăți trebuie să furnizeze o declarație de asigurare din partea directorului agenției de plăți și un certificat din partea organismului de certificare care prin definiție reprezintă situațiile rezumative anuale menționate în Regulamentul financiar și Acordul interinstituțional. În plus, situații rezumative anuale, numite și rapoarte de sinteză, sunt întocmite de acele state membre care au mai mult de o agenție de plăți.

2.20. Direcția Generală Politică Regională și Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Egalitate de Șanse au observat în rapoartele lor anuale de activitate pentru 2008 că majoritatea statelor membre au respectat integral sau în cea mai mare parte cerințele minime. Comisia a luat măsuri adecvate pentru monitorizarea tuturor cazurilor de neconformitate cu cerințele de reglementare. Informațiile furnizate în situațiile rezumative anuale au fost utilizate ca sursă suplimentară de asigurare pentru rapoartele anuale de activitate ale celor două direcții generale pentru 2008.

⁽⁵⁾ A se vedea punctul 2.19 și punctul 2.41 litera (b) din Raportul anual privind exercițiul financiar 2007.

⁽⁶⁾ În ceea ce privește politica de coeziune, nouă state membre au furnizat informații conforme, în timp ce 11 state membre au furnizat informații în cea mai mare parte conforme, afectate doar de deficiențe minore vizând includerea unor date incomplete sau incorecte în tabele. Trei state membre au prezentat situații rezumative anuale neconforme, care au fost returnate de către Comisie în vederea redepunerii, iar pentru un număr de alte patru state membre, Comisia încă nu finalizase analiza la data de 28 februarie 2009. Directorul general al DG REGIO formulează o concluzie în mare parte similară, iar din rapoartele anuale de activitate relevante se desprinde o evaluare îndreptată în același sens. Curtea ia notă de acțiunile ulterioare întreprinse de Comisie pentru acele cazuri în care statele membre nu au respectat normele.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Valoarea adăugată

2.21. Situațiile rezumative anuale reprezintă un element al controlului intern, iar Curtea a încurajat Comisia să adauge valoare procesului prin identificarea problemelor comune, a soluțiilor posibile sau a celor mai bune practici și prin utilizarea acestor informații în cadrul rolului său de supraveghere⁽⁷⁾. La rândul său, Comisia a încurajat statele membre să întreprindă și ele demersuri în acest sens.

2.22. Analiza Curții a arătat că, în ceea ce privește anul 2008, o serie de state membre⁽⁸⁾ au prezentat elemente sau analize care au adăugat valoare situațiilor rezumative anuale, datorită efortului de a identifica deficiențele sistemice sau aspectele transversale și de a formula observații cu privire la acestea. Directorii generali responsabili de Coeziune au utilizat datele din situațiile rezumative anuale la întocmirea evaluării lor cu privire la sistemele naționale.

Direcția Generală Agricultură și Dezvoltare Rurală a observat în raportul său de activitate pe 2008 că statele membre au respectat obligațiile lor legale și, în general, au urmat liniile directoare stabilite de serviciile Comisiei. Comparativ cu anul trecut, calitatea analizei incluse în toate situațiile rezumative anuale s-a îmbunătățit, însă, în anumite cazuri, evaluarea anumitor elemente de bază trebuie îmbunătățită în continuare. Prin urmare, Comisia a prezentat acest aspect statelor membre și a revizuit în consecință una dintre liniile directoare.

2.21. Comisia a informat statele membre că trebuie să respecte bunele practici în scrisorile sale de evaluare a situațiilor rezumative anuale. Comisia va continua să încurajeze statele membre să furnizeze informații care oferă valoare adăugată situațiilor rezumative anuale, actualizând încă o dată nota sa orientativă.

Comisia face referire, de asemenea, la răspunsul său de la punctul 2.18.

2.22. Comisia face referire la răspunsul său de la punctul 2.20.

În ceea ce privește domeniul coeziunii, șapte state membre au inclus în situațiile rezumative anuale declarația de asigurare propusă în liniile directoare ale Comisiei. Comisia va analiza acele declarații și situații furnizate până acum, în scopul de a defini elementele esențiale care pot adăuga valoare situațiilor rezumative anuale. Rezultatele acestei analize vor fi luate în considerare pentru actualizarea notei orientative.

În ceea ce privește agricultura și dezvoltarea rurală, asigurarea cu privire la conturi și la legalitatea și regularitatea tranzacțiilor subiacente este oferită de declarația de asigurare a directorului agenției de plăți. Această declarație face obiectul unui audit efectuat de către organismul de certificare, precum și al unui aviz emis de acest organism, nivelul de asigurare fiind astfel sporit. Raportul de sinteză (întocmit de acele state membre cu mai mult de o agenție de plăți) oferă valoare adăugată deoarece sintetizează nivelul de asigurare la nivel național.

⁽⁷⁾ Avizul nr. 6/2007 al Curții, referitor la situațiile rezumative anuale ale statelor membre, la „declarațiile naționale” ale statelor membre și la lucrările de audit ale instituțiilor naționale de control financiar cu privire la fondurile comunitare (JO C 216, 14.9.2007, p. 3).

⁽⁸⁾ 16 pentru acțiunile structurale și Fondul european pentru pescuit și 9 pentru agricultură.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

STANDARDELE DE CONTROL INTERN ALE COMISIEI

Introducere

2.23. În octombrie 2007, Comisia a adoptat o comunicare prin care se modificau standardele de control intern (SCI) și cadrul subiacent acestora⁽⁹⁾. Comunicarea prezenta 16 standarde revizuite de control intern pentru o gestiune eficientă, menite să înlocuiască, de la 1 ianuarie 2008, cele 24 de standarde inițiale.

2.24. Curtea a examinat, pentru 16 direcții generale, standardele de control intern legate de asigurarea regularității operațiunilor și a constatat existența unui nivel ridicat de implementare, similar celui din exerciții anterioare⁽¹⁰⁾.

Eficiența

2.25. Modificarea standardelor de control intern a fost însoțită de cerința adresată directorilor generali de a demonstra implementarea eficientă a anumitor standarde desemnate prioritare⁽¹¹⁾. Pentru 2008, majoritatea directorilor generali au ales să îndeplinească această cerință tratând SCI 7-11, standarde care, la modul general, acoperă domeniul „operațiuni și activități de control”⁽¹²⁾. Spre deosebire de aceste standarde, cele referitoare la domeniul „planificare și procese de gestionare a riscurilor” (SCI 5 și 6) nu au fost selectate decât de un număr mic de direcții generale⁽¹³⁾, în ciuda importanței lor. Comisia nu a fost însă în măsură să demonstreze faptul că sistemele de supraveghere și de control sunt suficient de eficiente în ceea ce privește reducerea riscului de eroare în următoarele domenii/grupuri de politici: Dezvoltarea rurală, din cadrul Agriculturii și resurselor naturale (punctul 5.63), Coeziune (punctul 6.36), Cercetare, energie și transport (punctul 7.41) și Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea (punctul 8.34).

2.24. Comisia salută recunoașterea de către Curte a faptului că standardele de control intern au fost implementate aproape integral de serviciile sale.

2.25. Comisia observă că sistemele sale de control intern se îmbunătățesc și au un impact asupra indicilor de eroare, ceea ce se reflectă în evoluția pozitivă a declarației de asigurare a Curții din ultimii ani (a se vedea punctul 1.36).

Treisprezece direcții generale (o treime) au optat pentru a stabili ca prioritate fie standardul privind planificarea, fie cel privind gestionarea riscurilor, fie ambele, inclusiv unele direcții generale cu cheltuieli majore. Comisia consideră că acesta este un efect al importanței acestor standarde pentru direcțiile generale în cauză.

⁽⁹⁾ Communication to the Commission: Revision of the Internal Control Standards and the Underlying Framework: Strengthening Control Effectiveness (Comunicare către Comisie: Revizuirea standardelor de control intern și a cadrului subiacent acestora: consolidarea eficacității controlului), SEC(2007) 1341. Curtea a formulat observații cu caracter pozitiv în ceea ce privește tranziția, a se vedea punctul 2.27 din Raportul anual privind exercițiul financiar 2007.

⁽¹⁰⁾ A se vedea punctul 2.25 din Raportul anual privind exercițiul financiar 2007. Pentru 2007 și 2008, nivelul de implementare este calculat la peste 96 %.

⁽¹¹⁾ Communication to the Commission: Revision of the Internal Control Standards and Underlying Framework - Strengthening Control Effectiveness (Revizuirea standardelor de control intern și a cadrului subiacent acestora - consolidarea eficacității controlului) [SEC(2007) 1341, 16.10.2007]. Acest document de orientare permite direcțiilor generale să demonstreze existența eficacității pentru anumite SCI preselectate, desemnate ca fiind „prioritare” în planurile anuale de gestiune ale direcțiilor generale pentru exercițiul anterior.

⁽¹²⁾ Serviciile Comisiei au avut posibilitatea de a desemna anumite standarde drept prioritare, pe baza activităților și a riscurilor lor specifice, și de a își comunica opțiunea în planul anual de gestiune pentru 2008.

⁽¹³⁾ O distribuție similară există și în planurile anuale de gestiune pentru 2009.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

În ceea ce privește agricultura și resursele naturale, în ansamblu, valoarea estimată a erorii generale este puțin mai scăzută decât pragul de semnificație de 2 %. De-a lungul anilor, tendința arată că, în general, sistemele de supraveghere și control s-au îmbunătățit în acest domeniu de politici și sunt în prezent eficace, deși sunt încă necesare îmbunătățiri în domeniul dezvoltării rurale.

Prin implementarea planului de acțiune pentru îmbunătățirea rolului de supraveghere al Comisiei în gestionarea acțiunilor structurale, Comisia a înregistrat progrese semnificative în privința îmbunătățirii sistemelor de supraveghere și a atenuării riscurilor de eroare. De asemenea, Comisia a efectuat acțiuni suplimentare, precum simplificarea normelor privind declararea costurilor în domeniul politicii de coeziune prin introducerea unor rate fixe, sume forfetare și baremuri standard ale costurilor unitare, precum și prin consolidarea cadrului de control pentru perioada 2007-2013. Comisia consideră că impactul acestor acțiuni asupra indicelui de eroare poate fi evaluat doar pe o lungă perioadă de timp și va elabora un raport în prima parte a anului 2010 privind primul impact asupra plăților din perioada 2007-2013.

Comisia face referire, de asemenea, la răspunsul său de la punctul 2.17.

S-au făcut deja eforturi considerabile pentru îmbunătățirea gestionării politicii din domeniul cercetării, energiei și transporturilor, în limitele cadrului juridic și financiar aplicabil. Comisia va continua aplicarea cu rigurozitate a controalelor (a se vedea, de asemenea, răspunsul la punctul 7.42).

În ceea ce privește domeniul ajutorului extern, dezvoltării și extinderii, Comisia a instituit pentru acest grup de politici controale care acoperă întregul ciclu de viață al proiectelor sale multianuale, astfel încât să poată să prevină sau să detecteze și să corecteze majoritatea erorilor financiare în desfășurarea normală a controalelor sale. Auditurile financiare obligatorii prevăzute în sistemul de control al Comisiei ar trebui să permită Comisiei să detecteze și să corecteze aceste erori de prefinanțare – într-un exercițiu financiar ulterior – înainte de efectuarea plăților finale. Controalele ex post ale Comisiei confirmă acest nivel scăzut al erorii reziduale.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

PLANUL DE ACȚIUNE

Evaluare generală a implementării

2.26. Planul de acțiune din 2006 avea în vedere remedierea unor lacune specifice de la nivelul cadrului de control intern al Comisiei ⁽¹⁴⁾. Comunicarea Comisiei din februarie 2009 ⁽¹⁵⁾ furnizează o evaluare actualizată a rezultatelor planului de acțiune, bazată pe indicatori.

2.27. Potrivit analizei realizate de Curte cu privire la această comunicare (a se vedea **tabelul 2.2**), Comisia a implementat toate cele 14 subacțiuni identificate drept nefinalizate în raportul anual anterior al Curții ⁽¹⁶⁾. Astfel, Comisia a finalizat implementarea planului de acțiune.

Impactul planului de acțiune

2.28. Comisia furnizează o serie de indicatori și de descriptori pentru măsurarea și evaluarea impactului planului de acțiune ⁽¹⁷⁾. Analiza Curții (a se vedea **tabelul 2.2**) arată că majoritatea acestora măsoară doar realizările punctuale și activitatea Comisiei pe (sub)acțiuni, și nu eficacitatea. Deși indicatorii sunt corecți din punct de vedere factual, nu se poate determina pe baza lor dacă planul de acțiune a avut un impact măsurabil asupra sistemelor de supraveghere și de control și, în cele din urmă, asupra regularității operațiunilor.

2.28. Comisia recunoaște că este deseori dificil să se demonstreze impactul acțiunilor individuale asupra indicilor de eroare în cadrul tranzacțiilor subiacente. Cu toate acestea, în ansamblu, în cel mai recent „raport de impact” [COM(2009) 43], Comisia a formulat concluzia că s-au înregistrat progrese semnificative în privința consolidării sistemelor interne de control în perioada mandatului actualei Comisii. O parte a acestui impact pozitiv se datorează acțiunilor lansate înainte de 2005, însă există cu siguranță dovezi potrivit cărora progresele au fost accelerate semnificativ odată cu lansarea planului de acțiune în prima parte a anului 2006.

În plus, Comisia consideră că planurile de acțiune din ultimii ani au creat o percepție comună în rândul autorităților statelor membre sau organismelor externe în ceea ce privește măsurile necesare pentru prevenirea erorilor în cadrul programelor Uniunii Europene. Acest impact este foarte important și va constitui baza pentru acțiunea și cooperarea viitoare.

⁽¹⁴⁾ Communication from the Commission to the Council, the European Parliament and the European Court of Auditors - Commission Action Plan towards an Integrated Internal Control Framework (Comunicare a Comisiei către Consiliu, Parlamentul European și Curtea de Conturi Europeană — planul de acțiune al Comisiei pentru un cadru de control intern integrat), COM(2006) 9 final, 17.1.2006.

⁽¹⁵⁾ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council and the European court of Auditors — Impact Report on the Commission Action Plan towards an Integrated Internal Control Framework, COM(2009) 43 of 4.2.2009.

⁽¹⁶⁾ A se vedea punctul 2.30 din Raportul anual privind exercițiul financiar 2007.

⁽¹⁷⁾ Nu a fost cazul și pentru raportul rezumativ anterior al Comisiei, pentru 2007 — a se vedea punctul 2.34 din Raportul anual privind exercițiul financiar 2007.

Tabelul 2.2 — Prezentare generală a implementării planului de acțiune al Comisiei pentru un cadru de control intern integrat

Referință	Domeniu/(sub)acțiuni/termen stabilit în planul de acțiune	Evaluarea Comisiei cu privire la impactul obținut (februarie 2009) ⁽¹⁾ Indicatori de impact prezentați de Comisie	Evaluarea Curții cu privire la impactul existent la data de 31.12.2008 ⁽²⁾
Simplificare și principii comune de control (acțiunile 1-4)			
1	Să se aibă în vedere simplificarea normelor pentru perioada 2007-2013, în special în ceea ce privește eligibilitatea cheltuielilor din cadrul fondurilor structurale și al programelor de cercetare (31.12.2006).	— Procentajul din buget executat pe baza unei abordări simplificate. — Rate de eroare reduse identificate de Curtea de Conturi Europeană, datorită unei legislații mai clare și unor orientări detaliate.	A existat o creștere a procentajului din buget executat pe baza unei abordări simplificate. Deocamdată există puține probe care să permită stabilirea unei corelații între reducerea ratelor de eroare identificate de CCE și o legislație mai clară/orientări detaliate.
2	Să se propună controlul intern ca principiu bugetar în Regulamentul financiar revizuit, pe baza rezultatelor consultărilor interinstituționale (1.6.2006).	Retrasă	
3a	Să se elaboreze modele de control intern care să definească succint diferitele componente de control care ar trebui să se regăsească într-un mediu de control dat (31.5.2006).	— O mai bună evaluare de către Curtea de Conturi Europeană a calității rapoartelor anuale de activitate — Referitor la acțiunea 3N, a se vedea și informațiile privind acțiunea 11N	(Sub)acțiunile au fost implementate și s-au observat îmbunătățiri în ceea ce privește relevanța și coerența rapoartelor anuale de activitate, însă impactul asupra indicilor de eroare nu este măsurabil ⁽³⁾ .
3b	Să se demonstreze modul în care direcțiile generale vor obține o asigurare cu privire la structurile de control intern pentru gestiunea partajată și politicile interne, ținând seama de modelele elaborate și de strategiile de control de la nivelul Comisiei (30.9.2006).		
3c	Să se organizeze o evaluare <i>inter pares</i> pentru a spori coerența și uniformitatea strategiilor de control pe grup (31.3.2007).		
3d	Să se demonstreze modul în care direcțiile generale vor obține o asigurare cu privire la structurile de control intern în materie de politici externe, cheltuieli administrative, ajutor de preaderare, FED și resurse proprii, ținând seama de modelele elaborate și de strategiile de control de la nivelul Comisiei (31.12.2007).		
3e	Să se organizeze o evaluare <i>inter pares</i> pentru a spori coerența și uniformitatea strategiilor de control pe grup (31.12.2007).		

Referință	Domeniu/(sub)acțiuni/termen stabilit în planul de acțiune	Evaluarea Comisiei cu privire la impactul obținut (februarie 2009) ⁽¹⁾ Indicatori de impact prezentați de Comisie	Evaluarea Curții cu privire la impactul existent la data de 31.12.2008 ⁽²⁾
3N	Începând cu Raportul de sinteză pentru 2006, Comisia va specifica în mod clar și va comunica autorității bugetare rezervele sale privind asigurarea globală, inclusiv, acolo unde este relevant, pe sector sau stat membru, precum și corecțiile financiare sau suspendările de plăți aferente (31.12.2007).		
4	Să se demareze o inițiativă interinstituțională având ca temă principiile de bază care trebuie luate în considerare referitor la riscurile tolerabile în operațiunile subiacente și la definirea unor criterii comune pentru gestionarea acestor riscuri (31.3.2006).	Retrasă	
Declarațiile de gestiune și asigurarea de audit (acțiunile 5-8)			
5	Să se promoveze utilizarea declarațiilor de gestiune la nivel operațional în cadrul negocierilor privind legislația aferentă perioadei 2007-2013 pentru gestiunea centralizată indirectă, precum și înființarea unor organisme de coordonare naționale capabile să ofere o imagine de ansamblu asupra asigurării disponibile, de exemplu printr-o sinteză a declarațiilor operaționale pe domeniu de politici (30.6.2006).	— Calitatea situațiilor rezumative primite și acțiunile întreprinse în vederea îmbunătățirii acestora — Primirea declarațiilor de asigurare ex ante în domeniul educației și culturii — Inițiativele statelor membre privind declarațiile	Situațiile rezumative anuale și declarațiile naționale reprezintă componente utile și promovează transparența cheltuielilor UE. În special, declarațiile naționale au potențialul, pe termen mediu, de a reduce indicii de eroare, prin asigurarea unei eficacități operaționale sporite a sistemelor. Curtea consideră salutare informațiile referitoare la primirea și la monitorizarea declarațiilor ex ante, însă deocamdată nu constată niciun impact asupra indicilor de eroare.
6a	Să se elaboreze linii directoare privind sporirea eficacității declarațiilor de gestiune în domeniul cercetării și al altor politici interne (30.9.2006).	Combinată cu acțiunea 7	
6b	Să se extindă liniile directoare privind sporirea eficacității declarațiilor de gestiune în domeniul politicilor externe (31.12.2007).	Retrasă	

Referință	Domeniu/(sub)acțiuni/termen stabilit în planul de acțiune	Evaluarea Comisiei cu privire la impactul obținut (februarie 2009) ⁽¹⁾ Indicatori de impact prezentați de Comisie	Evaluarea Curții cu privire la impactul existent la data de 31.12.2008 ⁽²⁾
7a	Să se stabilească criterii pentru auditurile de certificare din domeniul cercetării și al politicilor interne, punându-se accent pe utilizarea de „proceduri convenite” (31.12.2006).	— Îmbunătățirea calității raportării efectuate de auditorii externi — Acțiunea 7b este retrasă	În pofida progreselor realizate, riscul de eroare nu a fost încă redus în mod suficient.
7b	Să se analizeze posibile criterii, în cazul în care acestea nu sunt deja stabilite, pentru auditurile de certificare din cadrul gestiunii partajate pentru perioada 2007-2013, luând în considerare, de asemenea, utilizarea de „proceduri convenite” (31.3.2007).		
7c	Să se extindă criteriile stabilite pentru auditurile de certificare la alte modalități de gestiune, acolo unde este cazul, punându-se accent pe utilizarea de „proceduri convenite” (31.12.2007).		
8	Să se analizeze posibilitatea de a obține o eventuală asigurare suplimentară din partea instituțiilor supreme de audit (ISA) referitor la practicile existente în ceea ce privește fondurile comunitare (31.12.2006).	— Numărul de instituții supreme de audit aflate în dialog cu Comisia	Asemenea inițiative măresc gradul de conștientizare, dar nu au un impact direct asupra indicelui de eroare.
8N	Pe baza impulsului creat de această acțiune, Comisia va continua contactele cu ISA, pentru a decide modul în care poate fi utilizată activitatea acestora cu scopul de a oferi o asigurare cu privire la execuția programelor sale în statele membre. De asemenea, Comisia va lansa un studiu de caz privind aspectele-cheie cu care se confruntă ISA în verificarea cheltuielilor UE (31.12.2007).		
Metoda auditului unic: comunicarea rezultatelor și prioritatea acordată raportului costuri-beneficii (acțiunile 9-11)			
9a.1	Să se evalueze acțiunile eventual necesare pentru a intensifica punerea în comun a rezultatelor de audit și de control și pentru a consolida consemnarea urmăririi acestora, în domeniul politicilor interne, inclusiv în cercetare (31.12.2006).	— Utilizarea instrumentului de audit și o mai bună coordonare a auditurilor	Curtea împărtășește opinia Comisiei potrivit căreia o mai bună coordonare sporește eficiența auditurilor, însă nu reduce în mod direct indicii de eroare.
9a.1N	Pentru a supraveghea etapele inițiale ale procesului de punere în comun a datelor în ABAC, Comisia va monitoriza, pentru Al șaselea program-cadru, punerea în comun a datelor și prezentarea informațiilor de gestiune, în scopul identificării factorilor-cheie de succes pentru o mai bună integrare în procesul de control global a punerii în comun a datelor (31.12.2007).		

Referință	Domeniu/(sub)acțiuni/termen stabilit în planul de acțiune	Evaluarea Comisiei cu privire la impactul obținut (februarie 2009) ⁽¹⁾ Indicatori de impact prezentați de Comisie	Evaluarea Curții cu privire la impactul existent la data de 31.12.2008 ⁽²⁾
9a.2	Să se evalueze acțiunile eventual necesare pentru a intensifica punerea în comun a rezultatelor de audit și de control și pentru a consolida consemnarea urmăririi acestora, în domeniul fondurilor structurale pentru perioada 2007-2013 (31.5.2007).		
9a.3	Să se evalueze acțiunile eventual necesare pentru a intensifica punerea în comun a rezultatelor de audit și de control și pentru a consolida consemnarea urmăririi acestora, cu privire la alte politici (31.12.2007). (a se vedea informațiile referitoare la subacțiunea 9b).		
9b	În ceea ce privește cheltuielile în gestiune directă, să se pună în aplicare un instrument conectat la ABAC care să permită, la nivelul întregii Comisii, schimbul de informații referitoare la misiunile de control și de audit cu privire la toate persoanele juridice (31.12.2007).		
9c	Să se atribuie un contract pentru un cadru contractual la nivelul întregii Comisii în vederea furnizării de asistență direcțiilor generale cu privire la probleme metodologice, la punerea în practică a controalelor și la urmărirea performanței acestor controale (30.4.2007).		
10a.1	Să se evalueze costurile de control din cadrul gestiunii partajate: definirea unei metodologii comune (31.5.2006).	— <i>Evoluția spre o viziune comună privind riscul tolerabil</i>	Comisia a publicat o comunicare referitoare la o viziune comună privind riscul tolerabil. Acest lucru nu are un impact direct asupra indicelui de eroare.
10a.2	Să se evalueze costurile de control din cadrul gestiunii partajate: lansarea unei inițiative în vederea furnizării de informații de către statele membre (30.9.2006).		
10a.3	Să se evalueze costurile de control din cadrul gestiunii partajate: furnizarea de informații de către statele membre (28.2.2007).		
10a.4	Să se evalueze costurile de control din cadrul gestiunii partajate: analiza informațiilor primite (30.9.2007).		
10b	Să se realizeze o primă estimare a costurilor angajate pentru controlul cheltuielilor în gestiune directă (30.6.2007).		
10N	Pentru a analiza mai în profunzime raportul costuri-beneficii al controlului, Comisia va examina efectul concepției programelor și al cerințelor de eligibilitate asupra costurilor de control, în scopul elaborării unei analize detaliate a riscului tolerabil, pe o bază practică (31.12.2007).		

Referință	Domeniu/(sub)acțiuni/termen stabilit în planul de acțiune	Evaluarea Comisiei cu privire la impactul obținut (februarie 2009) ⁽¹⁾ Indicatori de impact prezentați de Comisie	Evaluarea Curții cu privire la impactul existent la data de 31.12.2008 ⁽²⁾
11	Să se efectueze un exercițiu-pilot pentru evaluarea avantajelor în contextul controlului politicilor interne (30.6.2007).		
11N	Pentru a stabili dacă sistemele de recuperare și de compensare funcționează în mod eficace, prin identificarea sumelor recuperate în 2005 și în 2006 și prin corelarea acestora cu erorile identificate în timpul controalelor, Comisia va elabora, în cadrul gestiunii directe, o tipologie a erorilor și va identifica relația acestora cu recuperările, corecțiile financiare și ajustările plăților și, în cadrul gestiunii partajate, va examina fiabilitatea sistemelor naționale de monitorizare și de raportare (31.12.2007).	— Fiabilitatea, coerența și exhaustivitatea datelor privind recuperările — Eficacitatea procesului de recuperare — Volumul corecțiilor financiare	Această subacțiune nu are un impact direct asupra indicelui de eroare, însă demonstrează că se întreprind măsuri de compensare și că s-a îmbunătățit calitatea datelor privind recuperările.
Carențe specifice diferitelor sectoare (acțiunile 12-16)			
12	Să se prevadă măsuri, prin intermediul planurilor anuale de gestiune, pentru eliminarea acestor carențe, progresele înregistrate fiind prezentate în rapoartele anuale de activitate (15.6.2007).	— Calitatea sistemelor de control — Ratele de eroare în PC6	Direcțiile generale TREN, ENTR, RTD și INFSO au formulat toate, în 2008, rezerve pentru PC6 în ceea ce privește indicele de eroare reziduală referitor la exactitatea declarațiilor de cheltuieli. Impactul subacțiunii din perspectiva identificării și a corectării erorilor nu este încă măsurabil.
12N	Pentru a asigura obținerea în mod eficace a unei asigurări suplimentare, Comisia va efectua 300 de audituri pentru PC6 în 2007, comparativ cu 45 efectuate în 2006. În plus, după elaborarea unei abordări sistematice în ceea ce privește analiza și eșantionarea populației beneficiare a PC6 în cadrul acțiunii 16b, Comisia va proceda la identificarea și la corectarea erorilor la nivelul beneficiarilor care primesc cea mai mare parte din buget. Acest lucru va oferi, de asemenea, până la sfârșitul exercițiului 2007, o imagine reprezentativă a nivelului și a naturii neregularităților din bugetul pentru cercetare în ansamblul acestuia (31.12.2007).		
13.1	Să se finalizeze, după cum solicită Ecofin, analiza, pentru fondurile structurale, a controalelor actuale de la nivel sectorial și regional, precum și cea a valorii declarațiilor existente, ținând seama de rapoartele anuale ce trebuie întocmite până în luna iunie 2006, în temeiul articolului 13, precum și de rezultatele auditurilor Comisiei (31.3.2007).	— Calitatea sistemelor statelor membre	Aceste elemente nu au un impact direct asupra indicelui de eroare.
13.2	Să se actualizeze, în contextul rapoartelor anuale de activitate, informațiile privind modul în care direcțiile generale obțin o asigurare pe baza structurilor de control intern în ceea ce privește fondurile structurale și agricultura pentru perioada 2007-2013 (31.12.2007).		

Referință	Domeniu/(sub)acțiuni/termen stabilit în planul de acțiune	Evaluarea Comisiei cu privire la impactul obținut (februarie 2009) ⁽¹⁾ Indicatori de impact prezentați de Comisie	Evaluarea Curții cu privire la impactul existent la data de 31.12.2008 ⁽²⁾
14a	Să se difuzeze bune practici privind controalele de nivel primar, astfel încât să se poată gestiona riscul de eroare ce afectează operațiunile subiacente, și să se recomande statelor membre să își intensifice activitățile de informare având ca țintă beneficiarii, inclusiv cele referitoare la controale și la riscul anulării fondurilor (30.6.2006).	— <i>Evaluarea statelor membre, în raport cu standardele de referință din reglementări</i>	Impact care nu poate fi măsurat
14b	Să se pună la dispoziția beneficiarilor și/sau a nivelurilor intermediare, în contextul fondurilor structurale și al gestiunii centralizate indirecte pentru 2007-2013, orientări în materie de control și de responsabilități în lanțul de control (31.12.2007).		
15	Să se încheie, pentru fondurile structurale, „contracte de încredere” cu 8 state membre, în cazul în care există suficienți voluntari, pentru a se constitui o bază solidă de pregătire pentru punerea în aplicare a noii legislații și de sporire a asigurării obținute cu privire la cheltuieli în cadrul legislației existente (31.12.2007).	— <i>Extinderea metodei auditului unic în cadrul contractelor de încredere</i>	Impact care nu poate fi măsurat
16a	Să se stabilească, pe baza experienței dobândite, linii directe cu privire la acreditarea, formarea și monitorizarea auditorilor externi în domeniul cercetării și al altor politici interne (30.6.2007).	— <i>Nivelul de percepție a controlului și coerența abordării în domeniul fondurilor structurale</i>	Impact care nu poate fi încă măsurat
16b	Să se definească abordări comune în ceea ce privește utilizarea eșantionării bazate pe risc și a eșantionării reprezentative în domeniul cercetării și al altor politici interne, precum și în cel al politicilor externe (31.12.2007).		
16c	Să se asigure coordonarea standardelor de audit, a raportărilor privind indicii de eroare etc. pentru fondurile structurale (31.12.2007).		

⁽¹⁾ COM(2009) 43.

⁽²⁾ Comisia afirmă, de asemenea, că impactul diverselor (sub)măsuri asupra reducerii erorilor sau asupra creșterii nivelului de asigurare se va construi în timp, după ce aceste (sub)măsuri încep să producă un impact la nivelul sistemelor de control subiacente.

⁽³⁾ A se vedea punctul 2.37 din Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, precum și punctul 2.29 din prezentul raport.

Sursa: Curtea de Conturi.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

Concluzii

2.29. Referitor la exercițiul 2008, Curtea a identificat noi progrese în ceea ce privește sistemele de supraveghere și de control ale Comisiei, în special în ceea ce privește impactul rezervelor relevante asupra asigurării furnizate în declarațiile directorilor generali (punctele 2.5-2.8).

2.30. În urma auditurilor Curții s-a constatat însă că, în ceea ce privește anumite rapoarte anuale de activitate și anumite declarații, continuau să existe deficiențe referitor la sfera de cuprindere și profunzimea rezervelor și la evaluarea și funcționarea sistemelor de supraveghere și de control (punctele 2.9-2.11).

2.31. Comisia a realizat progrese în ceea ce privește gestionarea situațiilor rezumative anuale, astfel încât acestea furnizează o asigurare suplimentară și sunt utilizate pentru a adăuga valoare declarațiilor întocmite de către directorii generali. Însă nu toate statele membre au respectat pe deplin dispozițiile Regulamentului financiar (punctele 2.20 și 2.22).

2.32. Comisia este în măsură să demonstreze implementarea aproape integrală a standardelor revizuite de control intern (a se vedea punctul 2.24) și a implementat subacțiunile aferente planului său de acțiune pentru un cadru de control intern integrat (punctul 2.27).

2.33. Curtea remarcă însă faptul că, pentru unele domenii bugetare, Comisia nu este în măsură să demonstreze că acțiunile sale vizând îmbunătățirea sistemelor de supraveghere și de control au fost eficace în ceea ce privește reducerea riscului de eroare (a se vedea punctul 1.33).

2.29. Comisia salută evaluarea Curții potrivit căreia sistemul intern de control al Comisiei în ansamblu a fost consolidat în 2008. Printre aspectele importante ale progreselor înregistrate în 2008 care trebuie subliniate se numără implementarea efectivă a standardelor de control în sine și calitatea îmbunătățită a situațiilor rezumative anuale sau a declarațiilor de asigurare ale statelor membre.

2.30. În ceea ce privește domeniul coeziunii, metodologia aplicată pentru formularea rezervelor se bazează pe o analiză detaliată a sistemelor de supraveghere și control la nivel național/local. Comisia consideră că rezervele din rapoartele anuale de activitate oferă o imagine corectă a deficiențelor sistemului (a se vedea, de asemenea, răspunsul la punctul 2.6).

Comisia salută îmbunătățirile menționate în tabelul 2.1 și își reafirmă angajamentul de a realiza în continuare progrese în acest domeniu. Comisia evaluează în prezent factorii care afectează calitatea rapoartelor anuale și va promova măsuri pentru îmbunătățirea continuă a calității acestora.

A se vedea răspunsurile la punctele 2.9, 2.10 și 2.11.

2.31. În 2008, șapte state membre au inclus în situațiile lor rezumative anuale declarațiile de asigurare propuse în liniile directoare ale Comisiei. Comisia va continua să își dezvolte liniile directoare în așa fel încât situațiile rezumative anuale să adauge valoare procesului.

Comisia a luat, de asemenea, măsuri adecvate pentru monitorizarea tuturor cazurilor de neconformitate cu cerințele de reglementare și a reușit să determine statele membre să crească valoarea adăugată a situațiilor lor rezumative anuale comparativ cu anul anterior.

2.33. Comisia observă că declarația de asigurare a Curții s-a îmbunătățit în mod semnificativ în ultimii ani (luând în considerare grupurile de politici în ansamblu: pentru 2003, 6 % din totalul cheltuielilor au fost validate în ceea ce privește indicele de eroare detectat, în timp ce, în 2008, această cifră a crescut la 56 %). Comisia consideră că acesta este în mod clar rezultatul eforturilor depuse și al planurilor de acțiune pe care le-a implementat în vederea îmbunătățirii sistemului intern de control, deși nu este posibilă izolarea impactului acțiunilor individuale asupra indicelui de eroare.

Comisia face referire, de asemenea, la răspunsurile sale de la punctele 2.17 și 2.25.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Recomandări

2.34. Îmbunătățirea sistemelor de supraveghere și de control trebuie să fie considerată drept un proces continuu, în cadrul căruia este nevoie de timp pentru ca măsurile relevante să poată fi declarate eficace. Acest lucru înseamnă că recomandările formulate anterior de către Curte rămân valabile ⁽¹⁸⁾.

2.35. Trebuie să se acorde atenție într-o măsură mai mare și în mod special în principal acelor domenii de cheltuieli pentru care Curtea continuă să identifice un nivel ridicat de eroare. Acest lucru trebuie să includă:

(a) evaluarea costului și a valorii mecanismelor de control în cadrul politicilor;

(b) favorizarea simplificării la conceperea propunerilor viitoare de politici;

2.34. Comisia își continuă eforturile de implementare a recomandărilor anterioare ale Curții. Analiza sistemelor sale de supraveghere și control arată că măsurile instituite au un impact din ce în ce mai mare asupra reducerii riscurilor de eroare în timp. Există așteptări rezonabile că strategia de control ar trebui să asigure îndeplinirea în timp a obiectivului de control, în special în ceea ce privește programele multianuale, deoarece sunt prevăzute verificări complementare la finalul perioadei de programare pentru validarea finală a conturilor, pe lângă măsurile corective din timpul perioadei de implementare a programelor. Analiza măsurilor corective luate de statele membre și de Comisie ar trebui în mod necesar să țină seama de caracterul multianual.

2.35

(a) Comisia și-a luat angajamentul de a-și continua inițiativa privind riscul tolerabil de eroare, inclusiv evaluarea costurilor de control. Comisia va începe prin prezentarea unor propuneri concrete privind cercetarea, energia și transporturile, dezvoltarea rurală, ajutorul extern și cheltuielile administrative în 2010. Celelalte domenii de politică vor fi abordate în anii ulteriori.

(b) Un anumit grad de complexitate în ceea ce privește normele și criteriile de eligibilitate nu poate fi evitat, deoarece acestea sunt stabilite de multe ori în vederea atingerii obiectivelor de politică dorite, care reprezintă rezultatul unei proceduri legislative complexe în cadrul căreia autoritatea legislativă este cea care decide. Cu toate acestea, Comisia s-a angajat să înainteze propuneri autorității legislative în vederea unei mai mari simplificări, atunci când este posibil. Comisia va analiza posibilitățile de introducere a unei mai mari simplificări a normelor de eligibilitate în propunerea sa din 2010 privind revizuirea trienală a Regulamentului financiar. Comisia va examina, de asemenea, principiile pentru o mai mare simplificare a legislației sectoriale pentru următoarea rundă de acte de bază, care vor intra în vigoare din 2014.

Comisia face referire la concluziile Curții de la punctul 1.39 potrivit cărora ar putea exista o tensiune între simplificare și asigurarea faptului că ajutorul îndeplinește obiectivele politicii. Comisia remarcă în acest sens că obiectivele de politică foarte concentrate necesită uneori norme complexe pentru a asigura îndeplinirea acestora.

⁽¹⁸⁾ Punctele 2.41 și 2.42 din Raportul anual al Curții privind exercițiul financiar 2007.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

- (c) continuarea îmbunătățirii mecanismului prin intermediul căruia corecțiile financiare, retragerile sau recuperările vin să corecteze erorile produse, precum și aplicarea măsurilor necesare pentru ca acest impact să poată fi demonstrat în practică.

2.36. În acele domenii de politici în care există cerințe juridice referitoare la transmiterea anuală de documente de către statele membre, Comisia ar trebui să se asigure că aceste documente sunt valorificate la maximum. Situațiile rezumative anuale și declarațiile *ex ante* reprezintă exemple în acest sens. Ar trebui să se acorde atenția cuvenită și inițiativelor voluntare ale statelor membre (sub forma declarațiilor naționale) sau ale instituțiilor supreme de audit, pentru a se obține elemente suplimentare referitoare la toate aspectele care ar putea fi relevante pentru asigurarea legalității și a regularității cheltuielilor bugetului UE.

În ceea ce privește politica de coeziune, regulamentele privind fondurile au fost modificate în mai 2009 pentru a permite utilizarea ratelor fixe, a sumelor forfetare și a baremurilor standard ale costurilor unitare începând cu programele din perioada 2007-2013. Comisia a încurajat insistent statele membre să aplice aceste opțiuni simplificate în materie de costuri. În iulie 2009, Comisia a prezentat și alte propuneri de simplificare a cadrului de reglementare pentru perioada 2007-2013.

- (c) Planul de acțiune pentru consolidarea rolului de supraveghere al Comisiei în cadrul acțiunilor structurale a abordat atât cauzele, cât și efectele indicelui ridicat de eroare constatat de către Curte cu privire la cheltuielile privind acțiunile structurale. Comisia consideră că mecanismul corecțiilor financiare a fost consolidat, fapt confirmat de numărul și nivelul de suspendări și corecții financiare din 2008. În plus, strategia Comisiei de închidere pentru perioada 2000-2006 se va concentra asupra reducerii indicelui erorii reziduale până la niveluri acceptabile. Comisia își va menține eforturile și a solicitat statelor membre să consolideze procedurile de recuperare și de raportare în 2009 și a îmbunătățit cerințele de reglementare pentru raportarea anuală referitoare la corecțiile financiare pentru perioada 2007-2013.

Se așteaptă că în 2009 se vor accelera corecțiile erorilor sistematice pentru domeniul cercetării.

2.36. Comisia își va continua eforturile pentru îmbunătățirea calității și valorii adăugate a situațiilor rezumative anuale solicitate. De asemenea, Comisia va continua să încurajeze inițiativele pozitive, precum depunerea în timp util a declarațiilor naționale voluntare privind gestiunea, care oferă asigurare cu privire la regularitatea cheltuielilor Uniunii Europene. De asemenea, Comisia a salutat și a sprijinit acțiunile comune întreprinse de instituțiile superioare de audit ale statelor membre, care au avut ca scop schimbul de know-how și de experiență. Cu toate acestea, astfel cum a afirmat Curtea în avizul său 6/2007 privind situațiile rezumative anuale și declarațiile naționale, informațiile furnizate în cele din urmă pot fi considerate fiabile doar dacă declarațiile sunt adecvate și comparabile în termeni de domeniu de aplicare, abordare și prezentare în timp util.

CAPITOLUL 3

Gestiunea bugetară

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Introducere	3.1
Observații	3.2-3.12
Obiective atinse în urma utilizării bugetelor rectificative	3.2-3.4
Implementarea programelor	3.5-3.6
Cheltuieli aferente politicilor de coeziune	3.5-3.6
Planul european de redresare economică	3.7-3.8
Angajamente bugetare restante („RAL”)	3.9-3.12
Concluzii și recomandări	3.13-3.15

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

INTRODUCERE

3.1. Prezentul capitol analizează aspecte legate de execuția bugetului general al UE în 2008. Sunt abordate în special subiecte precum rata execuției bugetare, implementarea programelor Uniunii Europene – în special cheltuielile aferente politicilor de coeziune ale UE – bugetele rectificative și nivelul angajamentelor bugetare restante.

OBSERVAȚII

Obiective atinse în urma utilizării bugetelor rectificative

3.2. Creditele bugetare adoptate pentru 2008 (bugetul adoptat și bugetele rectificative) au totalizat, împreună cu reporturile din 2007, angajamente în valoare de 132,3 miliarde de euro și plăți în valoare de 117 miliarde de euro, o creștere de 4,7 %, respectiv 1,7 %, comparativ cu bugetul definitiv al exercițiului 2007 ⁽¹⁾. Per ansamblu, creditele de angajament bugetare totale aferente exercițiului s-au situat cu 2,2 miliarde de euro sub nivelul plafonului din cadrul financiar, în timp ce creditele de plată au rămas cu 14,0 miliarde de euro sub plafonul respectiv (a se vedea **diagrama III** și **IV** din **anexa I**).

3.3 Cele zece bugete rectificative adoptate în cursul exercițiului au avut ca rezultat o creștere globală cu 1,4 miliarde de euro a creditelor pentru angajamente și o scădere cu 4,6 miliarde de euro a creditelor pentru plăți. Scăderea se datorează în cea mai mare parte volumului redus, în raport cu estimările, al cheltuielilor înregistrate pentru domeniile Politica de coeziune (4,5 miliarde de euro) și Relații externe (0,3 miliarde de euro). Reducerea creditelor pentru plăți prin intermediul bugetelor rectificative reprezintă o bună gestiune financiară, deoarece aceasta permite adaptarea la schimbări și reducerea excedentului bugetar ⁽²⁾ (permițând, mai ales, înapoierea mai devreme a resurselor proprii către statele membre).

3.4. Comisia elaborează o serie de documente conținând, printre altele, următoarele informații referitoare la execuția bugetului Comunităților Europene ⁽³⁾:

⁽¹⁾ Veniturile alocate pentru 2008 sunt excluse. Veniturile alocate cuprind, printre altele, restituiri provenite din recuperarea unor sume plătite greșit, care sunt realocate liniei lor bugetare inițiale, contribuții ale membrilor AELS pentru consolidarea unor linii bugetare specifice sau venituri provenite de la terți acolo unde au fost încheiate acorduri care implică o contribuție financiară la activitățile Uniunii Europene.

⁽²⁾ Excedentul bugetar (rezultatul bugetar) este rezultatul execuției bugetului. Nu reprezintă o rezervă și nu se poate acumula și utiliza în cursul exercițiilor următoare pentru a finanța cheltuieli. Veniturile neutilizate reprezentate de excedent se scad din resursele proprii care trebuie colectate pentru exercițiul următor.

⁽³⁾ Partea II a Conturilor anuale ale Comunităților Europene, exercițiul financiar 2008, și documentele CE (DG Buget), și anume Raportul de gestiune bugetară și financiară – exercițiul financiar 2008 (*Report on budgetary and financial management – Financial year 2008*) și Raportul privind analiza execuției bugetare a fondurilor structurale și a Fondului de coeziune în 2008 (*Analysis of the budgetary implementation of the Structural and Cohesion Funds in 2008*), conțin informații detaliate referitoare la execuția bugetară pentru exercițiul 2008.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

- la sfârșitul exercițiului 2008, excedentul bugetar (1,8 miliarde de euro) se situa aproape la același nivel ca în 2007 (1,5 miliarde de euro);
- în 2008, ratele de utilizare a angajamentelor și a plăților, de 99 % și, respectiv, 97 % (după bugetele rectificative), rămân la un nivel înalt, similar cu cel din 2007, primul exercițiu din cadrul noii perioade de programare (96 % și 98 %);
- din creditele de plată neutilizate (excluzând veniturile alocate, a se vedea nota de subsol 1), pentru suma de 2,1 miliarde de euro nu s-a procedat la anulare, ci la reportarea ei din 2008 în 2009, această sumă situându-se la un nivel mai ridicat decât în 2007 (1,2 miliarde de euro);
- pentru domeniul coeziunii ⁽⁴⁾ [care face obiectul titlurilor 04, 05, 11 și 13 ⁽⁵⁾] reducerea cu 4,5 miliarde de euro a creditelor de plată a avut drept rezultat o rată finală de utilizare de 99 % (aceasta ar fi fost de 88 % dacă nu s-ar fi adoptat cel de al nouălea buget rectificativ);
- previziunile statelor membre privind plățile aferente angajamentelor restante și contractate între 2000 și 2006 s-au îmbunătățit în cursul ultimilor trei ani. Supraestimarea globală s-a diminuat de la 33 % în 2006 la 18 % în 2007 și la 16 % în 2008. În ceea ce privește angajamentele contractate în cursul perioadei de programare actuale (2007-2013), supraestimarea plăților a fost de 27 % în 2008.

Implementarea programelor***Cheltuieli aferente politicilor de coeziune***

3.5. În ceea ce privește programele fondurilor structurale pentru perioada 2000-2006, execuția creditelor de plată pentru 2008 s-a dovedit a fi cu mult mai ridicată decât se preconizase. În locul sumei estimate de 16,3 miliarde de euro, plățile s-au ridicat la 24,0 miliarde de euro. Estimarea inițială s-a bazat pe ipoteza că sumele aferente cererilor de plată se vor diminua în 2008, dat fiind faptul că nu se aplica termenul $n+2$ ⁽⁶⁾ și că niciun angajament nou nu mai fusese contractat după 2006. Cu toate acestea, scăderea preconizată nu s-a produs.

⁽⁴⁾ Termenul „coeziune” utilizat pentru a descrie un domeniu de politici (a se vedea capitolul 6) a fost introdus pentru perioada de programare 2007-2013 și acoperă fondurile structurale (Fondul european de dezvoltare regională și Fondul social european) și Fondul de coeziune. Înainte de această perioadă, și anume pentru perioada de programare 2000-2006, fondurile structurale cuprindeau Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, precum și Fondul agricol – secțiunea „Orientare” și Instrumentul financiar pentru orientarea pescuitului. Fondul de coeziune, care dispunea de un temei juridic distinct, nu era considerat ca fiind un fond structural. Dat fiind faptul că prezentul capitol face referire la diferitele perioade de programare, cele două expresii – „domeniul coeziunii” și „fonduri structurale” – sunt utilizate în mod intenționat.

⁽⁵⁾ Titlurile menționate acoperă domeniile de politici 04: Ocuparea forței de muncă și probleme sociale; 05: Agricultură și dezvoltare rurală; 11: Pescuit și afaceri maritime; 13: Politică regională.

⁽⁶⁾ Termenul $n+2$ prevede dezangajarea automată a tuturor fondurilor care nu au fost cheltuite până la sfârșitul celui de al doilea exercițiu de după exercițiul în care au fost alocate.

OBSERVAȚIILE CURȚII

3.6. Prezentarea declarațiilor de conformitate de către statele membre în vederea aprobării acestora de către Comisie, care reprezintă o condiție prealabilă pentru rambursările din cadrul programelor de coeziune pentru perioada 2007-2013, a suferit întârzieri (a se vedea punctul 6.26). Din această cauză, execuția creditelor de plată a fost considerabil mai scăzută decât se preconizase (12,6 miliarde de euro). Aproape toate plățile din 2008 aferente noii perioade de programare au reprezentat plăți în avans inițiale.

Planul european de redresare economică

3.7. La data de 26 noiembrie 2008, Comisia a definit structura unui plan european de redresare economică, un răspuns european comun la actuala criză financiară și economică ⁽⁷⁾.

3.8. Ca parte a contribuției UE la această acțiune de redresare, planul a propus accelerarea plăților din cadrul fondurilor structurale. Acesta propunea simplificarea criteriilor privind sprijinirea Fondului european de dezvoltare regională (FEDER) și a Fondului social european, reprogramarea cheltuielilor și accelerarea plăților în avans de la începutul exercițiului 2009. Astfel, statele membre au avut acces mai rapid la o sumă de până la 1,8 miliarde de euro reprezentând plăți în avans în cadrul Fondului social european, cu scopul de a consolida politicile active pe piața muncii, de a reorienta sprijinul către categoriile cele mai vulnerabile și de a intensifica măsurile vizând dezvoltarea calificărilor. S-a prevăzut, de asemenea, punerea anticipată la dispoziție a unei sume suplimentare de 4,5 miliarde de euro, reprezentând plăți în avans în cadrul FEDER, pentru finanțarea politicii de coeziune. În vederea îmbunătățirii interconexiunilor energetice și a infrastructurii de bandă largă, Comisia intenționează să mobilizeze o sumă suplimentară de 5,00 miliarde de euro pentru perioada 2009-2010. Acest pachet cuprinde o sumă totală de 3,98 miliarde de euro pentru investiții în captarea și stocarea dioxidului de carbon, proiecte privind centrale eoliene marine și interconexiuni energetice și 1,02 miliarde de euro pentru extinderea și modernizarea internetului de mare viteză în comunitățile rurale, precum și pentru identificarea unor soluții la noile provocări din domeniul agromediului. Implicațiile bugetare ale planului de redresare vor fi resimțite numai începând din 2009.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.6. *Statele membre au la dispoziție 12 luni din momentul aprobării programelor pentru a trimite evaluările de conformitate. În majoritatea cazurilor, statele membre au trimis aceste evaluări cu puțin înainte de expirarea termenului și, în unele cazuri, chiar după expirarea acestuia. După ce a primit evaluările de conformitate, Comisia a derulat procedurile de aprobare a acestora în termenele regulamentare.*

În unele cazuri, statele membre nu trimiseseră cereri de plăți intermediare nici după ce evaluările de conformitate fuseseră aprobate. Acest lucru indică o implementare lentă a multor programe pe teren.

⁽⁷⁾ Comunicarea Comisiei către Consiliul European – Un plan european de redresare economică [COM(2008) 800 final, 26.11.2008], modificată printr-o propunere de decizie a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Acordului inter-instituțional din 17 mai 2006 privind disciplina bugetară și buna gestiune financiară în ceea ce privește cadrul financiar multianual [COM(2009) 171 final, 8.4.2009].

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Angajamente bugetare restante („RAL”, din limba franceză *reste à liquider* – încă nelichidate)

3.9. Valoarea angajamentelor bugetare restante (angajamente neutilizate reportate în vederea finanțării de cheltuieli ulterioare), în special în cadrul programelor multianuale, a crescut cu 16,4 miliarde de euro (11,8 %), ajungând la 155,0 miliarde de euro. Numai pentru domeniile de politici finanțate prin credite diferențiate⁽⁸⁾ valoarea angajamentelor restante se ridică la un total de 153,8 miliarde de euro, ceea ce reprezintă echivalentul a 1,8 ani de angajamente sau a 2,3 ani de plăți la rata de utilizare a exercițiului 2008 pentru domeniile de politici în cauză. Totuși, aproape 80 % din angajamentele restante datează din 2007 și 2008 și, prin urmare, fac parte din cadrul financiar 2007-2013. Structura angajamentelor restante acumulate indică impactul eforturilor depuse pentru a se efectua plăți în contul acestora înaintea declanșării regulii privind retragerea din oficiu a angajamentelor, care se aplică atât în domeniul fondurilor structurale, cât și în domeniul Fondului de coeziune (regula „n+2”/regula „n+3”).

3.10. Angajamentele bugetare restante reprezintă o consecință directă a creditelor diferențiate, în cadrul cărora programele de cheltuieli se întind pe mai mulți ani, iar angajamentele se contractează cu mai mulți ani înainte de efectuarea plăților care le corespund. Întrucât angajamentele se lichidează prin efectuarea de plăți, efectul pe termen lung al faptului că angajamentele depășesc în mod semnificativ plățile constă într-o acumulare de angajamente restante, care este transferată apoi de la un exercițiu la altul.

3.9. Valoarea globală a angajamentelor restante corespunde unei perioade de aproximativ doi ani de angajamente, o valoare normală pentru fondurile structurale.

⁽⁸⁾ Bugetul face distincția între două tipuri de credite: credite nediferențiate și credite diferențiate. Creditele nediferențiate sunt utilizate pentru finanțarea operațiunilor anuale, de exemplu cheltuielile administrative. Creditele diferențiate au fost introduse pentru a gestiona operațiunile multianuale, plățile aferente acestora putând fi efectuate în cursul exercițiului în care a fost contractat angajamentul și în cursul exercițiilor următoare. Creditele diferențiate sunt utilizate în principal pentru fondurile structurale și pentru Fondul de coeziune.

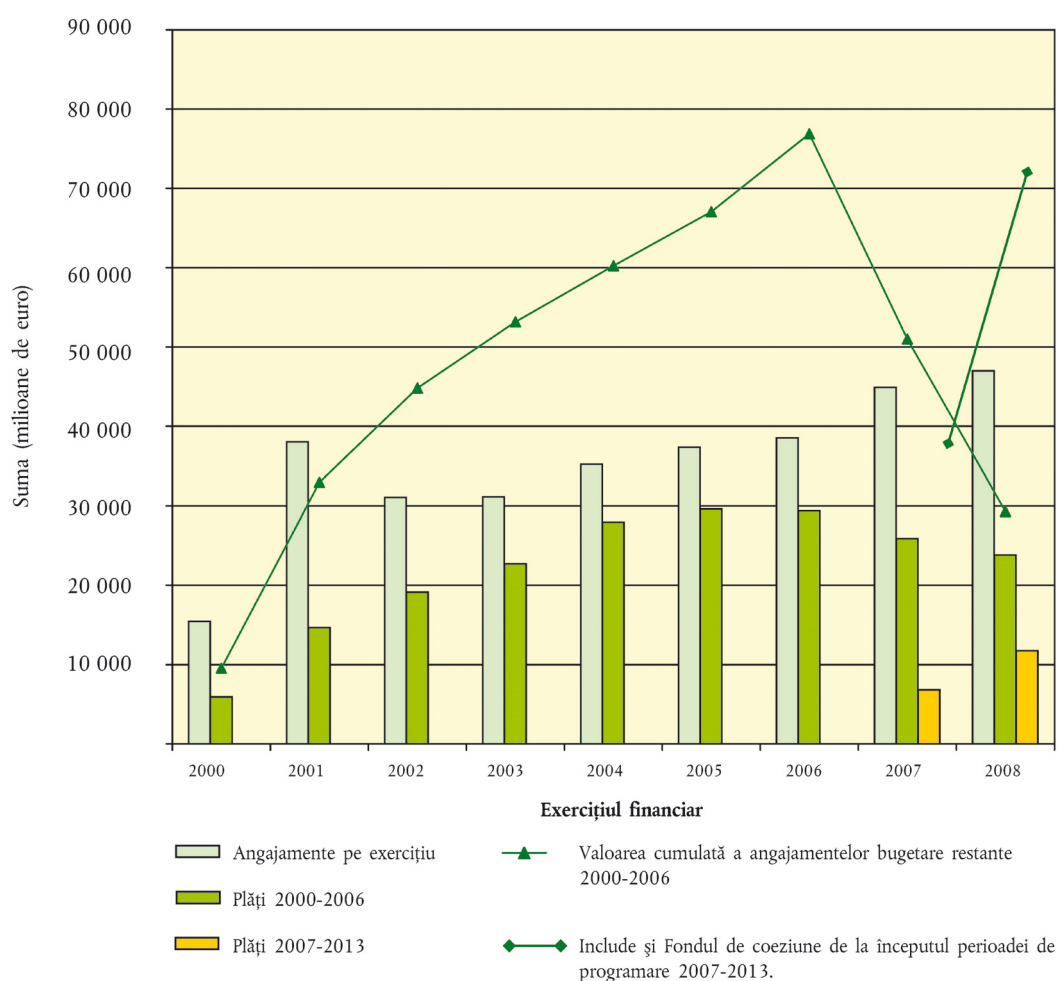
OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.11. Domeniului coeziunii îi corespunde cea mai mare parte a angajamentelor restante (a se vedea **graficul 3.1**). În acest domeniu, valoarea angajamentelor restante a fost de 103 miliarde de euro⁽⁹⁾ (aproximativ 66 % din valoarea totală), reprezentând 2,2 ani de angajamente sau 2,9 ani de plăți la rata de utilizare a exercițiului 2008. Marea majoritate a angajamentelor restante din acest domeniu (73,8 miliarde de euro) corespunde perioadei în curs 2007-2013. Valoarea angajamentelor restante corespunzătoare cadrului financiar 2000-2006 se ridică la 29,3 miliarde de euro.

3.11. Valoarea angajamentelor restante în domeniul coeziunii este comparabilă cu cea înregistrată în alte domenii cu credite de angajament diferențiate (cum ar fi cercetarea, rețelele transeuropene sau acțiunile externe). Conform explicațiilor date de Curte la punctul 3.9, cadrul de finanțare multianuală a politicii de coeziune impune reportarea în anii următori a angajamentelor deschise. Disciplina bugetară este asigurată prin aplicarea regulii privind retragerea din oficiu a angajamentelor (regula $n+2/n+3$), menționată de Curte. Această disciplină este demonstrată de faptul că angajamentele bugetare restante privesc în principal anii 2007 și 2008, în anii anteriori aplicându-se deja regula menționată anterior.

Graficul 3.1 — Evoluția valorii cumulate a angajamentelor restante din cadrul fondurilor structurale pentru perioada 2000-2006 și din domeniul coeziunii pentru perioada 2007-2008⁽¹⁾

⁽¹⁾ Include și Fondul de coeziune de la începutul perioadei de programare 2007-2013.

Sursa: Conturile anuale provizorii ale Comunităților Europene, Partea II: Rapoarte consolidate privind execuția bugetului Comunităților Europene.

⁽⁹⁾ Referitor la coeziune, a se vedea Raportul de gestiune bugetară și financiară – exercițiul financiar 2008 (Report on budgetary and financial management – Financial year 2008), p. 41.

OBSERVAȚIILE CURȚII

3.12. Aproximativ 13,4 % din totalul angajamentelor neutilizate (20,9 miliarde de euro) se referă la Fondul de coeziune, în pofida faptului că acestuia îi corespund doar în jur de 6,2 % din totalul creditelor de angajament autorizate pentru 2008. Aceasta reprezintă o creștere de 2,8 miliarde de euro sau de aproximativ 15,5 % comparativ cu 2007. Nivelul ridicat de angajamente bugetare restante aferente Fondului de coeziune reprezintă 1,4 ani de angajamente sau 4,9 ani de plăți la rata de utilizare a exercițiului 2008.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

3.13. Ratele de utilizare din 2008 au rămas la un nivel ridicat. În cazul domeniului Politica de coeziune, creditele de plată inițiale au fost reduse cu 4,5 miliarde de euro ca urmare a bugetelor rectificative, din cauza unei întârzieri în ceea ce privește implementarea noilor programe 2007-2013.

3.14. Statele membre și-au îmbunătățit previzionarea cheltuielilor în domeniul fondurilor structurale, reducând rata de supraestimare.

3.15. Angajamentele bugetare restante pentru creditele diferențiate rămân la un nivel foarte ridicat, depășind totalul creditelor de angajament înscrise în bugetul pentru 2008. Cu toate acestea, majoritatea angajamentelor bugetare restante datează din 2007 și 2008 și, prin urmare, fac parte din cadrul financiar actual. Curtea recomandă Comisiei să încurajeze statele membre să transmită restul documentelor referitoare la evaluarea de conformitate cu privire la sistemele de gestiune și de control cât mai curând posibil – asigurând totodată calitatea satisfăcătoare a acestora –, astfel încât să se evite apariția altor întârzieri la nivelul plăților intermediare și a unei creșteri suplimentare a angajamentelor bugetare restante.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

3.12. Conform cadrului de reglementare a Fondului de coeziune pentru perioada 2000-2006, plățile sunt sistate în momentul în care proiectul atinge 80 % din bugetul care i-a fost alocat (și nu 95 %, ca în cazul altor programe finanțate prin fondurile structurale). Majoritatea acestor proiecte au atins deja acest plafon și, prin urmare, valoarea ridicată a angajamentelor restante este o consecință normală a dispozițiilor regulamentare.

În plus, pentru proiectele finanțate prin Fondul de coeziune, spre deosebire de alte fonduri structurale, nu există retrageri din oficiu ale angajamentelor pentru perioada 2000-2006.

Pentru perioada 2007-2013, Fondul de coeziune și FEDER sunt programate împreună, iar regulile privind retragerea automată a angajamentelor se aplică în cazul ambelor fonduri. Acest lucru va reduce în viitor valoarea angajamentelor bugetare restante aferente Fondului de coeziune.

3.13. Astfel cum observă Curtea la punctul 3.3, reducerea creditelor pentru plăți prin intermediul bugetelor rectificative constituie o bună gestiune financiară.

3.14. Cu toate că previziunile pentru perioada 2000-2006 s-au îmbunătățit, rata de supraestimare pentru perioada 2007-2013 (au fost realizate previziunile pentru primul an) a fost de 27 %.

3.15. O parte importantă a angajamentelor bugetare restante (RAL) la sfârșitul anului 2008 provine pur și simplu din diferența dintre angajamentele pentru noua perioadă de programare și plățile efectuate în avans. Ca urmare a numărului limitat de plăți intermediare, valoarea angajamentelor restante nu a putut decât să crească.

Comisia a luat măsuri în 2008 și 2009 pentru a dinamiza procedura de evaluare a conformității prin trimiterea de scrisori de atenționare, prin stabilirea de contacte și organizarea de reuniuni cu statele membre. Dispozițiile regulamentare privind rambursarea prefinanțării în absența unei cereri de plăți primite în termen de 24 de luni, precum și aplicarea regulii privind retragerea din oficiu a angajamentelor vor exercita, de asemenea, presiune asupra statelor membre. A se vedea, de asemenea, răspunsul la punctul 3.6.

Începând cu 30 iunie 2009, numărul total al rapoartelor primite și aprobate reprezintă 93 % și, respectiv, 58 % din creditele pentru perioada 2007-2013.

CAPITOLUL 4

Venituri

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Introducere	4.1-4.9
Sfera auditului	4.3-4.9
Resurse proprii tradiționale	4.4-4.6
Resurse proprii bazate pe TVA și pe VNB	4.7-4.9
Regularitatea operațiunilor	4.10-4.12
Resurse proprii tradiționale	4.10-4.11
Resurse proprii bazate pe TVA și pe VNB	4.12
Eficacitatea sistemelor	4.13-4.28
Resurse proprii tradiționale	4.13-4.16
Resurse proprii bazate pe TVA	4.17-4.21
Monitorizarea aplicării directivelor TVA	4.18-4.19
Raportul întocmit în conformitate cu articolul 12 din Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1553/89 al Consiliului	4.20-4.21
Resurse proprii bazate pe VNB	4.22-4.28
Datele anuale privind VNB	4.22
Elaborarea conturilor naționale în statele membre	4.23-4.24
Rezerve generale și rezerve specifice	4.25-4.27
Verificarea inventarelor VNB în statele membre	4.28
Concluzii și recomandări	4.29-4.36
Resurse proprii tradiționale	4.31-4.32
Resurse proprii bazate pe TVA	4.33-4.34
Resurse proprii bazate pe VNB	4.35-4.36

OBSERVAȚIILE CURȚII

TRĂSPUNSURILE COMISIEI

INTRODUCERE

4.1. Prezentul capitol cuprinde aprecierea specifică a Curții cu privire la venituri. Partea din bugetul Uniunii Europene reprezentată de venituri este constituită din resurse proprii și din alte venituri. Așa cum reiese din **tabelul 4.1**, resursele proprii reprezintă de departe principala sursă de finanțare a cheltuielilor bugetare (89,4 %).

Tabelul 4.1 — Venituri pentru exercițiul financiar 2008

Titlu bugetar	Tip de venituri	Descriere	Venituri în 2008 (milioane de euro)	%
1	Resurse proprii tradiționale (RPT)	Taxe agricole (capitolul 10)	1 278	1,0
		Cotizații pentru zahăr și izoglucoză (capitolul 11)	708	0,6
		Taxe vamale (capitolul 12)	15 297	12,6
1	Resurse bazate pe TVA	Resurse bazate pe TVA (taxa pe valoarea adăugată) din exercițiul financiar curent (capitolul 13)	17 966	14,8
1	Resurse bazate pe VNB	Resurse bazate pe VNB (venitul național brut) din exercițiul financiar curent (capitolul 14)	73 015	60,1
1	Corecția dezechilibrelor bugetare	Corecția în favoarea Regatului Unit (capitolul 15)	385	0,3
		TOTAL RESURSE PROPRII	108 649	89,4
3		Excedente, solduri și regularizări	4 174	3,4
4		Venituri provenite de la persoane care lucrează cu instituțiile și cu alte organisme comunitare	977	0,8
5		Venituri din funcționarea administrativă a instituțiilor	353	0,3
6		Contribuții și restituiri în cadrul acordurilor și al programelor comunitare	5 564	4,6
7		Penalități de întârziere și amenzi	1 794	1,5
8		Operațiuni de împrumut și de credit	34	0,0
9		Venituri diverse	39	0,0
		TOTAL ALTE VENITURI	12 935	10,6
Total venituri aferente exercițiului			121 584	100,0

Sursa: Conturile anuale 2008.

4.2. La 26 ianuarie 2009 Consiliul a adoptat modificarea normelor⁽¹⁾ de punere în aplicare a noii decizii privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene (2007/436/CE, Euratom)⁽²⁾, care au intrat în vigoare la data de 1 martie 2009 cu efect retroactiv de la 1 ianuarie 2007. Întrucât procedura de ratificare nu se finalizase până la sfârșitul anului 2008, recalculările necesare ale contribuțiilor bazate pe TVA și pe VNB ale statelor membre pentru exercițiile financiare 2007 și 2008 s-au realizat în 2009.

(¹) Regulamentul (CE, Euratom) nr. 105/2009 din 26 ianuarie 2009 al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1150/2000 privind punerea în aplicare a Deciziei 2000/597/CE, Euratom privind sistemul de resurse proprii al Comunităților (JO L 36, 5.2.2009, p. 1).

(²) JO L 163, 23.6.2007, p. 17.

OBSERVAȚIILE CURȚII

TRĂSPUNSURILE COMISIEI

Sfera auditului

4.3. Curtea a selectat un eșantion statistic reprezentativ de 60 de ordine de recuperare prelevate din evidențele Comisiei referitoare la toate încasările de venituri și a examinat regularitatea operațiunilor la nivelul Comisiei (a se vedea **anexa 4.1**). Auditul a inclus și urmărirea situației acțiunilor întreprinse în urma anumitor constatări anterioare (a se vedea **anexa 4.2**). La punctele 4.4-4.8 sunt descrise alte activități suplimentare de audit efectuate de Curte.

Resurse proprii tradiționale

4.4. Auditul efectuat de Curte cu privire la operațiunile subiacente conturilor nu poate acoperi importurile nedeclarate sau pe cele sustrate de la supravegherea vamală.

4.5. Curtea a întreprins o evaluare a sistemelor de supraveghere și de control în trei state membre ⁽³⁾ și a analizat sistemele contabile pe care le-au aplicat acestea pentru resursele proprii tradiționale. Auditorii au examinat un eșantion aleatoriu de 30 de declarații de import pentru fiecare dintre cele trei state membre selectate.

4.6. Curtea a evaluat sistemele de supraveghere și de control utilizate la nivelul Comisiei, inclusiv inspecțiile efectuate de aceasta în statele membre. De asemenea, a examinat conturile referitoare la resursele proprii tradiționale și a analizat fluxul de taxe în vederea obținerii unei asigurări rezonabile cu privire la integralitatea și la corectitudinea sumelor înregistrate. Auditul a inclus, de asemenea, evaluarea rolului de supraveghere al CCRP ⁽⁴⁾.

Resurse proprii bazate pe TVA și pe VNB

4.7. Resursele proprii bazate pe TVA și pe VNB reprezintă contribuții care rezultă din aplicarea unor rate uniforme bazelor virtual armonizate de calcul al TVA sau venitului național brut al statelor membre, stabilite în conformitate cu normele comunitare. Aceste două resurse proprii se bazează pe statistici macroeconomice, ale căror date subiacente nu pot fi auditate în mod direct. Din acest motiv, auditul a avut drept punct de plecare agregatele macroeconomice întocmite de statele membre și prezentate Comisiei și a evaluat apoi sistemele Comisiei de prelucrare a datelor până la includerea acestora în conturile finale. Așadar, auditul a acoperit faza de stabilire a bugetului anual și corectitudinea contribuțiilor statelor membre.

⁽³⁾ Republica Cehă, Grecia și Țările de Jos.

⁽⁴⁾ Comitetul consultativ pentru resurse proprii: articolul 20 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000 al Consiliului (JO L 130, 31.5.2000, p. 1).

OBSERVAȚIILE CURȚII

TRĂSPUNSURILE COMISIEI

4.8. De asemenea, auditul a analizat sistemele de supraveghere și de control ale Comisiei, al căror obiectiv este de a oferi certitudinea că aceste resurse sunt corect calculate și colectate, precum și rolurile comitetelor CCRP și VNB ⁽⁵⁾. În plus, Curtea a examinat sistemele de supraveghere și de control puse în aplicare pentru elaborarea conturilor naționale de către institutele naționale de statistică (INS) din patru state membre ⁽⁶⁾.

4.9. Resursa bazată pe VNB este utilizată în scopul echilibrării bugetului. Orice subevaluare a VNB-ului pentru un stat membru dat – deși nu afectează resursa proprie bazată pe VNB în ansamblu – determină, până la identificarea și corectarea problemei, creșterea contribuțiilor celorlalte state membre.

REGULARITATEA OPERAȚIUNILOR

Resurse proprii tradiționale

4.10. Resursele proprii tradiționale sunt constatate și colectate de statele membre. Trei sferturi din sumele aferente acestor resurse sunt vărsate Comunității, celălalt sfert fiind reținut pentru a acoperi cheltuielile de colectare. Fiecare stat membru transmite Comisiei o situație lunară a taxelor constatate (situația contabilității „A” și o situație trimestrială a acelor taxe constatate care nu sunt incluse în contabilitatea „A” (contabilitatea „B”) ⁽⁷⁾.

4.11. Curtea a constatat că, per ansamblu, situațiile transmise Comisiei de către statele membre nu au fost afectate de erori semnificative.

Resurse proprii bazate pe TVA și pe VNB

4.12. Conform constatărilor Curții, calcularea contribuțiilor statelor membre și plata acestora nu au fost afectate de erori semnificative.

EFICACITATEA SISTEMELOR

Resurse proprii tradiționale

4.13. Auditurile la fața locului efectuate de Curte au confirmat buna funcționare per ansamblu a sistemelor de supraveghere și de control vamal, precum și a sistemelor pentru contabilitatea resurselor proprii tradiționale.

⁽⁵⁾ Articolul 4 din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1287/2003 al Consiliului: Regulamentul VNB (JO L 181, 19.7.2003, p. 1).

⁽⁶⁾ Belgia, Italia, Luxemburg și Polonia.

⁽⁷⁾ În cazul în care taxele sau cotizațiile rămân neplătite și nu a fost prevăzută nicio garanție sau în cazul în care acestea sunt acoperite de garanții, dar fac obiectul unor contestații, statele membre pot suspenda punerea la dispoziție a acestor resurse, înregistrându-le într-o contabilitate separată („contabilitatea B”).

OBSERVAȚIILE CURȚII

4.14. Cu toate acestea, ca și în anii anteriori, auditul Curții a pus în evidență probleme care au afectat sumele înregistrate în contabilitatea B, probleme care, deși nu sunt suficient de semnificative încât să afecteze concluzia globală, ar trebui remediate:

- întârzieri în constatarea și recuperarea taxelor, cu toate că autoritățile vamale⁽⁸⁾ erau la curent cu privire la sumele datorate și la identitatea debitorilor, și
- inexistența unor instrucțiuni naționale⁽⁹⁾ pentru estimarea valorii datoriilor a căror recuperare este incertă.

4.15. Mai mult, într-un raport anual anterior⁽¹⁰⁾ Curtea a remarcat că frecvența controalelor fizice la import era foarte scăzută. În răspunsurile Comisiei s-a afirmat că această situație este compensată prin „controale bazate pe audit”. efectuate ulterior. Curtea a criticat însă frecvența pe care o au, în anumite state membre, astfel de controale bazate pe audit ulterioare vămii⁽¹¹⁾.

TRĂSPUNSURILE COMISIEI

4.14. Din cauza numărului mare de conturi B ținute adesea la nivel local de către birouri vamale individuale, care conțin, de obicei, cazuri complexe de recuperare a taxelor vamale ulterioară vămii, o examinare a contabilității B, în vederea descoperirii și remedierii erorilor individuale din aceste conturi, a făcut obiectul inspecției Comisiei în 2008 și continuă să facă obiectul unei astfel de inspecții și în 2009. Într-adevăr, o examinare a contabilității B a reprezentat întotdeauna un subiect general al inspecțiilor Comisiei de-a lungul anilor. Această examinare a fost realizată în toate statele membre. În plus, Comisia a furnizat, de asemenea, statelor membre orientări specifice referitoare la contabilitatea B în 2007, în vederea sensibilizării acestora cu privire la utilizarea corectă a acestor conturi.

- Comisia va urmări aceste constatări împreună cu statele membre vizate. Se vor solicita dobânzi moratorii în cazul punerii cu întârziere a resurselor proprii la dispoziția bugetului UE.
- Recomandarea Curții de a institui o procedură formală va fi urmărită împreună cu statele membre vizate.

4.15. În cadrul juridic comunitar, statele membre sunt ele însele responsabile să își definească strategiile de control pentru a proteja interesele financiare ale UE în domeniul resurselor proprii tradiționale. Principalul accent în toate activitățile de control trebuie pus însă pe riscurile efective definite prin utilizarea unor metode adecvate de analiză a riscurilor. Acest lucru facilitează obținerea celor mai bune rezultate cu o utilizare optimă a resurselor. Trebuie să se vizeze operatorii și tranzacțiile cu risc ridicat, asigurându-se, de asemenea, o acoperire rezonabilă a operatorilor de mărime medie și cu risc scăzut.

Pentru 2009, Comisia a selectat strategiile de control ale statelor membre pentru resurse proprii tradiționale ca subiect general de inspecție. În cursul acestor inspecții, Comisia examinează strategia de control instituită, utilizarea analizei riscurilor în elaborarea programelor de control, punerea în aplicare a programelor de control și calitatea controalelor ulterioare vămii efectuate.

⁽⁸⁾ Republica Cehă, Grecia și Țările de Jos.

⁽⁹⁾ Republica Cehă și Grecia.

⁽¹⁰⁾ Punctul 4.18 (nota de subsol 21) din Raportul anual privind exercițiul financiar 2006.

⁽¹¹⁾ Punctul 3.15 din Raportul anual privind exercițiul financiar 2004; punctul 4.22 din Raportul anual privind exercițiul financiar 2005; punctul 4.18 (nota de subsol 23) din Raportul anual privind exercițiul financiar 2006 și punctul 4.19 din Raportul anual privind exercițiul financiar 2007.

OBSERVAȚIILE CURȚII

4.16. În 2008, instituția supremă de audit (ISA) a unuia dintre aceste state membre a publicat un raport⁽¹²⁾ în care erau formulate constatări similare cu cele ale Curții și în care se critica sistemul aplicat pentru controlul importurilor care sunt supuse taxelor vamale în statul membru respectiv. Raportul în cauză a evidențiat, în special, următoarele aspecte:

- faptul că, deși autoritatea vamală avea o funcționare corespunzătoare în ceea ce privește facilitarea comerțului, aceasta trebuie încă să pună la punct cunoștințele și resursele necesare pentru execuția verificărilor documentare pe care le efectuează;
- numărul în descreștere și calitatea neuniformă a auditurilor bazate pe controale ulterioare vămii, în pofida faptului că numărul erorilor detectate în cadrul acestora este în creștere;
- necesitatea de a elabora obiective și standarde pentru frecvența și calitatea acestor audituri, cu scopul de a asigura integritatea controlului și a regimului fiscal.

Curtea afirmă că astfel de rapoarte publicate de ISA constituie o modalitate în plus de protejare a intereselor financiare ale Comunității.

Resurse proprii bazate pe TVA

4.17. Rezervele reprezintă un instrument care permite Comisiei să aducă corecții elementelor îndoielnice care apar în declarațiile de TVA transmise de statele membre după termenul reglementar de patru ani. În 2008, au fost exprimate 41 de rezerve și au fost retrase 15, conducând la o creștere a numărului rezervelor exprimate la 163 la sfârșitul exercițiului (a se vedea **tabelul 4.2**). 34 dintre aceste rezerve se referă la exerciții anterioare exercițiului 2000. Niciuna dintre cele 15 rezerve retrase în 2008 nu s-a referit la exercițiile cele mai îndepărtate, și anume 1989, 1993 și 1995. Comisia încă nu dispune de mijloace eficiente prin care să se asigure că statele membre furnizează informații corespunzătoare și în timp util, care să îi dea posibilitatea să își retragă rezervele neresoluate privind resursele proprii bazate pe TVA.

TRĂSPUNSURILE COMISIEI

4.16. Comisia a comunicat deja constatări similare statului membru în cauză în urma a două inspecții desfășurate în 2006 și a uneia desfășurată în 2008, iar procesul de urmărire a acestor constatări continuă. Întreaga strategie de control a statului membru va fi examinată în timpul inspecției din 2009. În cursul acestei inspecții, constatările din raportul Instituției Supreme de Audit (ISA) vor fi luate în considerare și inspecția va include o examinare a eventualelor acțiuni de remediere întreprinse ca urmare a acestor constatări.

Comisia salută acțiunea serviciilor naționale de audit, în special în domeniul resurselor proprii tradiționale. În cursul inspecțiilor sale, Comisia consultă, în cazul în care acestea există, rapoartele naționale de audit în scopul finalizării evaluării sale.

4.17. În 2008, Comisia a lansat o nouă inițiativă de îmbunătățire a gestionării proactive a rezervelor, pe baza unei serii de criterii obiective. Întrunirile în materie de gestionare dintre Comisie și statele membre care sunt organizate în acest context s-au dovedit a fi un instrument eficient, nu doar în reducerea numărului de rezerve marcate ca fiind semnificative, în special a celor neresoluate de mai mult de cinci ani, ci și în îmbunătățirea schimbului de informații dintre Comisie și statele membre implicate. Rezultatele obținute până în prezent au acum un efect semnificativ asupra numărului de rezerve neresoluate pe termen lung și justifică utilizarea în continuare a acestei noi abordări.

⁽¹²⁾ United Kingdom National Audit Office: HM Revenue and Customs (Biroul Național de Audit al Regatului Unit: Administrația fiscală și vamală a Regatului Unit): *The Control and Facilitation of Imports* (Controlul și facilitarea importurilor), din 7 noiembrie 2008 (http://www.nao.org.uk/publications/0708/hmrc_import_control.aspx).

Tabelul 4.2 — Rezerve legate de TVA la 31.12.2008

State membre	Numărul de rezerve nesoluționate la 31.12.2007	Rezerve formulate în 2008	Rezerve retrase în 2008	Numărul de rezerve nesoluționate la 31.12.2008	Cel mai îndepărtat exercițiu cărui i se aplică rezervele
Belgia	8	0	0	8	1989
Danemarca	0	0	0	0	
Germania	18	0	0	18	1999
Grecia	10	0	0	10	1998
Spania	6	1	4	3	2001
Franța	4	0	0	4	1993
Irlanda	12	5	1	16	1998
Italia	14	3	3	14	1995
Luxemburg	1	2	1	2	2004
Țările de Jos	2	3	0	5	2002
Austria	8	3	0	11	1995
Portugalia	7	2	0	9	1996
Finlanda	7	3	2	8	1995
Suedia	9	0	0	9	1995
Regatul Unit	5	1	2	4	1998
Cipru	3	0	0	3	2004
Republica Cehă	1	8	1	8	2004
Estonia	0	9	1	8	2004
Letonia	1	1	0	2	2004
Lituania	2	0	0	2	2004
Ungaria	5	0	0	5	2004
Malta	6	0	0	6	2004
Polonia	3	0	0	3	2004
Slovacia	5	0	0	5	2004
Slovenia	0	0	0	0	
Bulgaria	0	0	0	0	
România	0	0	0	0	
Total	137	41	15	163	
UE-15	111	23	13	121	
UE-10	26	18	2	42	

Sursa: Comisia Europeană.

OBSERVAȚIILE CURȚII

TRĂSPUNSURILE COMISIEI

Monitorizarea aplicării directivelor TVA

4.18. DG Impozitare și Uniune Vamală este responsabilă de asigurarea aplicării corecte a directivelor TVA și ar trebui să monitorizeze transpunerea și conformitatea dispozițiilor naționale de punere în aplicare instituite de statele membre. În 2008 au intrat în vigoare două directive TVA⁽¹³⁾. DG Impozitare și Uniune Vamală nu a monitorizat însă toate dispozițiile naționale de transpunere referitoare la aceste două directive. O transpunere incorectă sau incompletă ar putea afecta valoarea taxei pe valoarea adăugată încasată și, în consecință, valoarea vărsată în cadrul resurselor proprii, și ar putea, de asemenea, perturba funcționarea pieței unice.

4.19. În cazul în care estimează că un stat membru nu își îndeplinește obligațiile care îi revin în temeiul Directivei TVA, Comisia poate sesiza Curtea de Justiție⁽¹⁴⁾. În 2008 au existat trei asemenea cazuri⁽¹⁵⁾, unul dintre acestea putând conduce la o reducere a resurselor proprii bazate pe TVA. În cazul respectiv, perioada dintre înregistrarea cauzei în registrul unic al potențialelor încălcări ale dreptului comunitar și trimiterea de către Comisie, în 2008, a scrisorii de sesizare către Curtea de Justiție a depășit patru ani, iar perioada dintre înregistrarea plângerii și trimiterea scrisorii de somare a depășit 20 de luni⁽¹⁶⁾.

4.18. Comisia monitorizează cu regularitate legislația privind TVA în statele membre și întreprinde acțiuni în mod corespunzător.

În ceea ce privește cele două directive TVA, care au intrat în vigoare în 2008, prima dintre acestea⁽¹⁾ prevede posibilitatea, și nu obligativitatea, ca statele membre să adopte dispoziții naționale care să se abată de la regulile normale conținute în Directiva TVA pentru a combate fraudă fiscală sau evitarea impozitării. Aceste măsuri trebuie comunicate Comitetului TVA și, în cazul în care vor fi adoptate, vor avea un impact pozitiv asupra resurselor proprii bazate pe TVA. Cealaltă directivă⁽²⁾ nu introduce modificări substanțiale în legislația existentă, iar modificările sale de fond sunt enumerate exhaustiv la articolul 412 și au fost urmărite în mod corespunzător în statele membre în cauză.

4.19. Comisia recunoaște durata extrem de lungă a cazului menționat, care reprezintă totuși un caz deosebit de complex.

Contextul juridic din statele membre este adesea detaliat și complicat, necesitând o analiză substanțială. Comisia acordă o atenție deosebită pregătirii cazurilor legate de interpretarea legislației privind impozitarea indirectă.

De asemenea, anul trecut, Comisia și-a modificat procedurile pentru a permite luarea unor decizii mai frecvente în vederea reducerii întârzierilor care se produceau atunci când notificările statelor membre erau primite cu scurt timp înainte de data la care trebuia efectuat următorul pas procedural, permițând progresarea cazurilor imediat după finalizarea analizei noilor informații. În situațiile în care se identifică un potențial impact asupra resurselor proprii tradiționale, Comisia adoptă măsuri adecvate prin exprimarea de rezerve.

⁽¹³⁾ Directiva 2006/69/CE a Consiliului (JO L 221, 12.8.2006, p. 9) și Directiva 2006/112/CE a Consiliului (JO L 347, 11.12.2006, p. 1) (Directiva TVA).

⁽¹⁴⁾ După acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor: articolul 226 din Tratatul de instituire a Comunității Europene.

⁽¹⁵⁾ Cauza nr. 2004/4282 (Finlanda), care ar putea conduce la o reducere a resurselor proprii bazate pe TVA; Cauza nr. 2005/4756 (Regatul Unit) și Cauza nr. 2005/5051 (Franța), fără impact. A se vedea, de asemenea, **anexa 4.2** pentru situația acțiunilor întreprinse în urma unei observații similare din 2007.

⁽¹⁶⁾ Termenul maxim stabilit de Comisie este de 12 luni [a se vedea COM(2002) 141].

⁽¹⁾ Directiva 2006/69/CE a Consiliului (JO L 221, 12.8.2006, p. 9).

⁽²⁾ Directiva 2006/112/CE a Consiliului (JO L 347, 11.12.2006, p. 1) (Directiva TVA).

OBSERVAȚIILE CURȚII

TRĂSPUNSURILE COMISIEI

Raportul întocmit în conformitate cu articolul 12 din Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1553/89 al Consiliului

4.20. Comisia și-a prezentat cel de al șaselea raport întocmit în conformitate cu articolul 12⁽¹⁷⁾ în noiembrie 2008, în ciuda faptului că acesta era programat a fi publicat la sfârșitul anului 2007. Principalul obiectiv al acestui raport este de a permite Comisiei, precum și statelor membre în cauză, să analizeze în ce măsură se pot aduce îmbunătățiri în vederea sporirii eficienței procedurilor aplicate pentru înregistrarea persoanelor impozabile și pentru stabilirea și colectarea taxei pe valoarea adăugată, precum și a eficienței sistemelor de control în materie de TVA.

4.21. Cel de al șaselea raport a evaluat cu un ochi critic valoarea rapoartelor anterioare. Concluzia prezentată în raport a fost că autoritatea bugetară nu a oferit răspunsuri și nici nu a dezbătut problemele ridicate în rapoartele anterioare, iar Comisiei nu i s-au furnizat recomandări care să determine direct schimbarea situației în statele membre sau i s-au furnizat prea puține. TVA-ul perceput reprezintă punctul de plecare pentru estimarea valorii care trebuie plătită de statele membre cu titlul de resurse proprii bazate pe TVA.

Resurse proprii bazate pe VNB**Datele anuale privind VNB**

4.22. În urma transmiterii de către statele membre, în 2008, a datelor privind VNB către Comisie, Comitetul VNB a estimat că, ținând seama în mod corespunzător de rezervele existente⁽¹⁸⁾, datele statelor membre UE-15 erau adecvate pentru utilizarea în scopul resurselor proprii. Comitetul VNB nu a fost în măsură să formuleze nicio opinie cu privire la datele referitoare la statele membre UE-12, care sunt fie încă nedefinitive, fie există rezerve în legătură cu aceste date, deoarece analiza inventarelor pentru VNB⁽¹⁹⁾ este încă în derulare (a se vedea punctele 4.25 și 4.26).

⁽¹⁷⁾ Articolul 12 din Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1553/89 al Consiliului din 29 mai 1989 privind regimul unitar definitiv de colectare a resurselor proprii provenite din taxa pe valoarea adăugată (JO L 155, 7.6.1989, p. 9) prevede întocmirea de către Comisie, o dată la trei ani, a unui raport pe care să îl prezinte Parlamentului European și Consiliului, cu privire la procedurile de înregistrare a persoanelor impozabile și de stabilire și recuperare a TVA care urmează a fi aplicate de către statele membre, precum și cu privire la normele și rezultatele sistemelor lor de control în materie de TVA. Statele membre au obligația de a pune la dispoziția Comisiei informațiile necesare cu privire la aceste proceduri.

⁽¹⁸⁾ Articolul 10 alineatul (7) din Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000 al Consiliului prevede că, după data de 30 septembrie din cel de al patrulea an următor exercițiului respectiv, eventualele modificări ale PNB/VNB nu mai sunt luate în considerare, cu excepția punctelor notificate înainte de această scadență fie de către Comisie, fie de către statul membru. Aceste puncte sunt cunoscute drept rezerve.

⁽¹⁹⁾ În conformitate cu articolul 3 din Regulamentul VNB, statele membre transmit Comisiei (Eurostat) inventarul procedurilor și al statisticilor de bază utilizate pentru calcularea VNB-ului și a componentelor acestuia în conformitate cu SEC 95.

4.20. *Întârzierea în elaborarea raportului s-a datorat transmiterii tardive a datelor de către unele state membre și unei reflecții strategice în ceea ce privește conținutul acestuia.*

OBSERVAȚIILE CURȚII

TRĂSPUNSURILE COMISIEI

Elaborarea conturilor naționale în statele membre

4.23. Curtea a examinat, în patru state membre, componentele principale ale sistemelor de supraveghere și de control subiacente procesului de elaborare a datelor privind VNB transmise în 2008 și a detectat deficiențe în modul în care sunt consemnate procedurile privind producerea acestor date. De asemenea, Curtea a constatat că verificările privind calitatea statisticilor nu erau consemnate în mod sistematic și/sau evaluarea sistemelor subiacente procesului de elaborare a statisticilor nu se realiza întotdeauna.

4.24. Curtea își menține opinia ⁽²⁰⁾ conform căreia diferențele existente în sistemele de supraveghere și de control ale institutelor naționale de statistică ar putea afecta comparabilitatea, fiabilitatea și exhaustivitatea conturilor naționale.

4.23. Comisia a luat act de deficiențele în materie de documentare și evaluare menționate de Curte cu privire la sistemele de supraveghere și de control din patru state membre. Comisia va ține cont de aceste observații în contextul activității sale de verificare a VNB în cazul acestor țări.

4.24. Comisia consideră că fiabilitatea conturilor naționale depinde, în primul rând, de sursele și metodele statistice specifice utilizate și și-a bazat abordarea validării VNB pe verificarea și îmbunătățirea acestora. Sisteme de supraveghere și de control bine puse la punct în institutele naționale de statistică ale statelor membre pot contribui la identificarea și reducerea riscurilor de producere a erorilor.

Comisia a ținut cont de observațiile Curții privind sistemele de supraveghere și de control. În special, Comitetul VNB discută pe tema sistemelor de supraveghere și de control încă din 2006. Întrebările specifice 3 și 4 privind descrierea și evaluarea sistemelor de supraveghere și de control au fost introduse în Chestionarul actualizat al Comisiei de evaluare a inventarului VNB (document GIAQ GNIC/081 din aprilie 2007). O descriere mai detaliată a procedurilor statelor membre este necesară în liniile directe revizuite privind inventarul VNB (GNIC/053 rev. 2). Comisia va continua să promoveze schimbul de bune practici dintre țări în acest domeniu, în special prin organizarea unui seminar în decembrie 2009.

Rezerve generale și rezerve specifice

4.25. La sfârșitul exercițiului 2008 existau rezerve generale ⁽²¹⁾ cu privire la datele VNB ale statelor membre UE-15 pentru perioada 2002-2004, în așteptarea finalizării analizei inventarelor VNB actualizate. Pentru statele membre UE-10, au fost formulate, în iunie 2008, rezerve generale cu privire la datele VNB pentru perioada 2004-2006.

4.26. La începutul exercițiului 2008, erau nesoluționate 25 de rezerve specifice ⁽²²⁾ privind VNB-ul, legate de perioada 1995-2001. În cursul anului 2008, Comisia a retras 15 rezerve, rămânând un sold de 10 rezerve nesoluționate ⁽²³⁾ la sfârșitul exercițiului.

4.26. Șase rezerve specifice au fost retrase în iulie 2009, rămânând un sold de 4 la data de 10 iulie 2009.

⁽²⁰⁾ A se vedea punctele 3.47-3.49 din Raportul anual privind exercițiul financiar 2004. A se vedea punctele 4.23-4.25 din Raportul anual privind exercițiul financiar 2005.

⁽²¹⁾ O rezervă generală acoperă totalitatea datelor unui stat membru.

⁽²²⁾ O rezervă specifică acoperă elemente particulare ale inventarului VNB.

⁽²³⁾ Aceste rezerve nesoluționate se referă la Grecia și la Regatul Unit și privesc fie surse care nu mai sunt de actualitate, subiacente anumitor estimări, fie aspecte metodologice sau de elaborare a conturilor.

OBSERVAȚIILE CURȚII

TRĂSPUNSURILE COMISIEI

4.27. Cu ocazia examinării la fața locului a documentației furnizate de institutele naționale de statistică, Curtea a constatat că, în cazul a două rezerve retrase de Comisie în 2008, nu erau disponibile toate informațiile pentru a putea justifica modificările aduse calculului resurselor proprii bazate pe VNB. Într-unul dintre cazuri, nu era documentată evaluarea expertului care a fost utilizată la estimarea unei componente a conturilor naționale, iar în celălalt caz, datele furnizate Comisiei nu erau justificate în totalitate cu statistici subiacente, astfel încât nu s-a putut asigura o pistă de audit completă. Ca și în 2007 ⁽²⁴⁾, Curtea a constatat că activitățile Comisiei având ca scop să îi permită retragerea rezervelor nu au implicat nici verificări documentare care să coroboreze exactitatea informațiilor furnizate de statele membre prin compararea cu alte surse, nici controale la fața locului pentru a corobora agregatele conturilor naționale modificate.

Verificarea inventarelor VNB în statele membre

4.28. Până la sfârșitul exercițiului 2008, Comisia promise inventare VNB actualizate sau noi ⁽²⁵⁾ și a efectuat vizite de control în 16 state membre. Agregatele VNB au făcut obiectul unei verificări directe în șase cazuri. Cu toate acestea, în absența unor linii directoare interne aprobate referitoare la modalitățile de aplicare a acestei abordări de control, de exemplu referitoare la criteriile de selecție a componentelor din VNB care să facă obiectul unor asemenea verificări, există riscul ca verificarea directă să nu fi fost aplicată în mod uniform în statele membre respective. În plus, Comisia încă nu evaluase sistemele de supraveghere și de control aplicate în cadrul institutelor naționale de statistică în scopul elaborării conturilor naționale.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

4.29. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că:

- declarațiile și plățile statelor membre în ceea ce privește resursele proprii tradiționale,
- calcularea de către Comisie a contribuțiilor statelor membre pe baza datelor referitoare la TVA și VNB primite de la acestea, precum și
- celelalte tipuri de venituri,

pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2008 nu au fost afectate de erori semnificative.

4.27. Comisia consideră că verificările documentare pe care le-a efectuat în 2008 au furnizat suficiente informații pentru retragerea celor două rezerve specifice menționate, ținând, de asemenea, cont de faptul că sumele în cauză nu sunt semnificative. Aceste verificări documentare au inclus luarea în considerare a opiniei experților într-unul dintre cazuri și verificări ale consecvenței în celălalt caz. În cazurile în care au fost retrase rezervele, verificările documentare ale Comisiei nu au demonstrat necesitatea unor misiuni la fața locului sau necesitatea unei comparări cu alte surse sau cu statistici subiacente. Comisia își va continua eforturile de a îmbunătăți într-o și mai mare măsură documentarea verificărilor pe care le-a efectuat.

4.28. Comisia a început să aplice procedura de verificare directă în 2007. Pe baza acestei experiențe și a expertizei specifice de care dispune prin personalul său, au fost elaborate proiecte de linii directoare, care au fost puse la dispoziția personalului în septembrie 2008. Aceste linii directoare au fost discutate și aprobate de Comitetul VNB în aprilie 2009. Având în vedere specificul surselor și metodelor aplicate conturilor naționale în diferitele state membre, o abordare de verificare directă poate fi aplicată doar într-un mod adaptat situației fiecărei țări. Pe baza expertizei specifice a personalului său în domeniu, Comisia nu a identificat inconsecvențe în modurile în care s-a desfășurat abordarea sa de verificare directă. Comisia evaluează în mod continuu sursele și metodele statistice ale statelor membre pe care se bazează abordarea sa de verificare directă. Comisia evaluează sistemele de supraveghere și de control din institutele naționale de statistică în modurile descrise în răspunsul la punctul 4.24.

⁽²⁴⁾ Punctul 4.35 din Raportul anual privind exercițiul financiar 2007.

⁽²⁵⁾ Cu excepția celor aferente Bulgariei și României, care au ca termen 31.12.2009. Luxemburg și Austria nu au transmis încă tabelele de proces.

OBSERVAȚIILE CURȚII

TRĂSPUNSURILE COMISIEI

4.30. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că sistemele de supraveghere și de control sunt eficiente în asigurarea regularității veniturilor (a se vedea **anexa 4.1**). Totuși, Curtea atrage atenția asupra unor deficiențe care, deși nu afectează în mod semnificativ eficacitatea sistemelor în ansamblu, necesită luarea măsurilor prezentate în continuare.

Resurse proprii tradiționale

4.31. Auditurile Curții continuă să identifice probleme legate de utilizarea contabilității B, prin urmare Curtea recomandă Comisiei să își continue eforturile pentru a asigura utilizarea corectă a acestei contabilități și supravegherea în ceea ce privește constatarea și recuperarea taxelor (punctul 4.14).

4.32. Având în vedere deficiențele care afectează strategia de control, observate în rapoartele anuale anterioare, Curtea recomandă Comisiei să țină seama de aceste constatări pentru inspecțiile pe care le efectuează în statele membre. Comisia ar trebui, în special, să promoveze un echilibru corespunzător între controalele fizice la import și auditurile ulterioare vămii efectuate la nivelul operatorilor. Acestea ar trebui să fie de o frecvență și de o calitate suficientă pentru a proteja interesele financiare ale Comunității (punctele 4.15 și 4.16).

Resurse proprii bazate pe TVA

4.33. Comisia încă nu dispune de mijloace eficiente prin care să se asigure că statele membre furnizează informații corespunzătoare și în timp util, care să îi dea posibilitatea să își retragă rezervele nesoluționate privind resursele proprii bazate pe TVA. Curtea recomandă Comisiei să își continue eforturile ⁽²⁶⁾ pentru a ajunge la un acord, împreună cu statele membre, cu privire la o soluție care să permită retragerea acestor rezerve în cel mai scurt timp posibil și care să facă posibilă aducerea corecțiilor necesare bazelor de calcul al TVA ale statelor membre (punctul 4.17).

4.31. Contabilitatea B justifică efectuarea în continuare a inspecțiilor și, prin urmare, Comisia își va continua acțiunea de a verifica dacă statele membre mențin corect aceste conturi. Comisia va soluționa deficiențele constatate de Curte împreună cu statele membre în cauză și, dacă este cazul, va adopta măsuri de recuperare a oricăror sume de resurse proprii sau dobânzi scadente.

4.32. Strategiile de control vamal ale statelor membre în ansamblu sunt examinate în cadrul inspecțiilor privind RPT din 2009 pentru a se obține asigurarea că toate controalele efectuate de autoritățile vamale ale acestora sunt eficiente și eficiente în vederea protejării intereselor financiare ale Comunităților.

4.33. Comisia a introdus recent întrunirile în materie de gestionare ca instrument eficient și eficient de soluționare a rezervelor care merită o atenție specială. Până în prezent, au fost organizate patru astfel de întruniri și sunt planificate și altele. Rezultatele (15 rezerve retrase) vor avea un efect semnificativ asupra numărului de rezerve nesoluționate pe termen lung începând cu 2009 și justifică utilizarea în continuare a acestei abordări, care are ca efect secundar pozitiv și o eficiență sporită a fluxurilor de comunicare dintre statele membre și Comisie.

⁽²⁶⁾ În recomandarea privind descărcarea de gestiune pentru exercițiul 2007, Consiliul a invitat din nou Comisia să își continue, în cooperare cu statele membre, eforturile pentru a asigura retragerea rezervelor în termene rezonabile.

OBSERVAȚIILE CURȚII

TRĂSPUNSURILE COMISIEI

4.34. În contextul raportului întocmit în conformitate cu articolul 12, Curtea recomandă Comisiei să includă în cadrul vizitelor sale de control fiabilitatea afirmațiilor exprimate în informațiile furnizate de statele membre. Acest raport ar putea așadar contribui la asigurarea colectării efective a totalității valorii aferente TVA-ului. TVA-ul perceput reprezintă punctul de plecare pentru estimarea valorii care trebuie plătită de statele membre cu titlul de resurse proprii bazate pe TVA (punctul 4.21). Aceasta prezintă cu atât mai multă relevanță cu cât se are în vedere jurisprudența Cauzei nr. C-132/06 ⁽²⁷⁾ a Curții de Justiție a Comunităților Europene.

Resurse proprii bazate pe VNB

4.35. Comisia și-a retras 15 rezerve specifice în 2008, fără a efectua verificări documentare care să coroboreze exactitatea informațiilor transmise de statele membre sau vizite de control la fața locului în vederea unei verificări directe (punctul 4.27). În opinia Curții, această abordare nu este întotdeauna suficientă pentru a oferi o asigurare rezonabilă cu privire la exactitatea datelor modificate.

4.36. Curtea recomandă Comisiei să elaboreze și să aplice norme speciale pentru realizarea examinării inventarelor VNB (punctul 4.28), inclusiv pentru recurgerea la verificarea directă, ținând seama de riscurile subiacente elaborării conturilor naționale, de evaluarea sistemelor de supraveghere și de control puse în aplicare în cadrul institutelor naționale de statistică și de principiul eficacității costurilor.

4.34. Legislația comunitară nu conferă Comisiei, în scopul resurselor proprii bazate pe TVA, puteri juridice pentru a cuantifica sumele de TVA neîncasate din cauza evaziunii practicate de contribuabili individuali. Activitatea de inspectare a Comisiei se axează pe ideea de a asigura că încasările de TVA efectiv percepute într-un anumit an calendaristic sunt declarate în mod corespunzător, alături de examinarea corectitudinii și exhaustivității celorlalte date pe care statele membre le furnizează în declarațiile lor de TVA anuale. Comisia monitorizează impactul pe care l-ar putea avea asupra resurselor proprii bazate pe TVA neaplicarea directivelor TVA comunitare, adoptând măsuri de remediere pentru a asigura că baza de TVA națională este corectată astfel încât să includă valoarea TVA-ului omis plus perceperea de dobânzi, dacă este necesar.

4.35. În ceea ce privește rezervele retrase, verificările documentare efectuate în 2008 de către Comisie cu scopul de a examina informațiile transmise de statele membre nu au demonstrat necesitatea unor misiuni la fața locului pentru a efectua o verificare directă și nici necesitatea unei activități de evaluare suplimentare. Comisia consideră că informațiile furnizate erau suficiente pentru retragerea rezervelor (a se vedea, de asemenea, răspunsul la punctul 4.27). Comisia își va continua eforturile de a îmbunătăți într-o și mai mare măsură documentarea verificărilor pe care le-a efectuat.

4.36. Comisia a instituit un cadru complet de validare VNB bazat, în principal, pe verificarea și îmbunătățirea fiabilității și caracterului adecvat al surselor și metodelor utilizate pentru compilarea VNB și a conformității acestora cu Sistemul european de conturi, luând în considerare analiza riscurilor. Comisia consideră că această abordare este esențială pentru a ajunge la concluzii cu privire la fiabilitatea, comparabilitatea și exhaustivitatea VNB în conformitate cu dispozițiile (incluzând principiul cost-beneficiu) Regulamentului VNB. De asemenea, Comisia a început să aplice procedura de verificare directă în 2007 (a se vedea răspunsul la punctul 4.28). Cu privire la sistemele naționale de supraveghere și de control, Comisia a ținut cont de observațiile Curții și promovează, în special, dezvoltarea și schimbul de bune practici în modurile descrise în răspunsul la punctul 4.24.

⁽²⁷⁾ În hotărâre (punctele 37-39) se precizează că „din articolele 2 și 22 din a șasea directivă, precum și din articolul 10 CE, rezultă că fiecare stat membru are obligația să adopte toate măsurile cu caracter legislativ și administrativ corespunzătoare pentru a asigura colectarea în integralitate a TVA-ului datorat pe teritoriul său. [...] Statele membre [...] beneficiază în această privință de o anumită latitudine, în special în legătură cu modul de utilizare a mijloacelor de care dispun. Totuși, această latitudine este limitată de obligația de a asigura o colectare eficientă a resurselor proprii ale Comunității și de aceea de a nu crea diferențe semnificative în ceea ce privește modul în care sunt tratate persoanele impozabile, fie în cadrul unuia dintre statele membre, fie în ansamblul Comunității. [...] Toate acțiunile statelor membre care privesc prelevarea de TVA trebuie să respecte acest principiu.”

ANEXA 4.1

REZULTATELE TESTELOR

PARTEA 1: PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE TESTELOR

1.1 — Dimensiunea eșantionului (de operațiuni subiacente veniturilor, la nivelul Comisiei)

Exercițiu	Număr de operațiuni testate (*)
2008	60
2007	66

1.2 — Structura eșantionului (de operațiuni subiacente veniturilor, la nivelul Comisiei)

Procentajul de operațiuni testate care au reprezentat	2008			
	Resurse proprii tradiționale (*)	TVA/VNB	Altele	Total
Ordine de recuperare	10 %	78 %	12 %	100 %

(*) Activitățile de audit desfășurate au inclus examinarea modului în care se elaborează situația lunară și evidențele contabile subiacente în statul membru în cauză. A fost auditat un alt eșantion aleatoriu suplimentar de 30 de declarații de import în fiecare dintre cele trei state membre vizitate (a se vedea punctul 4.5).

PARTEA 2: EVALUAREA GLOBALĂ A SISTEMELOR DE SUPRAVEGHERE ȘI DE CONTROL

2.1 — Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control selectate

Tipul de venituri	Control intern cheie (Comisie)				Controale interne cheie în cadrul supravegherii vamale la nivel național/în cadrul elaborării conturilor naționale în statele membre auditate	Evaluare globală
	Verificări efectuate de Comisie în statele membre	Verificări documentare efectuate de Comisie	Gestionarea veniturilor	Gestionarea rezervelor		
Resurse proprii tradiționale				N/A	(²)	
TVA					N/A	
VNB				(¹)		

(¹) Activitățile Comisiei desfășurate cu scopul de a-i permite retragerea rezervelor privind VNB-ul nu sunt întotdeauna suficiente pentru a oferi o asigurare rezonabilă cu privire la exactitatea datelor modificate (punctele 4.27 și 4.35).

(²) În ceea ce privește resursele proprii tradiționale, există riscul ca frecvența controalelor fizice la import să fie prea scăzută și ca auditurile ulterioare vămii să nu fie suficiente pentru a o putea compensa (punctele 4.15 și 4.16).

Evaluare globală (*)	2008	2007

(*) A se vedea limitarea sferei auditului menționată la punctele 4.4 și 4.7 (punctele 4.4 și 4.9 pentru exercițiul 2007).

Legendă:

	Eficace
	Parțial eficace
	Ineficace
N/A	Nu se aplică: nu este cazul sau nu a fost evaluat

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE FORMULATE ÎN CADRUL DECLARAȚIEI DE ADIGURARE

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
Resurse proprii tradiționale: taxe potențiale care fac obiectul unei discuții între Comisie și Germania			
La punctul 3.23 din Raportul anual privind exercițiul financiar 2004, Curtea observa că, în 2003, Germania a eliminat din contabilitatea B înregistrări în valoare totală de 40,1 milioane de euro, fără a oferi o explicație completă cu privire la această reducere. În 2005, Curtea menționa că taxe potențiale în valoare de 22,7 milioane de euro făceau încă obiectul unor discuții între Comisie și Germania.	În 2007 și 2008, soldul de 22,7 milioane de euro făcea în continuare obiectul unor discuții. Comisia a cerut Germaniei să furnizeze defalcarea dintre creanțele garantate și creanțele negarantate din contabilitatea B, de exemplu pentru exercițiile 2005 și 2006, și să utilizeze aceste date pentru a aprecia în ce măsură poate avea o certitudine cu privire la sumele care ar putea fi recuperate în final.	Ar trebui să se stabilească cât mai curând suma finală de recuperat pentru a se putea închide definitiv această chestiune.	Raportul Comisiei privind inspecția din 2007 referitor la această problemă complexă a fost discutat în cadrul Comitetului consultativ pentru resursele proprii din decembrie 2008. În cadrul procesului de urmărire, Comisia mai trebuia să solicite clarificări suplimentare pentru o mică parte din tranzacțiile în cauză. Comisia așteaptă să tragă concluziile finale după primirea unui răspuns în acest sens.
Resurse proprii bazate pe TVA: întârzieri în ceea ce privește procedura privind încălcarea dreptului comunitar			
În Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, Curtea a semnalat că, dintre cele trei cazuri, care datau din perioada 2003-2005 (dintre care unul a afectat negativ resursele proprii), niciunul nu fusese efectiv înaintat Curții de Justiție până la sfârșitul anului 2007, în ciuda unei decizii luate în acest sens în iunie 2007 (punctul 4.24).	Aceste cazuri au fost, în cele din urmă, înaintate Curții de Justiție în aprilie, iunie și noiembrie 2008.	Curtea își reafirmă recomandarea adresată Comisiei de a-și accelera procesul de gestionare a cazurilor și a procedurii privind încălcarea dreptului comunitar, astfel încât să poată înainta aceste cazuri Curții de Justiție a Comunităților Europene în termenele prevăzute.	Anul trecut, Comisia și-a modificat procedurile pentru a permite luarea unor decizii mai frecvente în vederea reducerii întârzierilor care se produceau atunci când notificările statelor membre erau primite cu scurt timp înainte de data la care trebuia efectuat următorul pas procedural, permițând progresarea cazurilor imediat după finalizarea analizei noilor informații. În situațiile în care se identifică un potențial impact asupra resurselor proprii, Comisia adoptă măsuri adecvate prin exprimarea de rezerve. Contextul juridic din statele membre este adesea detaliat și complicat, necesitând o analiză substanțială. Comisia acordă o atenție deosebită pregătirii cazurilor legate de interpretarea legislației privind impozitarea indirectă.

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
Resurse proprii bazate pe VNB: politica în materie de revizuire (inclusiv urmărirea revizuirii privind Grecia)			
În Raportul anual privind exercițiul financiar 2006, Curtea a formulat o serie de observații referitoare la revizuirea privind VNB-ul Greciei (punctele 4.24-4.26) și, la punctul 4.32, a recomandat Comisiei, în special: (a) să stabilească norme privind comunicarea și să fie înștiințată, în același timp cu Comitetul VNB, cu privire la revizuirile majore; (b) să pună în aplicare o politică coordonată pentru revizuirile datelor referitoare la conturile naționale, inclusiv necesitatea unei analize comparative la intervale regulate, și (c) să se asigure că acele concluzii rezultate în urma controlului inventarului elen sunt disponibile cu suficient timp înainte pentru a permite integrarea datelor corectate în conturile pentru exercițiul financiar 2007. În Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, Curtea a luat act de progresele realizate de Comisie, dar a subliniat că sunt necesare eforturi suplimentare pentru a pune în aplicare, în cooperare cu statele membre, recomandările formulate anterior (punctele 4.28-4.32 și anexa 4.2).	(a) În urma primirii primelor scrisori de notificare prealabilă cu privire la revizuirile majore ale statelor membre, Comisia a instituit un sistem de monitorizare a punerii în aplicare a orientărilor propuse de Comitetul pentru statistici monetare, financiare și ale balanței de plăți (CMFB). (b) În ședința CMFB din iulie 2008, Eurostat a propus o politică armonizată în materie de revizuire, la nivel european, pentru conturile naționale, precum și principalele aspecte care trebuie luate în considerare și analizate pentru instituirea unei politici comune în materie de revizuire. În ședința CMFB din februarie 2009, Eurostat a prezentat o primă trecere în revistă a practicilor naționale în materie de revizuire, pe baza rezultatelor la o serie de chestionare primite de la 17 state membre. (c) În 2008, chestionarul și raportul de calitate privind PNB-ul/VNB-ul transmise de Grecia au fost complete. Întrucât nu era finalizată verificarea calculelor subiacente, Comisia nu retrăsese, până la sfârșitul exercițiului 2008, cele șapte rezerve specifice formulate cu privire la date privind PNB-ul pentru perioada 1995-2001.	(a) Sistemul de monitorizare pus în aplicare de Comisie ar trebui evaluat în cel mai scurt timp posibil după ce au fost aplicate toate etapele procesului de comunicare și după ce s-au efectuat primele revizuri majore ale conturilor naționale. (b) În ciuda progreselor realizate, sunt necesare eforturi suplimentare din partea Comisiei și a statelor membre pentru punerea în aplicare în Uniunea Europeană a unei politici comune în materie de revizuire. (c) Comisia ar trebui să își finalizeze, în 2009, verificarea cu privire la datele referitoare la VNB-ul Greciei, în cooperare cu autoritățile elene, astfel încât să poată retrage restul rezervelor specifice.	(a) Comisia monitorizează în mod continuu aplicarea liniilor directoare ale Comitetului pentru statistici monetare, financiare și ale balanței de plăți (CMFB), în special reamintind aceste linii directoare statelor membre în cadrul Comitetului VNB. Rezultatele obținute până în prezent sunt pozitive, impunând astfel o continuare a acestei abordări. Ținând cont de observațiile Curții, Comisia va întreprinde, de asemenea, o evaluare generală a sistemului de monitorizare după efectuarea primelor revizuri majore ale conturilor naționale. (b) Comisia continuă lucrările și discuțiile cu statele membre în vederea punerii în aplicare a unei politici comune în materie de revizuire în cadrul UE, ținând cont de observațiile Curții. (c) Șase dintr-un număr total de șapte rezerve au fost retrase în iulie 2009. Comisia își continuă eforturile de cooperare cu autoritățile elene pentru a putea retrage și rezerva specifică rămasă.

CAPITOLUL 5

Agricultură și resurse naturale

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Introducere	5.1-5.12
Caracteristici specifice ale grupului de politici Agricultură și resurse naturale	5.3-5.9
Sfera auditului	5.10-5.12
Regularitatea operațiunilor	5.13-5.26
Agricultură și dezvoltare rurală	5.16-5.22
Mediu, Pescuit și afaceri maritime și Sănătate și protecția consumatorilor	5.23-5.26
Eficacitatea sistemelor	5.27-5.61
Domeniul de politici Agricultură și dezvoltare rurală	5.27-5.59
Sistemele privind regularitatea operațiunilor	5.27-5.52
Sistemele privind recuperările și corecțiile financiare	5.53-5.59
Domeniile de politici Mediu, Pescuit și afaceri maritime, Sănătate și protecția consumatorilor	5.60-5.61
Concluzii și recomandări	5.62-5.67

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

INTRODUCERE

5.1. Prezentul capitol cuprinde aprecierea specifică a Curții cu privire la grupul de politici Agricultură și resurse naturale, în care sunt incluse următoarele domenii de politici: 05–Agricultură și dezvoltare rurală, 07–Mediu, 11–Pescuit și afaceri maritime și 17–Sănătate și protecția consumatorilor. În **tabelul 5.1** sunt prezentate informații detaliate privind activitățile acoperite, cheltuielile aferente exercițiului și modalitatea de gestiune utilizată.

Tabelul 5.1 — Agricultură și resurse naturale – Repartizarea plăților pe domenii de politici

(milioane de euro)

Titlu bugetar	Domeniu de politici	Descriere	Plăți efectuate în 2008	Modalitatea de gestiune bugetară
5	Agricultură și dezvoltare rurală	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	124	centralizată directă
		Intervenții pe piețele agricole	5 442	partajată
		Ajutoare directe	37 569	partajată
		Dezvoltare rurală	10 527	partajată
		Măsuri de preaderare	144	partajată
		Altele	– 3	partajată
			53 803	
7	Mediu	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	82	centralizată directă
		Cheltuieli de funcționare	182	centralizată directă/centralizată indirectă
			264	
11	Pescuit și afaceri maritime	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	38	centralizată directă
		Cheltuieli de funcționare	841	centralizată / partajată
			879	
17	Sănătate și protecția consumatorilor	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	102	centralizată directă
		Cheltuieli de funcționare	413	centralizată directă/centralizată indirectă
			515	
Total cheltuieli administrative			346	
Total cheltuieli operaționale			55 115	
Total plăți aferente exercițiului			55 461	
Total angajamente aferente exercițiului			59 964	

Sursa: Conturile anuale ale Comunităților Europene, exercițiul financiar 2008, anexa B.

⁽¹⁾ Auditul cheltuielilor administrative este prezentat în capitolul 11.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.2. În conformitate cu tratatul, responsabilitatea de ansamblu pentru execuția bugetului Uniunii Europene îi revine Comisiei. Practic, toate cheltuielile care țin de agricultură și de dezvoltarea rurală se efectuează în cadrul gestiunii partajate (repartizate), prin care sarcinile de execuție sunt delegate statelor membre. În ceea ce privește celelalte domenii, creditele bugetare se cheltuiesc în cadrul gestiunii directe a Comisiei, cu excepția Fondului european pentru pescuit (FEP), care se află sub gestiune partajată, realizată pe baza unor programe multianuale.

Caracteristici specifice ale grupului de politici Agricultură și resurse naturale

5.3. Bugetul comunitar finanțează cheltuielile efectuate în cadrul politicii agricole comune în principal prin intermediul a două fonduri⁽¹⁾: Fondul european de garantare agricolă (denumit în continuare „FEGA”), pentru finanțarea măsurilor de intervenție pe piață și a ajutoarelor directe, și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (denumit în continuare „FEADR”), pentru finanțarea programelor de dezvoltare rurală.

5.4. Principalele măsuri finanțate prin intermediul FEGA sunt:

- sistemul de ajutoare directe „Sistemul de plăți unice” (SPU): sistemul SPU a fost introdus cu scopul de a elimina legătura dintre producția agricolă și plățile efectuate către fermieri („separare” sau „decuplare”). Pentru a deveni eligibili pentru SPU, fermierii trebuie să obțină mai întâi „drepturi la plată”. Numărul și valoarea drepturilor la plată ale fiecărui fermier s-au calculat de către autoritățile de la nivel național în conformitate cu unul dintre modelele prevăzute în legislația Uniunii Europene⁽²⁾. Fiecare drept la plată aferent unui hectar de teren eligibil pentru ajutor⁽³⁾ declarat de fermier dă naștere la o plată SPU. Sistemul SPU a crescut în pondere și, în 2008, a reprezentat cheltuieli în valoare de 28 234 de milioane de euro;

⁽¹⁾ Regulamentul (CE) nr. 1290/2005 al Consiliului din 21 iunie 2005 privind finanțarea politicii agricole comune (JO L 209, 11.8.2005, p. 1).

⁽²⁾ În conformitate cu modelul istoric, fiecărui fermier i se acordă drepturi la plată în funcție de cuantumul mediu al ajutorului primit și de suprafața exploatată în perioada de referință 2000-2002. În conformitate cu modelul regional, toate drepturile la plată dintr-o regiune au aceeași valoare forfetară, iar fermierului i se atribuie un drept pentru fiecare hectar eligibil declarat în primul an de declarare. Modelul hibrid combină elementul istoric cu o sumă forfetară, iar dacă modelul este dinamic, componenta istorică scade în fiecare an, până când sistemul devine în mod predominant unul forfetar.

⁽³⁾ „Hectar eligibil pentru ajutor” reprezintă orice suprafață agricolă a exploatației ocupată cu terenuri arabile și pășuni permanente, cu excepția suprafețelor ocupate cu culturi permanente sau păduri sau destinate unor activități neagricole.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

- sistemul de ajutoare directe „Sistemul de plăți unice pe suprafață” (SPUS): implică plata unor sume uniforme pe hectar eligibil de teren agricol. Prin „hectar eligibil” se înțelege orice suprafață agricolă conservată în bune condiții agricole (BCA) la data de 30 iunie 2003 ⁽⁴⁾. Principala diferență între SPUS și SPU este faptul că, în cazul celui dintâi sistem, nu se stabilesc „drepturi la plată”. În prezent, SPUS se aplică în zece dintre noile state membre ⁽⁵⁾ și, în 2008, a reprezentat cheltuieli în valoare de 2 974 de milioane de euro;
- alte sisteme de ajutoare directe (plăți cuplate) ⁽⁶⁾: au reprezentat cheltuieli în valoare de 6 361 de milioane de euro;
- *intervențiile pe piețele agricole*: principalele măsuri sunt intervenția sub forma stocării și restituirile la export. Cheltuielile au scăzut în ultimii ani datorită deciziilor politice luate în contextul reformelor recente ale politicii agricole comune, precum și datorită situației actuale a pieței (5 442 de milioane de euro).

5.5. Numai fermierii sunt eligibili pentru ajutor direct acordat de UE. Prin fermier se înțelege o persoană fizică sau juridică care desfășoară o activitate agricolă. Prin activitate agricolă se înțelege producția, creșterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulsul, creșterea și deținerea de animale în scopuri agricole sau menținerea terenurilor în bune condiții agricole și de mediu (BCAM).

5.6. Legislația comunitară prevede ca statele membre să definească cerințe minime pentru bunele condiții agricole și de mediu pe baza cadrului stabilit prin legislația comunitară. În ceea ce privește suprafețele pentru pășunat, standardele stabilite prin legislația comunitară prevăd o densitate minimă a vitelor și/sau regimuri corespunzătoare pentru a asigura un nivel minim de întreținere și evitarea deteriorării habitatelor.

5.6. În cadrul bilanțului de sănătate s-a decis ca densitatea șeptelului să devină opțională începând cu 1 ianuarie 2009.

⁽⁴⁾ Pentru Bulgaria și România, suprafața eligibilă este reprezentată de suprafața agricolă utilizată care este menținută în bune condiții agricole, în conformitate cu criteriile naționale.

⁽⁵⁾ Bulgaria, Republica Cehă, Estonia, Cipru, Letonia, Lituania, Ungaria, Polonia, România și Slovacia.

⁽⁶⁾ Odată cu introducerea sistemului SPU, cei mai mulți fermieri sunt plătiți independent de volumul real al producției. Cu toate acestea, unele sisteme de ajutoare rămân sau pot fi cuplate cu producția, pentru a se evita abandonarea acestora.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.7. Cerința de menținere a terenului în bune condiții agricole și de mediu s-a stabilit în contextul ecocondiționalității, care se aplică atât sistemului SPU, cât și sistemului SPUS. În cazurile în care nu se respectă cerințele BCAM, se procedează la reducerea ajutorului direct sau la anularea acestuia, în conformitate cu normele aplicabile ecocondiționalității ⁽⁷⁾.

5.8. Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) finanțează cheltuielile de *dezvoltare rurală*, care acoperă un număr mare de măsuri, cum ar fi sistemele pentru agromediu, sumele compensatorii acordate pentru desfășurarea activităților agricole în zonele defavorizate, investițiile în exploatații agricole și infrastructura în zonele rurale (10 527 de milioane de euro).

5.9. *Domeniile Mediu, Pescuit și afaceri maritime, precum și Sănătatea și protecția consumatorilor* sunt gestionate de către Comisie în cadrul unor sisteme de control specifice. Aceste domenii acoperă măsuri de protecție a sănătății publice, măsuri de protecție a mediului, măsuri pentru bunăstarea animalelor și pentru protecția consumatorilor, acordurile internaționale privind pescuitul și Fondul european pentru pescuit (1 658 de milioane de euro).

Sfera auditului

5.10. Pentru a obține o asigurare rezonabilă cu privire la regularitatea *operațiunilor* subiacente conturilor Uniunii Europene, Curtea a testat un eșantion statistic reprezentativ unic de 204 operațiuni, care acoperă întreg spectrul de cheltuieli avute în vedere în prezentul capitol (a se vedea punctul 5.1) și a realizat o evaluare a sistemelor de supraveghere și de control. Capitolul 1 oferă o descriere atât a sferei auditului DAS, cât și a metodologiei acestuia.

5.11. În ceea ce privește *sistemele de supraveghere și de control*, Curtea a examinat fiabilitatea sistemelor aplicabile cererilor de plată aferente FEGA depuse la o serie de agenții de plată selectate din patru state membre care aplică Sistemul de plăți unice pe suprafață (SPUS) – Bulgaria, Estonia, Polonia, România – și din patru state membre care aplică Sistemul de plăți unice (SPU): Belgia (Regiunea Valonă), Spania (Catalonia), Slovenia și Regatul Unit (Scoția). Trebuie remarcat că, pentru Bulgaria și România, 2008 a reprezentat prima campanie agricolă completă căreia i s-a aplicat SPUS. În ceea ce privește cheltuielile de *dezvoltare rurală*, Curtea a testat sistemele de supraveghere și de control din Republica Cehă, Irlanda, Grecia, Spania, Italia, Ungaria și Portugalia. De asemenea, Curtea a auditat sistemele de supraveghere și de control pentru *Fondul european pentru pescuit*.

⁽⁷⁾ Articolul 6 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 al Consiliului (JO L 270, 21.10.2003, p. 1).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.12. În plus, Curtea a verificat 62 de *certificate și rapoarte emise de organisme de certificare* pentru 57 de agenții de plată ⁽⁸⁾. În cazul unor alte opt agenții de plată pentru care s-au emis certificate cu rezerve, au fost examinate motivele rezervelor exprimate.

REGULARITATEA OPERAȚIUNILOR

5.13. Pe baza rezultatelor activităților de audit pe care le-a desfășurat, Curtea concluzionează că, pentru plățile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2008 pentru acest grup de politici în ansamblul său, valoarea estimată a indicelui de eroare global se situează cu puțin sub pragul de semnificație de 2 %. Cheltuielile de dezvoltare rurală continuă să fie afectate de un nivel de eroare mai mare decât în cazul FEAGA, deși nivelul de eroare estimat este mai scăzut decât în exercițiile anterioare.

5.14. Din 204 operațiuni verificate, 66 (32 %) erau afectate de erori. 45 (48 %) dintre erori erau cuantificabile, afectând în special eligibilitatea și exactitatea operațiunilor. În **anexa 5.1** figurează rezultatele testelor efectuate pe baza unui eșantion de operațiuni. Clasificarea erorilor întocmită de Curte este explicată în capitolul 1. În cele ce urmează sunt exemplificate diferitele tipuri de erori constatate.

5.15. Raportul anual de activitate al directorului general pentru agricultură conține rezerve cu privire la cheltuielile din Programul SAPARD în Bulgaria și România și la cele pentru măsurile de dezvoltare rurală din cadrul axei 2 (ameliorarea mediului și a spațiului rural) ⁽⁹⁾. Raportul anual de activitate al directorului general pentru afaceri maritime și pescuit (DG MARE) conține, de asemenea, o rezervă privind cheltuielile din cadrul politicii comune în domeniul pescuitului ⁽¹⁰⁾.

5.13. Comisia salută evaluarea globală pozitivă și împărtășește opinia Curții potrivit căreia cheltuielile de dezvoltare rurală sunt afectate de un nivel de eroare mai mare, dar observă cu satisfacție că acesta este în scădere în domeniu.

⁽⁸⁾ Agențiile de plată și fondurile corespunzătoare incluse în eșantionul DAS (57 de certificate și rapoarte pentru FEAGA și cinci pentru FEADR).

⁽⁹⁾ Rezerva privind SAPARD era legată de „deficiențe semnificative în sistemul de gestiune și de control”. Rezerva privind măsurile de dezvoltare rurală din cadrul axei 2 era legată de „un indice de eroare [care] depășește în mod simțitor pragul de semnificație folosit în prezent de Curtea de Conturi Europeană”.

⁽¹⁰⁾ Rezerva era formulată după cum urmează: „un nivel semnificativ de cheltuieli neeligibile au fost rambursate statelor membre în cadrul activității de control și de punere în aplicare a PCP (politica comună în domeniul pescuitului)”.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Agricultură și dezvoltare rurală

5.16. În cadrul FEAGA, dintre 151 de operațiuni selecționate, 42 (28 %) erau afectate de erori. 30 (54 %) dintre erori erau cuantificabile. În ceea ce privește operațiunile din cadrul FEADR, dintre 42 de operațiuni selecționate, 17 (40 %) erau afectate de erori. 11 (55 %) dintre erori erau cuantificabile. Totuși, aceste erori implică valori financiare relativ scăzute.

5.17. În cadrul auditului privind FEAGA, Curtea a descoperit erori privind eligibilitatea⁽¹⁾ unor plăți SPUS către beneficiari care nu îndeplineau criteriile definiției de fermier, întrucât nu desfășuraseră nicio activitate agricolă și nici nu menținuseră terenurile în bune condiții agricole și de mediu (BCAM) (a se vedea punctul 5.46).

5.17. Comisia a abordat aspectul definirii noțiunii de „fermier” menționat de către Curte în cadrul „bilanțului de sănătate”. Aceasta a propus ca statele membre să excludă din schemele de plăți directe persoanele fizice sau juridice al căror obiect de activitate nu constă în activități agricole sau ale căror activități agricole sunt nesemnificative. Cu toate acestea, Consiliul a conferit acestei dispoziții un caracter opțional pentru statele membre [articolul 28 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 73/2009]. În ceea ce privește aspectul menționat de Curte, conform legislației în vigoare în 2008, persoanele fizice sau juridice care desfășoară o activitate agricolă sau care mențin terenuri în bune condiții agricole (BCA) au dreptul de a primi plăți SPUS.

Exemplu

Un beneficiar a înaintat o cerere de plată în cadrul SPUS în numele unui număr de fermieri care aveau în folosință comună un teren deținut de municipalitate. Plata s-a efectuat către solicitant, care a declarat că a împărțit apoi suma primită cu acești fermieri, în mod echitabil, pe baza numărului de animale deținute. Au fost selectate opt parcele pentru măsurare; toate fuseseră declarate, în 2007, ca pășuni permanente. Niciuna dintre aceste parcele nu părea să fi fost pășunată sau cosită în ultimii câțiva ani. Cea mai mare parte a suprafețelor era acoperită de tufișuri și ferigi, restul fiind năpădit de o vegetație înaltă și sălbatică. Toate parcelele verificate au fost considerate ca fiind abandonate și neeligibile pentru acordarea de ajutoare.

Municipalitățile au beneficiat de plăți SPUS pentru fânețe comunale care au fost utilizate de fermieri locali pentru a-și pășuna animalele. O parte dintre aceste terenuri au fost folosite pentru a depozita gunoae.

Exemplu ⁽¹⁾

Ca urmare a decuplării plăților directe, nu este solicitată nicio activitate agricolă specifică; este suficient dacă fermierul menține bune condiții agricole (BCA). Conform legislației în vigoare, datoria de a stabili ce se înțelege prin bune condiții agricole (BCA) revine statelor membre. Statul membru în cauză a stabilit criteriile cu privire la respectarea BCA, dar, astfel cum permite cadrul UE, criteriile nu includ obligativitatea activităților de pășunat sau de cosit.

Persoanele fizice sau juridice care desfășoară o activitate agricolă sau care mențin terenul în bune condiții agricole (BCA) au dreptul să primească plăți SPUS. Întrucât terenul a fost menținut în BCA, municipalitățile în cauză aveau dreptul de a primi plăți SPUS.

În măsura în care ajutorul a fost acordat pentru terenuri ineligibile, aspectul va fi urmărit în cadrul procedurii de verificare a conformității. A se vedea, de asemenea, răspunsul Comisiei la punctul 5.49.

⁽¹¹⁾ Beneficiarul nu era îndreptățit să primească plata, în întregime sau în parte.

⁽¹⁾ Comisia consideră că aceste constatări individuale ale Curții nu sunt exemple de deficiențe sistemice ale schemelor de ajutor vizate.

OBSERVAȚIILE CURȚII

5.18. În cadrul FEADR, în ceea ce privește eligibilitatea, Curtea a descoperit cazuri de nerespectare a unor condiții specifice stabilite pentru ajutoarele acordate în favoarea măsurilor de agromediu și a măsurilor din domeniul silviculturii, precum și cazuri de declarare a unor suprafețe neeligibile pentru măsurile de agromediu.

Exemplu

S-a acordat sprijin pentru angajamente luate în materie de agromediu, care presupuneau împrejmuirea unei suprafețe de pășunat și defrișarea unei porțiuni de teren care fusese parțial acoperit de arbuști. Obiectivul acestei acțiuni era acela de a extinde suprafețele destinate pășunatului extensiv, deoarece calitatea proastă a solului a determinat concentrarea vitelor pe suprafețele neacoperite cu arbuști, fapt care a condus la pășunat excesiv, care era de natură să compromită refacerea covorului de iarbă. Auditorii Curții au constatat că suprafața defrișată de arbuști nu corespundea în totalitate cu suprafața pentru care s-a acordat ajutorul și că era puțin mai mică decât totalul declarat. Prin urmare, beneficiarul nu avea dreptul decât la aproximativ 90 % din suma plătită. În plus, în acest caz este aplicabilă o sancțiune de 18 %.

5.19. În ceea ce privește erorile privind *exactitatea* ⁽¹²⁾ care au afectat FEAGA, majoritatea erorilor descoperite de Curte au fost legate de supradeclararea unor suprafețe, ceea ce a condus la plăți excedentare.

Exemplu

S-a descoperit o supradeclarare (35 %), cauzată în principal de faptul că fermierul și-a rotunjit suprafețele la hectare întregi, în loc să declare suprafața utilizată efectiv. De asemenea, existau și câteva mici suprafețe neeligibile, care ar fi trebuit deduse. O discrepanță atât de semnificativă (8 hectare dintre cele 23 măsurate) ar trebui să determine anularea plății SPUS.

5.20. Curtea a descoperit, în cadrul FEADR, erori privind *exactitatea* precum calculul incorect al costurilor eligibile și al sumelor de plătit, supradeclarări de suprafețe și nerespectarea sumei minime pe hectar prevăzute în reglementările comunitare.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.18. În general, constatările Curții vor fi monitorizate în cadrul procedurii de verificare a conformității.

5.19.

Exemplu

Deficiențele identificate în cadrul sistemelor de control ale statelor membre cu privire la plățile SPUS sunt urmărite în cadrul procedurii de verificare a conformității.

5.20. Comisia este de acord cu constatările Curții în ceea ce privește supradeclarările.

⁽¹²⁾ Suma de plătit nu este corect calculată.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Exemplu

Din cauza faptului că fondurile disponibile în conformitate cu planul de finanțare a programului de dezvoltare rurală avut în vedere erau limitate, autoritățile de la nivel național nu au putut plăti fermierilor din zonele defavorizate suma minimă pe hectar prevăzută în reglementările comunitare.

5.21. Curtea a identificat, în cadrul FEADR, o eroare privind *realitatea operațiunilor*⁽¹³⁾, cauzată de neexecutarea tuturor lucrărilor finanțate.

Exemplu

Una dintre operațiunile selecționate se referea la acordarea unui ajutor unei municipalități pentru a asfalta un drum de țară. Cu toate acestea, deoarece un fermier refuzase să acorde drept de trecere peste terenurile lui, o porțiune echivalentă cu aproximativ 8 % din drum nu fusese asfaltată. În loc de aceasta, contractantului i se solicitase să asfalteze drumurile de acces la parcelele situate de-a lungul drumului. Întrucât proiectul nu fusese modificat în mod formal, Curtea consideră că municipalitatea, deși a plătit prețul total pentru lucrările rutiere efectuate, nu avea dreptul decât la aproximativ 90 % din totalul ajutorului primit.

5.22. Curtea a evidențiat și erori de *alt tip*, care nu se încadrează în categoriile precedente (eligibilitate, exactitate și realitatea operațiunilor). În ceea ce privește FEAGA, erorile identificate se refereau la necolectarea de la producătorii de lapte a prelevărilor pentru lapte, la neactualizarea registrelor animalelor și la baze de date care nu erau operaționale. De asemenea, plata unei restituiri la export a fost efectuată cu o întârziere de trei ani de către statul membru în cauză. În ceea ce privește FEADR, Curtea nu a putut identifica, în cazul a două state membre, limitele anumitor parcele de teren pentru care s-a plătit ajutor comunitar. În plus, Curtea observă că anumite erori grave care nu au putut fi cuantificate și care au fost semnalate în Raportul anual privind exercițiul financiar 2007 continuă să existe (a se vedea **anexa 5.2**).

5.22. Comisia cunoaște problemele identificate în registrele de animale și în baza de date pentru identificarea și înregistrarea animalelor, acestea făcând obiectul procedurilor de verificare a conformității.

Comisia a urmărit problema „subvenționării ratei dobânzii”, indicată de către Curte în raportul său anual pentru anul 2007. Statul membru a introdus un nou sistem administrativ care, începând cu 2008, facilitează urmărirea împrumutului de la bancă la beneficiarul final. Mai mult, Comisia a analizat rezultatele activităților de audit desfășurate de statele membre pentru a determina impactul financiar pentru perioadele de programare anterioare.

⁽¹³⁾ Acțiunea sau costurile declarate nu au existat.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Exemplu

În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1788/2003 al Consiliului ⁽¹⁴⁾, autoritățile naționale au obligația de a plăti prelevarea pentru lapte (taxa datorată pentru depășirea cantității naționale de referință) și trebuie să o colecteze apoi de la producătorii de lapte. Toate sumele colectate, împreună cu dobânzile generate de întârzieri la plata prelevării, sunt reținute de autoritățile naționale. Italia a plătit prelevarea datorată pentru toți producătorii (174,5 milioane de euro), dar a reușit să colecteze doar 21,5 milioane de euro de la aceștia. În cazul auditat de Curte, producătorul datorează în momentul de față 614 157 de euro, la care se adaugă dobânda în valoare de 5 244 de euro pentru anii de după anul de piață 1995/1996.

Exemplu

Statele membre au obligația de a plăti prelevările de lapte la bugetul comunitar ca venit alocat. Italia a plătit sumele corespunzătoare, astfel încât bugetul comunitar nu a fost prejudiciat. De altfel, Italia este angajată în acțiuni de recuperare pe lângă producătorii, inclusiv producătorul la care se face trimitere, care nu au plătit încă prelevările datorate și, în acest context, percepe dobânzi pentru sumele restante astfel cum este cerut de normele comunitare în vigoare. Procedura de recuperare urmată este reglementată de legislația națională, iar Italia se supune acesteia chiar dacă acest lucru determină întârzieri în procesul de recuperare.

Mediu, Pescuit și afaceri maritime și Sănătate și protecția consumatorilor

5.23. În ceea ce privește domeniile Mediu, Pescuit și afaceri maritime și Sănătate și protecția consumatorilor, dintre 11 operațiuni selecționate, șapte (64 %) erau afectate de erori. Patru (24 %) dintre erori erau cuantificabile.

5.23. În ceea ce privește domeniul sănătății și protecției consumatorului, Comisia nu împărtășește interpretarea Curții (a se vedea răspunsul la punctul 5.26).

În ceea ce privește domeniul pescuitului și afacerilor maritime, din cele 7 operațiuni selecționate, 4 erau afectate de erori, dintre care 2 erau cuantificabile.

În ceea ce privește domeniul mediului, a se vedea răspunsul Comisiei la punctul 5.24.

5.24. În ceea ce privește instrumentul LIFE ⁽¹⁵⁾, Curtea a identificat deficiențe în procedurile de achiziții publice, erori la nivelul plăților din cauza lipsei unor documente justificative necesare, precum și calculul incorect al cheltuielilor de personal.

5.24. Constatările Curții privesc plăți care nu au un caracter definitiv și sunt efectuate pe baza unei asigurări rezonabile cu privire la îndeplinirea condițiilor pentru acordarea plăților. Documentele justificative pentru costurile declarate nu sunt, în general, verificate în această etapă și sunt solicitate doar împreună cu raportul final. Astfel, în mod normal, Comisia detectează și corectează orice greșală înainte de efectuarea plății finale.

Exemplu

Într-unul dintre cazuri s-a constatat că nu se organizase deloc o procedură de achiziții publice și, într-un alt caz, societatea care fusese implicată în redactarea documentației pentru achiziția publică în numele beneficiarului a câștigat procedura respectivă, în ciuda sfatului juriștilor de a nu se atribui acestei societăți contractul. În plus, beneficiarul nu a declarat dobânda generată de refinanțare.

⁽¹⁴⁾ JO L 270, 21.10.2003, p. 123.

⁽¹⁵⁾ LIFE – L'Instrument Financier pour l'Environnement (Instrumentul financiar pentru mediu).

OBSERVAȚIILE CURȚII

5.25. În ceea ce privește Instrumentul financiar pentru orientarea pescuitului (IFOP), Curtea a descoperit cheltuieli neeligibile pentru modernizarea navelor de pescuit și cheltuieli neeligibile de subcontractare a angajaților.

Exemplu

S-au declarat cheltuieli de înlocuire a unor unelte de pescuit care erau în mod expres excluse de către regulament ⁽¹⁶⁾.

5.26. În ceea ce privește monitorizarea encefalopatiei spongiforme transmisibile (EST), costurile testelor au depășit, în anumite cazuri, plafoanele stabilite în legislație, iar unele animale erau sub limita de vârstă.

EFICACITATEA SISTEMELOR

Domeniul de politici Agricultură și dezvoltare rurală

Sistemele privind regularitatea operațiunilor

5.27. În ceea ce privește cheltuielile pentru agricultură și dezvoltare rurală, principalul sistem de control menit să asigure regularitatea operațiunilor este Sistemul integrat de administrare și control (*Integrated Administration and Control System* – IACS) ⁽¹⁷⁾.

5.28. IACS este format, în fiecare stat membru, dintr-o bază de date privind exploatațiile agricole și cererile de ajutoare, din sisteme de identificare a parcelelor agricole și dintr-un sistem de înregistrare a animalelor, în cazul primei cuplate, precum și dintr-un registru cu drepturile la plată, în acele state membre care implementează SPU. Sistemul prevede mai multe controale de eligibilitate: verificarea administrativă a tuturor cererilor de plată, verificări încrucișate cu baze de date cu scopul de a se evita declararea de două ori a aceluiași teren/a acelorași animale și o rată minimă de 5 % pentru inspecțiile care trebuie efectuate la exploatații de către agențiile de plată.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.25. La momentul deciziei cu privire la plățile efectuate către statele membre în cauză, Comisia nu a avut cunoștință de posibilele erori identificate de către Curte la nivelul beneficiarului final. Cu toate acestea, Comisia a instituit o strategie de control și desfășoară activități de audit ex post pentru a verifica dacă sistemele de gestionare și de control ale statelor membre funcționează eficient în vederea prevenirii unor astfel de erori.

Exemplu

Comisia deduce sumele ineligibile din declarațiile ulterioare de cheltuieli (dacă mai sunt de prezentat) sau, cel mai târziu, înainte de închiderea programului.

5.26. Comisia consideră că plafonul pentru costurile testelor trebuie aplicat la nivel național.

⁽¹⁶⁾ Articolul 9 din Regulamentul (CE) nr. 2792/1999 al Consiliului (JO L 337, 30.12.1999, p. 10).

⁽¹⁷⁾ Regulamentul (CE) nr. 1782/2003, ulterior abrogat și înlocuit de Regulamentul (CE) nr. 73/2009 (JO L 30, 31.1.2009, p. 16), și Regulamentul (CE) nr. 796/2004 al Comisiei (JO L 141, 30.4.2004, p. 18).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.29. IACS acoperă principalele sisteme finanțate de FEAGA, auditate la nivelul statelor membre, și anume SPU și SPUS. În cazul FEADR, în special pentru agromediu și zonele defavorizate, anumite elemente de bază, cum ar fi suprafața și numărul animalelor, sunt acoperite de IACS, iar altele, de sisteme de control special concepute în acest scop.

5.30. În ceea ce privește auditul sistemelor de supraveghere și de control specifice IACS de la nivelul agențiilor de plată, Curtea a evaluat opt astfel de sisteme în cadrul FEAGA și șapte în cadrul FEADR (a se vedea punctul 5.11).

5.31. Auditul Curții a vizat atât respectarea dispozițiilor reglementărilor aplicabile, cât și o evaluare a eficacității sistemelor în ceea ce privește asigurarea regularității operațiunilor. Au fost verificate în special următoarele elemente:

- I. procedurile și controalele administrative destinate să asigure corectitudinea plăților, inclusiv calitatea bazelor de date;
- II. sistemele de control pe bază de controale la fața locului;
- III. sistemul destinat să asigure punerea în aplicare și controlul ecocondiționalității.

5.32. În general, rezultatele testelor efectuate pe operațiunile din eșantionul FEAGA care au fost tratate prin intermediul IACS indică faptul că acesta este un sistem de control eficace. Curtea a constatat că sistemele de control aplicate erau eficace, fie în totalitate, fie parțial, în cazul a cinci dintre cele opt agenții de plată care au făcut obiectul auditului. În Regatul Unit (Scoția), Bulgaria și România, au fost constatate deficiențe semnificative în aplicarea unor elemente-cheie ale sistemului. În consecință, Curtea consideră că, în aceste state membre, IACS nu este eficace în ceea ce privește asigurarea regularității plăților. În cazul Bulgariei și al României, rezultatele inspecțiilor naționale raportate Comisiei ⁽¹⁸⁾ coroborează evaluarea Curții.

5.32. Comisia recunoaște că există deficiențe în ceea ce privește Sistemul integrat de administrare și control (IACS) în Regatul Unit (Scoția), dar nu consideră că acestea conduc la o ineficacitate a sistemului, din următoarele motive:

- suprapunerea de parcele de referință în cadrul SIPA este foarte limitată, vizând doar 0,3 % din terenul eligibil (aproximativ 15 000 ha din cele 4,5 milioane ha declarate). O analiză a eventualelor consecințe financiare, inclusiv recuperarea sumelor nejustificate pentru perioada anterioară, este în curs de efectuare (a se vedea, de asemenea, răspunsul la punctul 5.36);
- în ceea ce privește posibila depășire a plafonului național în cazul Regatului Unit referitor la alocarea drepturilor la plată, situația face obiectul procedurii de verificare a conformității.

⁽¹⁸⁾ Rezultatele inspecțiilor naționale privind cererile de plată în cazul cărora controalele la fața locului au detectat erori sunt după cum urmează: Bulgaria – 6,20 %; România – 12,57 % (Sursa: DG AGRI).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

- în ceea ce privește posibila depășire a plafonului național în cazul Regatului Unit referitor la alocarea drepturilor la plată, situația face obiectul procedurii de verificare a conformității.

Cu privire la IACS din Bulgaria și România, astfel cum este indicat de către Curte la punctul 5.11, exercițiul bugetar 2008 a reprezentat prima campanie agricolă completă după aderarea statelor membre în cauză. Deficiențele descoperite de către Curte fuseseră deja identificate în urma activităților de audit desfășurate de Comisie în 2008 și vizează, în special, calitatea Sistemului de identificare a parcelelor agricole (SIPA) și calitatea și numărul de controale la fața locului. Acestea au fost indicate în raportul anual pe anul 2008 al DG AGRI și sunt monitorizate în cadrul procedurilor de verificare a conformității.

În plus, în vederea soluționării deficiențelor în mod cuprinzător și în timp util, ambele state membre au stabilit, la cererea Comisiei, planuri de acțiune pentru anul 2009.

5.33. Referitor la cele șapte sisteme de supraveghere și de control auditate în cadrul FEADR, Curtea a constatat că acestea sunt parțial eficace în ceea ce privește asigurarea regularității plăților.

5.34. Principalele constatări ale auditului Curții sunt reliefate în cadrul punctelor următoare. **Anexa 5.1** conține un tabel sinoptic cu evaluarea Curții pentru fiecare stat membru.

I. *Proceduri și controale administrative destinate să asigure corectitudinea plăților, inclusiv calitatea bazelor de date*

5.35. În conformitate cu dispozițiile juridice⁽¹⁹⁾, controalele administrative se efectuează pentru toate cererile de ajutor și pentru toate cererile de plată și cuprind toate elementele pentru care este posibil și necesar un control prin mijloace administrative. Controalele administrative includ controale încrucișate, printre altele, cu datele IACS, ori de câte ori acest lucru este oportun. Auditul Curții a verificat calitatea bazelor de date, precum și măsura în care asemenea controale fac posibilă identificarea anomaliilor și aplicarea unei acțiuni corective. Principalele deficiențe care afectează sistemele sunt prezentate în cele ce urmează.

⁽¹⁹⁾ Articolul 11 din Regulamentul (CE) nr. 1975/2006 al Comisiei (JO L 368, 23.12.2006, p. 74) și articolul 24 din Regulamentul (CE) nr. 796/2004.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

FEGA

5.36. Sistemul de identificare a parcelelor agricole (SIPA) este o bază de date în care este repertoriată totalitatea suprafeței agricole a statelor membre. Eficacitatea controalelor administrative care au menirea de a stabili eligibilitatea suprafețelor depinde de calitatea informațiilor înregistrate în SIPA. Curtea a constatat, în două state membre (BG, UK), deficiențe semnificative în ceea ce privește SIPA, care afectează în mod grav eficacitatea controalelor administrative încrucișate. De asemenea, Curtea a constatat că, în cazul unui stat membru, suprafața eligibilă determinată pe baza ortofotografiilor nu avea un efect adecvat de plafonare asupra plăților (PL). În cazul unui alt stat membru (ES), au fost acceptate în vederea plății ajutorului unele suprafețe neeligibile (terenuri pentru pășunat parțial împădurite și/sau stâncoase), din cauza coeficienților generoși care s-au aplicat.

5.36. În ceea ce privește Regatul Unit (Scoția), Comisia face trimitere la răspunsul acesteia la punctul 5.32. Comisia asigură o monitorizare adecvată prin intermediul procedurii de verificare a conformității.

În ceea ce privește Polonia și Spania, deficiențele sunt cunoscute de Comisie și sunt urmărite în cadrul procedurilor de verificare a conformității.

Cu privire la Bulgaria, a se vedea mai jos.

Exemplu

În Bulgaria, nu era înregistrată în SIPA suprafața eligibilă precisă a parcelelor de referință. Fiecare parcelă de referință este clasată într-unul dintre cele cinci intervale de eligibilitate, exprimate sub formă de procentaje. Vizitele la fața locului efectuate de către auditori au arătat că procentajele de eligibilitate indicate în SIPA nu sunt fiabile. Mai mult, suprafața maximă eligibilă calculată pe baza procentajelor de eligibilitate indicate în SIPA nu are un efect de plafonare asupra suprafeței totale acceptate pentru plată. Nu în ultimul rând, s-a observat că, după anul solicitării 2007, autoritățile din statele membre au reclasat unele parcele de referință din categoriile „altă destinație agricolă” și „destinație neagricolă” în alte categorii de destinație a terenurilor care au procentaje mai ridicate de eligibilitate.

În Regatul Unit (Scoția), s-a descoperit faptul că în cadrul SIPA erau înregistrate peste 12 000 de parcele de referință pentru care existau suprapuneri, fapt care a condus la plăți duble în cadrul sistemului SPU pentru aproximativ 15 000 ha.

Exemplu

Cu privire la Bulgaria, Comisia împărtășește opinia potrivit căreia SIPA din acest stat necesită îmbunătățiri suplimentare. Planul de acțiune menționat în răspunsul Comisiei la punctul 5.32 va corecta deficiențele identificate.

Această problemă este foarte limitată. O analiză a eventualelor consecințe financiare, inclusiv recuperarea sumelor nejustificate pentru perioada anterioară, este în curs de efectuare (a se vedea, de asemenea, răspunsul la punctul 5.32).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.37. O bază de date fiabilă privind drepturile la plată constituie o condiție prealabilă pentru efectuarea corectă a plăților acordate prin SPU către beneficiarii individuali în primul an, precum și în toți anii următori. Valoarea totală a tuturor drepturilor la plată atribuite fermierilor trebuie să respecte plafonul național prevăzut în legislația comunitară ⁽²⁰⁾. Curtea a identificat unele cazuri în care datele privind componenta relevantă a plafonului național deținute la nivel național erau diferite de cele deținute la nivel regional (ES). De asemenea, Curtea a descoperit o bază de date privind drepturile la plată care era incompletă, inexactă și neactualizată (UK).

5.37. Comisia face trimitere la răspunsul acesteia la punctul 5.32.

Exemplu

Regatul Unit și-a împărțit plafonul național pentru atribuirea drepturilor la plată în patru subplafioane, câte unul pentru fiecare agenție regională de plată. Una dintre agențiile regionale de plată și-a depășit plafonul cu peste 25 de milioane de euro, care reprezintă 4 % din subplafonul pentru Scoția. Autoritățile au raportat depășirea plafonului național cu numai 2,8 milioane de euro, deoarece o altă agenție regională s-a situat cu mult sub subplafonul alocat. Curtea nu a putut verifica valoarea totală a drepturilor la plată pentru această agenție regională de plată, deoarece baza de date nu este fiabilă – nu este completă sau exactă și nici actualizată, cu peste 1 200 de cazuri de drepturi la plată care conțin discrepanțe și au nevoie de clarificări.

Exemplu

Depășirea cu 2,8 milioane EUR raportată de autoritățile britanice reprezintă 0,1 % din plafonul național. Aspectul este monitorizat în cadrul procedurii de verificare a conformității.

⁽²⁰⁾ A se vedea articolul 41 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1782/2003.

OBSERVAȚIILE CURȚII

5.38. În ceea ce privește *corectitudinea plăților*, Curtea a descoperit, în cazul unui stat membru, deficiențe semnificative care au avut drept consecință cazuri de terenuri declarate de municipalitate în nume propriu, fără redistribuirea ajutoarelor către cei care și-au pășunat animalele pe terenurile respective și care au menținut terenurile în bune condiții agricole și de mediu (RO), precum și cazuri de plăți duble și de plăți excedentare și cazuri de aplicare incorectă a conceptului de „eroare evidentă” ⁽²¹⁾ (RO). De asemenea, Curtea a descoperit erori de calcul sistematic incorect al ajutoarelor, de exemplu cazuri în care solicitanții declară o suprafață de teren retras de la producția agricolă alimentară care este mai mică decât cea pentru care dețin drepturi la plată pentru prima pentru retragerea terenurilor de la producția agricolă alimentară (retragerea din circuitul agricol) sau cazuri în care pentru unii solicitanți s-a constatat că dețineau mai puține hectare eligibile pentru ajutor decât cele pe care le-au declarat și dețineau drepturi la plată de valori diferite (BE, UK, ES, SI)

Exemplu

În România, peste 5 500 de fermieri au beneficiat de plăți duble/plăți excedentare în valoare totală de 2,2 milioane de euro. În unele cazuri, în care fermierii au solicitat reducerea suprafeței sau retragerea acelor parcele în cazul cărora controalele administrative încrucișate evidențiaseră depășirea parcelor de referință, aceste solicitări au fost acceptate fără aplicarea de sancțiuni, ceea ce contravine legislației UE. De asemenea, statul membru în cauză a aplicat incorect conceptul de eroare evidentă atunci când a acceptat ca suprafețele care depășesc suprafața parcelor de referință să fie transferate către alte parcele de referință. Au existat 64 000 de corecții ale unor erori evidente efectuate de această manieră.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.38. În ceea ce privește aspectul primirii de plăți SPUS de către municipalități, se face trimitere la răspunsul Comisiei la punctul 5.17.

Cu privire la aspectul plăților duble și al plăților excedentare în România, agenția de plată română a cuantificat problema și întreprinde acțiuni corective în cadrul planului său de acțiune. În plus, Comisia consideră că, în anul 2007, România a aplicat corect conceptul de „eroare evidentă”.

Comisia are cunoștință de problemele legate de calcularea plăților în Spania, Slovenia și Regatul Unit, acestea făcând deja obiectul unor proceduri de verificare a conformității.

În cazul Belgiei, informațiile primite indică faptul că procedura aplicată pentru calcularea ajutorului în cazurile menționate de către Comisie a generat diferențe în cuantumul ajutorului acordat care nu au prejudiciat bugetul comunitar.

Exemplu

Agenția de plată română s-a autosesizat cu privire la problema în cauză și aplică măsuri corective în cadrul planului de acțiune al acesteia.

⁽²¹⁾ Articolul 19 din Regulamentul (CE) nr. 796/2004. Se consideră eroare evidentă o eroare care este recunoscută ca atare în formularul de cerere și nu atrage după sine o sancțiune.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

FEADR

5.39. Regulamentul (CE) nr. 1975/2006 al Comisiei ⁽²²⁾ a introdus, pentru fiecare tip de măsură de dezvoltare rurală aprobată pentru perioada de programare 2007-2013, sisteme de control bazate pe controale administrative. Pentru măsurile de dezvoltare rurală aprobate pentru perioada de programare anterioară se aplică sisteme similare.

5.40. Sistemul integrat de administrare și control (IACS) cuprinde un sistem de identificare a parcelor agricole, dar nu și a parcelor forestiere sau a celor împădurite. Or, aceste parcele pot fi eligibile pentru măsuri specifice de dezvoltare rurală. Conform constatărilor Curții, controalele administrative pe baza acestui sistem de identificare în unele cazuri nu sunt complet fiabile, de exemplu în cazurile în care parcele împădurite erau în continuare înregistrate în IACS (ES) ca parcele agricole, iar în alte cazuri sunt insuficiente, de exemplu atunci când suprafețe împădurite sau în general necultivate au fost considerate eligibile pentru sprijin de dezvoltare rurală (IT).

5.41. De asemenea, în urma auditului s-au constatat deficiențe reprezentate de documente justificative inadecvate (HU, PT), controale administrative inexacte sau insuficient documentate (PT, IT, IE), date introduse incorect și erori de calcul (IT, PT).

5.40. Conform articolului 7 din Regulamentul (CE) nr. 1975/2006, trebuie stabilite sisteme alternative adecvate pentru a permite identificarea unică a terenurilor, cum ar fi păduri sau terenuri care urmează să beneficieze de plăți agroecologice.

II. Sisteme de control pe bază de controale la fața locului

5.42. În conformitate cu dispozițiile juridice ⁽²³⁾, statele membre efectuează anual controale la fața locului care trebuie să acopere cel puțin 5 % din totalul beneficiarilor. Numărul controalelor la fața locului se majorează în cazul în care se descoperă neregularități semnificative. Auditul Curții s-a concentrat pe gradul în care procedurile de analiză a riscurilor permit o selecție optimă a beneficiarilor în vederea unor astfel de controale, pe calitatea controalelor și pe caracterul adecvat al corecțiilor aduse. În urma unei analize a procedurilor, precum și a reefectuării controalelor de către Curte, s-au constatat deficiențe specifice care afectează controalele la fața locului.

⁽²²⁾ Regulamentul (CE) nr. 1975/2006 din 7 decembrie 2006 privind normele de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului în ceea ce privește punerea în aplicare a procedurilor de control și a ecocondiționalității în ceea ce privește măsurile de sprijin pentru dezvoltarea rurală.

⁽²³⁾ Articolul 12 din Regulamentul (CE) nr. 1975/2006 și articolul 26 din Regulamentul (CE) nr. 796/2004.

OBSERVAȚIILE CURȚII

5.43. În cadrul FEAGA, Curtea a identificat suprafețe sau parcele neeligibile, care ar fi trebuit excluse de către inspectorii naționali, și a constatat că nu se respecta rata obligatorie de inspecție (BG). Dată fiind proporția ridicată de neregularități descoperite în eșantionul inițial de 5 % al controalelor, Bulgaria avea obligația de a-și majora de cinci ori eșantionul⁽²⁴⁾, însă nu a reușit să acopere decât 10,1 % din beneficiari. Bulgaria a acceptat rezultatele obținute prin teledetecție fără a desfășura o activitate de verificare a calității. De asemenea, Curtea a inspectat 34 de parcele care fuseseră raportate de către serviciile locale ale Ministerului Agriculturii ca fiind eligibile. 12 dintre acestea s-au dovedit însă a fi în totalitate acoperite cu arbuști și arbori și deci inutilizabile în scopuri agricole, complet abandonate de mai mulți ani sau utilizate pentru a depozita gunoaie.

5.44. În cadrul FEADR, Curtea a observat că existau deficiențe în ceea ce privește alcătuirea eșantionului de beneficiari care urmau să fie verificați la fața locului, motivul fiind că analiza riscurilor era fie insuficientă, fie neactualizată (CZ, IT, ES, PT). Mai mult, concentrarea controalelor într-o perioadă limitată de timp, așa cum a fost cazul în anumite state membre (IT, PT), face imposibilă verificarea respectării unor angajamente specifice care trebuie îndeplinite în alte momente ale campaniei agricole.

5.45. Alte deficiențe erau legate de cazurile în care, în ciuda unui nivel ridicat de neregularități, numărul controalelor nu a fost sporit (ES) și de cazurile în care rapoartele întocmite în urma controalelor nu indicau toate controalele efectuate sau descrierea acestor controale era insuficientă (IE).

RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.43. Comisia recunoaște că, în 2007, Bulgaria a inspectat la fața locului 10,1 % din cererile SPUS, peste rata minimă obligatorie de inspecție de 5 %, dar ar fi trebuit să mărească rata în cauză. Bulgaria monitorizează problemele identificate de Curte în cadrul planului său de acțiune. Mai mult, Comisia abordează aceste aspecte în cadrul procedurii de verificare a conformității.

În ceea ce privește eligibilitatea parcelelor inspectate, revine statelor membre sarcina de a defini ce se înțelege prin bune condiții agricole (BCA). Conform definiției stabilite de către autoritățile bulgare pentru anul 2007, nu erau impuse activități de producție, creștere a animalelor sau de cosit pentru îndeplinirea BCA.

5.44-5.45. Deficiențe similare au fost constatate, de asemenea, în cadrul propriilor activități de audit desfășurate de către Comisie, iar acestea vor fi urmărite în cadrul procedurilor de verificare a conformității.

⁽²⁴⁾ Conform documentului de lucru al Comisiei privind majorarea procentelor de cereri de plată a ajutorului pe suprafață care trebuie verificate în cazul în care se descoperă neregularități semnificative (DS/2006/24 rev 1).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

III. Sistemul destinat să asigure punerea în aplicare și controlul ecocondiționalității

5.46. Ecocondiționalitatea condiționează plățile directe și anumite plăți ale ajutorului pentru sectorul vitivinicol efectuate în cadrul FEAGA, precum și anumite plăți efectuate în cadrul FEADR de respectarea normelor privind mediul, sănătatea publică, sănătatea animalelor și a plantelor și bunăstarea animalelor, precum și de menținerea terenurilor agricole în bune condiții agricole și de mediu (BCAM). Aceste norme sunt prevăzute în cerințele de reglementare în materie de gestionare (*statutory management requirements - SMRs*) și în standardele referitoare la bunele condiții agricole și de mediu (BCAM). În cazul în care un fermier nu respectă aceste obligații, plățile de care beneficiază acesta pot fi reduse. Auditul Curții a verificat transpunerea dispozițiilor comunitare în legislația națională și respectarea dispozițiilor aplicabile de către beneficiarii selectați în vederea auditului și a evaluat modul în care se aplică sancțiunile pentru neîndeplinirea dispozițiilor în cauză.

5.47. Pentru a fi eligibili pentru ajutoare, fermierii trebuie să desfășoare o activitate agricolă. Prin activitate agricolă se înțelege producția, creșterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulsul, creșterea și deținerea de animale în scopuri agricole sau menținerea terenurilor în bune condiții agricole și de mediu (BCAM).

5.48. Standardele comunitare privind BCAM⁽²⁵⁾ prevăd, printre altele, luarea unor măsuri împotriva eroziunii solului și pentru menținerea suprafețelor pentru pășunat, evitarea apariției vegetației nedorite, o densitate minimă a vitelor și/sau regimuri corespunzătoare. Statele membre trebuie să definească cerințele minime privind BCAM, la nivel național sau regional.

5.49. Curtea a descoperit insuficiențe în ceea ce privește definirea de către statele membre a cerințelor obligatorii pentru menținerea terenurilor în bune condiții agricole și de mediu, astfel încât se ajunge la situații în care se plătesc ajutoare în cadrul sistemelor SPU sau SPUS unor beneficiari care nu fac niciun demers pentru a întreține terenul în cauză.

5.46. Respectarea criteriilor de ecocondiționalitate de către fermieri nu constituie un criteriu de eligibilitate. Fermierii care nu respectă astfel de criterii au dreptul să primească plăți directe, dar plățile acestora sunt reduse ținând cont de gravitatea, amploarea, permanența sau repetarea nerespectării identificate, precum și de neglijența sau intenția beneficiarului în cauză.

5.49. Comisia a abordat aspectul activității agricole menționat de către Curte în cadrul „bilanțului de sănătate”. Aceasta a propus ca statele membre să excludă din schemele de plăți directe persoanele fizice sau juridice al căror obiect de activitate nu constă în activități agricole sau ale căror activități agricole sunt nesemnificative. Cu toate acestea, Consiliul a conferit acestei dispoziții un caracter opțional pentru statele membre [articolul 28 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 73/2009].

⁽²⁵⁾ Regulamentul (CE) nr. 1782/2003 și în special anexa IV, ulterior abrogat și înlocuit de Regulamentul (CE) nr. 73/2009.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Nu este impusă obligația de a efectua activități de pășunat sau de cosit, astfel cum sugerează Curtea în exemplele referitoare la Regatul Unit (Scoția), Bulgaria și România. În ceea ce privește BCAM, revine statelor membre sarcina de a defini criteriile în cadrul condițiilor minime stabilite în Regulamentul în vigoare (CE) nr. 1782/2003 al Consiliului. Criteriile naționale nu trebuie să genereze obligația de a produce ceva ce nu este compatibil cu cerințele OMC.

Exemplu

În Scoția, autoritățile au acceptat cereri de plată pentru ajutoare SPU pentru pășuni sărace (acoperite, în principal, cu buruieni sau ferigi), în cazul cărora beneficiarul nu are obligația de a desfășura activități agricole sau alte lucrări pentru a se considera că le menține în bune condiții agricole și de mediu (BCAM) ⁽²⁶⁾. Ca urmare, solicitanți care au achiziționat drepturi la plată cu valoare financiară importantă și care nu desfășoară nicio activitate agricolă iau în fiecare an în arendă suprafețe mari de teren pe anumite perioade, la prețuri foarte mici (acestea variind, în cazurile examinate de Curte, între 2 euro/ha și 18 euro/ha), pentru a activa drepturile la plată (care pot ajunge la valori de până la câteva sute de euro/ha). Un astfel de teren este „menținut” în mod natural, adesea de către câprioare sălbatice, singura activitate care se desfășoară fiind vânătoarea ocazională.

În Bulgaria și în România, s-a acordat în cadrul SPUS ajutor pentru fânețe unor beneficiari care nu desfășurau nicio activitate de producție și nici măcar activități de întreținere. În plus, Curtea a constatat că existau suprafețe care au fost abandonate sau care erau acoperite cu arbuști și arbori.

Exemplu

Ca urmare a decuplării plăților directe, pentru ca beneficiarul să poată primi ajutoare este suficient ca parcela agricolă să fie conformă cu bunele condiții agricole (BCA). Ambele state membre au stabilit criterii cu privire la respectarea BCA dar, în limitele permise de cadrul UE, criteriile nu includ obligativitatea activităților de pășunat sau de cosit (a se vedea, de asemenea, răspunsul Comisiei la punctul 5.17).

⁽²⁶⁾ Obligațiile BCAM pentru pășunile sărace constau în interzicerea anumitor activități de tipul lucrărilor de drenaj, arat, defrișat etc., dar nu există obligația de a pășuna sau de a cosi terenul.

OBSERVAȚIILE CURȚII

5.50. Astfel de beneficiari nu pot fi definiți ca fiind „fermieri”. În conformitate cu reglementările comunitare ⁽²⁷⁾, „nu se face nicio plată în favoarea persoanelor despre care s-a stabilit că au creat în mod artificial condițiile impuse pentru acordarea unor astfel de plăți, obținând astfel un avantaj neconform cu obiectivele schemelor de sprijin în cauză”.

5.51. În ceea ce privește aplicarea sancțiunilor, valoarea totală a penalităților aplicate în domeniul ecocondiționalității pentru anul solicitării 2007 a fost de 17,5 milioane de euro în cadrul FEGA. În cazul statelor membre care au făcut obiectul auditului de sisteme al Curții, procentul mediu de solicitanți sancționați pentru nerespectarea prevederilor referitoare la cele două fonduri (FEGA și FEADR) a fost de 27 %, variind de la 0 % pentru România la 86 % pentru Slovenia.

5.52. Principalele probleme constatate în cazul agențiilor de plată auditate au fost cazurile de aplicare frecventă a unei sancțiuni forfetare de 1 % pentru neîndeplinirea standardelor BCAM, în ciuda faptului că, în general, se prevede o reducere a plăților cu 3 % (SI), precum și lipsa documentelor justificative pentru calcularea sancțiunilor pentru neîndeplinirea standardelor BCAM (PL).

Sistemele privind recuperările și corecțiile financiare*Procedurile de verificare și validare a conturilor aplicate de Comisie*

5.53. Deoarece gestiunea cheltuielilor agricole este, în principal, repartizată între statele membre și Comisie, ajutoarele sunt plătite de către statele membre, care sunt apoi rambursate cu sumele corespunzătoare de către Comisie. Aceste rambursări sunt considerate ca fiind avansuri, cu toate că sunt raportate ca plăți în situațiile financiare prezentate de Comisie. Acceptarea definitivă a cheltuielilor se efectuează printr-o procedură în două etape, denumită închiderea conturilor (verificarea și validarea conturilor). Cele două etape constau într-o decizie financiară anuală și în deciziile multianuale referitoare la conformitate, adoptate de Comisie.

⁽²⁷⁾ Articolul 29 din Regulamentul (CE) nr. 1782/2003.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.50. Comisia a abordat aspectul definirii noțiunii de „fermier” menționat de către Curte în cadrul „bilanțului de sănătate”. Aceasta a propus ca statele membre să excludă din schemele de plăți directe persoanele fizice sau juridice al căror obiect de activitate nu constă în activități agricole sau ale căror activități agricole sunt nesemnificative. Cu toate acestea, Consiliul a conferit acestei dispoziții un caracter opțional pentru statele membre [articolul 28 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 73/2009]. În ceea ce privește aspectul menționat de Curte, conform legislației în vigoare în 2008, persoanele fizice sau juridice care desfășoară o activitate agricolă sau care mențin terenuri în bune condiții agricole (BCA) au dreptul de a primi plăți SPUS.

5.51. În medie, în cadrul UE-27, conform cifrelor deținute de către Comisie și publicate în raportul anual de activitate pe anul 2008, 16,25 % dintre solicitanții controlați pentru acordarea de ajutoare în conformitate cu primul și cel de al doilea pilon al PAC au fost sancționați pentru nerespectare.

5.52. Comisia a identificat deficiențe similare în câteva state membre și le urmărește în cadrul procedurii de verificare a conformității.

5.53. Rambursările efectuate de către Comisie către statele membre sunt definite, conform normelor legale, ca plăți lunare, și nu ca avansuri ⁽²⁾.

⁽²⁾ Articolul 14 din Regulamentul (CE) nr. 1290/2005 al Consiliului din 21 iunie 2005 privind finanțarea politicii agricole comune.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Verificarea și validarea conturilor din punct de vedere financiar

5.54. Pe 29 aprilie 2009, Comisia a adoptat trei decizii de validare (închidere) financiară pentru cheltuielile efectuate prin FEAGA, FEADR și ITDR (Instrumentul temporar pentru dezvoltare rurală – *Temporary Rural Development Instrument*) și a validat conturile tuturor agențiilor de plată, cu excepția celor prezentate în **anexa 5.3**. Aceste decizii se întemeiază, în principal, pe certificate furnizate de auditori independenți (organisme de certificare). Auditul Curții nu a detectat cheltuieli validate de Comisie care ar fi trebuit să fie refuzate în (disociate din) deciziile de validare financiară.

5.55. Cu toate acestea, deciziile financiare se limitează la veridicitatea, exhaustivitatea și exactitatea conturilor agențiilor de plată. Legalitatea și regularitatea plăților subiacente („aspecte de conformitate”) nu se încadrează în sfera testelor de fond efectuate de organismele de certificare, iar cererile de ajutor comunitar nu se verifică de obicei la fața locului de către aceste organisme. Ca atare, deciziile financiare nu înseamnă că sumele „închise” (validate) au fost cheltuite fără neregularități.

5.55. *Asigurarea de audit oferită nu se limitează doar la aspecte contabile. Fiecare certificat oferă, de asemenea, un aviz cu privire la funcționarea eficace a sistemului intern de control al agenției de plată pe parcursul exercițiului financiar în cauză, context în care sunt examinate, de asemenea, controalele la fața locului.*

În plus, organismele de certificare prezintă un aviz separat privind declarația de asigurare furnizată de către directorii agențiilor de plată, precum și o analiză a eficacității controalelor la fața locului și a acurateței statisticilor privind inspecțiile.

OBSERVAȚIILE CURȚII

5.56. Comisia a introdus norme noi pentru prezentarea informațiilor privind creanțele (conturile de debitori) pentru exercițiul financiar 2006 și a modificat ulterior aceste norme, normele modificate intrând în vigoare din exercițiul financiar 2008 ⁽²⁸⁾. Aceste modificări trebuie implementate de către agențiile de plată și presupun un volum mare de muncă într-un interval scurt de timp, implicând prin urmare riscul apariției unor denaturări în conturile de debitori. După ce a examinat activitățile organismelor de certificare și analiza efectuată de Comisie cu privire la acestea, Curtea își exprimă din nou îndoielile cu privire la fiabilitatea conturilor de debitori ⁽²⁹⁾. Comisia a observat că, în cazul unui sfert dintre agențiile de plată, există deficiențe în ceea ce privește conturile de debitori ⁽³⁰⁾ și a propus corecții financiare ⁽³¹⁾ în cuantum de aproximativ 25,3 milioane de euro. Aceste corecții reprezintă în jur de 1,95 % din cele 1 295 de milioane de euro care trebuie să se recupereze până la sfârșitul exercițiului financiar 2008. Deși se situează cu puțin sub pragul de semnificație de 2 %, corecțiile acestea indică faptul că există un risc de eroare semnificativă, la nivel global, în conturile de debitori.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

5.56. Noile norme și modificările ulterioare ale acestora vizează îmbunătățirea activității de transmitere a rapoartelor statelor membre către Comisie în vederea unei mai bune apărări a intereselor financiare ale Comunității. Comisia consideră că modificările au fost introduse cu suficient timp în prealabil pentru a permite agențiilor de plată să se adapteze la noile cerințe și, prin urmare, nu au presupus un risc de declarații eronate în registrul debitorilor.

Comisia a obținut informații suficiente privind debitorii în scopul verificării și în scop contabil. În niciunul dintre cazuri impactul financiar constatat nu a fost semnificativ la nivel contabil general (prin urmare, în ceea ce privește decizia).

Corecții în valoare de 25,3 milioane EUR au fost propuse de către Comisie în baza evaluării de către aceasta a informațiilor furnizate de organisme de certificare în rapoartele acestora și a calculării celor mai probabile niveluri (și sume) de eroare referitoare la datorii, în special la agențiile de plată. Aceeași logică este folosită și în cazul datorilor, precum și în cazul soluționării (și posibilei corecții) a erorilor rezultate în urma testării detaliate a cheltuirii fondurilor.

Erorile financiare constatate sunt recuperate prin intermediul procedurilor obișnuite de lichidare a conturilor.

⁽²⁸⁾ Anterior exercițiului financiar 2006, statele membre aveau obligația de a prezenta tabelul 105 prevăzut la articolul 3 alineatul (6a) din Regulamentul (CE) nr. 296/96 al Comisiei (JO L 39, 17.2.1996, p. 5), care să indice totalul creanțelor la sfârșitul exercițiului financiar. Pentru exercițiile financiare 2006 și 2007, statele membre aveau obligația de a prezenta tabelele prevăzute la articolul 6 litera (f) din Regulamentul (CE) nr. 885/2006 al Comisiei (JO L 171, 23.6.2006, p. 90), care să diferențieze între FEAGA și FEADR, precum și între procedurile administrative și cele judiciare. Începând cu exercițiul financiar 2008, statele membre trebuie să prezinte tabelele denumite anexa III și anexa IIIa prevăzute la articolul 6 literele (h) și (i) din Regulamentul (CE) nr. 885/2006, care să diferențieze între neregularități și sume datorate care nu reprezintă nici neregularități, nici erori administrative.

⁽²⁹⁾ Raportul anual privind exercițiul financiar 2006, punctul 5.61, și Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctul 5.44.

⁽³⁰⁾ Articolul 10 din Regulamentul (CE) nr. 885/2006, conform căruia Comisia comunică statelor membre rezultatele verificărilor informațiilor transmise.

⁽³¹⁾ Corecții financiare în conformitate cu articolul 11 din Regulamentul (CE) nr. 885/2006.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Verificarea și validarea conturilor din punctul de vedere al conformității

5.57. Deciziile referitoare la conformitate sunt luate în urma unor verificări suplimentare efectuate de către Comisie cu privire la cheltuielile declarate de către statele membre. Aceste decizii acoperă mai mulți ani, iar obiectivul este de a exclude de la finanțarea UE acele cheltuieli care, conform constatărilor Comisiei, „au fost efectuate cu încălcarea normelor Uniunii Europene”⁽³²⁾.

5.58. În rapoartele anuale anterioare, Curtea a indicat limitările care sunt parțial inerente sistemului de verificare și validare a conturilor, cum ar fi caracterul retroactiv și multianual al validării conturilor din punctul de vedere al conformității și faptul că nu beneficiarii finali, ci statele membre sunt cele care suportă costurile corecțiilor financiare. În plus, metoda aplicată de Comisie pentru calcularea acestor ajustări în cadrul deciziilor referitoare la conformitate, bazată în mare parte pe utilizarea unor corecții forfetare, împiedică stabilirea unei corelații valide între sumele astfel recuperate și cuantumul real al plăților neconforme cu reglementările⁽³³⁾. Ca urmare a caracterului lor inerent, aceste limitări persistă în 2008 și au fost subliniate în Rezoluția Parlamentului European privind descărcarea de gestiune pentru exercițiul 2007.

5.58. Ceea ce Curtea descrie ca limitări reprezintă aspecte inerente sistemului și nu au făcut obiectul unor obiecții din partea Curții în contextul adoptării Regulamentului (CE) nr. 1290/2005 al Consiliului.

Verificarea conformității este destinată să excludă cheltuielile din finanțarea comunitară care nu au fost realizate în conformitate cu normele comunitare. În schimb, aceasta nu constituie un mecanism prin care sunt recuperate plățile nejustificate efectuate către beneficiari, operație de care, conform principiului gestiunii partajate, sunt responsabile în mod exclusiv statele membre.

În situația în care pot fi identificate plăți nejustificate ca urmare a procedurilor de verificare a conformității, statele membre sunt invitate să asigure supravegherea acestora prin intermediul acțiunilor de recuperare pe lângă beneficiari. Cu toate acestea, chiar și în cazurile în care nu sunt necesare recuperări de la beneficiari, deoarece corecția financiară se referă în mod exclusiv la carențele sistemului de gestiune și de control al statului membru, corecția rămâne un mijloc important de îmbunătățire a sistemelor din statele membre și, în consecință, pentru prevenirea sau depistarea și recuperarea plăților nejustificate efectuate către beneficiari.

Corecțiile financiare sunt stabilite în funcție de natura și de gravitatea infracțiunii, precum și de prejudiciul financiar provocat Comunității. Cuantumul acestora este calculat pe baza pierderii cauzate în mod real sau pe baza unei extrapolări. Dacă acest lucru nu este posibil, sunt aplicate sume forfetare care țin cont de gravitatea insuficiențelor pentru a reflecta riscul financiar pentru Comunitate. În consecință, Comisia consideră că există o legătură validă între acest tip de corecții financiare și nivelul de plăți nejustificate efectuate către beneficiarii finali.

Utilizarea sumelor forfetare a fost acceptată de către Curtea de Justiție ca fiind în conformitate cu normele juridice privind activitatea de conformitate și aprobată, în anumite circumstanțe, de către Parlamentul European în rezoluția acestuia privind descărcarea de gestiune pe anul 2007 (§83).

⁽³²⁾ Articolul 31 din Regulamentul (CE) nr. 1290/2005.

⁽³³⁾ Raportul anual privind exercițiul financiar 2006, punctul 5.63, și Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctul 5.47.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Controalele desfășurate de statele membre în cadrul sistemului IACS și rezultatele inspecțiilor

5.59. Rezultatele inspecțiilor desfășurate în cadrul sistemului IACS sunt comunicate Comisiei de către agențiile de plată și permit aprecierea legalității și a regularității cererilor de plată depuse de fermieri. Aceste rezultate au trebuit să fie verificate pentru prima dată de organisme de certificare în 2007. Cu toate acestea, în cazul majorității acestor organisme, activitatea de certificare nu se extinde până la beneficiarii finali în ceea ce privește verificarea și validarea statisticilor IACS. Mai mult, deși s-a angajat să valideze aceste statistici, Comisia nu acoperă încă acest domeniu în totalitate.

5.59. Organismelor de certificare li s-a solicitat să controleze la fața locului un eșantion format din cel puțin 10 inspecții pentru fiecare populație (reprezentând un total de 40, dacă sunt cuprinse toate tipurile de cheltuieli) și să relaționeze informațiile introduse în bazele de date și registre pentru cel puțin 20 de rapoarte ale inspecțiilor la fața locului pentru fiecare set de statistici (reprezentând un total de 60, dacă sunt cuprinse toate tipurile de cheltuieli).

O analiză a rapoartelor de certificare primite arată că, în aproximativ 75 % dintre cazuri, informațiile statistice privind ajutoarele directe și dezvoltarea rurală au fost revizuite de către organismele de certificare în ceea ce privește calitatea controalelor subsidiare la fața locului și chiar acuratețea statisticilor privind controalele, deși activitatea desfășurată nu a avut întotdeauna gradul de complexitate solicitat de Comisie (pentru acuratețea statisticilor privind controalele pentru dezvoltare rurală și calitatea controalelor la fața locului pentru măsurile de dezvoltare rurală neacoperite de IACS, acoperirea a fost de aproximativ 60 %). În mai mult de 90 % dintre cazuri (80 % pentru măsurile de dezvoltare rurală neacoperite de IACS), organismele de certificare au apreciat pozitiv calitatea controalelor la fața locului, iar în aproximativ 65 % dintre cazuri, acuratețea statisticilor privind controalele.

Cu toate acestea, Comisia este de acord cu faptul că pot și trebuie să fie aduse îmbunătățiri considerabile și ridică în mod constant această problemă pe lângă statele membre. Aceasta concluzionează că, deși pot fi îmbunătățite, statisticile în cauză constituie un bun instrument pentru evaluarea justificării și legalității cheltuielilor agricole.

Domeniile de politici Mediu, Pescuit și afaceri maritime, Sănătate și protecția consumatorilor

5.60. Domeniile Mediu, Pescuit și afaceri maritime, precum și Sănătate și protecția consumatorilor sunt gestionate de către Comisie în cadrul unor sisteme de control specifice. Auditul a examinat modul în care a fost pus în aplicare FEP în perioada 2007-2013.

Aprobarea programelor operaționale naționale și evaluarea strategiilor naționale de audit pentru Fondul european pentru pescuit

5.61. Auditul Curții a acoperit două dintre sistemele de control intern din cadrul DG MARE, dintre care primul se referă la aprobarea programelor operaționale din cadrul FEP, în timp ce al doilea privește evaluarea strategiilor de audit corespunzătoare. S-au verificat existența și aplicarea corectă a controalelor-cheie pentru programele și strategiile de audit pentru care se finalizaseră, în cursul exercițiului 2008, procedurile de aprobare sau de acceptare. În urma auditului Curții, nu s-a formulat nicio observație specifică.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

5.62. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că, cu excepția dezvoltării rurale ⁽³⁴⁾, plățile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2008 pentru acest grup de politici nu au fost afectate de erori semnificative. Cheltuielile de dezvoltare rurală continuă să fie afectate de un nivel de eroare mai mare decât în cazul FEGA, deși nivelul de eroare estimat este mai scăzut decât în exercițiile anterioare.

5.63. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că, pentru domeniile de politici acoperite de prezentul capitol, majoritatea sistemelor de supraveghere și de control sunt parțial eficace în asigurarea regularității plăților ⁽³⁵⁾.

5.64. Bazându-se pe nivelul de eroare identificat în urma testelor efectuate pe operațiuni și a evaluării sistemelor, Curtea reafirmă că, ca și în anii anteriori, IACS este, în general, un sistem de control eficace pentru limitarea riscului de eroare sau de cheltuieli neconforme cu reglementările. Totuși, auditul a reliefat că este necesar să se aducă îmbunătățiri semnificative în cazul agențiilor de plată selectate din trei state membre (a se vedea punctul 5.32).

5.65. Auditul Curții a reliefat deficiențele care ar trebui remediate în cadrul sistemelor SPU și SPUS, măsurile care ar trebui luate fiind următoarele:

- (a) remedierea deficiențelor sistemelor care duc la erori legate de supradecarări de terenuri sau la inexactități în ceea ce privește drepturile la plată, în special prin asigurarea fiabilității bazelor de date;

5.62. Comisia salută evaluarea globală pozitivă potrivit căreia, pentru grupul de politici în ansamblu, inclusiv domeniul de politici „agricultură și dezvoltare rurală”, valoarea estimată a indicelui de eroare global se situează puțin peste pragul de semnificație de 2 %. Aceasta împărtășește opinia Curții potrivit căreia cheltuielile de dezvoltare rurală continuă să fie afectate de un nivel de eroare mai mare, dar notează cu satisfacție că acesta este în scădere în domeniu.

5.63. Pentru domeniile de politici cuprinse în prezentul capitol, rezultatele testelor de fond efectuate de Curte sunt relativ stabile de-a lungul ultimilor ani, situându-se în jurul pragului de semnificație de 2 %. Acest fapt confirmă că, în general, sistemele de supraveghere și de control sunt eficiente.

5.64. Comisia recunoaște că există deficiențe în ceea ce privește IACS în Regatul Unit (Scoția), dar nu consideră că acestea conduc la o ineficiență a sistemului (a se vedea, de asemenea, răspunsul Comisiei la punctul 5.32).

Deficiențele privind funcționarea IACS în România și Bulgaria sunt abordate cuprinzător și detaliat în planurile de acțiune pe care Comisia le-a impus ambelor state pentru 2009 și sunt supravegheate în cadrul procedurilor de verificare a conformității. Deficiențele au fost, de asemenea, raportate în mod adecvat în raportul anual de activitate pe anul 2008 al DG AGRI.

5.65.

- (a) Majoritatea deficiențelor menționate de Curte sunt cunoscute și supravegheate prin verificarea conformității. Statele membre sunt încurajate să-și îmbunătățească sistemele și să lucreze în strânsă legătură cu serviciile Comisiei cu privire la aspectele în cauză.

⁽³⁴⁾ Plățile pentru dezvoltare rurală reprezintă aproximativ 19 % din sumele aferente domeniilor de politici pe care le acoperă prezentul capitol.

⁽³⁵⁾ Situație cauzată în mare parte de sistemele de supraveghere și de control aplicate pentru dezvoltarea rurală.

OBSERVAȚIILE CURȚII

- (b) continuarea înăsprii normelor, astfel încât ajutoarele directe oferite de UE să nu fie plătite unor solicitanți care nici nu au folosit terenul pentru activități agricole, nici nu l-au menținut în bune condiții agricole și de mediu;

- (c) urmărirea respectării unor cerințe minime referitoare la suprafețele pentru pășunat în vederea primirii de ajutoare directe de la UE.

5.66. Curtea reafirmă, de asemenea, că sunt în continuare necesare eforturi în domeniul dezvoltării rurale, pentru a se asigura că beneficiarii respectă obligațiile ce le revin și pentru a se continua procesul de simplificare a normelor și a condițiilor.

5.67. În final, este necesar să se ia măsuri eficace în vederea soluționării problemelor identificate în legătură cu domeniile de politici Mediu, Pescuit și afaceri maritime, Sănătate și protecția consumatorilor.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

- (b) Comisia a abordat aspectul definirii noțiunii de „fermier” menționat de către Curte în cadrul „bilanțului de sănătate”. Aceasta a propus ca statele membre să excludă din schemele de plăți directe persoanele fizice sau juridice al căror obiect de activitate nu constă în activități agricole sau ale căror activități agricole sunt nesemnificative. Cu toate acestea, Consiliul a conferit acestei dispoziții un caracter opțional pentru statele membre [articolul 28 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 73/2009].

Comisia consideră că prezentul sistem este adecvat și furnizează suficiente asigurări că terenurile sunt gestionate cu respectarea BCAM. Introducerea unor norme și mai complicate ar genera un sistem de control foarte complex a cărui punere în aplicare ar fi costisitoare și contrară eforturilor de simplificare ale Comisiei. Mai mult, aceasta ar reintroduce în mod eficient o formă de cuplare.

- (c) Prezentele norme prevăd cerințele minime pe care statele membre trebuie să le respecte în momentul stabilirii propriilor BCAM. Comisia desfășoară activități de audit cu privire la respectarea acestor cerințe în contextul activității sale de verificare a conformității.

5.66. Comisia constată cu satisfacție că nivelul de eroare în domeniul dezvoltării rurale este în scădere și atribuie acest fapt, cel puțin în parte, noului cadru de reglementare pentru perioada de programare 2007-2013, care prevede norme și condiții simplificate și controale intensificate. În special, Regulamentul (CE) nr. 1975/2006 prevede în prezent un set cuprinzător de norme de control pentru toate măsurile de dezvoltare rurală, iar Comisia a inițiat acțiuni pentru a asigura punerea în aplicare eficace și eficientă a normelor în cauză de către statele membre. Cu toate acestea, Comisia recunoaște că sunt necesare eforturi suplimentare în această privință.

5.67. Comisia monitorizează corespunzător toate erorile identificate de Curte și va aplica, atunci când este cazul, corecții financiare.

ANEXA 5.1

PARTEA 1: PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE TESTELOR EFECTUATE PE OPERAȚIUNILE DIN CADRUL EȘANTIONULUI

1.1 — Dimensiunea eșantionului

Exercițiu	Număr de operațiuni testate
2008	204
2007	196

1.2 — Structura eșantionului

Procentajul de operațiuni testate care au reprezentat	2008				2007
	FEGA	DR	SANCO, ENV, MARE	Total	
Plăți finale/intermediare	74 %	21 %	5 %	100 %	100 %
Plăți în avans	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Total	74 %	21 %	5 %	100 %	100 %

1.3 — Frecvența și impactul estimat al erorilor

Erori	2008				2007
	FEGA	DR	SANCO, ENV, MARE	Total	
Frecvența operațiunilor testate care au fost afectate de erori	28 % {42}	40 % {17}	64 % {7}	32 % {66}	31 % {61}
Frecvența erorilor cuantificabile	54 % {30}	55 % {11}	24 % {4}	48 % {45}	49 % {39}
Impactul erorilor cuantificabile: Indicele de eroare cel mai probabil este (*)	sub 2 %				între 2 % și 5 %

(*) Curtea distinge trei intervale pentru indicele de eroare cel mai probabil: sub 2 %, între 2 % și 5 %, peste 5 %.
Cifrele în paranteze { } reprezintă numere absolute.

1.4 — Tipurile de erori din cadrul eșantionului

În cadrul operațiunilor testate, procentajul de erori privind	2008				2007
	FEGA	DR	SANCO, ENV, MARE	Total	
Eligibilitatea	5 %	15 %	18 %	10 %	18 %
Realitatea operațiunilor	0 %	5 %	0 %	1 %	1 %
Exactitatea	50 %	35 %	12 %	40 %	31 %
Alt aspect, fără impact financiar	45 %	45 %	70 %	49 %	50 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

PARTEA 2: EVALUAREA GLOBALĂ A SISTEMELOR DE SUPRAVEGHERE ȘI DE CONTROL

2.1 — Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control selectate – Elementele de monitorizare din cadrul Sistemului integrat de administrare și control (IACS) – SPU/SPUS

Statul membru	Sistemul	Cheltuieli (milioane de euro)	Proceduri și controale administrative destinate să asigure corectitudinea plăților, inclusiv calitatea bazelor de date	Metodologia de inspecție la fața locului, selecția, execuția, controlul calității și raportarea rezultatelor individuale	Implementarea și controlul sistemului BCAM/de ecocondiționalitate (*)	Evaluare globală (**)
Valonia, Belgia	SPU	230	1, 2			
Scoția, Regatul Unit	SPU	579	1, 2, 3, 4		a	
Catalonia, Spania	SPU	178	1, 2, 5		b	
Slovenia	SPU	49	1			
Estonia	SPUS	40				
Bulgaria	SPUS	166	6, 7, 8	A, B, C	b	
România	SPUS	421	8, 9, 10		b	
Polonia	SPUS	1 123	11, 12		c	

(*) În conformitate cu dispozițiile articolului 143b alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 1782/2003, noile state membre nu au obligația de a aplica cerințele legale în materie de gestionare (ecocondiționalitate) până la 31 decembrie 2008 (pentru Bulgaria și România, până la 31 decembrie 2011). Prin urmare, pentru noile state membre numai respectarea bunelor condiții agricole și de mediu (BCAM) a făcut obiectul auditului.

(**) Rezultatul evaluării globale nu poate fi mai bun decât rezultatul evaluării procedurilor de administrare și de control.

	Eficace
	Parțial eficace
	Ineficace

- 1 Calcul incorect al ajutoarelor, în cazuri în care suprafețele determinate nu sunt suficiente pentru a activa toate drepturile la plată solicitate sau în care fermierul nu a declarat toate drepturile la prima pentru retragerea terenurilor de la producția agricolă alimentară (retragerea din circuitul agricol).
- 2 Determinarea incorectă a drepturilor la plată care trebuie cedate rezervei naționale.
- 3 Depășirea subplafonului stabilit pentru Scoția cu 25,4 milioane de euro, imposibilitatea de a evalua plafonul național pentru Regatul Unit din cauza lipsei de fiabilitate a bazei de date a Angliei.
- 4 SIPA conține peste 12 000 de parcele de referință pentru care există suprapuneri, fapt care a condus la plăți duble pentru aproximativ 15 000 ha în decursul anului 2007.
- 5 Discrepanțe între bazele de date privind drepturile la plată de la nivel național și cele de la nivel regional.
- 6 Nu există o suprafață eligibilă precisă înregistrată în SIPA.
- 7 S-a constatat că suprafața eligibilă înregistrată în SIPA nu este fiabilă și că nu are un efect de plafonare asupra suprafeței acceptate pentru plată.
- 8 Cereri de plată depuse de o persoană fizică sau de o municipalitate pentru terenuri pe care alte persoane desfășoară în realitate activități agricole.
- 9 Număr semnificativ de corecții aduse cererilor de plată, fără aplicarea de sancțiuni.
- 10 Plăți duble și excedentare în cazul a 5 500 de fermieri.
- 11 Totalul suprafețelor pentru care s-au efectuat plăți depășește totalul suprafețelor eligibile înregistrate în SIPA.
- 12 Vectorizarea nu s-a încheiat pentru toate parcelele de referință.
- A Rezultatele obținute prin teledetecție au fost acceptate la plată fără a fi verificate.
- B Nerespectarea ratei obligatorii de inspecție.
- C Terenuri ineligibile acceptate la plată în cadrul sistemului SPUS.
- a Nu există obligația de a desfășura activități agricole sau de a menține terenul în BCAM în cazul suprafețelor mari de pășuni sărace acceptate la plată în cadrul sistemului SPU.
- b Criterii insuficiente în ceea ce privește respectarea BCAM/a ecocondiționalității la nivel național pentru suprafețele pentru pășunat.
- c Nu există pistă de audit în ceea ce privește sancțiunile pentru nerespectarea BCAM.

2.2 — Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control selectate – Dezvoltarea rurală

Statul membru	Proceduri și controale administrative destinate să asigure corectitudinea plăților, inclusiv calitatea bazelor de date	Metodologia de inspecție la fața locului, selecția, execuția, controlul calității și raportarea rezultatelor individuale	Implementarea și controlul sistemului BCAM/de ecocon- diționalitate	Evaluare globală
Republica Cehă			N/A	
Grecia				
Ungaria			N/A	
Irlanda			N/A	
Italia			N/A	
Portugalia			N/A	
Spania				

	Eficace
	Parțial eficace
	Ineficace
N/A	Nu se aplică (plățile auditate nu țin de sistemul de ecocon condiționalitate)

2.3 — Evaluarea globală a sistemelor de supraveghere și de control

Evaluare globală	2008	2007

	Eficace
	Parțial eficace
	Ineficace

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA PRINCIPALELOR OBSERVAȚII FORMULATE ÎN CADRUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE (*) (**)

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
Dezvoltare rurală			
Subvenții la rata dobânzii: procedurile aplicate în prezent nu asigură o pistă de audit adecvată, rezultatul fiind că nu se poate verifica regularitatea plății subvențiilor comunitare către beneficiarii finali (Franța) [punctul 5.15 (*)].	Franța recunoaște că sistemul existent are imperfecțiuni și intenționează să introducă un nou sistem care să permită armonizarea bazelor de date ale administrației cu cele ale băncilor. Odată funcțional, acest sistem va ușura urmărirea împrumutului de la bancă până la beneficiarul final.	Problema identificată de Curte va persista cel puțin până când noul sistem va deveni operațional.	Aspectul a fost monitorizat de către Comisie. Statul membru a introdus un nou sistem administrativ care, începând cu 2008, facilitează urmărirea împrumutului de la bancă la beneficiarul final. Mai mult, Comisia a analizat rezultatele activităților recente de audit desfășurate de către statul membru pentru a determina impactul financiar pentru perioadele de programare anterioare.
Dezvoltare rurală			
Imprecizia definirii, în legislațiile naționale, a anumitor condiții de eligibilitate și complexitatea frecventă a normelor, mai ales a celor legate de măsurile de agromediu, au un efect negativ asupra calității controalelor efectuate pentru a se verifica dacă fermierii respectă cerințele relevante [punctul 5.32 (*)].	În 2008 nu s-a întreprins nicio acțiune notabilă care să vizeze simplificarea normelor care reglementează cheltuielile de dezvoltare rurală. Comisia consideră că „având în vedere faptul că măsurile de agromediu sunt complexe prin natura lor, există posibilități foarte limitate de simplificare fără a pune în pericol obiectivele acestora” (Raportul anual de activitate pentru exercițiul 2008 al Direcției Generale Agricultură și Dezvoltare Rurală, pagina 117).	Simplificarea normelor complexe, în special a celor privitoare la măsurile de agromediu, rămâne în continuare un deziderat.	Acțiuni concrete inițiate și/sau planificate: — o modificare a Regulamentului (CE) nr. 1975/2006 pentru o clarificare suplimentară a anumitor aspecte și pentru o mai bună aliniere a normelor conținute în acesta cu cele în vigoare în cadrul primului pilon; — procesul de simplificare în curs, care a avut drept consecință un număr de propuneri de simplificare și pentru cel de al doilea pilon; — crearea unei proceduri consolidate pentru discutarea dificultăților întâmpinate de statele membre în punerea în aplicare și controlul măsurilor de dezvoltare rurală în vederea promovării schimburilor de experiență și cunoștințe între statele membre. Rezultatele întâlnirilor ar putea fi utilizate ulterior pentru îmbunătățirea suplimentară și actualizarea orientărilor existente care, la rândul lor, ar putea contribui la îmbunătățirea proiectării, a punerii în aplicare și a controlului măsurilor în cauză.

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
IACS			
În Grecia, SIPA este incomplet și conține erori în ceea ce privește identificarea parcelelor. Mai mult, în anumite țări, componenta grafică a SIPA (SIG) conține numai fotografii aeriene cu o vechime (Franța și Suedia) mai mare de cinci ani. În Portugalia, actualizarea se realizează cu întârzieri considerabile [punctul 5.30 literele (b) și (c) (*)]. Raportul anual de activitate pentru exercițiul 2007 al Direcției Generale Agricultură conține, din nou, o rezervă cu privire la insuficienta punere în aplicare a IACS în Grecia.	Conform Raportului anual de activitate pentru exercițiul 2008 al directorului general pentru agricultură, începând cu procedura de depunere a cererilor pentru exercițiul 2009, în Grecia toate elementele IACS sunt puse în aplicare și operaționale, astfel că rezerva poate fi retrasă. Acest lucru nu afectează procedurile de verificare a conformității aflate în curs cu privire la riscurile financiare care decurg din deficiențele sistemului IACS pentru exercițiile 2006-2008. În cadrul acestor proceduri, este necesar să se evalueze în special consecințele deficiențelor din sistemul SIPA-SIG.	Curtea va audita, în 2009, SPU și IACS/SIPA în Grecia.	Comisia monitorizează îndeaproape situația din Grecia. O nouă misiune de audit a Comisiei este programată pentru toamna anului 2009.
SPU			
Auditul a constatat deficiențe sistematice în calcularea drepturilor la plată [5.22 (*) - 5.26 (*)]. În urma reefectuării de către Curte a controalelor, s-a constatat un număr de deficiențe specifice care afectează calitatea controalelor la fața locului și s-au identificat suprafețe sau parcele ineligibile care ar fi trebuit să fie excluse de inspectorii naționali (Grecia, Italia, Spania, Portugalia) [punctul 5.28 (*)].	În general, problemele menționate în Raportul anual privind exercițiul 2006 și în Raportul anual privind exercițiul 2007 sunt deja urmărite în cadrul procedurilor de verificare a conformității.	Curtea a identificat unele cazuri în care datele privind plafonul național deținute la nivel național erau diferite de cele deținute la nivel regional (Spania). De asemenea, Curtea a descoperit o bază de date privind drepturile la plată care era incompletă, inexactă și neactualizată (Regatul Unit) [punctul (**)]. De asemenea, Curtea a descoperit erori de calcul sistematic incorect al ajutoarelor, de exemplu atunci când solicitanții declară că dețin o suprafață mai mică decât cea corespunzătoare drepturilor la plată pe care le dețin sau când au drepturi la plată de valori diferite [punctul 5.38 (**)].	În ceea ce privește posibila depășire a plafonului național de către Regatul Unit referitor la atribuirea „drepturilor la plată”, sunt inițiate acțiuni în cadrul procedurii de verificare a conformității. Cu privire la calcularea plăților, Comisia are cunoștință de situația din Spania, Slovenia și Regatul Unit și au fost deja inițiate acțiuni în cadrul procedurii de verificare a conformității. În cazul Belgiei, informațiile primite indică faptul că procedura aplicată pentru calcularea ajutorului în cazurile menționate de către Comisie a generat diferențe în cuantumul ajutorului acordat care nu au prejudiciat bugetul comunitar.
Uleiul de măsline			
Impactul exactității datelor din cadrul sistemului SIG privind uleiul de măsline asupra integrării în SPU a sistemului de ajutoare pentru producție a fost confirmat în Grecia și în Italia, unde patru dintre cele cinci operațiuni SPU auditate din sectorul uleiului de măsline conțineau erori, dintre care unele au dus la plăți excedentare semnificative [punctul 5.14 litera (c) (*)].	Conform Comisiei, în 2007 și în 2008 au fost aplicate corecții financiare privind ajutoarele acordate pentru producția de ulei de măsline.	Curtea a descoperit din nou erori cauzate de calculul incorect al drepturilor la plată legate de producția de ulei de măsline (Grecia).	Comisia confirmă că deficiențele menționate de Curte fac obiectul procedurilor de verificare a conformității.

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
Verificarea ex post			
Analiza realizată de Curte cu privire la rapoartele organismelor de certificare a arătat că sunt necesare îmbunătățiri în ceea ce privește modul în care agențiile de plată verifică și raportează cu privire la urmărirea neregularităților potențiale semnalate [punctul 5.36 (*)].	În ceea ce privește modul în care agențiile de plată verifică și raportează cu privire la urmărirea neregularităților potențiale semnalate, organismele de certificare au realizat o evaluare în 90 % dintre cazuri (deși lucrările efectuate de aceste organisme nu au fost întotdeauna suficient de detaliate raportat la cerințele Comisiei), iar în 74 % dintre acestea declarația privind urmărirea dată de agențiile de plată este pozitivă.	Corecțiile aplicate de Comisie indică faptul că există un risc de eroare semnificativă la nivelul global al conturilor de debitori. Prin urmare, Comisia își exprimă din nou îndoielile cu privire la fiabilitatea conturilor de debitori.	Comisia a obținut informații suficiente privind debitorii în scopul verificării și în scop contabil. În niciunul dintre cazuri impactul financiar constatat nu a fost semnificativ la nivel contabil general (prin urmare, în ceea ce privește decizia). Erorile financiare constatate sunt recuperate prin intermediul procedurilor de verificare a conformității.
(*) Număr de punct din Raportul anual al Curții de Conturi Europene privind exercițiul 2007. (**) Număr de punct din Raportul anual al Curții de Conturi Europene privind exercițiul 2008.			

ANEXA 5.3

CONTURI ALE AGENȚIILOR DE PLATĂ CARE AU FOST DISOCIATE ÎN 2008

(milioane de euro)

Statul membru	Agenția de plată	Conturi disociate ⁽¹⁾		
		FEGA	FEADR	ITDR
Belgia	ALV	274	29	
Franța	ODARC		7	
Germania	Baden-Württemberg	421		
Germania	Bayern		127	
Germania	Brandenburg		47	
Germania	Niedersachsen		70	
Germania	Schleswig-Holstein		29	
Grecia	OPEKEPE	2 461	224	
Italia	ARBEA	102	18	
Malta	MRRA	2		3
Portugalia	IFAP	720	253	
România	APIA	462		
Slovacia	APA		98	
Spania	Galicia		40	
Total		4 442	942	3

⁽¹⁾ Conturi pe care Comisia, în deciziile sale din 29 aprilie 2009, a considerat că nu poate să le valideze din motive ce pot fi atribuite statelor membre în cauză, motive care impun investigații suplimentare.

Sursa: Deciziile 2009/366/CE, 2009/367/CE și 2009/373/CE ale Comisiei (JO L 111, 5.5.2009 și JO L 116, 9.5.2009).

CAPITOLUL 6

Coeziune

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Introducere	6.1-6.15
Caracteristici specifice ale politicilor de coeziune	6.2
Obiective și instrumente ale politicii	6.3-6.5
Modul de utilizare a fondurilor	6.6-6.8
Sisteme de supraveghere și de control	6.9-6.11
Corecții financiare	6.12-6.15
Regularitatea operațiunilor	6.16-6.20
Eficacitatea sistemelor	6.21-6.34
Sistemele privind regularitatea operațiunilor	6.23-6.28
Perioada 2000-2006	6.23
Perioada 2007-2013	6.24-6.28
Sisteme privind recuperările și corecțiile financiare	6.29-6.34
Statele membre (perioada 2000-2006)	6.29-6.30
Supravegherea asigurată de Comisie (perioada 2000-2006)	6.31-6.34
Concluzii și recomandări	6.35-6.37
Concluzii	6.35-6.36
Recomandări	6.37

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

INTRODUCERE

6.1. Prezentul capitol cuprinde aprecierea specifică a Curții cu privire la grupul de politici Coeziune, în care sunt incluse domeniile de politici 4 – Ocuparea forței de muncă și afaceri sociale și 13 – Politică regională ⁽¹⁾. În **tabelul 6.1.** sunt prezentate informații detaliate privind activitățile acoperite, cheltuielile aferente exercițiului și modalitatea de gestiune utilizată.

6.1. Comisia remarcă faptul că liniile bugetare 4 și 13 depășesc ca domeniu de aplicare politica de coeziune. Acestea includ dialogul social, politica egalității de șanse între femei și bărbați, asistența pentru preaderare și subvențiile de funcționare pentru agențiile europene.

Tabelul 6.1 — Plăți aferente domeniilor de politici 4 și 13 în 2008

Titlu bugetar	Domeniu de politici	Descriere	Plăți efectuate în 2008 (milioane de euro)	Modalitatea de gestiune bugetară
4	Ocuparea forței de muncă și afaceri sociale	Cheltuieli administrative	25,93	centralizată directă
		Fondul social european	8 788,53	partajată
		A lucra în Europa – dialog social și mobilitate	56,63	centralizată directă
		Ocuparea forței de muncă, solidaritatea socială și egalitatea de șanse între femei și bărbați	105,14	centralizată directă
		Fondul european pentru adaptare la globalizare	49,04	partajată
		Instrumentul de asistență pentru preaderare	0,00	Decentralised
13	Politică regională	Cheltuieli administrative	15,64	centralizată directă
		Fondul european de dezvoltare regională și alte intervenții la nivel regional	21 455,21	partajată
		Fondul de coeziune (inclusiv fostul ISPA)	5 826,46	partajată
		Intervenții de preaderare legate de politicile structurale	42,71	Decentralised
		Fondul de solidaritate	273,19	partajată
Total cheltuieli administrative ⁽¹⁾			41,57	
Total cheltuieli operaționale			36 596,91	
Total plăți aferente exercițiului			36 638,48	
Total angajamente aferente exercițiului			48 189,59	

⁽¹⁾ Auditul cheltuielilor administrative este prezentat în capitolul 11.

Caracteristici specifice ale politicilor de coeziune

6.2. Cheltuielile UE în domeniul coeziunii sunt planificate în cadrul unor „perioade de programare” multianuale, plățile aferente fiecărei perioade de programare continuând să fie efectuate câțiva ani după încheierea acesteia. Finanțarea acordată de UE pentru politicile de coeziune ia forma cofinanțării. Prezentul capitol cuprinde în principal cheltuielile aferente perioadei de programare 2000-2006; în 2008 s-au efectuat puține rambursări (plăți intermediare) pentru perioada de programare 2007-2013 (a se vedea punctul 6.8).

6.2. Comisia remarcă faptul că observațiile Curții se axează pe plățile efectuate din fondurile structurale și Fondul de coeziune numai pentru perioada 2000-2006, ceea ce reprezintă aproximativ 68 % din plățile pentru politica de coeziune în anul 2008. Prefinanțarea pentru perioada 2007-2013 s-a ridicat la 32 %.

⁽¹⁾ Cheltuielile privind dezvoltarea rurală și pescuitul sunt prezentate în cadrul domeniilor de politici 5 – Agricultură și dezvoltare rurală și 11 – Pescuit.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Obiective și instrumente ale politicii

6.3. În perioada de programare 2000-2006, cheltuielile legate de politicile de coeziune au fost axate pe trei obiective:

- (a) reforma structurală a regiunilor cu o dezvoltare întârziată (obiectivul 1);
- (b) reconversia economică și socială a zonelor care se confruntă cu dificultăți structurale (obiectivul 2);
- (c) modernizarea sistemelor de învățământ și de ocupare a forței de muncă (obiectivul 3),

precum și pe o serie de „inițiative comunitare” speciale privind, de exemplu, cooperarea interregională în UE, regenerarea urbană și promovarea egalității de șanse pe piața forței de muncă.

6.4. Finanțarea UE provine în cea mai mare parte de la două fonduri structurale și de la Fondul de coeziune ⁽²⁾:

- (a) Fondul european de dezvoltare regională (FEDER) sprijină obiectivele 1 și 2 prin finanțarea investițiilor pentru infrastructură, pentru crearea sau menținerea de locuri de muncă, pentru inițiativele de dezvoltare locală și pentru activitățile întreprinderilor mici și mijlocii;
- (b) Fondul social european (FSE) sprijină obiectivele 1, 2 și 3 prin acordarea de asistență financiară pentru combaterea șomajului, dezvoltarea resurselor umane și promovarea integrării pe piața forței de muncă;
- (c) Fondul de coeziune sprijină îmbunătățirea infrastructurii de mediu și a celei de transport din statele membre al căror produs național brut pe cap de locuitor este sub 90 % din media comunitară.

⁽²⁾ Aceste trei fonduri au acoperit 97 % din plățile efectuate în 2008 pentru titlurile 4 și 13 din bugetul general. Restul de 3 % proveneau de la celelalte instrumente prezentate în **tabelul 6.1**.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

6.5. Pentru perioada de programare 2007-2013, FEDER, FSE și Fondul de coeziune sunt axate pe trei obiective („convergență”, „competitivitate regională și ocuparea forței de muncă” și „cooperare teritorială europeană”). Programele sunt concepute pentru a promova inovarea, spiritul antreprenorial, ocuparea forței de muncă și economia bazată pe cunoaștere, precum și pentru a dezvolta economiile regionale și a crea locuri de muncă noi și mai bune.

Modul de utilizare a fondurilor

6.6. Fondurile structurale cofinanțează **proiecte** în cadrul **programelor operaționale**, multianuale. Statele membre trebuie să participe și ele la finanțarea proiectelor subvenționate. Pentru perioada 2000-2006, au existat 545 de programe operaționale, cu valori cuprinse între sub 500 000 de euro și peste 8 miliarde de euro. Cheltuielile aferente proiectelor din cadrul acestor programe au variat între câteva sute de euro pentru un beneficiar individual și câteva sute de milioane de euro pentru un proiect de infrastructură de mare amploare. Pentru perioada 2000-2006, Fondul de coeziune a cofinanțat proiecte individuale: nu a existat niciun program operațional. Pentru această perioadă, au existat 1 170 de proiecte în cadrul Fondului de coeziune, valoarea acestora variind între 500 000 de euro și peste 1 miliard de euro. Pentru ambele domenii de politici prezentate în **tabelul 6.1**, suma totală a rambursărilor, pentru toate fondurile și intervențiile în cauză, s-a ridicat la 24,8 miliarde de euro în 2008.

6.7. Cofinanțarea unui proiect printr-un fond structural sau prin Fondul de coeziune îmbracă, în general, forma **rambursării** costurilor⁽³⁾, pe baza unor **declarații de cheltuieli** întocmite de promotorii proiectelor⁽⁴⁾, care sunt cumulate în cereri de plată pe care autoritatea de plată/de certificare le transmite Comisiei. În general, promotorul primește o prefinanțare și depune una sau mai multe declarații de cheltuieli intermediare, precum și o declarație finală la încheierea proiectului.

6.8. În ceea ce privește perioada 2007-2013, mecanismele de finanțare nu au suferit modificări substanțiale în raport cu perioada precedentă. Demararea programelor a fost lentă. Plățile pentru exercițiul 2008 s-au ridicat la 11,8 miliarde de euro, dintre care 11,7 miliarde reprezentau prefinanțări.

6.8. Comisia consideră că a existat o schimbare importantă în mecanismul de finanțare pentru perioada 2007-2013, deoarece baza pentru cofinanțare este acum stabilită la nivel de axă prioritară. Această simplificare ar trebui să reducă erorile legate de ratele de cofinanțare stabilite la nivel de proiect, care au apărut în perioadele de programare anterioare.

⁽³⁾ În funcție de natura și de complexitatea proiectului, există mai multe elemente și tipuri de costuri care pot figura într-o cerere de rambursare.

⁽⁴⁾ Promotorii de proiecte constituie beneficiari și pot fi de la persoane fizice, asociații, societăți private sau publice, până la organisme locale, regionale sau naționale.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Sisteme de supraveghere și de control

6.9. Responsabilitatea cu privire la legalitatea și regularitatea cheltuielilor pentru politicile de coeziune începe la nivelul statelor membre, însă Comisia este responsabilă, în ultimă instanță, de buna execuție bugetară.

6.10. Controlul proiectelor din domeniul politicilor de coeziune se efectuează la două niveluri. Primul nivel corespunde sistemului de control din statul membru, care are rolul de a preveni sau de a detecta și a corecta rambursările incorecte ale costurilor proiectelor și alte neregularități. Al doilea nivel este cel al supravegherii realizate de Comisie, care are rolul de a se asigura că sistemele de control ale statelor membre există și funcționează conform cerințelor și limitează riscul de eșec al controalelor.

6.11. În cadrul regulamentelor privind noua perioadă de programare 2007-2013 ⁽⁵⁾ au fost consolidate dispozițiile referitoare la control și au fost clarificate responsabilitățile respective ale Comisiei și ale statelor membre. Dispozițiile aplicabile în materie de audit sunt îmbunătățite în mod semnificativ. Statele membre trebuie să transmită, în vederea aprobării de către Comisie, un raport și o opinie privind evaluarea conformității sistemelor, emise de un organism de audit independent pentru a însoți descrierea sistemelor fiecărui program operațional, precum și o strategie de audit. Acestea trebuie să prezinte, de asemenea, rapoarte anuale de control care să cuprindă rezultatele auditurilor de sisteme, precum și ale auditului unui eșantion reprezentativ de operațiuni, pe baza cărora să se formuleze, în fiecare an, o opinie de audit.

Corecții financiare

6.12. În domeniul politicii de coeziune, cheltuielile care nu întrunesc condițiile de finanțare trebuie excluse de la finanțarea UE prin aplicarea procedurilor de corecție financiară.

6.9. Statele membre sunt responsabile, în conformitate cu regulamentele sectoriale, să asigure regularitatea cheltuielilor declarate Comisiei în vederea cofinanțării. Comisia, în cadrul acordurilor privind gestiunea partajată, are un rol de supraveghere, pentru a verifica funcționarea eficientă a sistemelor de control ale statelor membre și pentru a lua măsuri corective atunci când constată contrariul, în scopul asumării responsabilității pentru execuția bugetară [articolul 53b alineatul (4) din Regulamentul financiar]. Comisia își exercită rolul de supraveghere prin activitatea sa de audit, dar și prin negocieri privind programele, comitete de monitorizare, reuniuni anuale cu autoritățile de gestionare și de audit, prin orientări și seminarii.

6.11. O inovație importantă pentru perioada 2007-2013 este înființarea unei autorități de audit pentru fiecare program, aceasta având sarcina de a verifica dacă sistemul de gestiune și control este instituit și funcționează cu eficacitate pe toată durata programului. Raportul anual de control și opinia comunicată de autoritatea de audit ar trebui să sporească în mod semnificativ asigurarea furnizată de sistemele de control naționale. Autoritatea de audit trebuie, de asemenea, să raporteze indicii de eroare constatați în urma auditurilor efectuate pe eșantioane statistice de operațiuni.

⁽⁵⁾ În special Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 210, 31.7.2006, p. 25) și Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei (JO L 371, 27.12.2006, p. 1).

OBSERVAȚIILE CURȚII

6.13. Responsabilitatea de a efectua corecții financiare cu privire la cheltuielile neconforme care fuseseră certificate Comisiei revine în primul rând statelor membre. Atunci când sistemele de control naționale identifică erori în cadrul cheltuielilor certificate, statul membru trebuie să ia măsuri pentru a recupera plățile necuvenite efectuate către beneficiarii finali și pentru a retrage, acolo unde este cazul, cheltuielile neeligibile din cererea de plată ⁽⁶⁾.

6.14. Dacă, în urma auditurilor realizate de Comisie, se constată că statele membre nu au reușit să corecteze cheltuielile neconforme sau că există deficiențe grave în cadrul sistemelor de gestiune și de control, Comisia „suspendă plățile intermediare în cauză” ⁽⁷⁾ și solicită statului membru să ia măsuri în vederea remedierii deficiențelor grave ale sistemelor și/sau să efectueze corecții financiare. Dacă efectuează corecțiile financiare solicitate, statele membre au posibilitatea de a înlocui cheltuielile excluse cu alte cheltuieli eligibile.

6.15. În cazul în care statul membru nu întreprinde acțiunile de remediere solicitate și/sau nu efectuează corecțiile financiare necesare, Comisia poate aplica corecții financiare prin intermediul unei decizii, ceea ce conduce la o reducere netă a fondurilor puse la dispoziție.

REGULARITATEA OPERAȚIUNILOR

6.16. **Secțiunile 1.3 și 1.4 din anexa 6.1** prezintă în mod sintetic constatările privind regularitatea operațiunilor aferente finanțării acordate de UE pentru proiectele din domeniul coeziunii.

6.17. Și în 2008, un număr important de rambursări aferente proiectelor din domeniul coeziunii au fost afectate de erori, mai precis, în cazul unui număr mare de proiecte au existat rambursări necuvenite. În cadrul eșantionului statistic reprezentativ, procentajul de proiecte afectate de erori (a se vedea punctele 1.9-1.12) este de 43 % ⁽⁸⁾. Curtea estimează că cel puțin 11 % ⁽⁹⁾ din suma totală rambursată ⁽¹⁰⁾ nu ar fi trebuit rambursată.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

6.13. Statele membre sunt, în primul rând, responsabile pentru detectarea neregularităților înainte de certificarea cheltuielilor Comisiei, precum și în cadrul cheltuielilor certificate.

6.17. Comisia remarcă faptul că majoritatea proiectelor cu erori cuantificabile importante sunt concentrate în doar trei state membre. Comisia avea deja cunoștință de existența unor deficiențe în cinci din cele șase programe în cauză și luase măsurile de remediere necesare, inclusiv punerea în aplicare a unor planuri de acțiune și inițierea procedurilor de suspendare, din care două decizii au fost adoptate în 2008, cu referire la trei programe.

⁽⁶⁾ Aceste corecții financiare sunt prezentate ca „retrageri”, „recuperări” sau „recuperări în curs” în rapoartele transmise Comisiei de către statele membre.

⁽⁷⁾ Articolul 39 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1260/1999 al Consiliului (JO L 161, 26.6.1999, p. 1).

⁽⁸⁾ A se vedea **anexa 6.1 secțiunea 1.3**. În 2007, acest procentaj a fost de 54 %.

⁽⁹⁾ În 2007, acest procentaj a fost de 11 % (Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctul 6.27), iar în 2006 de 12 % (Raportul anual privind exercițiul financiar 2006, punctul 6.39).

⁽¹⁰⁾ Acest raport se referă la suma de 24,8 miliarde de euro reprezentând rambursări, menționată în ultima frază de la punctul 6.6.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

6.18. La baza unei părți importante din indicele de eroare estimat stau erorile de eligibilitate, care reprezintă cel mai frecvent tip de erori cuantificabile din cadrul eșantionului de audit. Acest tip de erori a fost identificat în 41 de rambursări auditate. Cauzele erorilor de eligibilitate au fost următoarele:

(a) proiecte sau beneficiari care nu îndeplineau condițiile stabilite pentru fondul respectiv;

(b) nerespectarea gravă a normelor privind achizițiile publice; și

(c) includerea unor costuri nerambursabile.

Primele două cauze menționate anterior stau la baza a aproape 80 % din indicele de eroare estimat.

De asemenea, Comisia subliniază că 58 % din erori nu sunt cuantificabile, inclusiv erori de conformitate, și că multe dintre acestea nu ar fi avut niciun impact asupra rambursării cheltuielilor, chiar dacă ar fi fost descoperite înainte. Exemple de acest tip includ întârzieri în publicarea anunțurilor de atribuire a contractelor, deficiențe în cadrul pistelor de audit sau publicitate insuficientă la nivel de proiect.

Din cele 73 de proiecte afectate de erorile menționate în **anexa 6.1**, în șase cazuri Comisia nu consideră că circumstanțele identificate de Curte oferă o bază pentru aplicarea corecțiilor financiare sau, cel puțin, nu la nivelul propus. Este vorba, în special, de patru erori sesizate în procesul de achiziții publice, care contribuie la indicele global de eroare.

Comisia se referă, de asemenea, și la răspunsul dat la punctul 6.2.

6.18. Comisia va monitoriza toate constatările pentru a se asigura că sunt luate măsuri corespunzătoare.

(b) Comisia remarcă, de asemenea, că încălcările normelor privind achizițiile publice reprezintă o sursă importantă a neregularităților, motiv pentru care activitatea sa de audit s-a axat pe acest domeniu de risc și a luat alte măsuri, cum ar fi emiterea unor orientări pentru statele membre, cu privire la nivelurile corecției financiare care trebuie aplicate. Cu toate acestea, Comisia face trimitere și la răspunsul dat la punctul 6.17, privind cuantificarea acestor erori.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Exemple

- (a) În cadrul unui proiect aferent FEDER, cheltuielile declarate corespundeau exclusiv achiziționării de terenuri. Însă, conform normelor de eligibilitate FEDER, achiziționarea de terenuri nu poate reprezenta mai mult de 10 % din totalul cheltuielilor eligibile. În pofida acestui fapt, autoritatea de gestionare a aprobat rambursarea costurilor proiectului. Cererea de rambursare de 25 de milioane de euro nu este eligibilă pentru cofinanțare din fonduri structurale.
- (b) În cazul unui alt proiect din cadrul FEDER, obiectivul era dezvoltarea unui sistem informatic. Autoritatea contractantă avea obligația de a utiliza proceduri de achiziții publice corespunzătoare pentru atribuirea oricărui contract de servicii a cărui valoare depășea 236 000 de euro. Autoritățile regionale, care erau beneficiarul final al respectivului proiect, au contractat în mod direct o societate, fără a organiza nicio procedură de atribuire, astfel încât cheltuielile în valoare de 1,8 milioane de euro declarate pentru acest proiect nu sunt eligibile.
- (c) Pentru a fi eligibile, cheltuielile trebuie să aibă o legătură cu operațiunile cofinanțate. În cazul unui proiect aferent FSE, au fost declarate drept cheltuieli în cadrul acestuia: salariul unui administrator, facturi de la mai mulți furnizori și anumite achiziții de echipamente, deși aceste cheltuieli aveau legătură și cu celelalte activități ale beneficiarului. În plus, în ceea ce privește achiziția de echipamente, numai amortizarea este eligibilă, însă în acest caz a fost declarat prețul total de achiziție. Toate acestea au condus la o supradecларare de 88 705 euro, respectiv 13,5 % din cheltuielile declarate.

6.19. În cadrul a două programe operaționale FEDER care făceau parte din eșantionul Curții, autoritățile naționale au declarat șapte proiecte care fuseseră finanțate inițial din fonduri naționale. Aceste proiecte fuseseră deja finalizate în momentul în care au făcut obiectul unei cereri de cofinanțare din partea UE, cerere depusă fie în vederea generării de noi cheltuieli suplimentare, fie în vederea substituirii unor cheltuieli neeligibile. Curtea a constatat că aceste proiecte erau mai susceptibile la erori decât proiectele selectate în mod obișnuit ⁽¹¹⁾. Autoritățile naționale nu le supuseseră unei verificări *ex ante* eficace în ceea ce privește respectarea normelor de finanțare ale UE ⁽¹²⁾. Pe măsură ce perioada de programare 2000-2006 se apropie de sfârșit, autoritățile naționale sunt supuse presiunii de a absorbi fondurile UE angajate. Această situație conduce la creșterea riscului de a rambursa de la bugetul UE cheltuieli aferente unor proiecte neeligibile.

6.19. În 2005, Comisia a oferit orientări prin care arată că astfel de proiecte ar putea fi incluse în programe numai dacă îndeplinesc toate condițiile necesare, inclusiv criteriile de selecție a programelor, desfășurarea controalelor, publicitatea etc. Reprezentanții Comisiei au reamintit aceste cerințe autorităților statelor membre, atunci când includerea acestor proiecte a fost discutată în cadrul reuniunilor comitetelor de monitorizare. În anumite cazuri, atunci când Comisia a considerat că sunt îndeplinite condițiile necesare, a efectuat corecții financiare.

În cazul a patru din cinci proiecte considerate de Curte ca fiind total neeligibile pentru că nu erau operaționale, Comisia este de părere că regulile permit o concluzie definitivă privind acest aspect numai la finalizarea programului. Dacă circumstanțele rămân neschimbate, proiectele nu vor fi cofinanțate. În celălalt caz, autoritățile naționale au fost de acord cu retragerea proiectului.

⁽¹¹⁾ Dintre cele șapte proiecte, cinci erau complet neeligibile pentru cofinanțare și unul era afectat de erori grave.

⁽¹²⁾ Normele de eligibilitate proprii fondului și alte norme comunitare, cum ar fi normele UE privind achizițiile publice, precum și normele privind ajutoarele de stat.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Exemplu

Un proiect din cadrul FEDER a finanțat construcția a trei turnuri de regularizare a presiunii pe o conductă de distribuție a apei provenite de la un lac de acumulare local. Proiectul a fost implementat în perioada 2000-2004. Conducta nu a fost utilizată niciodată, deoarece lacul de acumulare nu a fost niciodată umplut cu apă.

Autoritatea de gestionare știa că obiectivele specifice fixate pentru proiect nu puteau fi atinse și că, în consecință, acesta nu era eligibil. Cu toate acestea, a decis să îl includă în programul operațional pentru a înlocui un alt proiect respins de Comisie. Valoarea cheltuielilor declarate Comisiei pentru acest proiect s-a ridicat la 5,7 milioane de euro.

Exemplu

Comisia va verifica, la finalizarea programului, dacă acest proiect este operațional și va aplica, în caz contrar, corecția financiară necesară.

6.20. 58 % din erorile constatate în cadrul eșantionului de audit sunt erori necuantificabile și, prin urmare, nu au fost luate în considerare la estimarea indicelui de eroare. Majoritatea acestora erau erori de conformitate, și anume:

- (a) deficiențe în cadrul procedurilor de achiziții publice și a celor de contractare;
- (b) nerespectarea normelor în materie de publicitate.

6.20.

Exemplu

Referitor la atribuirea a două contracte în cadrul unui proiect FEDER, pentru evaluarea ofertelor financiare s-a utilizat o formulă a prețurilor medii. Această formulă penalizează ofertele cu prețul cel mai mic, fără a da ofertanților posibilitatea de a le justifica.

În conformitate cu hotărârea Curții de Justiție Europene în cauza C-147/06, SECAP SpA, practica menționată anterior este discriminatorie.

În plus, această practică nu garantează selectarea ofertei cu prețul cel mai scăzut, ceea ce, în anumite cazuri, contravine Directivei 93/37/CEE a Consiliului din 14 iunie 1993 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări ⁽¹³⁾, în special în ceea ce privește determinarea ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic.

Exemplu

Comisia a întâlnit acest tip de eroare în cadrul propriilor audituri realizate și a luat măsuri corective atunci când a fost necesar.

⁽¹³⁾ JO L 199, 9.8.1993, p. 54.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

EFICACITATEA SISTEMELOR

6.21. Deoarece perioada de programare 2000-2006 se apropie de sfârșit, Curtea a considerat că o nouă evaluare completă a sistemelor de control ale statelor membre pentru respectiva perioadă nu ar aduce nicio valoare adăugată. Având în vedere că nu a existat aproape nicio plată intermediară pentru perioada 2007-2013 (a se vedea punctul 6.8), Curtea și-a axat evaluarea pe partea din cadrul sistemelor statelor membre concepută pentru a procesa erorile detectate și pentru a informa Comisia cu privire la corecțiile financiare efectuate.

6.22. Mai mult, Curtea a examinat modul în care Comisia a asigurat supravegherea sistemelor de control ale statelor membre. Această examinare a urmărit două aspecte:

- (a) auditurile Comisiei cu privire la funcționarea sistemelor statelor membre pentru perioada de programare 2000-2006; și
- (b) procedurile aplicate de Comisie pentru aprobarea concepției sistemelor de control ale statelor membre pentru perioada de programare 2007-2013. Curtea a examinat, printre altele, modul în care Comisia a aprobat declarațiile de conformitate și strategiile de audit elaborate de statele membre pentru perioada de programare actuală.

Sistemele privind regularitatea operațiunilor

Perioada 2000-2006

6.23. În 2007, Curtea a estimat sistemele de control ale statelor membre ca fiind parțial eficace. Pentru 2008, cadrul de reglementare nu a suferit nicio modificare majoră care să afecteze aceste sisteme. În plus, nivelul de eroare detectat în cursul exercițiilor precedente și al exercițiului în cauză rămâne considerabil mai ridicat decât pragul de semnificație.

6.21. Sistemul de notificare a Comisiei de către statele membre cu privire la corecții financiare a fost clarificat și consolidat în mod considerabil pentru perioada 2007-2013, prin desemnarea unei autorități responsabile și prin furnizarea unui tabel de raportare anuală [articolul 61 din Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 și articolul 20 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei].

6.22. Pe lângă cele două elemente ale supravegherii sale asupra sistemelor de control ale statelor membre pe care Curtea le-a examinat, rolul de supraveghere al Comisiei include și o gamă largă de activități, în conformitate cu descrierea din planul de acțiune al Comisiei pentru consolidarea rolului său de supraveghere din cadrul acțiunilor structurale [COM(2008) 97].

Comisia face referire și la răspunsul dat la punctul 6.9.

6.23. Comisia consideră că, în 2008, au existat îmbunătățiri semnificative în ceea ce privește punerea în aplicare a sistemelor de gestiune și control ale unor programe, ca urmare a acțiunilor sale din cadrul exercițiilor precedente, în special planul de acțiune din 2008 pentru consolidarea rolului Comisiei de supraveghere din cadrul acțiunilor structurale.

Direcția Generală Politică Regională și Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Egalitate de Șanse au prezentat în rapoartele anuale de activitate pe 2008 rezultatele evaluărilor lor în ceea ce privește funcționarea efectivă a sistemelor în 545 de programe operaționale. Analiza cifrelor globale demonstrează o progresie accentuată, după cum urmează:

- 31 % din sisteme funcționează bine (31 % în 2007);
- 47 % din sisteme funcționează, dar necesită îmbunătățiri (deficiențe cu impact moderat) (26 % în 2007);
- 16 % din sisteme funcționează, dar necesită îmbunătățiri (deficiențe cu impact semnificativ) (29 % în 2007);
- 6 % din sisteme sunt ineficace (14 % în 2007).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Perioada 2007-2013

6.24. Referitor la perioada de programare 2007-2013 (după cum se explică la punctul 6.11), sistemele de control au fost completate cu noi elemente în vederea reducerii, încă de la început, a riscului de eroare în cadrul operațiunilor. Înainte de efectuarea primei plăți intermediare aferente unui program sau cel mai târziu la 12 luni după aprobarea programului, statele membre au obligația de a transmite Comisiei, în vederea aprobării, o descriere a sistemelor, însoțită de o evaluare a conformității acestora emisă de un organism de audit independent. În plus, în termen de nouă luni de la aprobarea programului, autoritățile de audit trebuie să prezinte Comisiei și o strategie de audit.

6.25. Auditul Curții arată că procedurile de aprobare ale Comisiei au fost efectuate în termenele stabilite, atât în ceea ce privește evaluările privind conformitatea, cât și în ceea ce privește strategiile de audit. Deciziile de aprobare a descrierilor sistemelor de control și a evaluărilor privind conformitatea acestora au fost motivate, iar respingerile s-au bazat în mod clar pe faptul că documentele transmise de statele membre prezentau deficiențe (erau incomplete și, prin urmare, nu erau conforme cu normele și/sau erau de o calitate insuficientă).

6.26. Până la sfârșitul exercițiului 2008, Comisia primise descrieri ale sistemelor și evaluări ale conformității pentru 282 (65 %) dintre cele 432 de programe aprobate și aprobase 88 (20 %). În 38 % din cazuri, statele membre transmiseseră cu întârziere documentele în vederea aprobării lor de către Comisie.

6.27. Situația era similară în ceea ce privește aprobarea strategiilor de audit ale statelor membre. Până la sfârșitul exercițiului 2008, Comisia primise strategii de audit pentru 363 (84 %) dintre cele 432 de programe aprobate și aprobase 206 strategii (47 %). Statele membre transmiseseră cu întârziere 39 % din aceste documente.

6.28. Proiectele aferente perioadei 2007-2013 se află deja în curs de implementare. Cheltuielile aferente proiectelor sunt declarate de către beneficiari autorităților naționale sau de autoritățile naționale Comisiei înainte de aprobarea sistemelor de control⁽¹⁴⁾. În opinia Curții, aprobarea tardivă a descrierilor sistemelor, a evaluărilor privind conformitatea acestora și a strategiilor de audit ale statelor membre conduce la o creștere a riscului ca sistemele de control să nu permită prevenirea și detectarea erorilor în cursul fazei de demarare a proiectelor.

6.26. La 30 iunie 2009, Comisia primise rapoartele de evaluare a conformității pentru 88 % din totalul programelor și, în urma examinării în termenele prevăzute, aceasta a aprobat rapoartele pentru 48 % din totalul programelor.

6.27. La 30 iunie 2009, Comisia primise strategiile de audit pentru 91 % din totalul programelor și, în urma examinării în termenele stabilite, aceasta a aprobat strategiile de audit pentru 85 % din totalul programelor.

6.28. Comisia a finalizat procedurile de aprobare în termenele stabilite. Riscul identificat de Curte este inerent în ceea ce privește perioada de depunere și aprobare a rapoartelor de evaluare a conformității și a strategiilor de audit prevăzută de regulamentele privind programele din perioada 2007-2013. Comisia consideră că acesta este un risc limitat, deoarece sistemele de control pot fi conforme cerințelor și pot funcționa cu eficacitate chiar dacă rapoartele de evaluare a conformității nu sunt încă aprobate. Fiecare autoritate de audit pentru programe va trebui să prezinte Comisiei concluziile auditului efectuat pe un eșantion reprezentativ de operațiuni, care va acoperi cheltuielile declarate pentru 2008 și anii următori, și o opinie în ceea ce privește funcționarea sistemelor.

În propria sa strategie de audit pentru 2009, Comisia a avut, de asemenea, în vedere acest risc.

⁽¹⁴⁾ Aprobarea descrierilor sistemelor și a declarațiilor de conformitate constituie o condiție prealabilă pentru prima plată intermediară.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Sisteme privind recuperările și corecțiile financiare***Statele membre (perioada 2000-2006)***

6.29. Curtea a evaluat sistemele instituite de statele membre în vederea înregistrării și a corectării erorilor detectate în cursul diferitelor controale *ex post* naționale, precum și modalitățile de raportare a corecțiilor financiare Comisiei. Această evaluare a vizat verificarea fiabilității informațiilor transmise Comisiei cu privire la corecțiile financiare aplicate de statele membre. Curtea a verificat, pe de o parte, dacă erorile deja detectate de sistemele de control ale statelor membre sunt înregistrate în mod exhaustiv și exact la nivel național și sunt corectate în termene rezonabile și, pe de altă parte, dacă aceste corecții au fost înregistrate în mod corespunzător ⁽¹⁵⁾ în cadrul sistemelor naționale și au fost raportate Comisiei ⁽¹⁶⁾.

6.30. În **partea 2 a anexei 6.1** se arată că aspectul cel mai puțin satisfăcător al sistemelor auditate cu privire la recuperări și la corecțiile financiare se referă la raportarea acestor corecții Comisiei. Aceasta a fost nesatisfăcătoare pentru patru dintre programele operaționale examinate și parțial satisfăcătoare pentru alte șase programe. În unele cazuri, informațiile privind corecțiile financiare nu au fost comunicate deloc Comisiei; în alte cazuri, acestea nu au fost prezentate conform instrucțiunilor transmise de Comisie (DG REGIO) și nu a fost posibilă formularea unei concluzii cu privire la fiabilitatea cifrelor comunicate. Astfel, Comisia nu dispune de informații exhaustive și fiabile cu privire la aceste corecții financiare din partea tuturor statelor membre.

Supravegherea asigurată de Comisie (perioada 2000-2006)

6.31. Curtea a examinat cele mai importante activități de supraveghere pe care le desfășoară Comisia, acestea cuprinzând auditurile *ex post* pe care le efectuează ⁽¹⁷⁾, precum și aplicarea unor proceduri de suspendare a plăților și de corecție financiară.

6.30. Comisia observă că, în ceea ce privește unsprezece din șaisprezece sisteme auditate de Curte, toate aspectele sunt satisfăcătoare sau parțial satisfăcătoare. Comisia a depus eforturi substanțiale pentru îmbunătățirea calității datelor furnizate de statele membre. În 2008, Comisia a efectuat audituri similare celor realizate de Curte în 10 state membre, în cadrul planului său de acțiune, și își menține eforturile de îmbunătățire a raportării, astfel încât să fie puse la dispoziție date exhaustive și fiabile pentru toate statele membre. Comisia face referire și la răspunsurile date la punctele 6.21 și 6.36.

6.31. Comisia face referire la răspunsurile date la punctele 6.9 și 6.22.

⁽¹⁵⁾ Statele membre au obligația de a informa Comisia cu privire la propriile corecții financiare, făcând distincția între retrageri, recuperări și recuperări în curs (după cum s-a explicat la punctul 6.13).

⁽¹⁶⁾ Curtea nu a evaluat eficacitatea statelor membre în ceea ce privește detectarea erorilor.

⁽¹⁷⁾ În **anexa 6.2**, sunt prezentate în mod sintetic rezultatele urmăririi de către Curte a rapoartelor de audit.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

6.32. În cursul exercițiului 2008, Comisia a inițiat 52 de proceduri de suspendare oficială a plăților și a adoptat zece ⁽¹⁸⁾ decizii de suspendare ⁽¹⁹⁾ privind perioada 2000-2006. În consecință, volumul corecțiilor financiare privind programele aferente perioadei 2000-2006, aplicate în 2008 pentru FEDER, FSE și Fondul de coeziune, a crescut de la 220 de milioane ⁽²⁰⁾ în 2007 la 1 169 de milioane ⁽²¹⁾ în 2008 ⁽²²⁾. Aproximativ 60 % din corecțiile financiare raportate au fost aplicate efectiv (și anume, cheltuielile respective au fost retrase, rambursate sau dezagajate) în cursul exercițiului 2008. 94 % din corecțiile financiare aplicate au fost efectuate de statele membre prin retragerea cheltuielilor neeligibile, pe care le-au putut înlocui prin declararea unor noi cheltuieli eligibile. Aceasta indică faptul că statele membre acceptă să corecteze ele însele neregularitățile pentru a evita adoptarea unei decizii a Comisiei, care ar conduce la o reducere netă a fondurilor angajate.

6.33. Curtea subliniază că practica prin care cheltuieli neeligibile sunt înlocuite cu cheltuieli noi (retragere) fără o verificare *ex ante* eficace din partea statelor membre nu garantează că toate cheltuielile neconforme vor fi excluse de la finanțarea UE până la închiderea programului.

6.34. Referitor la „Planul de acțiune privind întărirea rolului de supraveghere al Comisiei din cadrul gestionării repartizate a acțiunilor structurale” ⁽²³⁾, Comisia afirmă că a implementat 28 din 37 de acțiuni. Cele mai importante cinci acțiuni care au un impact potențial asupra erorilor se referă la auditurile *ex post*, la corecțiile financiare, la suspendarea plăților și la planurile de acțiuni de remediere și continuă să rămână în curs deoarece constituie o parte inerentă și integrală a responsabilităților Comisiei în materie de control. Impactul planului de acțiune nu poate fi încă evaluat, întrucât erorile comise în exercițiile precedente afectează în continuare cheltuielile rambursate de Comisie.

6.33. Comisia a identificat, de asemenea, acest aspect și îl va avea în vedere în mod special în strategia sa pentru încheierea programelor din 2000-2006. Comisia face referire și la răspunsul dat la punctul 6.19.

6.34. Comisia este de acord că impactul planului de acțiune pentru perioada 2000-2006 nu poate fi încă evaluat în totalitate. În consecință, Comisia și-a asumat responsabilitatea de a prezenta un raport privind impactul inițial al planului său de acțiune în februarie 2010.

Cu toate acestea, Comisia arată în raportul final privind punerea în aplicare a planului de acțiune [COM(2009) 42] că s-au obținut rezultate importante ca urmare a punerii în aplicare a planului său de acțiune în 2008, cum ar fi adoptarea a 10 hotărâri de suspendare și punerea în aplicare a 14 planuri de acțiune naționale. În plus, în 2008 a fost corectată suma de 1,527 miliarde de euro din cererile de plată cumulate pe anii 2000-2006 (și cererile finale din perioadele anterioare), iar alte 2,832 miliarde de euro erau în curs de a fi recuperate.

⁽¹⁸⁾ Comparativ cu una în 2007.

⁽¹⁹⁾ Inițierea unei proceduri de suspendare în cursul implementării unui program reprezintă primul pas în direcția aplicării eventuale a unei corecții financiare de către Comisie. În cazul în care un stat membru nu întreprinde el însuși acțiunile de remediere și corecțiile financiare necesare, Comisia poate să suspende plățile și să adopte o decizie de corecție financiară.

⁽²⁰⁾ Suma totală de 220 de milioane de euro corespunde corecțiilor financiare efectuate în absența unei decizii a Comisiei.

⁽²¹⁾ Dintre care 1 109 milioane de euro în absența unei decizii a Comisiei și 60 de milioane de euro în urma unei decizii a acesteia.

⁽²²⁾ Suma cumulată a corecțiilor financiare privind perioada 2000-2006 și rezultată în urma acțiunilor de supraveghere derulate de Comisie este de 3 313 milioane de euro.

⁽²³⁾ Documentul COM(2008) 97, aprobat la 19 februarie 2008, și Raportul final privind punerea în aplicare COM(2009) 42/3.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Concluzii

6.35. Pe baza activităților sale de audit (a se vedea punctul 6.17), Curtea concluzionează că plățile (rambursarea cheltuielilor) aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2008 pentru grupul de politici Coeziune au fost afectate de erori semnificative.

6.36. Curtea a constatat că sistemele instituite de statele membre pentru a corecta erorile detectate în urma controalelor naționale au fost, în majoritatea cazurilor, cel puțin parțial eficace.

Recomandări

6.37. Curtea recomandă Comisiei:

- (a) să își axeze orientările furnizate statelor membre pe domeniile cele mai susceptibile la erori – aspectele privind eligibilitatea și achizițiile publice;
- (b) să urmărească garantarea funcționării eficace a mecanismelor de detectare și de corectare a erorilor la nivelul statelor membre, inclusiv a procedurilor de recuperare și a raportării către Comisie;
- (c) să continue, pentru programele operaționale, efectuarea de audituri bazate pe analiza riscurilor, punând accentul pe aspectele și programele cele mai expuse erorilor;
- (d) să garanteze aplicarea riguroasă a mecanismelor corective pentru programele operaționale în cazul cărora au fost detectate erori, asigurându-se, totodată, că acest proces nu conduce la apariția de noi erori.

6.35. Majoritatea erorilor importante identificate de Curte se concentrează în câteva state membre. În cele mai multe cazuri, Comisia avea deja cunoștință de deficiențele sistemului și luase măsurile de remediere corespunzătoare în cadrul acestor programe, în 2008. În anul 2008 au fost vizibile rezultate efective ale punerii în aplicare a planului de acțiune pentru consolidarea rolului de supraveghere al Comisiei în acțiunile structurale. Consolidarea mecanismele de control pentru perioada 2007-2013 și eforturile Comisiei din prima parte a acestei perioade ar trebui să aibă un impact asupra nivelului erorilor în plățile comunitare pentru noua perioadă.

6.36. Comisia remarcă faptul că majoritatea sistemelor de corecții auditate de Curte funcționau satisfăcător sau parțial satisfăcător. Comisia consideră că a existat un progres în privința prezentării de dovezi fiabile ale funcționării eficace a mecanismelor de corecție multianuale și își continuă eforturile în vederea îmbunătățirii calității datelor furnizate de statele membre. În 2009, Comisia va efectua din nou audituri la fața locului, similare cu cele ale Curții, așa cum a procedat în cadrul planului de acțiune în 2008.

6.37

- (a) În 2008, Comisia și-a axat măsurile din cadrul planului de acțiune pe această recomandare și își continuă eforturile în 2009. Comisia a oferit orientări privind aspecte importante de eligibilitate, cum ar fi investițiile generatoare de venituri și opțiunile de simplificare a costurilor (rate fixe și sume forfetare) introduse în recente modificări ale normelor pentru perioada 2007-2013. Comisia a organizat ateliere pe tema achizițiilor publice și va continua să participe activ la formarea autorităților statelor membre.
- (b) În 2008, Comisia s-a concentrat pe acest aspect în mai multe măsuri din cadrul planului de acțiune. Aceasta își va menține eforturile și a cerut statelor membre să consolideze procedurile de recuperare și raportarea în 2009, în vederea încheierii programelor din perioada 2000-2006.
- (c) Acțiunea 1.1 din planul de acțiune din 2008 al Comisiei s-a axat pe această recomandare. În 2009, Comisia va urmări atingerea acestui obiectiv, după cum se arată în strategia comună de audit pentru fondurile structurale pentru perioada 2009-2011.
- (d) Comisia și-a axat acțiunile 8.1 și 8.2 din planul de acțiune din 2008 pe această recomandare și va continua să verifice – până la și inclusiv la încheiere – retragerea cheltuielilor neconforme și înlocuirea cu cheltuieli eligibile.

ANEXA 6.1

PARTEA 1: PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE TESTELOR EFECTUATE PE OPERAȚIUNILE DIN CADRUL EȘANTIONULUI

1.1 — Dimensiunea eșantionului

Exercițiu	Număr de operațiuni testate
2008	170 (*)
2007	180

(*) Cele 170 de rambursări intermediare reprezintă 180 de unități de eșantionare. Curtea utilizează metoda eșantionării pe bază de unități monetare, în cadrul căreia rambursările pot fi selectate de mai multe ori dacă valoarea lor monetară depășește intervalul de eșantionare.

1.2 — Structura eșantionului

Procentajul de operațiuni testate care au reprezentat	2008				2007
	FSE	FEDER	Fondul de coeziune	Total	
Plăți finale/intermediare	29 %	55 %	16 %	100 %	100 %
Plăți în avans	—	—	—	—	—
Total	29 %	55 %	16 %	100 %	100 %

1.3 — Frecvența și impactul estimat al erorilor

Erori	2008				2007
	FSE	FEDER	Fondul de coeziune	Total	
Frecvența: operațiunilor testate care au fost afectate de erori	18 % {9}	51 % {48}	59 % {16}	43 % {73}	54 % {97}
Frecvența: erorilor cuantificabile	44 % {4}	47 % {37}	21 % {4}	42 % {45}	43 % {63}
Impactul erorilor cuantificabile: Indicele de eroare cel mai probabil este (*)	Peste 5 %				Peste 5 %

(*) Curtea distinge trei intervale pentru indicele de eroare cel mai probabil: sub 2 %, între 2 % și 5 %, peste 5 %.
Cifrele între paranteze {} reprezintă numere absolute de operațiuni.

1.4 — Tipurile de erori din cadrul eșantionului

În cadrul operațiunilor testate, procentajul de erori privind	2008				2007
	FSE	FEDER	Fondul de coeziune	Total	
Eligibilitatea	22 %	46 %	16 %	38 %	34 %
Realitatea operațiunilor	0 %	0 %	0 %	0 %	5 %
Exactitatea	33 %	10 %	10 %	12 %	18 %
Alt aspect (conformitatea, fără a afecta plata)	45 %	44 %	74 %	50 %	43 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

PARTEA 2: EVALUAREA GLOBALĂ A SISTEMELOR DE SUPRAVEGHERE ȘI DE CONTROL

2.1 — Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control selectate — Sistemele privind recuperările și corecțiile financiare la nivelul statului membru

	Înregistrarea erorilor	Corectarea erorilor	Înregistrarea corecțiilor	Raportarea corecțiilor către Comisie	Raportarea neregularităților către OLAF
FEDER – Grecia – Epirus					
FEDER – INTERREG Germania/Polonia – Sistem Germania					
FEDER – INTERREG Germania/Polonia – Sistem Polonia					
FEDER – INTERREG Spania/Portugalia					
FEDER – Italia – Calabria					
FEDER – Italia – Puglia					
FEDER – Spania – Andalusia					
FEDER – Polonia – Competitivitate					
FEDER – Portugalia – Accesibilitate și transport					
FEDER – Spania – obiectivul 1					
FEDER – Regatul Unit – Cornwall obiectivul 1					
FSE – Belgia – Hainaut					
FSE – Franța – obiectivul 3					
FSE – Grecia – Competitivitate					
FSE – Țările de Jos – obiectivul 3					
FSE – Suedia – obiectivul 3					

Legendă:

	Satisfăcătoare
	Parțial satisfăcătoare
	Nesatisfăcătoare

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA PRINCIPALELOR OBSERVAȚII FORMULATE ÎN CADRUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
1. Acțiunile Comisiei în vederea îmbunătățirii gestionării proiectelor din domeniul coeziunii			
Curtea a identificat, în repetate rânduri, un nivel semnificativ de eroare pentru proiectele din domeniul coeziunii. Curtea a evaluat sistemele de control din statele membre ca fiind ineficace sau moderat eficace și a estimat că supravegherea asigurată de Comisie este ineficace în ceea ce privește prevenirea erorilor la nivelul statelor membre. (a se vedea, de exemplu, Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctele 6.22-6.32, Raportul anual privind exercițiul financiar 2006, punctele 6.37-6.45, Raportul anual privind exercițiul financiar 2005, punctele 6.38-6.45, Raportul anual privind exercițiul financiar 2004, punctele 5.47-5.54 și Raportul anual privind exercițiul financiar 2003, punctele 5.55, 5.56 și 5.66-5.69).	La începutul exercițiului 2008, Comisia a adoptat un plan de acțiune privind întărirea rolului său de supraveghere din cadrul gestionării repartizate a acțiunilor structurale [COM(2008) 97 final, publicată la 19.2.2008].	Comisia este în curs de a implementa planul de acțiune și a raportat că 28 din 37 de acțiuni au fost finalizate în 2008. Cu toate acestea, impactul acțiunilor Comisiei nu poate fi evaluat decât în anii următori, când vor fi disponibile rezultatele măsurilor luate.	<i>Comisia și-a asumat responsabilitatea de a prezenta, în februarie 2010, un raport privind impactul inițial al planului său de acțiune.</i>
2. Declarația de asigurare 2006: Acțiunile întreprinse de Comisie ca urmare a observațiilor Curții			
În 2006, Curtea a identificat un nivel semnificativ de eroare în declarațiile de cheltuieli de proiect pentru toate programele auditate. Dintre cele 177 de proiecte examinate pentru perioada de programare 2000-2006, 77 erau afectate de erori semnificative. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2006, punctele 6.13-6.15 și 6.26-6.28).	Comisia a continuat să îmbunătățească acțiunile întreprinse ca urmare a observațiilor de audit, care constau, printre altele, în suspendări de plăți și în corecții financiare.	Curtea a examinat acțiunile întreprinse de Comisie ca urmare a observațiilor pe care le-a formulat, după finalizarea a 20 de audituri, în Declarația de asigurare privind exercițiul financiar 2006. Analiza Curții arată că au fost întreprinse acțiuni în toate aceste cazuri.	<i>Comisia și-a îmbunătățit rezultatele monitorizării și ale acțiunilor întreprinse în urma auditului, inclusiv constatarea Curții, ca urmare a punerii în aplicare a planului său de acțiune din 2008 pentru consolidarea rolului de supraveghere.</i>

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
3. Acțiuni întreprinse în urma principalelor constatări ale activităților de audit ale Comisiei			
În cadrul Raportului anual privind exercițiul 2006, Curtea a evaluat 15 audituri realizate de DG REGIO și de DG EMPL. Doar puțin peste jumătate dintre aceste audituri ale Comisiei aveau toate caracteristicile unui instrument de supraveghere eficace. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2006, punctele 6.23 și 6.36 și tabelul 6.3. A se vedea, de asemenea, Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctul 6.30).	În cadrul planului de acțiune pentru măsurile structurale, Comisia s-a angajat să ia măsuri pentru a intensifica impactul activității sale de audit, prin accelerarea aplicării suspendărilor și a corecțiilor financiare. (a se vedea Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, răspunsul Comisiei la punctul 6.30).	În cadrul examinării acțiunilor întreprinse, Curtea a selectat un nou eșantion de 15 audituri realizate de Comisie, a evaluat pista de audit și documentele privind aspectele importante și a examinat activitățile de audit. Referitor la aceste 15 cazuri, concluzia Curții a fost că DG REGIO și DG EMPL au aplicat proceduri de audit satisfăcătoare pentru a evalua funcționarea sistemelor de gestiune și de control ale statelor membre. Cu toate acestea, sunt în continuare necesare îmbunătățiri în ceea ce privește documentarea activităților de audit, în special referitor la exhaustivitatea procedurilor de audit.	<i>Comisia consideră că, în majoritatea cazurilor, documentația a fost completă și este decisă să continue să aplice standarde ridicate de calitate în materie de examinare și documentare.</i>

CAPITOLUL 7

Cercetare, energie și transport

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Introducere	7.1-7.10
Modul de utilizare a fondurilor	7.6-7.10
Regularitatea operațiunilor	7.11-7.16
Eficacitatea sistemelor	7.17-7.39
Sistemele privind regularitatea operațiunilor	7.18-7.34
Verificări documentare <i>ex ante</i> ale declarațiilor de cheltuieli	7.18-7.20
Certificatele de audit pentru declarațiile de cheltuieli	7.21-7.27
Strategia de audit <i>ex post</i> a Comisiei	7.28-7.34
Sistemele privind recuperările și corecțiile financiare	7.35-7.39
Concluzii și recomandări	7.40-7.42
Concluzii	7.40-7.41
Recomandări	7.42

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

INTRODUCERE

7.1. Prezentul capitol cuprinde aprecierea specifică a Curții cu privire la grupul de politici Cercetare, energie și transport, care cuprinde domeniile de politici 06-Energie și transport; 08-Cercetare; 09-Societatea informațională și mass-media și 10-Cercetare directă. În **tabelul 7.1** sunt prezentate informații detaliate privind activitățile acoperite, cheltuielile aferente exercițiului și modalitatea de gestiune utilizată.

7.2. Politicile privind energia și transportul urmăresc să pună la dispoziția cetățenilor și a întreprinderilor europene sisteme energetice și de transport competitive, să crească sustenabilitatea producției și a consumului de energie, să creeze condițiile necesare pentru continuitatea și siguranța în ceea ce privește aprovizionarea cu energie și serviciile de transport în Uniunea Europeană, să sporească securitatea transportului și a energiei și să promoveze la nivel internațional politicile Uniunii vizând competitivitatea, sustenabilitatea, siguranța și securitatea în domeniile transportului și energiei.

7.3. Politica privind cercetarea vizează realizarea Spațiului European de Cercetare (SEC). Împreună cu realizarea pieței unice, SEC joacă un rol esențial în implementarea Strategiei de la Lisabona pentru ocuparea forței de muncă, competitivitate internațională, reformă economică și coeziune socială, în special prin crearea unui spațiu pentru educație, formare profesională, cercetare și inovare.

7.4. Politicile privind societatea informațională și mass-media sunt axate pe inițiativa strategică i2010 a UE, care sprijină inovarea și competitivitatea prin cercetare și prin dezvoltarea tehnologiilor informației și ale comunicațiilor și care contribuie la formarea unui sector audiovizual european mai puternic.

7.5. Cheltuielile din cadrul cercetării directe finanțează activitățile de cercetare și activitățile conexe acestora, desfășurate de Centrul Comun de Cercetare (CCC), care este o direcție generală în cadrul Comisiei. Scopul CCC este de a furniza sprijin științific și tehnic adaptat la nevoile clientului în vederea conceperii, dezvoltării, implementării și monitorizării politicilor UE.

Tabelul 7.1 — Repartizarea plăților pe domenii de politici

Titlu bugetar	Domeniu de politici	Descriere	Plăți efectuate în 2008 (milioane de euro)	Modalitatea de gestiune bugetară
6	Energie și transport	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	128	centralizată directă
		Transportul intern, aerian și maritim	278	centralizată directă
		Rețele transeuropene (TEN – <i>Trans-European Networks</i>)	888	centralizată directă
		Energii convenționale și energii regenerabile	72	centralizată directă
		Energie nucleară	215	centralizată directă
				centralizată indirectă
				descentralizată și în comun
		Cercetarea în domeniul energiei și al transportului (PC7)	108	centralizată directă
		Finalizarea programelor-cadru anterioare (PC5 și PC6)	92	centralizată directă
8	Cercetare	Securitatea și protecția utilizatorilor de energie și transport	3	centralizată directă
			1 784	
		Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	241	centralizată directă
		PC7	2 223	centralizată directă
		ITER	96	centralizată indirectă
		Finalizarea programelor-cadru anterioare (PC5 și PC6)	1 836	centralizată directă
		Alte activități	42	centralizată directă
			4 438	
9	Societatea informațională și mass-media	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	129	centralizată directă
		PC7	749	centralizată directă
		Mass-media	82	centralizată directă
		Programul-cadru pentru competitivitate și inovare și alte programe-cadru	141	centralizată directă
		Finalizarea unor programe anterioare	607	centralizată directă
			1 708	
10	Cercetare directă	Personal, cheltuieli de funcționare și investiții ⁽²⁾	306	centralizată directă
		PC7	38	centralizată directă
		Obligații istorice care rezultă din activități nucleare	23	centralizată directă
		Finalizarea programelor-cadru anterioare (PC5 și PC6)	22	centralizată directă
			389	

Total cheltuieli administrative	804
Total pentru PC7 ⁽²⁾	3 214
Total pentru programe-cadru anterioare	2 557
Total pentru rețele transeuropene	888
Total pentru alte activități	857
Total cheltuieli operaționale	7 516
Total plăți aferente exercițiului	8 320
Total angajamente aferente exercițiului	9 157

⁽¹⁾ Auditul cheltuielilor administrative este prezentat în capitolul 11.

⁽²⁾ Cel de al șaptelea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (PC7) reprezintă instrumentul principal al Uniunii Europene de finanțare a cercetării în perioada 2007-2013. Cheltuielile aferente „programelor-cadru anterioare” se referă la plăți intermediare și la plăți finale efectuate pentru proiecte selectate în cadrul programelor-cadru anterioare [PC6 (2002-2006) sau PC5 (1998-2002)]. A se vedea, de asemenea, punctul 7.6.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Modul de utilizare a fondurilor

7.6. În jur de 80 % din cheltuielile operaționale din cadrul acestui grup de politici sunt alocate unor proiecte de cercetare din cadrul programelor-cadru multianuale (PC), programe care dispun de mai multe sisteme de finanțare și care vizează sprijinirea unor diverse domenii tematice și tipuri de proiecte.

7.7. De regulă, Comisia efectuează plăți către beneficiari fără participarea autorităților naționale, regionale sau locale din statele membre. Începând din 2008, contribuția UE la anumite proiecte de cercetare majore, precum dezvoltarea instalației ITER pentru fuziunea nucleară, este canalizată prin întreprinderi comune. Acestea sunt instituții comunitare care gestionează fonduri provenite din partea Comisiei și a altor parteneri din sectorul public și cel privat.

7.8. Beneficiarii pot fi institute de cercetare, universități, administrații publice, societăți sau persoane fizice. În general, în cadrul proiectelor, beneficiarii sau partenerii ⁽¹⁾ din mai multe state membre sau state asociate se reunesc într-un consorțiu. Proiectele se întind, de regulă, pe mai mulți ani. Finanțarea este furnizată prin intermediul unui acord de subvenționare încheiat cu Comisia. Valoarea subvențiilor variază între 20 000 de euro pentru cercetători persoane fizice și 30 de milioane de euro pentru proiecte de colaborare majore. Deși există peste 15 000 de beneficiari, primii 240 ca importanță primesc în jur de 50 % din totalul plăților.

7.9. O altă categorie majoră de cheltuieli (reprezentând în jur de 12 % din total) vizează proiecte majore din domeniile energiei și transportului din cadrul programului privind rețelele transeuropene ⁽²⁾. Beneficiarii sunt, în general, autorități din statele membre, însă printre aceștia se pot număra și societăți publice sau private.

7.10. Atât pentru proiectele din domeniul cercetării, cât și pentru cele din domeniile transportului și energiei, subvențiile sunt plătite în rate: o plată în avans la semnarea acordului de subvenționare, urmată de plăți intermediare și plăți finale prin care se rambursează cheltuieli eligibile raportate de beneficiari în declarațiile periodice de cheltuieli.

7.6-7.10. Programele-cadru de cercetare implică proiecte complexe din punct de vedere tehnic și financiar. Mediul de control este caracterizat printr-un număr mare de beneficiari, fiecare dintre aceștia operând propriul sistem de control.

Gestionarea programelor-cadru de cercetare poate fi împărțită în patru etape distincte: evaluarea propunerilor, selectarea propunerilor și negocierea contractelor, gestionarea proiectului și a contractului, auditurile financiare și alte controale ex post.

Multe dintre erorile beneficiarilor nu pot fi detectate de Comisie înainte de efectuarea plăților. Pentru a înlătura această problemă, Comisia pune în aplicare o strategie de control având ca scop asigurarea legalității și regularității plăților pe bază multianuală. Strategia vizează detectarea și corectarea sistematică a oricăror erori care nu au putut fi identificate înainte de efectuarea plății. Acest lucru s-a realizat prin intensificarea activităților de audit ex post, care reprezintă un element esențial al strategiei de control, și prin recuperarea oricăror sume descoperite ca fiind plătite în plus beneficiarilor auditați.

Mai mult decât atât, pentru PC7 au fost luate inițiative de consolidare a altor controale. Direcțiile generale din domeniul cercetării au introdus „proceduri convenite” pentru eliberarea unor certificate de audit mai bune, precum și certificarea ex ante a metodologiei contabile a beneficiarului, pentru utilizarea evidenței contabile a costurilor medii de personal și/sau a costurilor globale (inclusiv costuri indirecte).

În ceea ce privește alte programe vizate de prezentul capitol, cum ar fi rețelele transeuropene și fondurile de dezafectare nucleară, strategiile de control ale acestora diferă mai mult sau mai puțin de cea stabilită pentru programele-cadru de cercetare, pentru a fi luate în considerare particularitățile lor caracteristice.

⁽¹⁾ Fiecare proiect implică, în medie, 20 de parteneri, însă numărul acestora poate varia între 4 și 95. Partenerii pot participa la mai multe proiecte.

⁽²⁾ În 2008, 434 de proiecte transeuropene în domeniul transportului (TEN-T) aflate în derulare, beneficiind de subvenții în valoare medie de 16,43 milioane de euro, și 53 de proiecte transeuropene în domeniul energiei (TEN-E) în curs, beneficiind de subvenții în valoare medie de 1,34 milioane de euro.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

REGULARITATEA OPERAȚIUNILOR

7.11. Rezultatele testelor efectuate pe operațiuni sunt sintetizate în **anexa 7.1 partea 1**. Curtea a constatat că, din eșanșionul de 150 de plăți, 33 erau afectate de erori. Auditul celor 63 de plăți în avans aferente PC7 și al unei plăți intermediare nu a identificat nicio eroare. Indicele de eroare cel mai probabil identificat de Curte este cuprins între 2 % și 5 %.

7.12. Majoritatea erorilor privesc rambursarea unor costuri neeligibile în cadrul unor plăți intermediare și finale efectuate pentru o serie de proiecte de cercetare aferente PC6. În aceste cazuri, Comisia fie nu a detectat costurile neeligibile înainte de a efectua plățile respective, fie a calculat incorect suma eligibilă care trebuia rambursată.

7.13. Aceste constatări se află în concordanță cu cele rezultate în urma propriului program de audituri al Comisiei, precum și cu rezervele privind exactitatea declarațiilor de cheltuieli din cadrul PC6, rezerve formulate de directorii generali ai direcțiilor generale din domeniul cercetării în rapoartele anuale de activitate ale acestora.

7.14. Cel mai frecvent tip de eroare rămâne rambursarea unor cheltuieli de personal și a unor cheltuieli indirecte neeligibile. De fapt, beneficiarul încalcă în mod frecvent cerința normativă de a declara costurile efectiv înregistrate în cadrul proiectului, în special prin utilizarea unor tarife incorecte de plată a personalului care lucrează pentru proiectul în cauză. Acest fapt este ilustrat în exemplul prezentat în continuare.

7.12-7.14. Majoritatea erorilor au drept cauză declararea incorectă a cheltuielilor de personal și a cheltuielilor generale. Multe dintre aceste erori pot fi detectate doar prin efectuarea unui audit la sediile beneficiarilor. Comisia a instituit, așadar, o strategie de control și a desfășurat o activitate de audit ex post. Măsurile corective care au fost luate au contribuit la o reducere a indicelui de eroare în ultimii ani. Au fost inițiate măsuri corective suplimentare pentru PC7, în special în ceea ce privește certificatele de audit.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Exemplu: cheltuieli de personal și cheltuieli indirecte neeligibile

Eșantionul de operațiuni selectat de Curte a inclus un proiect PC6, la care au participat peste 30 de parteneri din mai multe state membre și care a vizat activități de cercetare și de dezvoltare întreprinse în vederea realizării unor sisteme de transport. Proiectul se întinde pe mai mulți ani, beneficiind de o finanțare comunitară de peste 10 milioane de euro.

Curtea a auditat o declarație de cheltuieli întocmită de către unul dintre parteneri pentru perioada ianuarie-decembrie 2006, pentru care Comisia a efectuat o rambursare în 2008.

Conform condițiilor de eligibilitate standard din acordul de subvenționare încheiat între Comisie și statul beneficiar, „costurile eligibile [...] trebuie să fie reale, să respecte principiul economicității și să fie necesare pentru implementarea proiectului [...]”. Mai mult, pentru a fi considerate eligibile în vederea rambursării lor, costurile „[...] trebuie înregistrate în conturile contractantului (partenerul din cadrul proiectului) [...]”, iar „[...] procedurile contabile utilizate [...] trebuie [...] să permită o regularizare directă între cheltuielile și veniturile înregistrate în cadrul implementării proiectului și situația generală a conturilor privind ansamblul activităților desfășurate de contractant.”

Beneficiarul a calculat cheltuielile de personal care trebuiau incluse în cadrul proiectului, pe baza unor tarife orare aferente celor două categorii de personal (inginer principal/manager de proiect și inginer/tehnician) care au lucrat pentru proiectul în cauză. Curtea a constatat că tarifele utilizate nu reflectau cheltuielile reale înregistrate de către beneficiar în desfășurarea activităților proiectului în cauză, activități prevăzute în acordul de subvenționare.

Auditorii Curții au recalculat cheltuielile de personal pe baza cheltuielilor salariale efective înscrise în conturile beneficiarului. În urma acestei recalculări, s-a constatat că beneficiarul declarase pentru proiectul în cauză cheltuieli de personal supraestimate cu peste 13 000 de euro. Aceasta necesită, de asemenea, o reducere proporțională a cheltuielilor indirecte eligibile efectuate în cadrul proiectului.

În total, beneficiarul a supraestimat cu peste 16 000 de euro cheltuielile eligibile, iar Comisia a efectuat o rambursare necuvenită care depășește cu puțin valoarea de 8 000 de euro (în condițiile unei rate de cofinanțare de 50 %).

Exemple

În acest caz specific, Comisia va iniția compensarea necesară în următoarea perioadă de raportare. Totuși, Comisia ar dori să sublinieze faptul că doar un audit ex post ar putea detecta acest tip de eroare.

În cadrul PC6, costurile proiectului trebuie să fie „stabilite în conformitate cu principiile contabile uzuale” ale participantului. Aceasta a fost interpretată de către serviciile Comisiei ca o acceptare a costurilor medii (în măsura în care celelalte criterii de eligibilitate au fost îndeplinite), dacă utilizarea lor face parte din principiile contabile uzuale ale participantului. Totuși, nu era clar în ce măsură diferența dintre costurile medii și costurile reale ale persoanelor care lucrau la proiect putea fi acceptată.

În normele de participare la PC7, costurile medii sunt acceptate în măsura în care nu „diferă semnificativ” de costurile efective. Din acest motiv, Comisia a introdus posibilitatea aprobării certificatelor prezentate de participanți pentru metodologia utilizării costurilor medii de personal (a se vedea răspunsurile la punctele 7.6-7.10 și 7.27).

Aceasta ar trebui să aibă ca efect o reducere erorilor în ceea ce privește costurile medii de personal declarate.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

7.15. Printre alte erori semnificative identificate de Curte se numără:

- (a) rambursarea către un beneficiar din cadrul PC6 care nu a fost în măsură să furnizeze dovezi pentru a atesta că cheltuielile declarate fuseseră efectiv suportate și că avusese loc vreo activitate importantă a proiectului;
- (b) o eroare la nivelul introducerii datelor în tabelul de calcul al Comisiei aferent unei rambursări intermediare efectuate în cadrul PC6, eroare care nu fusese detectată în cursul procedurilor de aprobare a plății, astfel încât beneficiarul a încasat o plată excedentară de 76 %;
- (c) rambursarea către un beneficiar a unor costuri de subcontractare substanțiale pentru un proiect din cadrul PC5 în lipsa unei aprobări prealabile necesare din partea Comisiei;
- (d) în cazul unui proiect TEN-T, a avut loc o rambursare a unor costuri suportate în afara perioadei eligibile definite în acordul de finanțare încheiat între Comisie și beneficiar.

7.16. De asemenea, Curtea a examinat acțiunile care au fost întreprinse în urma observațiilor pe care le-a formulat anterior, după cum este prezentat în **anexa 7.2**. Conform constatărilor Curții, Comisia a luat măsuri de remediere a erorilor raportate în cadrul DAS 2006, deși cu unele întârzieri. Referitor la întârzierile semnalate cu privire la efectuarea plăților, Curtea a constatat la nivelul Comisiei o îmbunătățire considerabilă a performanței acesteia în 2008 în ceea ce privește efectuarea în timp util a plăților către beneficiari.

EFICACITATEA SISTEMELOR

7.17. Rezultatele evaluării Curții privind eficacitatea sistemelor de supraveghere și de control sunt sintetizate în **anexa 7.1 partea 2**. Evaluarea a vizat PC6, care constituie 82 % din plățile intermediare și finale din 2008 incluse în eșantion. Curtea a constatat că sistemele sunt parțial eficace în asigurarea regularității operațiunilor.

7.15.

- (a) *Problemele în legătură cu acest beneficiar fuseseră deja identificate și se procedase la soluționarea lor prin intermediul propriului sistem de control al Comisiei, înainte de comunicarea auditului de către Curte.*
- (b) *Măsurile de control aplicate de către Comisie au ca scop evitarea, în măsura posibilului, a acestui tip de eroare. În acest caz specific, Comisia a luat măsuri corective prin recuperarea sumei în perioadele de raportare ulterioare.*
- (c) *Într-adevăr, la momentul plății nu fusese obținută aprobarea anterioară a acestor cheltuieli. Comisia a detectat problema înainte de a iniția plata finală și, în consecință, a solicitat contractantului dovezi suplimentare. Luând în considerare informațiile suplimentare furnizate, Comisia a considerat că există suficiente justificări pentru a iniția plata.*
- (d) *Aceasta a fost o eroare de formă, din cauza unei erori de redactare din partea Comisiei. În esență, cheltuielile au fost justificate.*

7.16. Comisia salută observațiile pozitive ale Curții în ceea ce privește monitorizarea auditurilor și plățile efectuate în timp util. Au fost depuse eforturi considerabile în ambele domenii, iar rezultatele au fost deja observate în 2008. Comisia va continua să monitorizeze cu atenție aceste chestiuni.

7.17. Comisia pune în aplicare o strategie de control având ca scop asigurarea legalității și regularității plăților pe bază multianuală. Pentru PC6, obiectivul strategiei este de a se asigura că, până la sfârșitul celui de al patrulea an de punere în aplicare (2010), indicele erorii reziduale este sub pragul de semnificație de 2 %. Acest obiectiv este reevaluat anual în funcție de natura, frecvența și numărul erorilor detectate, precum și din punct de vedere al raportului cost-beneficiu.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Sistemele privind regularitatea operațiunilor***Verificări documentare ex ante ale declarațiilor de cheltuieli***

7.18. Verificările documentare *ex ante* constau, în principal, în verificări contabile și aritmetice din partea Comisiei ale declarațiilor de cheltuieli, înainte de efectuarea rambursării. În unele cazuri, verificările pot, de asemenea, include examinarea anumitor elemente de cost pe baza unor informații suplimentare solicitate beneficiarului, precum facturi sau state de plată.

7.19. Curtea a examinat liniile directoare și procedurile în vigoare în cadrul DG INFSO, precum și mecanismele de raportare și de monitorizare utilizate de această direcție generală pentru verificările documentare *ex ante*. Curtea a verificat funcționarea controalelor pentru 30 de operațiuni ⁽³⁾.

7.20. Auditul nu a identificat nicio deficiență anume și a confirmat că verificările funcționează conform cerințelor prevăzute. Curtea observă că, deși verificările documentare permit detectarea unor deficiențe fundamentale în declarațiile de cheltuieli, multe erori nu pot fi identificate decât prin efectuarea unor controale la beneficiar. Acest caracter limitat al verificărilor documentare trebuie compensat prin celelalte elemente ale sistemelor de supraveghere și de control (certIFICATELE DE AUDIT ȘI AUDITURILE *ex post*).

Certificatele de audit pentru declarațiile de cheltuieli

7.21. Atunci când acordul de subvenționare conține dispoziții în acest sens ⁽⁴⁾, declarațiile de cheltuieli ale beneficiarilor depuse în vederea rambursării trebuie însoțite de un certificat de audit emis de către un auditor independent. Auditorul certifică faptul că a obținut o asigurare rezonabilă conform căreia cheltuielile declarate îndeplinesc cerințele de eligibilitate.

7.22. În ceea ce privește cele 39 de operațiuni auditate la beneficiar, pentru care s-au pus la dispoziție certificate de audit, Curtea a comparat rezultatele propriilor sale teste cu certificatele respective. În 17 dintre cazuri (43 %), Curtea a constatat erori în acele declarații de cheltuieli pentru care se emisese o opinie fără rezerve din partea auditorului responsabil de certificare înainte de a fi depuse spre rambursare.

7.22. Comisia împărtășește preocuparea Curții privind corectitudinea certificatelor de audit pentru PC6, care nu oferă în totalitate asigurarea suplimentară preconizată inițial privind legalitatea și regularitatea declarațiilor de cheltuieli. Cu toate acestea, este clar că acest instrument a contribuit semnificativ la prevenirea și corectarea din timp a erorilor și a avut ca rezultat o scădere a ratei erorilor în PC6, față de PC5.

⁽³⁾ 14 cazuri din eșantionul care a făcut obiectul testelor de fond, plus alte 16 cazuri selectate.

⁽⁴⁾ În cadrul PC6, fiecare partener din cadrul unui proiect trebuie să furnizeze cel puțin un certificat de audit care să acopere întreaga durată a proiectului. Se solicită întotdeauna un certificat atunci când contribuția comunitară cerută de către un partener depășește 750 000 de euro pentru o anumită perioadă de raportare.

OBSERVAȚIILE CURȚII

7.23. În majoritatea cazurilor de acest tip, auditorul responsabil de certificare nu a reușit să identifice unele cheltuieli eligibile supraestimate, în special în cadrul categoriilor de cheltuieli de personal și de cheltuieli indirecte, care reprezintă sursa principală de erori la nivelul declarațiilor de cheltuieli ale beneficiarilor (a se vedea punctul 7.14).

7.24. Această constatare este în concordanță cu rezultatele exercițiului anterior și cu constatările raportate în capitolul 10. Ea confirmă necesitatea din partea Comisiei de a oferi în continuare sprijin și îndrumări beneficiarilor și auditorilor responsabili de emiterea certificatelor de audit, cu scopul de a îmbunătăți fiabilitatea acestui control ⁽⁵⁾.

Certificarea ex ante a metodologiei de calcul al costurilor beneficiarilor în cadrul PC7

7.25. Eforturile Comisiei sunt îndreptate spre o simplificare a procedurilor, prin reformarea sistemului privind certificatele de audit din cadrul PC7. Principala inovație constă în eliminarea obligației de a furniza certificate pentru declarațiile intermediare de cheltuieli prin introducerea certificării *ex ante* a metodologiei de calcul al costurilor beneficiarilor.

7.26. Pe lângă intenția de a reduce sarcina administrativă a beneficiarilor, această măsură este concepută să promoveze utilizarea unei metodologii corecte de calcul al costurilor și, prin urmare, să reducă nivelul de eroare din declarațiile de cheltuieli.

7.27. Cu toate acestea, Comisia nu a definit încă în mod clar criteriile necesare pentru a evalua dacă metodologia de calcul al costurilor beneficiarilor este conformă cu cerințele normative. La sfârșitul exercițiului 2008, această formă nouă de certificare *ex ante* fusese aprobată doar într-un singur caz.

Strategia de audit ex post a Comisiei

7.28. Unul dintre elementele principale ale sistemului de control al Comisiei în ceea ce privește cheltuielile din domeniul cercetării îl reprezintă programul acesteia de audituri financiare *ex post* (ulterior rambursării) efectuate la beneficiari. Auditurile sunt efectuate de auditori ai Comisiei și de societăți de audit externe aflate sub supravegherea Comisiei. Scopul auditurilor *ex post* este de a detecta și de a corecta erorile care nu au fost prevenite sau detectate pe parcursul controalelor anterioare.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

7.23-7.24. Pentru a îmbunătăți situația, certificatele de audit au fost adaptate în cadrul PC7.

Certificatele de audit pentru PC7 se bazează pe „proceduri convenite”, ceea ce impune ca auditorul certicator să urmeze proceduri prestabilite și, în funcție de acestea, să raporteze constatările faptice. Pe site-ul web Cordis (<http://cordis.europa.eu/>) sunt disponibile note orientative pentru beneficiari și auditorii certicatori (a se vedea și punctul 7.33). Această abordare ar trebui să conducă la o reducere a erorilor de interpretare a normelor de eligibilitate de către auditori, cum s-a întâmplat în cazul PC6, și constituie un pas înainte pentru îmbunătățirea acestui control.

7.25-7.26. Certificarea metodologiei de calcul pentru costurile de personal și costurile indirecte a fost în mod concret introdusă în vederea simplificării procedurilor pentru beneficiarii mai multor subvenții, ale căror sisteme ar putea oferi o asigurare rezonabilă că metodele aplicate sunt conforme cu prevederile din acordul de subvenționare. Această certificare este opțională.

7.27. Stabilirea criteriilor de evaluare a metodologiei de calcul al costurilor este un exercițiu dificil. Comisia a clarificat criteriile pentru certificarea *ex ante* a metodologiei de calcul al costurilor pentru beneficiarii care utilizează costuri medii de personal, într-o decizie adoptată la 23 iunie 2009 [C(2009) 4705].

După un debut lent, numărul de certificate pentru metodele evaluate a crescut în 2009.

⁽⁵⁾ Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctele 7.31-7.33 și punctul 7.43 litera (c).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

7.29. În 2008, direcțiile generale din domeniul cercetării ale Comisiei ⁽⁶⁾ au continuat să își intensifice activitatea de audit *ex post*, în conformitate cu strategia comună de audit *ex post* pentru PC6 introdusă în 2007. Strategia prevede consolidarea auditurilor *ex post*, fiind concepută să sporească asigurarea cu privire la regularitatea cheltuielilor din cadrul PC6, cheltuieli care reprezintă 42 % din totalul cheltuielilor aferente programelor-cadru de cercetare din 2008.

7.30. Curtea a examinat progresele pe care le-a înregistrat Comisia în implementarea strategiei, pe baza obiectivelor-cheie ale acesteia din urmă:

- (a) extinderea gradului de acoperire al auditului;
- (b) consolidarea coerenței și a consecvenței activităților de audit *ex post* în rândul direcțiilor generale din domeniul cercetării;
- (c) implementarea atât a unui sistem informatic nou și centralizat de informații de gestiune legate de audit, cât și a unui instrument de punere în comun a datelor referitoare la audit;
- (d) consolidarea procesului privind certificatele de audit; și
- (e) asigurarea unei abordări comune pentru toate direcțiile generale din domeniul cercetării, în ceea ce privește relația cu societățile de audit externe ale căror servicii sunt contractate în vederea desfășurării unor audituri în numele Comisiei.

7.31. În 2008, ca urmare a unor critici formulate anterior de către Curte, gradul de acoperire a cheltuielilor prin auditurile *ex post* a crescut considerabil (**graficul 7.1**). Numărul de audituri finalizate a crescut de la 432 la sfârșitul exercițiului 2007 la 1 084 la sfârșitul exercițiului 2008.

7.32. Direcțiile generale din domeniul cercetării adoptă în mod consecvent o abordare coerentă față de auditurile *ex post*, orientându-și eforturile în vederea unei coordonări și monitorizări atente a implementării strategiei de audit. Cu toate acestea, distribuția activităților între direcțiile generale din domeniul cercetării, la care se mai adaugă lipsa utilizării unui sistem de informații de gestiune integrat, îngreunează procesul de coordonare, în special în ceea ce privește acțiunile întreprinse ca urmare a rezultatelor de audit.

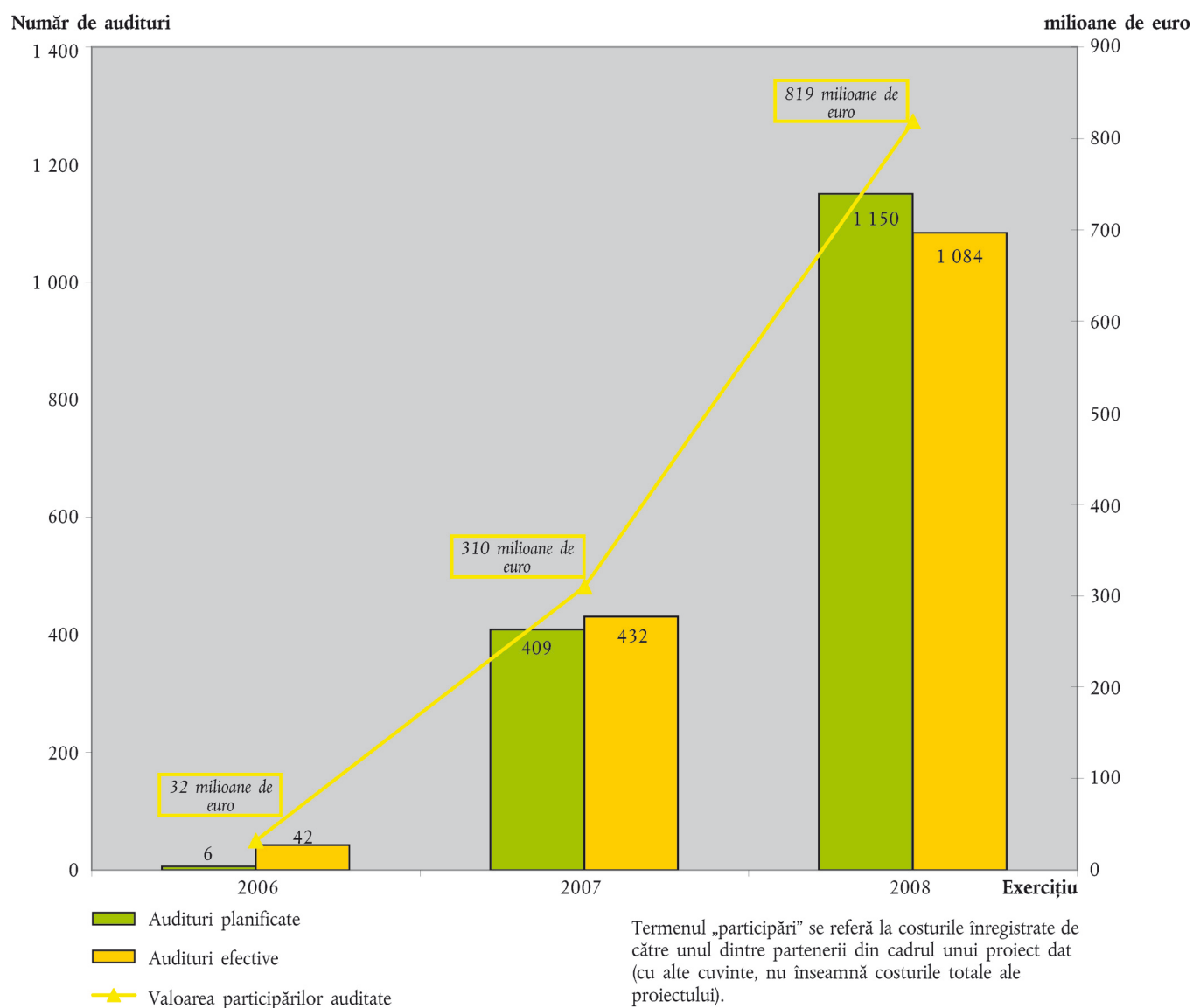
7.31. Comisia ia notă de observația favorabilă a Curții privind gradul mai mare de acoperire a cheltuielilor în cadrul auditului.

7.32. Comisia salută observațiile pozitive ale Curții privind abordarea consecventă și coerentă adoptată de direcțiile generale din domeniul cercetării în ceea ce privește punerea în aplicare a strategiei comune de audit.

Lipsa unui instrument informatic specific nu împiedică, în sine, coordonarea. Grupurile de lucru interdepartamentale instituite în cadrul direcțiilor generale din domeniul cercetării asigură un nivel ridicat al coordonării. Reuniunile lunare consacrate rapoartelor de sinteză a activităților de audit reprezintă un bun exemplu al acestei colaborări eficiente (a se vedea și punctul 7.34).

Agencia Executivă pentru Cercetare și Agencia Executivă a Consiliului European pentru Cercetare vor fi integrate în aceste activități de coordonare în cursul anului 2009.

⁽⁶⁾ DG RTD, DG INFSO, DG TREN și DG ENTR.

Graficul 7.1 — Implementarea strategiei comune de audit *ex post* a Comisiei

OBSERVAȚIILE CURȚII

7.33. Scopul strategiei de audit *ex post* a Comisiei este de a consolida procedurile legate de certificatele de audit prin acordarea unui sprijin sporit beneficiarilor și auditorilor responsabili de certificare. Deși Comisia a depus eforturi în vederea îmbunătățirii îndrumărilor și în vederea difuzării celor mai bune practici, problemele observate anterior de către Curte s-au menținut și în 2008 (punctul 7.22).

7.34. Prin reuniunile lunare consacrate rapoartelor de sinteză a activității de audit, precum și prin utilizarea unor proceduri de control al calității în ceea ce privește rapoartele de audit, se consolidează o abordare comună față de societățile de audit externe.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

7.33. Se preconizează ca noile inițiative dezvoltate în cadrul PC7, precum certificatul *ex ante* pentru metodologie și certificatul privind costurile medii de personal, care au ca scop prevenirea practicilor incorecte la declararea cheltuielilor și care au făcut obiectul unei ample campanii de comunicare, să reducă în continuare amploarea problemelor sesizate de Curte (a se vedea și punctul 7.23).

7.34. Observația Curții confirmă faptul că direcțiile generale din domeniul cercetării au dezvoltat o cooperare eficientă cu auditorii externi (a se vedea răspunsul de la punctul 7.32).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Sistemele privind recuperările și corecțiile financiare

7.35. Datorită gradului de acoperire mai extins al auditurilor *ex post*, Comisia dispune de o bază mai largă pentru luarea de măsuri corective și pentru sporirea asigurării privind legalitatea și regularitatea cheltuielilor.

7.36. Sunt planificate sau sunt în curs de implementare măsuri corective suplimentare prin direcționarea atenției asupra beneficiarilor majori și prin extrapolarea ulterioară a constatărilor de audit sistemice la contractele neauditare de la nivelul aceluiași beneficiar auditat.

7.37. Creșterea considerabilă a activității de audit presupune un volum de muncă semnificativ mai mare în ceea ce privește implementarea rezultatelor de audit (extrapolarea erorilor, aplicarea unor ajustări, recuperări sau sancțiuni). În plus, această creștere necesită eforturi substanțiale de coordonare între direcțiile generale din domeniul cercetării.

7.38. În iulie 2007, DG INFSO a creat pentru auditurile *ex post* o rețea internă de ofițeri de legătură, responsabili de implementarea rezultatelor de audit. În septembrie 2008, DG RTD a înființat o nouă unitate, responsabilă de recuperare. Unitatea a emis în sprijinul responsabililor de proiecte din cadrul direcțiilor generale îndrumări referitoare la implementarea rezultatelor de audit.

7.39. Cu toate acestea, la sfârșitul exercițiului 2008, procedurile inițiate de Comisie nu vizau decât o sumă mică de recuperări, după cum este ilustrat în **graficul 7.2**, iar aceasta nu aplicase încă nicio sancțiune ⁽⁷⁾, în pofida faptului că printre măsurile corective principale introduse în faza de demarare a PC6 în 2002 se număra un sistem de sancțiuni extins. ⁽⁸⁾

7.39. Potrivit observației Curții, dezvoltarea continuă a activităților de audit are efecte semnificative asupra volumului de muncă a direcțiilor generale. Aceasta necesită o coordonare sporită și instituirea unui sistem de control intern cuprinzător pentru a asigura respectarea recomandărilor formulate ca urmare a auditului, prin emiterea unor ordine de recuperare sau prin compensarea sumelor aferente plăților ulterioare, precum și prin utilizarea de daune-interese (a se vedea nota de subsol 7).

Până la sfârșitul anului 2008, vor fi instituite procesele de gestionare necesare pentru punerea în aplicare a strategiei de control multianual.

⁽⁷⁾ Pe lângă recuperarea de fonduri, Comisia are dreptul să solicite compensări (despăgubiri forfetare) din partea unui beneficiar pentru care se constată o supraestimare a costurilor eligibile și care, în consecință, a primit o contribuție necuvenită din partea UE. În cazul în care un beneficiar își încalcă în mod repetat obligațiile contractuale, acesta este pasibil de plata unor penalități.

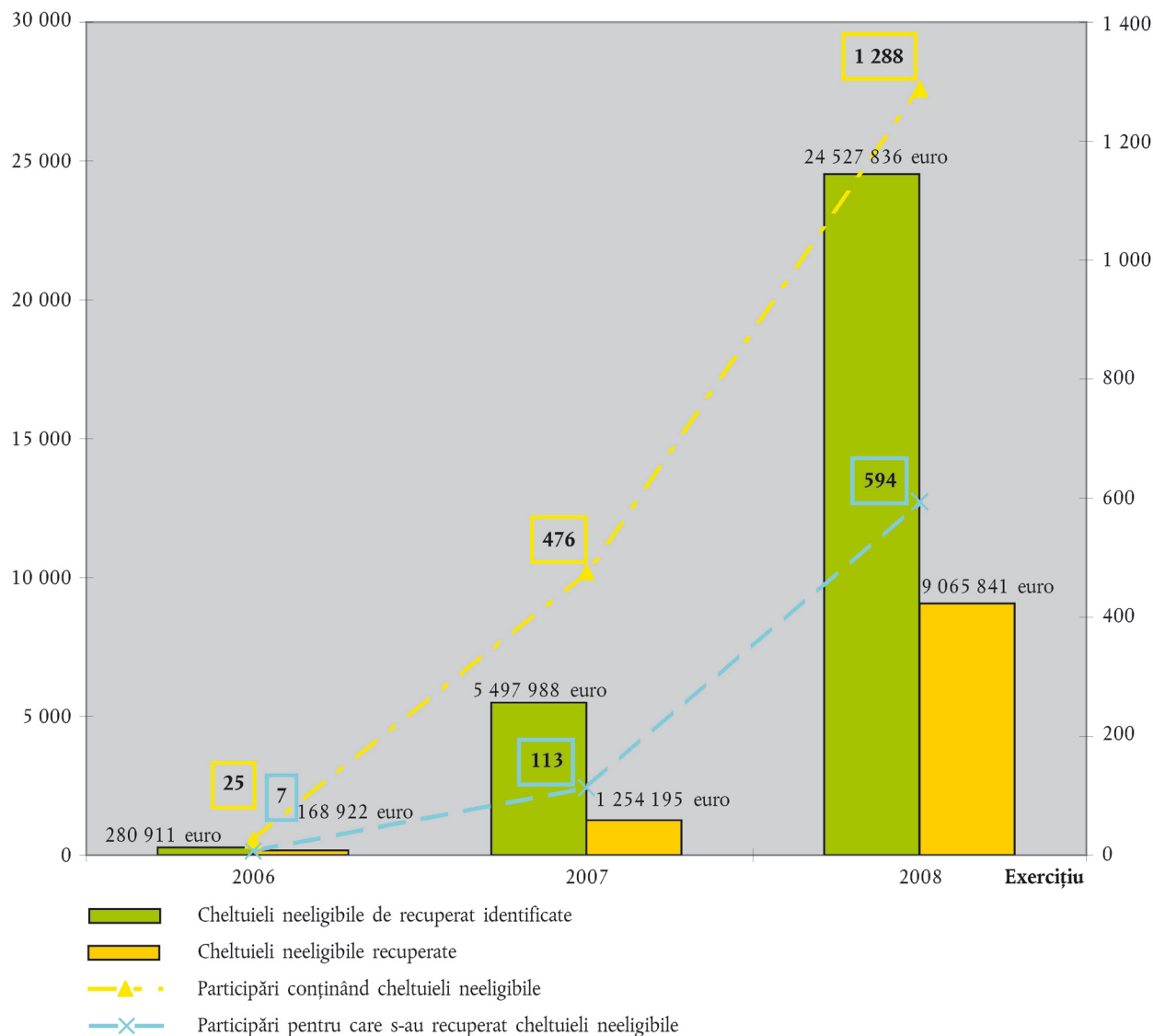
⁽⁸⁾ Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctul 7.23.

Graficul 7.2 — Implementarea corecțiilor financiare în urma auditurilor

Valoarea cheltuielilor neeligibile

(1 000 euro)

Număr de participări

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Concluzii

7.40. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că plățile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2008 pentru grupul de politici Cercetare, energie și transport au fost afectate de erori semnificative. Indicele de eroare cel mai probabil este cuprins între 2 % și 5 %.

7.40. Comisia își va continua eforturile în direcția unui nivel de eroare reziduală care să conducă la o declarație de asigurare fără rezerve (DAS) în acest grup de politici.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

7.41. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că sistemele de supraveghere și de control aferente grupului de politici Cercetare, energie și transport sunt parțial eficiente în asigurarea regularității plăților.

Recomandări

7.42. În decursul ultimilor ani, Comisia și-a îmbunătățit sistemele de control și a simplificat normele de finanțare pentru proiectele de cercetare. Aceste măsuri au contribuit la o reducere a nivelului de eroare pentru acest grup de politici. Pentru a se menține pe această linie pozitivă, Comisia ar trebui:

- (a) să asigure aplicarea riguroasă a controalelor, în special prin îmbunătățirea fiabilității certificatelor de audit și prin implementarea eficace a strategiei sale de audit *ex post*, prin aplicarea de penalități acolo unde este cazul și prin efectuarea în timp util a recuperărilor sau a ajustărilor în cazurile de rambursare necuvenită a unor cheltuieli declarate;
- (b) în conformitate cu documentul recent al Comisiei privind raționalizarea normelor financiare ⁽⁹⁾, să simplifice și mai mult normele de finanțare pentru următorul program-cadru din domeniul cercetării (PC8), urmărind în același timp să îndeplinească obiectivul de a dispune de un sistem de control cu un raport optim între eficacitate și costuri, suficient pentru a furniza o asigurare rezonabilă cu privire la regularitatea cheltuielilor.

7.42. Comisia acceptă recomandările Curții.

- (a) Comisia este pe deplin conștientă de importanța unui sistem eficient de control și depune în permanență toate eforturile necesare pentru îmbunătățirea acestuia. Deja au fost făcute eforturi considerabile pentru îmbunătățirea gestionării politicii de cercetare în limitele cadrului juridic și financiar aplicabil. Comisia va continua aplicarea cu rigurozitate a controalelor.
- (b) Comisia acceptă că pentru PC8 ar fi oportună o mai mare simplificare a normelor financiare și că ar trebui menținut un sistem de control eficient. Comisia va continua să simplifice și să îmbunătățească execuția bugetară pentru a însoți planul său de redresare, în conformitate cu comunicarea Comisiei privind „raționalizarea normelor financiare și accelerarea execuției bugetului pentru a contribui la redresarea economică”. Comisia își va continua activitatea pentru eficientizarea sistemelor de control și va propune riscuri de eroare tolerabile pentru cercetare și alte domenii în 2010.

⁽⁹⁾ Comunicarea doamnei Grybauskaitė, în acord cu Președintele, către Comisie [SEC(2009) 477 final, 8.4.2009].

ANEXA 7.1

PARTEA 1: PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE TESTELOR EFECTUATE PE OPERAȚIUNILE DIN CADRUL EȘANTIONULUI

1.1 — Dimensiunea eșantionului

Exercițiu	Număr de operațiuni testate
2008	150
2007	180

1.2 — Structura eșantionului

Procentajul de operațiuni testate care au reprezentat:	2008								2007	
	PC5	PC6	PC7	TEN	Dezafectarea unor centrale nucleare ⁽⁴⁾	Alte activități	Total			
Plăți în avans ⁽¹⁾	—	—	42 %	3 %	1 %	3 %	49 %	74	33 %	59
Plăți intermediare și plăți finale ⁽²⁾	1 %	33 %	1 %	3 %	3 %	3 %	44 %	65	61 %	109
Alte plăți decât cele efectuate pentru proiecte ⁽³⁾	—	—	—	1 %	—	6 %	7 %	11	6 %	12
Total	1 %	33 %	43 %	7 %	4 %	12 %	100 %		100 %	

⁽¹⁾ 74 de plăți în avans: 63 pentru PC7, 5 pentru TEN, 2 pentru dezafectarea unor centrale nucleare (efectuate direct către beneficiar), 2 pentru Agenția Executivă pentru Energie Inteligentă, 1 pentru Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură, 1 pentru Agenția Spațială Europeană (Galileo).

⁽²⁾ 65 de plăți intermediare și plăți finale: 1 pentru PC7, 50 pentru PC6, 2 pentru PC5, 4 pentru TEN, 4 pentru dezafectarea unor centrale nucleare (efectuate către fonduri de sprijin internațional), 2 pentru Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură, 1 pentru Fondul de Cercetare pentru Cărbune și Oțel, 1 plată vizând factura aferentă contractului de achiziție publică de servicii încheiat în cadrul programului privind tehnologiile societății informaționale (TSI).

⁽³⁾ 11 operațiuni reprezentând alte plăți decât cele efectuate pentru proiecte: de exemplu, facturi pentru servicii și bunuri, o plată către instrumentul de garantare a împrumuturilor pentru proiecte TEN-T, o subvenție pentru mecanismul de finanțare cu partajarea riscurilor în cadrul PC7, subvenții de exploatare acordate unor agenții din domeniul cercetării și întreprinderii comune pentru ITER.

⁽⁴⁾ Program gestionat în comun de către Comisie (DG TREN) și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD).

1.3 — Frecvența și impactul estimat al erorilor

Erori	2008							2007
	PC5	PC6	PC7	TEN	Dezafectarea unor centrale nucleare	Alte activități	Total	
Frecvența operațiunilor testate care au fost afectate de erori	100 % {2}	44 % {22}	—	30 % {3}	67 % {4}	12 % {2}	22 % {33}	48 % {86}
Frecvența erorilor cuantificabile	50 % {1}	91 % {20}	—	20 % {1}	0 % {0}	67 % {2}	68 % {24}	44 % {61}
Impactul erorilor cuantificabile: Indicele de eroare cel mai probabil este cuprins ⁽¹⁾	între 2 % și 5 %							între 2 % și 5 %

⁽¹⁾ Curtea distinge trei intervale pentru indicele de eroare cel mai probabil: sub 2 %, între 2 % și 5 %, peste 5 %.

Cifrele în paranteze {} reprezintă numere absolute de operațiuni.

PARTEA 2: EVALUAREA GLOBALĂ A SISTEMELOR DE SUPRAVEGHERE ȘI DE CONTROL

2.1 — Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control selectate

Sistemul vizat	Control intern cheie (Comisie)			Controale interne cheie în cadrul administrațiilor naționale	Evaluare globală
	Verificări documentare efectuate înaintea plății	Certificate de audit	Audituri financiare ex post		
Al șaselea program-cadru (PC6)				N/A	

Evaluare globală	2008	2007

Legendă:

	Eficace
	Parțial eficace
	Ineficace
N/A	Nu se aplică: nu este cazul sau nu a fost evaluat

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA PRINCIPALELOR OBSERVAȚII FORMULATE ÎN CADRUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
1. Declarația de asigurare pentru exercițiul 2006: un nivel semnificativ de eroare în ceea ce privește plățile			
În 2006, Curtea a descoperit erori în 26 dintre cele 150 de operațiuni auditate. Cele mai frecvente tipuri de erori au fost: documente justificative inadecvate aduse în sprijinul cheltuielilor declarate, în special pentru cheltuielile cu personalul, care reprezintă de obicei categoria de cheltuieli cea mai importantă; utilizarea unor sume înscrise în buget în locul utilizării unor costuri reale; imputarea nejustificată a unor costuri indirecte pentru un proiect dat; cereri de rambursare a unor cheltuieli efectuate în afara perioadei de eligibilitate; declararea de diverse costuri neeligibile. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2006, punctele 7.10-7.11).	În patru cazuri, responsabilitatea de a urmări acțiunile întreprinse în urma observațiilor Curții revine în prezent unor direcții generale din afara acestui grup de politici. În șase cazuri, concluzia Comisiei a fost că nu este nevoie să se ia măsuri corective. În 13 cazuri, Comisia a efectuat corecții financiare, fie prin emiterea unui ordin de recuperare, fie prin ajustarea unor plăți efectuate către beneficiari în perioade ulterioare. În trei cazuri, Comisia a inițiat măsuri corective care urmează să fie finalizate.	Comisia a examinat erorile și a întreprins măsuri corective, deși în trei cazuri corecțiile financiare nu sunt finalizate. În vederea unei bune gestiuni financiare, sumele restante datorate Comisiei trebuie recuperate în cel mai scurt timp posibil.	Comisia a luat măsuri corective pentru a asigura urmărirea situației celor trei cazuri încă nefinalizate. În două dintre cele trei cazuri, s-au demarat procesul de executare a plății și procesul de recuperare. În cel de-al treilea caz, s-a demarat un audit pentru care se așteaptă raportul final.
2. Plăți efectuate cu întârziere de Comisie			
Într-un număr semnificativ de cazuri, Comisia a înregistrat întârzieri excesive în efectuarea de plăți către beneficiari. În 2005, 11 din 69 de plăți auditate de Curte fuseseră efectuate cu întârziere (16 %). În ceea ce privește exercițiul 2006, Curtea a identificat plăți efectuate cu întârziere în 21 din 113 cazuri (18,6 %). Pentru 2007, Curtea a identificat plăți efectuate cu întârziere în 30 din 180 de cazuri auditate (17 %). Pentru exercițiul 2008, Curtea a identificat un număr mai redus de plăți efectuate cu întârziere: 12 cazuri din 150 de plăți auditate (8 %). (Raportul anual privind exercițiul financiar 2005, punctul 7.10; Raportul anual privind exercițiul financiar 2006, punctul 7.29 și anexa 7.1; Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, anexa 7.2).	Comisia și-a îmbunătățit sistemul de monitorizare a întârzierilor, a introdus proceduri raționalizate, și-a adaptat instrumentele informatice și și-a consolidat programul de formare a personalului implicat în procesul de plată.	Performanța Comisiei în ceea ce privește efectuarea la timp a plăților s-a îmbunătățit considerabil în cursul exercițiului 2008.	Îmbunătățirile semnalate de Curte reflectă eforturile depuse de Comisie. Aceasta va continua să monitorizeze îndeaproape această chestiune.

CAPITOLUL 8

Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Introducere	8.1-8.13
Caracteristici specifice ale grupului de politici Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea	8.2-8.11
Sfera auditului	8.12-8.13
Regularitatea operațiunilor	8.14-8.17
Eficacitatea sistemelor	8.18-8.32
Sistemele privind regularitatea operațiunilor	8.18-8.32
EuropeAid	8.20-8.24
DG RELEX	8.25-8.26
DG ELARG	8.27-8.28
DG ECHO	8.29-8.30
Sistemul comun de informații RELEX (CRIS)	8.31-8.32
Concluzii și recomandări	8.33-8.37
Concluzii	8.33-8.34
Recomandări	8.35-8.37
Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare formulate în afara cadrului declarației de asigurare	8.38-8.46
Examinarea situației ulterioare Raportului special nr. 5/2006 privind programul MEDA	8.38-8.46
Introducere	8.38-8.39
Examinarea situației acțiunilor întreprinse ca urmare a recomandărilor	8.40-8.45
Concluzie și recomandări	8.46

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

INTRODUCERE

8.1. Prezentul capitol cuprinde aprecierea specifică a Curții cu privire la grupul de politici Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea, grup care acoperă următoarele domenii de politici: 19 – Relații externe; 21 – Dezvoltare și relații cu statele din Africa, Caraibe și Pacific (ACP) ⁽¹⁾, 22 – Extindere și 23 – Ajutor umanitar. În **tabelul 8.1** sunt prezentate informații detaliate privind activitățile acoperite, cheltuielile aferente exercițiului și modalitatea de gestiune utilizată.

Tabelul 8.1 — Repartizarea plăților pe domenii de politici

Titlu bugetar	Domeniu de politici	Descriere	Plăți efectuate în 2008 (milioane de euro)	Modalitatea de gestiune bugetară
19	Relații externe	Cheltuieli administrative	336	centralizată directă
		Relații multilaterale, cooperarea cu țările terțe în materie de migrație și azil și aspecte generale ale relațiilor externe	54	centralizată directă
		Politica externă și de securitate comună	192	centralizată indirectă ⁽¹⁾ /în comun
		Instrumentul european pentru democrație și drepturile omului (IEDDO)	109	centralizată directă
		Relațiile și cooperarea cu țări terțe industrializate	16	centralizată directă
		Gestionarea crizelor și amenințări mondiale la adresa securității	199	centralizată directă
		Politica europeană de vecinătate și relațiile cu Rusia	1 475	centralizată directă/descentralizată
		Relațiile cu America Latină	310	centralizată directă/descentralizată
		Relațiile cu Asia, Asia Centrală și cu țările din Orientul Mijlociu	667	centralizată directă/descentralizată/ în comun
		Strategie politică și coordonare	22	centralizată directă
			3 380	
21	Dezvoltare și relații cu statele ACP	Cheltuieli administrative	248	centralizată directă
		Siguranța alimentară	258	centralizată directă
		Actorii nestatali din domeniul dezvoltării	172	centralizată directă
		Mediul și gestionarea durabilă a resurselor naturale, inclusiv energia	76	centralizată directă
		Dezvoltarea capitalului uman și social	127	centralizată directă/în comun
		Cooperarea geografică cu statele din Africa, Caraibe și Pacific (ACP)	223	centralizată directă/descentralizată/ în comun
		Acțiuni de cooperare pentru dezvoltare și programe ad hoc	24	centralizată directă
		Strategie politică și coordonare	13	centralizată directă
			1 141	

⁽¹⁾ Informațiile cu privire la ajutorul furnizat prin Fondurile europene de dezvoltare sunt raportate separat, deoarece acesta nu este finanțat de la bugetul general.

Titlu bugetar	Domeniu de politici	Descriere	Plăți efectuate în 2008 (milioane de euro)	Modalitatea de gestiune bugetară
22	Extindere	Cheltuieli administrative	71	centralizată directă
		Procesul și strategia de extindere	1 388	centralizată directă/centralizată indirectă/descentralizată
		Sprijin financiar postaderare	66	centralizată directă/descentralizată
		Strategia de informare și comunicare	9	centralizată directă
			1 534	
23	Ajutor umanitar	Cheltuieli administrative	21	centralizată directă
		Ajutor umanitar	862	centralizată directă/în comun
			883	

Total cheltuieli administrative ⁽²⁾	676
Total cheltuieli operaționale	6 262
Total plăți aferente exercițiului	6 938

Total angajamente aferente exercițiului	7 415
--	--------------

⁽¹⁾ Conform articolului 53 din Regulamentul financiar, modalitatea de gestiune centralizată directă se aplică atunci când sarcinile de execuție sunt efectuate direct de către serviciile Comisiei, iar modalitatea de gestiune centralizată indirectă se aplică atunci când Comisia delegă sarcini de execuție bugetară în conformitate cu articolele 54-57 din Regulamentul financiar.

⁽²⁾ Auditul cheltuielilor administrative este prezentat în capitolul 11.

Sursa: Conturile anuale ale Comunităților Europene pentru exercițiul financiar 2008, volumul II, anexa B.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Caracteristici specifice ale grupului de politici Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea

8.2. Cheltuielile alocate domeniilor de politici Relații externe și Dezvoltare sunt efectuate de către Oficiul de Cooperare — EuropeAid (EuropeAid) și de către Direcția Generală Relații Externe (DG RELEX). Cheltuielile privind extinderea sunt efectuate de Direcția Generală Extindere (DG ELARG), iar cele privind ajutorul umanitar, inclusiv ajutorul alimentar, sunt efectuate de Direcția Generală Ajutor Umanitar (DG ECHO).

8.3. Printre cheltuielile executate de EuropeAid se numără cele privind:

- (a) asistența financiară și tehnică acordată țărilor din Asia și din America Latină, precum și cooperarea economică cu aceste țări;
- (b) politica europeană de vecinătate, inclusiv parteneriatul strategic cu Rusia;
- (c) programe tematice, printre care cele privind securitatea alimentară, actorii nestatali și autoritățile locale, mediul înconjurător, sănătatea și educația, democrația și drepturile omului.

8.4. Cea mai mare parte a cheltuielilor face obiectul gestiunii centralizate directe din partea serviciilor Comisiei, fie la nivel central, fie la nivelul delegațiilor acestora din țările terțe în cauză. Pentru ajutorul furnizat prin intermediul organizațiilor internaționale, se utilizează modalitatea de gestiune în comun.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

8.5. O parte importantă a cheltuielilor include plăți cu titlu de sprijin bugetar și plăți (avansuri/prefinanțări) efectuate către organizațiile care implementează proiecte de dezvoltare, printre care instituții guvernamentale, ONG-uri și organizații internaționale.

8.6. Țările în care se desfășoară proiectele de dezvoltare sprijinite sunt în număr de peste 150, iar la nivelul organizațiilor de implementare există o diversitate foarte mare în ceea ce privește dimensiunile, precum și nivelul de competență. În cadrul fiecărui proiect, se efectuează un număr foarte mare de plăți individuale, care sunt supuse unor norme complexe, în special cu privire la derularea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică și la originea bunurilor achiziționate.

8.7. În ceea ce privește cheltuielile gestionate de DG RELEX, se aplică următoarele modalități de gestiune:

- (a) gestiune centralizată indirectă sau gestiune în comun cu organizațiile internaționale pentru politica externă și de securitate comună; și
- (b) gestiune centralizată directă atât pentru relațiile și cooperarea cu țări terțe industrializate (Instrumentul pentru țările industrializate), cât și pentru gestionarea crizelor și amenințările mondiale la adresa securității (Instrumentul pentru stabilitate). Proiectele sunt implementate fie de către serviciile centrale, fie de către delegații.

8.8. DG ELARG gestionează cheltuielile aferente strategiei și procesului de extindere în principal prin intermediul instrumentului de asistență pentru preaderare, al programului Phare, inclusiv ajutorul postaderare, al programului CARDS ⁽²⁾ și al asistenței financiare pentru preaderare pentru Turcia.

8.9. Plățile sunt efectuate, în general, pe baza unei modalități de gestiune fie centralizată, fie descentralizată. În cazul gestiunii descentralizate, controalele *ex ante* privind deciziile de atribuire a contractelor sunt efectuate de către delegația Comisiei, însă, în anumite condiții, aceste controale *ex ante* nu mai sunt realizate.

8.10. În cazul asistenței financiare a UE pentru potențialele state candidate [Albania, Bosnia și Herțegovina, Muntenegru, Serbia și Kosovo ⁽³⁾], precum și pentru Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, cheltuielile aferente sunt în principal gestionate direct de către delegații. Este cazul, printre altele, începând din octombrie 2008, al părții din asistență dirijate anterior prin intermediul AER (Agenția Europeană pentru Reconstrucție).

8.11. Cheltuielile executate de DG ECHO sunt gestionate la nivelul serviciilor centrale ale Comisiei. Aproximativ jumătate din creditele angajate vizează ONG-urile (gestiune centralizată directă), iar cealaltă jumătate este legată de Organizația Națiunilor Unite (ONU) sau de alte organizații internaționale (gestiune în comun).

⁽²⁾ Phare a reprezentat instrumentul financiar principal al strategiei de preaderare pentru țările din Europa Centrală și de Est. Programul CARDS înseamnă Asistența comunitară pentru reconstrucție, dezvoltare și stabilizare în regiunea Balcanilor (*Community Assistance for Reconstruction, Development and Stability*).

⁽³⁾ În conformitate cu Rezoluția 1244/99 a Consiliului de Securitate al ONU.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Sfera auditului

8.12. Auditul s-a fundamentat pe trei componente principale:

- (a) teste de fond având ca obiect plățile efectuate în 2008, pe baza unui eșantion statistic reprezentativ de 180 de elemente (a se vedea secțiunile **1.1** și **1.2** din **anexa 8.1**). Eșantionul a constatat în plăți către organizații de implementare, în plăți de sprijin bugetar, în plăți către fonduri fiduciare, precum și în alte plăți efectuate în mod direct de către Comisie, de exemplu pe baza unor contracte pentru furnizarea de lucrări, servicii sau bunuri;
- (b) o evaluare a sistemelor de supraveghere și de control ale Comisiei, la nivelul serviciilor centrale și la nivelul delegațiilor, inclusiv:
 - (i) a controalelor *ex ante* privind contractele și plățile;
 - (ii) a activităților de gestiune și de supraveghere;
 - (iii) a auditurilor externe;
 - (iv) a auditului intern;
- (c) o examinare a acțiunilor întreprinse ca urmare a observațiilor anterioare formulate în cadrul DAS (a se vedea **anexa 8.2**).

8.13. Trebuie menționat că în ceea ce privește plățile efectuate către agenții ale Organizației Națiunilor Unite (ONU), auditorii Curții întâmpină greutăți în obținerea din partea ONU a rapoartelor de audit privind cheltuielile legate de proiecte, precum și a documentelor justificative necesare, aceasta în pofida măsurilor luate de Comisie în vederea facilitării activității de audit efectuate de Curte.

8.13. Comisia sprijină pe deplin cererea de informații adresată de Curte agențiilor ONU în temeiul acordului-cadru financiar și administrativ (FAFA) semnat de Comunitatea Europeană și Organizația Națiunilor Unite la 29 aprilie 2003.

REGULARITATEA OPERAȚIUNILOR

8.14. Testele de fond efectuate pentru grupul de politici Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea au relevat un nivel semnificativ de eroare. Rezultatele acestor teste sunt prezentate și analizate în mod mai detaliat în **anexa 8.1**.

8.15. Operațiunile testate cuprind plăți efectuate de serviciile Comisiei fie direct către contractanți și consultanți, fie către organizații de implementare. Pentru ambele tipuri de plăți s-a detectat un nivel semnificativ de eroare.

8.16. În ceea ce privește plățile efectuate de serviciile Comisiei direct către contractanți și consultanți, erorile cele mai semnificative identificate constau în:

- (a) erori cuantificabile privind eligibilitatea (de exemplu, TVA și alte taxe, neîndeplinirea unor condiții esențiale cerute);

8.16.

- (a) În ceea ce privește unul dintre exemplele prezentate de Curte, Comisia consideră că nu poate fi calificat ca eroare cuantificabilă doar pe baza faptului că cerințele formale ale contractului nu au fost respectate.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

(b) erori cuantificabile privind exactitatea (de exemplu, erori de calcul, inclusiv la nivelul unor plăți de sprijin bugetar); și

(c) erori necuantificabile privind conformitatea (de exemplu, nerespectarea termenelor-limită prevăzute, lipsa unor documente justificative esențiale, neregularități în procedurile de atribuire a contractelor de achiziție publică).

8.17. În ceea ce privește organizațiile de implementare, erorile identificate constau, în principal, în:

(a) erori cuantificabile privind eligibilitatea (cheltuieli neeligibile cuprinse în declarațiile de cheltuieli ale proiectelor și neregularități în cadrul procedurilor de ofertare și de atribuire a contractelor de achiziție publică);

(b) o eroare cuantificabilă privind exactitatea (rate de schimb valutar incorecte).

EFICACITATEA SISTEMELOR

Sistemele privind regularitatea operațiunilor

8.18. Sistemele evaluate de Curte cu privire la regularitatea operațiunilor includ controalele *ex ante* ale plăților și ale contractelor (pe baza rezultatelor testelor de fond), activitățile de gestiune și de supraveghere, sistemul de audituri externe și controalele *ex post* și funcția de audit intern. Evaluarea globală a sistemelor de supraveghere și de control pentru ansamblul direcțiilor generale este „parțial eficace” (a se vedea **partea 2** din **anexa 8.1**).

8.19. În plus, pe baza rezultatelor activității de audit desfășurate, Curtea a analizat, de asemenea, eficacitatea sistemului comun de informații RELEX (CRIS). Acesta este un instrument important, utilizat, atât la nivelul serviciilor centrale ale Comisiei, cât și la nivelul delegațiilor, de EuropeAid, DG RELEX și DG ELARG pentru gestiunea cheltuielilor de care răspund acestea.

(c) În ceea ce privește respectarea termenelor-limită de plată, în unele situații, Comisia nu a notificat contractanții în legătură cu suspendarea plăților – în interesul bunei gestiuni financiare – în cazurile în care a existat o suspiciune de neregularitate de ordin financiar, pe parcursul desfășurării investigațiilor.

8.17.

(a) Comisia nu este de acord cu clasificarea Curții ca eroare cuantificabilă privind eligibilitatea unui caz în legătură cu o neregulă comisă de un subcontractant, pentru care Comisia, în deplină cunoștință a situației și în urma unei analize amănunțite, a decis să impună o reducere a plății, în conformitate cu dispozițiile articolelor 81, 113 și 119 din Regulamentul financiar. Aceasta influențează anexa 8.1 atât în termeni de nivel al tranzacțiilor afectate de eroare, cât și în ceea ce privește indicele general de eroare dat.

Auditurile financiare obligatorii efectuate înainte de plățile finale prevăzute în temeiul sistemului de control al Comisiei permit acestuia să detecteze și să corecteze erorile în ceea ce privește avansurile/prefinanțările constatate de către Curtea de Conturi, într-un exercițiu financiar ulterior.

8.18. Comisia consideră că mediul de control pentru grupul de politică privind ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea s-a îmbunătățit în mod considerabil în comparație cu anii anteriori (iar recomandările Curții din anii anteriori au fost puse în aplicare). De exemplu, controalele *ex ante* ale EuropeAid au fost consolidate în mod considerabil în această perioadă, în special în ceea ce privește auditurile (ex ante și ex post), pentru care s-au introdus din 2007 noi termeni de referință standard, sisteme IT și metodologii. Controalele *ex post* proprii ale Comisiei (în cadrul EuropeAid și DG ECHO) confirmă un nivel foarte scăzut al erorii reziduale la momentul plății finale/incheierii proiectului.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

EuropeAid

8.20. EuropeAid gestionează cheltuieli finanțate atât de la bugetul comunitar, cât și din Fondurile europene de dezvoltare. Evaluarea eficacității sistemelor de control existente este prezentată mai detaliat într-un raport separat, care se publică odată cu prezentul raport anual și care vizează activitățile finanțate de al șaptelea, al optulea, al nouălea și al zecelea Fond european de dezvoltare (FED).

8.21. Curtea a constatat că EuropeAid a continuat să aducă îmbunătățiri la nivelul sistemelor acesteia de supraveghere și de control.

8.22. Cu toate acestea, în ceea ce privește controalele *ex ante*, s-au constatat o serie de deficiențe, printre care se numără:

(a) controale de prevenire ineficace și insuficiente la nivelul serviciilor Comisiei (auditorii au identificat cazuri în care o serie de plăți au fost efectuate în lipsa unor documente justificative esențiale, precum și cazuri de neregularități la nivelul procedurilor de ofertare și de atribuire a contractelor de achiziție publică desfășurate de serviciile Comisiei);

(b) un nivel insuficient în ceea ce privește monitorizarea și sprijinul acordat organizațiilor responsabile de implementarea proiectelor cu finanțare comunitară (de exemplu, în cadrul organizațiilor de implementare a proiectelor cu finanțare comunitară, nu este întotdeauna în totalitate clar ce norme contabile trebuie utilizate pentru întocmirea rapoartelor financiare solicitate);

(c) în ceea ce privește plățile de sprijin bugetar, s-au identificat deficiențe la nivelul proceselor de verificare a îndeplinirii condițiilor pentru plată.

8.23. Referitor la utilizarea auditurilor externe, una dintre cele mai importante componente ale cadrului de control intern al EuropeAid, Curtea a constatat o îmbunătățire a proceselor. Totuși, concluzia Curții este că aceste controale rămân, per ansamblu, parțial eficace. În plus, s-a constatat că procesul de gestionare a riscurilor este parțial eficace.

8.22.

(b) Sprijinul oferit organizațiilor responsabile de implementarea proiectelor finanțate din bugetul Uniunii Europene este important și include furnizarea de orientări tipărite, un site web bine administrat al EuropeAid privind finanțarea și contractele, formare în domeniu și consiliere la fața locului din partea personalului responsabil pentru finanțare și contracte din cadrul delegațiilor. De exemplu, în ceea ce privește Instrumentul european de vecinătate și parteneriat, au fost organizate în domeniu, în 2008, 29 de zile de formare privind finanțarea și contractele, în cadrul cărora 76 % (151) din cele (200) de locuri au fost ocupate de personalul din ministerele de resort și din cadrul proiectelor.

Sprijinul pentru gestiunea financiară, monitorizarea și necesitățile de formare pot fi oricând extinse și îmbunătățite. Un instrumentar privind gestiunea financiară destinat organizațiilor de implementare este în curs de elaborare și ar trebui finalizat în anul 2010.

(c) Comisia promovează prin intermediul serviciilor sale sensibilizarea la scară largă în ceea ce privește necesitatea de a asigura o abordare mai structurată și mai formală a evaluării plăților de sprijin bugetar. În februarie 2009, Comisia a consolidat rolul verificării de către personalul din domeniul finanțării și contractelor în cadrul procesului de aprobare a plăților.

8.23. A fost realizat un progres substanțial din anul 2007 în ceea ce privește metodologia de audit și multe dintre reformele recente vor aduce beneficii suplimentare în timp, de exemplu atunci când toate rezultatele de audit se vor baza pe termenii de referință standard din 2007.

OBSERVAȚIILE CURȚII

8.24. Punctele slabe care au continuat să existe și în 2008 au constat, în principal, în neconcordanțe și în deficiențe legate de planul anual de audit, de modulul de audit CRIS și de monitorizarea de ansamblu a rezultatelor auditurilor desfășurate. Printre aceste puncte slabe se numără:

- (a) o rată de execuție redusă a planului anual de audit;
- (b) informații incomplete în cadrul modulului de audit CRIS;
- (c) neconcordanțe între rezultatele auditurilor efectuate, precum și inexistența unei analize a acestora.

DG RELEX

8.25. Curtea a evaluat în detaliu sistemele de supraveghere și de control ale DG RELEX concepute să asigure regularitatea operațiunilor. S-au identificat deficiențe importante la nivelul componentei privind controalele ex post. De exemplu, în ceea ce privește controalele ex post, fuseseră planificate trei controale la fața locului, însă numai două au fost efectuate, iar dintre șase audituri externe planificate, niciunul nu a fost de fapt inițiat.

8.26. În plus, în urma analizei desfășurate, s-au identificat deficiențe în ceea ce privește gestiunea financiară și monitorizarea informațiilor financiare privind proiectele. De exemplu, pentru a gestiona informațiile financiare legate de proiectele pe care le administrează și care se află sub responsabilitatea globală a DG RELEX (Instrumentul pentru stabilitate), delegațiile Comisiei utilizează sistemul de informații de gestiune CRIS, sistem aparținând EuropeAid. Cu toate acestea, nu există o interfață automată prin care să se creeze o conexiune cu activitatea de monitorizare la nivel central a execuției bugetului, monitorizare care este efectuată separat, pe baza unor foi de calcul extrase din ABAC. Această situație poate cauza diferențe la nivelul informațiilor de gestiune.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Comisia își continuă eforturile de sensibilizare asupra procesului de gestionare a riscurilor. Gestionarea riscurilor a reprezentat un standard prioritar al controlului intern în 2008, o serie de evenimente de formare având loc la nivel central și în toate regiunile de asistență externă. Pentru exercițiul de gestionare a riscurilor din 2010 sunt planificate și alte îmbunătățiri în domeniul formării, inclusiv posibilitatea învățării prin internet.

8.24. Pe baza experienței acumulate, metodologia planului anual de audit (PAA) a fost revizuită substanțial în 2008 pentru exercițiul 2009 și este în curs de revizuire suplimentară pentru exercițiul 2010. Din 2007, auditul CRIS a fost dezvoltat atât la nivel de bază, cât și la nivel de ramuri.

- (a) Numărul de audituri finalizate pe parcursul unui an a crescut constant în ultimii ani. În total, au fost finalizate 455 de audituri în 2008, ceea ce reprezintă o creștere cu 35 % în comparație cu numărul de audituri finalizate în 2007 (337).

Cu toate acestea, programarea majorității auditurilor trebuie să reflecte ritmul punerii în aplicare a activităților proiectelor.

- (b) 2008 a fost primul an în care s-a utilizat în mod obligatoriu auditul CRIS și, în general, rezultatele au fost foarte pozitive. Totuși, Comisia admite că trebuie realizate progrese în privința încărcării în timp util a documentelor.
- (c) În prezent se realizează o analiză cuprinzătoare a rezultatelor auditurilor, concentrată pe auditurile contractate în cadrul sistemului de contracte cadru (CC).

8.25. Comisia consideră că în 2009 controalele ex post ar trebui să joace un rol mai important în ceea ce privește asigurarea pentru DG RELEX, în lumina dimensiunii din ce în ce mai mari a bugetului. Punerea în aplicare a planificării va fi monitorizată strict pe parcursul anului 2009, iar utilizarea rezultatelor auditurilor și controalelor va fi optimizată.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

DG ELARG

8.27. Conform evaluării globale a Curții, sistemele sunt considerate a fi parțial eficace, date fiind deficiențele identificate la nivelul Structurii de audit intern a acestei direcții generale și la nivelul controalelor *ex post*. Planul de activitate al Structurii de audit intern era bazat pe o evaluare a riscurilor, însă programul său multianual nu era dezvoltat în mod suficient. Mai mult, având în vedere volumul din ce în ce mai mare de fonduri implicate, Curtea subliniază importanța elaborării unei strategii specifice pentru controalele *ex post* ale proiectelor gestionate la nivel central, astfel cum este prevăzut în planul de gestiune anual pentru 2008. S-a constatat că eficacitatea componentei privind controlul *ex ante* este satisfăcătoare.

8.28. În plus, continuă să existe unele deficiențe fundamentale vizând o serie de neregularități potențiale la nivelul gestionării de fonduri Phare de către două agenții de implementare din Bulgaria. Curtea își menține evaluarea conform căreia controalele interne cheie din cadrul administrației naționale bulgare sunt doar parțial eficace (a se vedea **anexa 8.2**).

DG ECHO

8.29. Structura de audit intern a fost înființată în 2008 (anterior, DG ECHO era deservită în acest sens de Structura de audit intern a EuropeAid). În opinia Curții, 2008 a fost un an de tranziție pentru această structură, estimându-se că noua organizare va produce beneficii maxime începând din 2009.

8.30. În ceea ce privește sistemul de audituri externe, în special strategia de audit în domeniu a acestei direcții generale, Curtea ia notă de eforturile depuse în vederea creșterii proporției proiectelor care fac obiectul unor audituri pe teren.

Sistemul comun de informații RELEX (CRIS)

8.31. Pe parcursul testelor efectuate pe operațiuni, s-a constatat că informațiile conținute în CRIS nu sunt întotdeauna pe deplin corecte. Au fost detectate erori de codificare în ceea ce privește o serie de date legate atât de plăți, cât și de angajamente (de exemplu, în cazul unor proiecte și/sau contracte pentru care codul de țară este introdus greșit în sistemul CRIS). Alte erori ar putea afecta fiabilitatea situațiilor financiare ale Comisiei (de exemplu, cu privire la datele de expirare ale garanțiilor bancare sau la modalitățile de gestiune ale proiectelor/contractelor).

8.32. Mai mult, auditorii au observat că utilizatorii sistemului se confruntă în mod frecvent cu anumite constrângeri tehnice, care pot afecta regularitatea operațiunilor prelucrate (nu în puține cazuri s-a constatat că, din cauza indisponibilității sistemului, s-au efectuat plăți după termenele-limită stabilite).

8.27. Comisia nu este în totalitate de acord cu evaluarea Curții în ceea ce privește eficacitatea sistemului de control *ex post* și a sistemului de audit, având în vedere realizarea îmbunătățirilor.

Mediul în permanentă schimbare al DG ELARG face dificilă planificarea multianuală a IAC, aceasta necesitând ajustări continue.

În prima parte a anului 2009, DG ELARG a adoptat o strategie cuprinzătoare de control care acoperă toate modurile de gestionare, inclusiv gestionarea centralizată. Aceasta ia în considerare posibilitatea de a adopta o politică specifică pentru controalele *ex post* în gestionarea centralizată, pe baza experienței dobândite în cadrul unei acțiuni pilot desfășurate în 2008 și ținând seama de considerente privind raportul cost/beneficii.

8.28. Datorită descoperirii unei serii de puncte slabe ale sistemului, Comisia a suspendat toate plățile începând cu sfârșitul lunii februarie 2008 și a retras acreditarea celor două agenții vizate în iulie 2008. Chiar dacă vreo deficiență a sistemului s-ar menține, potențialul de a se încheia contracte necorespunzătoare a fost înlăturat, deoarece contractarea fondurilor Phare a fost încheiată.

8.31. Au fost introduse o serie de măsuri pentru îmbunătățirea calității datelor în cadrul CRIS. În primul rând, sunt dezvoltate norme clare, mai documentate în ceea ce privește introducerea datelor, iar sistemul CRIS este revizuit în mod regulat și dezvoltat în consecință. În al doilea rând, se fac eforturi pentru îmbunătățirea calității datelor care se află deja în sistem, inclusiv un audit privind calitatea datelor (pentru identificarea cauzelor de bază), curățarea datelor și monitorizarea calității datelor pentru furnizarea unei imagini de ansamblu permanente în ceea ce privește starea calității datelor.

8.32. CRIS nu a fost disponibil pe parcursul unor perioade în anul 2008, în principal datorită necesităților tehnice determinate de integrarea conturilor Fondului european de dezvoltare în sistemul contabil central al Comisiei în februarie 2009, care a reprezentat un exercițiu unic. Cu toate acestea, de atunci au fost luate o serie de măsuri pentru reducerea perioadelor în care CRIS nu este disponibil.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Concluzii

8.33. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că plățile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2008 pentru grupul de politici Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea au fost afectate de erori semnificative.

8.34. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că sistemele de supraveghere și de control aferente grupului de politici Ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea sunt parțial eficiente în asigurarea regularității plăților.

Recomandări

8.35. Curtea formulează următoarele recomandări:

(a) ar trebui adoptate măsuri care să îmbunătățească eficacitatea sistemului Comisiei privind controlul *ex ante* al plăților și al contractelor (EuropeAid și DG RELEX);

(b) ar trebui să se ofere și mai mult sprijin organizațiilor de implementare a proiectelor cu finanțare comunitară, iar aceste organizații ar trebui să facă obiectul unei monitorizări mai atente;

(c) controalele *ex post* și auditurile ar trebui planificate într-un mod mai realist, luând în considerare resursele disponibile pentru realizarea lor, astfel încât planurile rezultate să poată fi puse în aplicare în mod adecvat;

8.33. Comisia și-a proiectat controalele în așa fel încât să acopere întregul ciclu de viață al proiectelor sale multianuale. Curtea de Conturi utilizează o abordare anuală și cumulează toate erorile constatate într-un anumit an. Majoritatea tipurilor de erori financiare identificate de către Curte ar fi constatate și de Comisie, în desfășurarea normală a controalelor *ex ante* și corectate într-un exercițiu financiar ulterior înainte de închiderea conturilor proiectului, determinând un nivel scăzut al erorii reziduale.

8.34. Comisia consideră că mediul de control al grupului de politică privind ajutorul extern, dezvoltarea și extinderea s-a îmbunătățit în mod semnificativ în comparație cu anii anteriori (iar recomandările Curții din ultimii ani au fost puse în aplicare). Într-adevăr, multe dintre elementele importante ale sistemelor cheie de control au fost evaluate ca eficiente.

8.35.

(a) Comisia nu este în totalitate de acord cu evaluarea Curții în ceea ce privește eficacitatea controalelor *ex ante* pentru EuropeAid, având în vedere realizarea îmbunătățirilor. Cu toate acestea, Comisia admite că, în cadrul eforturilor sale permanente de a îmbunătăți sistemul general de control intern, sunt necesare eforturi suplimentare în ceea ce privește arhitectura sistemelor de control pentru ajutor extern. În acest sens și în asociație cu activitatea Comisiei în privința riscului tolerabil de eroare, EuropeAid va lansa o analiză a strategiei sale de control în 2010.

Comisia este de acord că fundamentarea pe controalele *ex ante* în cadrul DG RELEX ar trebui să fie mai bine documentată.

(b) Comisia recunoaște că sprijinul pentru gestiunea financiară și monitorizare trebuie extins și îmbunătățit. Un instrumentar pentru gestiunea financiară destinat organizațiilor de implementare este în curs de elaborare și ar trebui finalizat în 2010.

(c) Comisia va continua la nivel central să ofere asistență gestionarilor de audit – în special în cadrul delegațiilor – în vederea îmbunătățirii planurilor de audit realizate de aceștia. În contextul elaborării PAA 2009, delegațiile au fost invitate să acorde o atenție specială disponibilității resurselor.

În ceea ce privește controalele *ex post* ale tranzacțiilor, obiectivele anuale sunt atinse în fiecare an.

OBSERVAȚIILE CURȚII

- (d) execuția controalelor ex post și a auditurilor planificate ar trebui monitorizată cu atenție, astfel încât orice deviere să poată fi observată și remediată în mod prompt;
- (e) rezultatele controalelor ex post și ale auditurilor efectuate ar trebui consemnate în mod adecvat și analizate în mod sistematic;
- (f) în ceea ce privește auditurile ex post din cadrul gestiunii centralizate, ar trebui să se aprobe și să se implementeze o strategie mai elaborată (DG ELARG).

8.36. De asemenea, Curtea recomandă adoptarea de măsuri adecvate, precum și realizarea de acțiuni, în vederea ameliorării calității datelor introduse în diferitele sisteme de informații de gestiune aflate la dispoziția serviciilor Comisiei.

8.37. În plus, în ceea ce privește plățile de sprijin bugetar, Curtea recomandă continuarea eforturilor întreprinse până în prezent în vederea introducerii unor indicatori de performanță orientați într-o măsură mai mare spre rezultate și spre realizări.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE FORMULATE ÎN AFARA CADRULUI DECLARAȚIEI DE ASIGURARE

Examinarea situației ulterioare Raportului special nr. 5/2006 privind programul MEDA

Introducere

8.38. În august 2006, Curtea a publicat Raportul special nr. 5/2006 privind programul MEDA ⁽⁴⁾. Deoarece regulamentul privind programul MEDA expira în 2006, recomandările Curții vizau noul Instrument european de vecinătate și parteneriat (IEVP), care a intrat în vigoare începând din 2007. Curtea recomandă Comisiei:

- să asigure o tranziție fără dificultăți și rapidă la noile programe de țară, pentru a evita eventualele consecințe negative asupra execuției lor din viitor;
- să își definească mai clar în noile documente de planificare de țară obiectivele strategice și să stabilească indicatori corespunzători, pentru a permite o mai bună monitorizare și evaluare a impactului;

RĂSPUNSURILE COMISIEI

- (d) Punerea în aplicare a planurilor anuale va fi monitorizată îndeaproape pe parcursul anului 2009, iar utilizarea rezultatelor auditurilor și controalelor va fi optimizată.
- (e) Comisia planifică îmbunătățirea CRIS pentru a permite o mai bună analiză a datelor de audit.
- (f) În prima parte a anului 2009, DG ELARG a adoptat o strategie cuprinzătoare de control, care acoperă toate modulele de gestionare, inclusiv gestionarea centralizată. DG ELARG ia în considerare posibilitatea adoptării unei politici specifice pentru controalele ex post în gestionarea centralizată, pe baza experienței dobândite printr-o acțiune pilot desfășurată în 2008 și luând în considerare considerentele legate de raportul cost/beneficii.

8.36. Au fost introduse o serie de măsuri pentru sporirea calității datelor în CRIS. În primul rând, sunt dezvoltate norme clare, mai documentate pentru introducerea datelor, iar sistemul CRIS este revizuit și dezvoltat în mod regulat. În al doilea rând, se fac eforturi pentru îmbunătățirea calității datelor care se află deja în sistem.

8.37. Comisia va realiza cu mai mare precizie proiectarea și măsurarea indicatorilor în cadrul operațiunilor de sprijin bugetar. Orientările generale privind sprijinul bugetar sunt în prezent revizuite în vederea îmbunătățirii proiectării și evaluării condițiilor de eligibilitate și a indicatorilor specifici orientați către rezultate pentru a obține o abordare mai riguroasă orientată către rezultate, utilizând indicatorii privind rezultatele proceselor și realizările.

8.38. Comisia a luat măsurile necesare în urma recomandărilor Raportului special nr. 5/2006 privind programul MEDA.

⁽⁴⁾ JO C 200, 24.8.2006.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

- să continue să își axeze sprijinul pe un număr limitat de domenii de intervenție pentru a asigura coerența și pentru a menține un nivel la care programele să poată fi gestionate fără dificultăți;
- să continue să identifice cele mai bune practici în gestionarea proiectelor, pentru a evita întârzierile.

8.39. Parlamentul European și Consiliul European au adoptat recomandările Curții. Autoritatea responsabilă de acordarea descărcării de gestiune a ridicat în plus întrebări legate de vizibilitatea acțiunilor finanțate de UE și a subliniat importanța consolidării proceselor de planificare și de execuție a noului instrument.

Examinarea situației acțiunilor întreprinse ca urmare a recomandărilor

8.40. Comisia a elaborat în timp util rapoartele de țară, planurile de acțiune și documentele de planificare strategică aferente. Fluxul sprijinului financiar din partea UE nu a fost afectat în cursul tranziției de la instrumentul vechi (MEDA) la cel nou (IEVP). În plus, pentru exercițiile 2007 și 2008, atât angajamentele, cât și plățile (pentru MEDA și IEVP luate în ansamblu) au fost chiar mai mari decât media exercițiilor precedente.

8.41. Documentele de planificare strategică înglobau obiective strategice elaborate concepute, care se aflau în concordanță cu planurile de acțiune pe țară, însă care erau în cea mai mare parte descrise în termeni generali, ceea ce îngreunează evaluarea impactului finanțării comunitare la sfârșitul perioadei specificate în documentele de strategie. Calitatea indicatorilor de performanță stabiliți la nivelul acestor documente diferea în mod considerabil de la o țară la alta. În general, în documentele de strategie, nu erau definite criterii de referință sau ținte cu privire la indicatori.

8.42. Comisia și-a axat sprijinul pe un număr limitat de domenii de intervenție. Acestea corespundeau evaluării realizate cu privire la nevoile specifice fiecărei țări beneficiare. În plus, Comisia a continuat să acorde sprijin unor domenii specifice – și chiar să mențină unele programe sectoriale – în cadrul noului instrument IEVP. De asemenea, Comisia a acordat sprijin și unui anumit număr de domenii de mare prioritate, comune pentru majoritatea țărilor beneficiare.

8.43. Comisia a procedat în conformitate cu dispozițiile prevăzute în regulamentul privind IEVP, care a îmbunătățit transparența finanțării comunitare acordate prin intermediul fondurilor fiduciare internaționale. Recent, au fost elaborate, de asemenea, două rapoarte cuprinzătoare de evaluare cu privire la furnizarea ajutorului Comisiei prin intermediul băncilor de dezvoltare și al Băncii Europene de Investiții, ca și prin intermediul organizațiilor care aparțin de ONU. Unitatea de evaluare⁽⁵⁾ a dispus elaborarea acestor rapoarte de către consultanți externi cu scopul de a evalua plusul de valoare pe care îl aduc aceste modalități de canalizare a ajutorului.

8.41. A se vedea răspunsul la punctul 8.46.

⁽⁵⁾ Unitatea comună de evaluare pentru EuropeAid, DG Dezvoltare și DG Relații Externe.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

8.44. În 2008, Comisia a elaborat un manual privind comunicarea și vizibilitatea. De asemenea, au fost încheiate acorduri specifice cu privire la comunicare, vizibilitate și raportare cu ONU și cu Banca Mondială în 2006.

8.45. Comisia a luat măsuri pentru a implementa majoritatea recomandărilor conținute în raportul de evaluare intermediară privind MEDA II. Cu toate acestea, raportul de evaluare finală, care fusese estimat pentru jumătatea exercițiului 2008, nu va fi finalizat decât în cursul exercițiului 2009.

Concluzie și recomandări

8.46. Comisia a întreprins acțiuni care sunt în mare parte în concordanță cu recomandările cuprinse în raport. Comisia:

- a luat măsurile necesare pentru a asigura o tranziție fără dificultăți și rapidă către noile programe de țară;
- nu a stabilit însă în toate documentele de planificare strategică obiective strategice și indicatori de o calitate satisfăcătoare. Prin urmare, Curtea recomandă în continuare Comisiei să definească obiective strategice și indicatori de performanță adecvați care să permită o evaluare eficientă a impactului acțiunilor UE pentru ansamblul perioadei;
- și-a axat sprijinul pe un număr limitat de domenii de intervenție, care concordă cu planurile de acțiune și cu evaluarea nevoilor specifice fiecărei țări beneficiare;
- a continuat să urmărească să aplice cele mai bune practici în planificarea și gestionarea programelor și a proiectelor. Cu toate acestea, Comisia este în întârziere cu raportul de evaluare finală privind MEDA, care ar fi putut contribui cu recomandări valoroase la implementarea fazei inițiale a IEVP.

8.45. A se vedea răspunsul la punctul 8.46.

8.46.

- În conformitate cu regulamentul IEVP, criteriile de referință și indicatorii de performanță sunt specificați într-o etapă ulterioară, la elaborarea programelor anuale de acțiune. În mod concret, acești indicatori sunt stabiliți chiar în momentul formulării unui program, atunci când tind să devină mai relevanți și mai bine definiți. Documentele privind strategia de țară au ca obiective furnizarea unei imagini de ansamblu a situației din țară și prezentarea zonelor strategice prioritare de intervenție în vederea abordării provocărilor majore identificate în țara respectivă.
- Raportul de evaluare intermediară a fost finalizat abia în iulie 2005. Deoarece noi decizii de finanțare MEDA erau încă adoptate în anul 2006 și deoarece, în consecință, multe dintre acțiunile legate de aceste decizii erau încă puse în aplicare în 2008 și 2009, s-a decis amânarea raportului de evaluare finală cu un an. Acest raport este programat acum pentru finalul anului 2009.

PARTEA 2: EVALUAREA GLOBALĂ A SISTEMELOR DE SUPRAVEGHERE ȘI DE CONTROL

2.1 — Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control selectate

Sistemul vizat		Control intern cheie (Comisie)				Controale interne cheie în cadrul administrațiilor naționale	Evaluare globală
		Controale <i>ex ante</i> ale contractelor și ale plăților	Gestiune și supraveghere	Audituri externe/audituri de finalizare	Audituri interne		
EuropeAid ⁽¹⁾	Servicii centrale					N/A	
	Delegații						
DG RELEX						N/A	
				⁽²⁾			
DG ELARG							
DG ECHO						N/A	

Evaluare globală	2008	2007

Legendă:

	Eficace
	Parțial eficace
	Ineficace
N/A	Nu se aplică; nu este cazul sau nu a fost evaluat

⁽¹⁾ Această evaluare corespunde celei publicate în raportul privind FED.⁽²⁾ Controale *ex post*.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE FORMULATE ÎN CADRUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
Relații externe și Dezvoltare			
<i>Plăți de sprijin bugetar</i>			
Sprrijinul bugetar se acordă în condițiile în care gestiunea cheltuielilor publice ale țării partenere este suficient de transparentă, fiabilă și eficace și în măsura în care țara respectivă a instituit politici sectoriale sau macroeconomice care să fie formulate în mod corespunzător și care să fie aprobate de furnizorii săi principali de fonduri, inclusiv de instituțiile financiare internaționale, dacă este cazul. Pe această bază, Comisia a elaborat orientări concrete prin care se stabilesc condițiile pentru plata fondurilor, plata tranșelor succesive depinzând de realizarea unor progrese satisfăcătoare în ceea ce privește atingerea obiectivelor. Cu toate acestea, indicatorii de performanță utilizați pentru [...] măsurarea progreselor înregistrate nu erau, în toate cazurile examinate, delimitați în timp, clari, neechivoci și realizabili. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctul 8.14)	Introducerea unor indicatori de performanță orientați într-o măsură mai mare spre rezultate și spre realizări.	Este deja posibilă verificarea rezultatelor acțiunilor întreprinse în acest sens.	Comisia recunoaște necesitatea proiectării și a măsurării cu mai mare precizie a indicatorilor din cadrul operațiunilor de sprijin bugetar. Orientările generale privind sprijinul bugetar sunt în prezent revizuite în vederea îmbunătățirii proiectării și evaluării condițiilor de eligibilitate și a indicatorilor specifici orientați către rezultate pentru a obține o abordare mai riguroasă orientată către rezultate, utilizând indicatori privind rezultatele și procesele, pe lângă indicatorii privind realizările.
<i>Sistemul de audituri externe</i>			
Pentru a obține un nivel mai ridicat de asigurare, EuropeAid dispune efectuarea unor audituri suplimentare ale proiectelor, aspectele examinate fiind selectate pe baza unei analize a riscurilor. Până în acest moment nu s-au elaborat însă proceduri complete, care să permită fructificarea maximă a acestor audituri. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctul 8.25)	O monitorizare mai atentă a execuției planului anual de audit și o utilizare mai bună a rezultatelor auditurilor.	Efectele măsurilor adoptate nu s-au produs încă în totalitate și sunt necesare eforturi suplimentare în acest sens.	Comisia planifică îmbunătățirea CRIS pentru a permite o mai bună analiză a datelor de audit.

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
Extindere			
<i>Sistemul extins de implementare descentralizată (SEID)</i>			
În Bulgaria s-a constatat că, deși se acordase acreditarea pentru SEID (ceea ce echivalează cu renunțarea la controalele <i>ex ante</i> din partea delegației), sistemele vizate prezintă deficiențe semnificative. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctul 8.12)	A fost instituit un plan de acțiune cu scopul de a se asigura faptul că sunt aduse îmbunătățiri, în februarie 2008 fiind suspendate plățile către două agenții de implementare, iar acreditarea acestor agenții fiind retrasă în iulie 2008.	În pofida acțiunilor întreprinse, deficiențele fundamentale care au condus la suspendarea plăților și la retragerea acreditării pentru SEID continuă să existe.	Situația se îmbunătățește. Cu toate acestea, chiar dacă s-ar menține vreo deficiență a sistemului, potențialul de a fi încheiate contracte necorespunzătoare a fost înlăturat, deoarece contractarea fondurilor Phare a fost încheiată.
<i>Controale ex post (audituri de finalizare)</i>			
În urma unei schimbări de metodologie, numărul de rapoarte de audit a fost neobișnuit de mare în 2007, iar pentru unele dintre aceste rapoarte nu s-a realizat în timp util urmărirea ulterioară. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctul 8.26)	Comisia a depus eforturi semnificative pentru a monitoriza și a prelucra rapoartele de audit.	S-a constatat o îmbunătățire semnificativă în ceea ce privește prelucrarea dosarelor.	În 2008 au fost prelucrate 133 de rapoarte, dintre care 89 ar putea fi închise, în timp ce în primele cinci luni dintre 2009 au fost prelucrate 71, din care 44 care nu au fost închise în 2008, și 38 au fost închise.
Ajutor umanitar			
<i>Audituri externe</i>			
În 2007, DG ECHO a mărit în mod semnificativ numărul auditurilor efectuate pe teren, deși, ca și în 2006, majoritatea auditurilor au reprezentat-o cele efectuate la sediile partenerilor, nivel care nu permite verificarea completă a realității cheltuielilor. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctul 8.27)	Comisia a mărit deja numărul de audituri pe teren în 2007.	Curtea ia notă de eforturile depuse pentru a mări proporția auditurilor pe teren ale proiectelor.	Situația cheltuielilor este verificată în permanență prin monitorizarea proiectelor de către asistenții tehnici, prin utilizarea auditurilor pe teren, misiuni la fața locului efectuate de personalul Comisiei și prin rapoartele financiare și cele privind progresele înregistrate prezentate de către partener. În urma recomandării Curții, DG ECHO a reechilibrat numărul de audituri efectuate de către sediul central și auditurile pe teren în vederea obținerii unui raport optim și eficient din punct de vedere al costurilor.

CAPITOLUL 9

Educație și cetățenie

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Introducere	9.1-9.7
Caracteristici specifice ale grupului de politici Educație și cetățenie	9.1-9.4
Sfera auditului	9.5-9.7
Auditul plăților în avans	9.6-9.7
Regularitatea operațiunilor	9.8-9.11
Eficacitatea sistemelor	9.12-9.30
Sistemele privind regularitatea operațiunilor	9.12-9.30
Sistemele pentru Programul de învățare de-a lungul vieții	9.13-9.25
Controale <i>ex post</i> la DG EAC	9.26
Fondul pentru frontierele externe	9.27-9.29
DG Comunicare	9.30
Concluzii și recomandări	9.31-9.34

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

INTRODUCERE

Caracteristici specifice ale grupului de politici Educație și cetățenie

9.1. Prezentul capitol cuprinde aprecierea specifică a Curții cu privire la grupul de politici Educație și cetățenie, în care sunt incluse domeniile de politici 15 – Educație și cultură, 16 – Comunicare și 18 – Libertate, securitate și justiție. În **tabelul 9.1** sunt prezentate informații detaliate privind activitățile acoperite, cheltuielile aferente exercițiului și modalitatea de gestiune utilizată.

Tabelul 9.1 — Educație și cetățenie, plăți efectuate în 2008 pe domenii de politici

(milioane de euro)

Titlu bugetar	Domeniu de politici	Descriere	Plăți efectuate în 2008	Modalitatea de gestiune bugetară
15	Educație și cultură	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	111	centralizată directă
		Învățare pe tot parcursul vieții, inclusiv multilingvism	1 060	centralizată indirectă
		Dezvoltarea cooperării culturale în Europa	48	centralizată indirectă
		Încurajarea și promovarea cooperării în domeniul tineretului și sportului	134	centralizată indirectă
		Promovarea cetățeniei europene	24	centralizată indirectă
			1 378	
16	Comunicare	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	104	centralizată directă
		Comunicare și media	25	centralizată directă
		Comunicare la nivel local	35	centralizată directă
		Metode de cercetare și comunicare	23	centralizată directă
			186	
18	Libertate, justiție și securitate	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	58	centralizată directă
		Solidaritate — Frontiere externe, politica în materie de vize și libera circulație a persoanelor	189	partajată / centralizată indirectă
		Fluxuri migratorii — Politica comună în domeniul imigrării și a azilului	80	partajată
		Drepturi fundamentale și cetățenie	26	directă
		Securitate și protecția libertăților	28	directă
		Justiția în materie penală și civilă	42	directă
		Prevenirea consumului de droguri și informarea publicului	15	directă
		Strategie politică și coordonare	7	directă
			445	
Total cheltuieli administrative			274	
Total cheltuieli operaționale			1 735	
Total plăți aferente exercițiului			2 009	
Total angajamente aferente exercițiului			2 323	

⁽¹⁾ Auditul cheltuielilor administrative este prezentat în capitolul 11.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

9.2. Cele trei titluri bugetare din acest domeniu sunt gestionate aproape în exclusivitate de către cele trei direcții generale (DG) corespunzătoare din cadrul Comisiei. Este vorba despre DG Educație și Cultură (DG EAC) pentru linia bugetară 15, DG Comunicare (DG COMM) pentru linia bugetară 16 și DG Justiție, Libertate și Securitate (DG JLS) pentru linia bugetară 18. Majoritatea cheltuielilor din acest domeniu sunt gestionate prin gestiune centralizată indirectă sau prin gestiune partajată (repartizată), implementarea acțiunilor, sub forma programelor multianuale, fiind delegată Agenției Executive pentru Educație, Audiovizual și Cultură, agențiilor naționale ⁽¹⁾ sau altor structuri similare de gestionare din statele membre. Entitățile responsabile din statele membre alocă subvenții și contracte pentru proiecte sau măsuri puse în aplicare de beneficiari publici și privați. Subvențiile sunt plătite, de obicei, în tranșe, după cum este descris la punctele 9.6 și 9.7.

9.3. Implementarea programelor aferente noului cadru financiar pentru perioada 2007-2013 a fost însoțită de o modificare a structurii de control intern, statelor membre revenindu-le în prezent un nivel crescut de responsabilitate. Referitor la contractele ce urmează a fi încheiate în cadrul Programului de învățare de-a lungul vieții (denumit, de asemenea, Programul de învățare continuă) de exemplu, autorităților naționale (a se vedea punctul 9.13) li s-a cerut să furnizeze o declarație de asigurare *ex ante* privind gestiunea financiară a cheltuielilor din statul membru în cauză. În fiecare an, autoritatea trebuie să furnizeze o declarație de asigurare *ex post* cu privire la utilizarea corectă a resurselor și la fiabilitatea sistemelor și a procedurilor de control instituite ⁽²⁾.

9.3. DG EAC și-a adaptat sistemul de supraveghere și control pe baza unei singure abordări de audit. Acesta constă în:

- (a) evaluarea declarației de asigurare *ex ante* a autorităților naționale emisă la începutul perioadei de programare 2007-2013;
- (b) monitorizarea sistemului și vizite de control la fața locului;
- (c) evaluarea declarației anuale *ex post*;
- (d) audituri financiare;
- (e) activități de formare cu agențiile naționale și autoritățile naționale;
- (f) informarea permanentă a părților interesate și comunicarea cu acestea;
- (g) un set de proceduri comune și actualizate cu regularitate.

Evaluarea declarației anuale de asigurare *ex post* a reprezentat un element nou și suplimentar de control în anul 2008.

⁽¹⁾ Care sunt angajate într-o relație contractuală cu Comisia.

⁽²⁾ Articolul 7 alineatul (3) din Decizia C(2007) 1807 final a Comisiei din 26.4.2007 privind responsabilitățile ce revin statelor membre, Comisiei și agențiilor naționale în punerea în aplicare a Programului de învățare continuă (2007-2013).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

9.4. Ajutorul acordat de UE în domeniile educației și cetățeniei se caracterizează printr-o multitudine de sisteme de finanțare, pentru diferite sfere tematice și tipuri de proiecte, cum ar fi subvențiile acordate pentru acțiuni în favoarea cetățeniei sau pentru acțiuni în favoarea mobilității în sectoarele educației și formării. Proiectele nu sunt derulate numai de organizații de învățământ, ci și de societăți private și de administrații publice. Beneficiarii finali sunt persoane particulare, în general cetățeni ai UE. Cu toate acestea, gestionarea anumitor programe, și anume Fondul pentru frontierele externe, Fondul de integrare, Fondul de returnare și Fondul european pentru refugiați, este partajată cu statele membre.

Sfera auditului

9.5. Aprecierea specifică se bazează pe:

- (a) teste de fond efectuate pe un eșantion statistic reprezentativ de 150 de plăți (a se vedea **tabelul 9.2**);
- (b) teste și o evaluare cu privire la sistemele de control utilizate în cadrul Programului de învățare de-a lungul vieții în șase state membre, inclusiv la nivelul autorităților naționale și al agențiilor naționale ⁽³⁾;
- (c) o evaluare a controalelor de supraveghere ale Comisiei cu privire la declarațiile de asigurare anuale pentru 2007 (certificările *ex post*) elaborate de autoritățile naționale responsabile de Programul de învățare de-a lungul vieții;
- (d) o evaluare a funcționării sistemelor de supraveghere și de control aferente Fondului pentru frontierele externe (FFE);
- (e) o analiză a acțiunilor întreprinse în urma principalelor observații formulate de Curte în declarațiile de asigurare recente (a se vedea **anexa 9.2**).

⁽³⁾ Cele șase agenții în cauză au fost următoarele: EPOS vzw – Europese Programma's voor Onderwijs, Opleiding en Samenwerking – Agentschap (Belgia), DAAD – Deutscher Akademischer Austauschdienst (Germania), FRSE – Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji (Polonia), OAPEE – Organismo Autónomo Programas Educativos Europeos (Spania), Léargas (Irlanda) și ISFOL – Istituto per lo Sviluppo della Formazione e dell'Orientamento Professionale dei Lavoratori (Italia).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Auditul plăților în avans

9.6. În conformitate cu structura de cheltuieli pentru exercițiul financiar 2008, eșantionul de plăți selectat de Curte pentru testele de fond a cuprins 129 de operațiuni pentru care condițiile pentru plată sunt în mare măsură convenționale. Aceste operațiuni priveau în principal plăți în avans efectuate către agenții UE și către agenții naționale, precum și un mic număr de contribuții trimestriale la costurile de funcționare ale acestora. Aceste plăți se efectuează după semnarea unui contract sau după aprobarea unui program de activitate sau, în cazul majorității tranșelor a doua și a treia de prefinanțare, atunci când Comisia aprobă plata a 70 % din fondurile deja avansate. Aceste plăți în avans se cumulează, în general, până la 100 % din suma maximă admisă. Deoarece condițiile impuse în cazul acestor plăți sunt limitate, riscul de eroare este foarte scăzut.

9.7. La rândul lor, agențiile încheie ele însele acorduri de subvenționare cu organizații participante⁽⁴⁾ și utilizează plățile în avans primite de la Comisie pentru a efectua plăți în avans, cuprinse între 80 % și 100 %, în funcție de tipul de program, către organizațiile respective. Aceste proiecte trebuie finalizate în termen de maximum 2 ani, conducând la elaborarea unui raport final și la închiderea conturilor aferente proiectului între agenție și beneficiari. După ce toate proiectele aferente programului de activitate pentru un an dat au fost închise, agenția transmite un raport final consolidat Comisiei, care procedează ulterior la calcularea soldului final și la lichidarea acestuia. Gradul de risc asociat închiderilor efectuate între beneficiar și agenție este mai ridicat decât cel asociat plăților în avans, având în vedere riscurile normale aferente prezentului domeniu și privind eligibilitatea și realitatea cheltuielilor declarate. Aceste închideri nu pot fi însă auditate decât după ce au avut loc, și anume la câțiva ani după efectuarea primelor plăți în avans.

9.7. Comisia consideră, de asemenea, că riscurile sunt mai mari în ceea ce privește plățile finale, motiv pentru care Comisia intensifică controalele și supravegherea în această etapă, în vederea atenuării acestor riscuri.

În ceea ce privește DG EAC, conceperea noilor programe pentru perioada 2007-2013 a ținut seama de recomandările Curții din anii anteriori privind simplificarea normelor și utilizarea extensivă a finanțării bazate pe sume forfetare. Aceasta ar trebui să reducă riscurile legate de plățile finale.

REGULARITATEA OPERAȚIUNILOR

9.8. Curtea a constatat că operațiunile aferente acestui domeniu de politici în ansamblu nu au fost afectate de erori semnificative. Cu toate acestea, s-a constatat că plățile intermediare și plățile finale examinate au fost afectate de un nivel semnificativ de eroare.

9.8. Comisia salută constatarea Curții potrivit căreia plățile din 2008 pentru grupul de politici Educație și Cetățenie nu au fost afectate de erori semnificative. Acesta este un progres semnificativ față de anul precedent.

Comisia remarcă faptul că, în 4 dintre cele 21 de plăți intermediare și finale examinate, Curtea a constatat erori cuantificabile (a se vedea răspunsul la punctul 9.9).

⁽⁴⁾ Organizațiile participante sunt, în general, universități, școli sau colegii care gestionează plățile către beneficiari, ca de exemplu studenții sau profesorii.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

9.9. Pentru cele 21 de plăți intermediare și finale ⁽⁵⁾ care figurează în eșantionul format în total din 150 de operațiuni, Curtea a identificat un nivel semnificativ de eroare cu privire la regularitatea a șase dintre aceste plăți. Patru plăți erau afectate de erori cuantificabile și patru erau afectate de erori necuantificabile, în vreme ce două plăți erau afectate de ambele tipuri de erori. În **tabelul 9.2** se prezintă repartizarea erorilor în funcție de tipul de plată și de domeniul de politici.

9.10. Referitor la cele 129 de plăți în avans ⁽⁶⁾ care au făcut obiectul testelor, nouă erau afectate de erori necuantificabile semnificative și priveau plăți în avans efectuate de DG JLS și de DG EAC în favoarea agențiilor, plățile fiind afectate de erori fie din cauză că un angajament a fost contractat înainte să fi fost adoptată decizia de finanțare necesară, fie din cauză că nu au existat previziuni suficient de detaliate în ceea ce privește fluxurile de numerar.

9.9. Comisia va întreprinde acțiuni în legătură cu erorile constatate de către Curte și, după caz, fondurile plătite necorespunzător vor fi recuperate.

Erorile care vizează DG EAC au legătură cu acțiuni de dimensiuni mai mici în temeiul fostului cadru juridic. Conceperea noilor programe 2007-2013, cu reguli simplificate și utilizarea extensivă a finanțării bazate pe sume forfetare, ar trebui să reducă riscurile legate de plățile finale.

9.10. Comisia ar dori să indice faptul că deciziile privind finanțările necesare au fost luate, deși cu întârziere din punct de vedere oficial (șase zile în cazul JLS). Comisia cunoștea cerințele de ordin monetar și bugetar ale agențiilor la momentul respectiv.

Pentru a evita astfel de erori necuantificabile, deciziile de finanțare ale Comisiei sunt în prezent luate cu mult înainte și se solicită previziuni ale fluxului de numerar pentru toate plățile către agenții (de exemplu, printr-un memorandum de înțelegere).

Tabelul 9.2 — Structura eșantionului, numărul de operațiuni testate (numărul de operațiuni care au fost afectate de erori este prezentat între paranteze)

Tipul de plată (*)	Domeniul de politici			
	15 Educație și cultură	16 Comunicare	18 Libertate, justiție și securitate	Total
Plăți finale/intermediare	10 (3)	6 (1)	5 (2)	21 (6)
Plăți în avans	100 (5)	0 (0)	29 (4)	129 (9)
Total	110 (8)	6 (1)	34 (6)	150 (15)

(*) Patru plăți intermediare, reprezentând contribuții administrative plătite agențiilor, sunt grupate cu plățile în avans și se supun aceluiași condiții.

⁽⁵⁾ Fără a include patru plăți clasificate drept „plăți intermediare”, dar care reprezentau contribuții la costurile administrative ale agențiilor și care, la fel ca în cazul plăților în avans efectuate în favoarea agențiilor, erau condiționate numai de semnarea unui acord de subvenționare.

⁽⁶⁾ Inclusiv patru plăți intermediare (a se vedea punctul 9.9).

OBSERVAȚIILE CURȚII

9.11. După cum se prezintă în **tabelul 9.2**, plățile intermediare și cele finale sunt afectate de erori într-o măsură mai mare decât plățile în avans. Printre erorile constatate în cadrul plăților intermediare și finale se numărau, de exemplu:

- (a) cheltuieli declarate pentru perioade care nu făceau obiectul acordului de subvenționare (eligibilitate);
- (b) declararea TVA-ului recuperabil cu titlu de cheltuială (eligibilitate);
- (c) absența documentelor referitoare la procesul de selecție pentru acordarea subvențiilor (realitatea operațiunilor);
- (d) documente justificative necorespunzătoare aduse în sprijinul cheltuielilor declarate (realitatea operațiunilor).

EFICACITATEA SISTEMELOR

Sistemele privind regularitatea operațiunilor

9.12. Curtea a examinat trei sisteme de control separate din diferite direcții generale, sisteme privind controalele *ex post* care se aplică pentru DG EAC, Programul de învățare de-a lungul vieții și Fondul pentru frontierele externe.

Sistemele pentru Programul de învățare de-a lungul vieții

9.13. Programul de învățare de-a lungul vieții și programul „Tineretul în acțiune” sunt implementate prin gestiune centralizată indirectă de către 63 de agenții naționale din țările participante, desemnate și supravegheate de autorități naționale. Datorită apropierii lor de beneficiarii finali, agențiilor naționale li s-a atribuit sarcina de a gestiona numărul foarte mare de subvenții plătite în acest domeniu, care însă nu reprezintă decât sume relativ mici. În total, acțiunile gestionate de agențiile naționale reprezintă aproximativ 68 % din bugetul aferent titlului 15. Alte programe privind educația, cum ar fi Jean Monnet și Erasmus Mundus, precum și anumite segmente ale Programului de învățare de-a lungul vieții și ale programului „Tineretul în acțiune” sunt gestionate de Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

9.11. Comisia întreprinde acțiuni detaliate cu privire la toate constatările Curții. După caz, procedura de recuperare a fost deja sau va fi lansată. De asemenea, au fost luate măsuri corective pentru noua generație de programe pentru 2007-2013 în vederea reducerii riscurilor legate de plățile finale (a se vedea și răspunsul la punctul 9.9).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

9.14. Decizia C(2007) 1807 a Comisiei definește responsabilitățile din cadrul mediului de control aferent Programului de învățare de-a lungul vieții. Printre acestea se numără:

- (a) controalele primare gestionate de agențiile naționale, care cuprind, printre altele, analiza rapoartelor finale, verificări documentare ale elementelor prezentate în sprijinul cheltuielilor declarate, controale la fața locului pe parcursul acțiunilor, audituri efectuate după încheierea acțiunilor și audituri de sisteme pentru beneficiarii recurenți, cum ar fi universitățile. Agențiile naționale au obligația de a transmite Comisiei și autorităților naționale un raport anual conținând informații cu privire la controalele primare efectuate;
- (b) controalele secundare implementate de autoritățile naționale cu scopul de a furniza o asigurare și informații în sprijinul declarației anuale *ex post* care atestă eficacitatea sistemelor și a controalelor primare;
- (c) controalele implementate de Comisie, cuprinzând în principal evaluarea declarațiilor anuale și vizitele de monitorizare.

9.15. În cadrul DAS 2008, Curtea a efectuat un audit de sisteme pentru șase agenții naționale și pentru autoritățile naționale de supraveghere a acestora.

Controale primare

9.16. În urma auditului privind agențiile naționale, Curtea a constatat un nivel per ansamblu ridicat de respectare a cerințelor stabilite în „Ghidul pentru agențiile naționale” elaborat de Comisie. Totuși, în două cazuri au existat probleme legate de implementarea controalelor primare, controale care sunt esențiale pentru o utilizare conformă cu legile și reglementările a fondurilor comunitare într-un domeniu caracterizat de un număr atât de mare de beneficiari finali. În anumite cazuri, nu a existat nicio dovadă care să demonstreze că au fost efectuate analizele în cauză sau verificările documentare; în alte cazuri, nu s-a efectuat niciun audit de sisteme pentru universități, în pofida stabilirii de către Comisie a unor cerințe cu privire la numărul minim de audituri de acest tip care să fie efectuate până la sfârșitul exercițiului 2008. Printre alte deficiențe se numărau inexistența registrelor de excepții, o politică de trezorerie care nu asigura plasarea fondurilor în conturi purtătoare de dobândă și întârzieri în transmiterea rapoartelor anuale către Comisie.

9.16. Comisia salută constatarea de către Curte a unui nivel general ridicat de conformitate cu cerințele stabilite în „Ghidul pentru agențiile naționale” și consideră aceasta o confirmare a faptului că strategia de supraveghere și control prin mai multe canale (inclusiv seminare de formare și informarea permanentă a agențiilor naționale și a autorităților naționale și comunicarea cu acestea) a dat rezultate.

Una dintre agențiile naționale nu a putut îndeplini cerința de a efectua auditurile sistemelor în universități, din cauza deficitului de personal, însă a reușit să își respecte obligațiile în primul semestru al anului 2009.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Controale secundare

9.17. Raportul anual al Curții privind exercițiul 2007 a abordat tema referitoare la declarațiile *ex ante* privind calitatea sistemelor de gestiune și de control ale agențiilor naționale, declarații care trebuie elaborate și transmise de autoritățile naționale înainte de demararea programelor. După primul an de implementare, și anume 2007, precum și în toți anii următori, autorităților naționale le revine obligația de a întocmi o declarație *ex post* cu privire la fiabilitatea procedurilor și a sistemelor financiare implementate în cursul exercițiului precedent, la probitatea conturilor și la asigurarea obținută pe baza procedurilor de control instituite.

9.18. Articolul 8 alineatul (3) din Decizia C(2007) 1807 a Comisiei prevede că „autoritatea națională înființează sistemul de controale secundare, al căror obiectiv este de a asigura o garanție rezonabilă a eficacității sistemelor și a controalelor primare. Autoritatea națională poate încredința efectuarea controalelor secundare unei instituții de audit externe”.

9.19. În urma auditului Curții s-au constatat abordări cu grade diferite de calitate utilizate de autoritățile naționale în vederea obținerii unei baze pentru declarațiile de asigurare *ex ante* și *ex post*, precum și diferențe în ceea ce privește cantitatea de informații comunicate cu privire la procedurile efectuate de aceste autorități. Numai trei dintre cele șase autorități naționale au realizat controalele secundare în mod satisfăcător, recurgând fie la un contractant extern, fie la proprii săi agenți, în ambele cazuri aceștia având sarcina de a verifica în detaliu dacă sistemele și controalele primare instituite de agențiile naționale sunt conforme cu orientările Comisiei. În cazul celorlalte autorități naționale, controalele secundare fie erau inexistente, insuficiente și nedocumentate corespunzător, fie erau încredințate unei societăți externe, fără a exista o supraveghere adecvată care să garanteze realizarea unor controale corespunzătoare. În consecință, asigurarea furnizată în declarația prezentată de autoritățile naționale în cauză nu era fundamentată.

9.20. Mai mult, numai 10 dintre cele 40 de declarații *ex post* pentru 2007 au fost transmise Comisiei înainte de termenul limită de 30 aprilie 2008. Aceste întârzieri pot fi puse, în parte, pe seama faptului că orientările Comisiei privind informațiile ce trebuiau furnizate în rapoarte nu au fost disponibile decât în martie 2008. Cu toate acestea, nivelul de respectare a termenului nu se ameliorase până în martie 2009. Declarațiile *ex post* pentru 2008 trebuiau transmise până la 30 aprilie 2009, însă numai șase dintre acestea au fost primite la timp.

9.19. Ținând seama de diferitele situații naționale, cadrul de reglementare nu impune un sistem de control unic, ci obligă statele membre să atingă obiectivele de control în conformitate cu standardele comune.

Cu toate acestea, pe baza primei experiențe în legătură cu declarațiile, Comisia a definit în mai mare detaliu obiectivele de control pentru controalele efectuate de autoritățile naționale în cadrul orientărilor furnizate statelor membre în februarie 2008 și actualizate în martie 2009.

Autoritățile naționale trebuie în prezent să descrie în detaliu controalele secundare efectuate în noua anexă 4 la declarația anuală de asigurare.

9.20. Toate declarațiile *ex post* pentru 2007 au fost evaluate în timp util în 2008 pentru a contribui la declarația de asigurare a DG EAC.

Sistemul de supraveghere al DG EAC obține asigurare în timpul anului din diferite elemente și nu doar în momentul primirii declarațiilor de asigurare din partea autorităților naționale (a se vedea, de asemenea, punctul 9.3).

OBSERVAȚIILE CURȚII

9.21. Deși orientările pentru agențiile naționale sunt bine elaborate, atât pe plan legislativ ⁽⁷⁾, ⁽⁸⁾, cât și în cadrul Ghidului pentru agențiile naționale responsabile de implementarea Programului de învățare de-a lungul vieții, nu același lucru este valabil și în cazul autorităților naționale. Cu toate că s-au emis de către Comisie orientări ⁽⁹⁾ privind clarificarea responsabilităților, nu există nicio orientare suficient de detaliată și de riguroasă care să conțină proceduri particulare pe care trebuie să le urmeze autoritățile.

Controale implementate de Comisie

9.22. Curtea a auditat procesul de evaluare pentru declarațiile *ex ante* aferente perioadei 2007-2013 și pentru declarațiile *ex post* pentru 2007. Curtea a constatat că modul în care s-au aplicat procedurile de declarare atât *ex ante*, cât și *ex post* a oferit o asigurare limitată în ceea ce privește calitatea gestiunii cheltuielilor aferente exercițiilor în cauză. Totuși, în opinia Curții, pe care a exprimat-o și în raportul din anul precedent, concepția sistemului ar putea oferi în viitor o bază adecvată pentru asigurare, cu condiția ca acesta să fie pus în practică în mod corespunzător.

9.23. Evaluarea Comisiei s-a bazat pe o verificare documentară a sistemelor și a controalelor și pe vizite de monitorizare privind sistemele, efectuate în 2008 în 11 țări. Cu toate acestea, Comisia a verificat numai în anumite cazuri realitatea și calitatea controalelor primare și a controalelor secundare la care se face referire în declarațiile anuale sau informațiile prezentate în rapoartele anuale.

9.24. Pe baza evaluării declarațiilor *ex ante* și *ex post*, a rapoartelor anuale elaborate de agențiile naționale și a rezultatelor vizitelor de monitorizare pe care le-a efectuat la nivelul agențiilor naționale și al autorităților naționale, Comisia a întocmit o listă de rezerve care necesită măsuri de remediere din partea agențiilor naționale și a autorităților naționale. În cursul exercițiului 2008, au fost retrase 169 de rezerve privind Programul de învățare de-a lungul vieții și au fost adăugate alte 98, astfel încât la sfârșitul anului existau 162 de rezerve nesoționate. Niciuna dintre aceste rezerve nu a fost considerată de Comisie ca fiind „critică”, însă 62 au fost estimate ca fiind „foarte importante”. Dintre cele 162 de rezerve, 110 priveau sistemele de control: 94 la nivelul agențiilor naționale și 16 la nivelul autorităților naționale.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

9.21. Comisia salută faptul că Ghidul pentru agențiile naționale este considerat de către Curte ca fiind bine elaborat. Comisia este de acord cu faptul că s-ar putea face progrese suplimentare către o abordare mai simplă și mai armonizată pentru autoritățile naționale, ținând seama de situația specifică din diferitele state membre.

9.22. Declarațiile *ex ante* și *ex post* sunt elemente noi și suplimentare ale sistemului consolidat de supraveghere și control (a se vedea și răspunsurile la punctele 9.3 și 9.20).

9.23. Strategia de supraveghere a DG EAC este multianuală, bazată pe riscuri și axată pe proces. Toate declarațiile de asigurare anuale au fost evaluate în timp util pe baza unei analize documentare detaliate, după caz fiind emise rezerve. Verificările privind realitatea și calitatea controalelor primare și secundare au făcut parte din vizitele de monitorizare a sistemelor și, în anumite cazuri, s-au emis rezerve (a se vedea punctul 9.24).

9.24. În conformitate cu strategia de supraveghere axată pe proces, rezervele pot fi retrase sau adăugate în timpul unui an. Aceasta indică faptul că activitatea se desfășoară în continuu și că în mod sistematic se întreprind acțiuni în legătură cu aceste rezerve.

Numărul mediu de rezerve deschise a fost de aproximativ 4 pentru fiecare agenție națională la sfârșitul anului 2008.

Majoritatea rezervelor „foarte importante” au legătură cu controalele primare care urmează a fi efectuate până la finalul acordurilor privind acțiunile descentralizate, în vederea sensibilizării autorităților naționale.

⁽⁷⁾ C(2007) 1807 final.

⁽⁸⁾ Decizia nr. 1720/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 noiembrie 2006 de stabilire a unui program de acțiune în domeniul învățării continue (JO L 327, 24.11.2006, p. 45).

⁽⁹⁾ „Programul de învățare de-a lungul vieții și programul «Tineretul în acțiune», declarația anuală de asigurare 2008, Orientări pentru autoritățile naționale, Bruxelles”, 2.3.2009.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

9.25. Deficiențele sistemelor de control intern identificate în cadrul rezervelor menționate anterior reprezintă un risc în ceea ce privește regularitatea plăților efectuate către beneficiarii finali și în ceea ce privește plățile către agențiile naționale. Pentru a se obține, în anii următori, asigurarea că agențiile naționale îndeplinesc cerințele în ceea ce privește gestiunea și controlul cheltuielilor, este necesar să existe o urmărire continuă a rezervelor, sub forma unor vizite de monitorizare mai aprofundate, și o supraveghere mai atentă de către Comisie a procedurii de declarare anuală *ex post*.

Controale *ex post* la nivelul DG EAC

9.26. Conform Raportului anual de activitate pentru 2008 al DG EAC, rezultatele auditurilor financiare cu privire la proiecte, realizate în numele Comisiei de către o societate de audit privată, indică, pentru contractele auditate aferente Programului de învățare de-a lungul vieții, un indice de eroare mediu de 0,01 %. Cu toate acestea, un indice de eroare calculat pentru proiectele încheiate în cursul exercițiului ar fi mult mai ridicat. În plus, deoarece aceste audituri s-au desfășurat în principal la nivelul agențiilor naționale, care nu primesc, de regulă, toate documentele justificative, ele nu acoperă toate criteriile de eligibilitate.

Fondul pentru frontierele externe

9.27. Programul-cadru „Solidaritatea și gestionarea fluxurilor migratorii”, prevăzut pentru perioada 2007/2008-2013, reprezintă aproximativ 50 % din cheltuielile operaționale ale DG JLS și este implementat în gestiune partajată cu statele membre. Acesta cuprinde patru instrumente financiare⁽¹⁰⁾, cel mai important fiind Fondul pentru frontierele externe (FFE), care reprezintă peste 50 % din cheltuielile aferente programului.

9.28. Deși FFE a fost instituit pentru o perioadă care începea de la 1 ianuarie 2007, temeiul juridic a fost adoptat abia la 23 mai 2007, iar normele de aplicare la 5 martie 2008. În plus, versiunile inițiale ale descrierilor sistemelor de gestiune și de control, precum și ale documentelor de programare au fost transmise cu o întârziere semnificativă de unele state membre sau erau de o calitate insuficientă. Prin urmare, Comisia nu a putut efectua primele plăți de prefinanțare în favoarea statelor membre decât în ultimele luni ale exercițiului 2008.

9.25. Planul de audit pentru 2009 consolidează vizitele de monitorizare care vizează existența și punerea în aplicare a procedurilor de gestionare și a controalelor, astfel cum sunt descrise de statele membre.

9.26. Raportul anual de activitate al Comisiei include activitatea financiară din anul respectiv și, prin urmare, analizează plățile efectuate în timpul anului (avansuri, precum și plăți finale). Comisia își va reexamina abordarea în ceea ce privește calcularea indicelui de eroare prezentat în Raportul anual de activitate.

Având în vedere faptul că beneficiarii primesc în general subvenții mici, trebuie să se țină seama de echilibrul corect între numărul de controale și costul acestora.

⁽¹⁰⁾ Cele patru instrumente sunt: Fondul pentru frontierele externe, Fondul de integrare, Fondul de returnare și Fondul european pentru refugiați.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

9.29. Astfel, în cadrul DAS 2008, auditul realizat de Curte s-a limitat la analiza efectuată de DG JLS cu privire la descrierile sistemelor de gestiune și de control transmise de statele membre referitor la FFE. Nu s-a identificat nicio deficiență semnificativă în cadrul acestei analize; cu toate acestea, o evaluare a eficacității reale a sistemelor de gestiune și de control nu va fi posibilă decât atunci când acestea vor fi operaționale.

DG Comunicare

9.30. Curtea a examinat raportul anual de activitate pentru 2008 al DG Comunicare, care prezenta (a se vedea, de asemenea, **anexa 9.2**) un indice de eroare de 0,05 % constatat în urma controalelor *ex ante* de nivel secundar efectuate de această direcție generală. Această constatare ar putea indica o îmbunătățire a controalelor *ex ante* periodice în raport cu anul anterior.

CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

9.31. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că plățile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2008 pentru grupul de politici Educație și cetățenie nu au fost afectate de erori semnificative. Totuși, testele efectuate de Curte sugerează că plățile intermediare și finale au fost afectate de erori semnificative.

9.32. Curtea concluzionează că sistemele de supraveghere și de control aferente grupului de politici Educație și cetățenie sunt parțial eficace în ceea ce privește asigurarea regularității plăților.

9.33. După cum se precizează la punctul 9.21, orientările difuzate pentru agențiile naționale sunt bine elaborate și pot fi utilizate ca manual de proceduri. Nu există însă nicio astfel de orientare pentru autoritățile naționale și Curtea recomandă Comisiei să introducă un cadru mai riguros, care să prezinte măsurile specifice care trebuie luate.

9.31. Comisia salută concluzia Curții potrivit căreia plățile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2008 pentru grupul de politici Educație și Cetățenie nu au fost afectate de erori semnificative. Acesta este un progres remarcabil în comparație cu anul precedent.

Comisia observă că, în cazul a 4 dintre cele 21 de plăți intermediare și finale supuse examinării, Curtea a identificat erori cuantificabile.

Comisia va întreprinde acțiuni în legătură cu erorile constatate de către Curte și, după caz, fondurile vor fi recuperate.

9.32. Sistemul de supraveghere și control instituit pentru perioada 2007-2013 oferă un cadru solid. În 2008, pentru DG EAC, au fost înregistrate progrese semnificative în aplicarea acestuia prin analiza declarațiilor de asigurare *ex post* și prin vizitele de monitorizare și auditurile intensificate.

9.33. Comisia salută faptul că Ghidul pentru agențiile naționale este considerat de către Curte ca fiind bine elaborat. Comisia este de acord cu faptul că se pot face progrese suplimentare către o abordare mai simplă și mai armonizată pentru autoritățile naționale, ținând seama de situația specifică din diferitele state membre.

OBSERVAȚIILE CURȚII

9.34. După cum se menționează la punctele 9.22-9.25, Curtea consideră că procedura de declarare a autorităților naționale în cadrul Programului de învățare de-a lungul vieții, precum și sistemul de control care ar trebui să stea la baza acestuia ar putea oferi în viitor o bază adecvată pentru obținerea asigurării. Cu toate acestea, deși s-au realizat progrese, implementarea actuală a sistemului de supraveghere și de control nu oferă încă o asigurare satisfăcătoare că erorile de regularitate vor fi prevenite sau detectate și corectate. În consecință, Curtea recomandă Comisiei să asigure o supraveghere mai atentă a procesului de declarare anuală *ex post*, prin efectuarea unor vizite de monitorizare mai aprofundate și prin verificarea directă a caracterului adecvat al controalelor descrise, precum și a aplicării integrale a acestora.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

9.34. Comisia salută declarația Curții privind adecvarea actualului sistem integrat de control și supraveghere.

Comisia este de acord cu necesitatea unei supravegheri mai atente a declarațiilor anuale *ex post*. Prin urmare, planul de audit pentru 2009 consolidează vizitele de monitorizare care vizează existența și punerea în aplicare a procedurilor de gestionare și a controalelor, astfel cum sunt descrise de statele membre.

ANEXA 9.1

REZULTATELE TESTELOR

PARTEA 1: PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE TESTELOR EFECTUATE PE OPERAȚIUNILE DIN CADRUL EȘANTIONULUI

1.1 — Dimensiunea eșantionului

Exercițiu	Număr de operațiuni testate
2008	150
2007	150

1.2 — Structura eșantionului

Procentajul de operațiuni testate care au reprezentat:	2008				2007
	15 Educație și cultură	16 Comunicare	18 Libertate, justiție și securitate	Total	
Plăți finale/intermediare	6,7	4,0	3,3	14,0	37
Plăți în avans	66,7	0,0	19,3	86,0	63
Total	73,3	4,0	22,7	100,0	100

1.3 — Frecvența și impactul estimat al erorilor

Erori	2008				2007
	15 Educație și cultură	16 Comunicare	18 Libertate, justiție și securitate	Total	
Frecvența operațiunilor testate care au fost afectate de erori	7 % {8}	17 % {1}	18 % {6}	10 % {15}	21 % {31}
Frecvența erorilor cuantificabile	18 % {2}	0 % {0}	25 % {2}	20 % {4}	26 % {10}
Impactul erorilor cuantificabile:	sub 2 %			sub 2 %	între 2 % și 5 %
Indicele de eroare cel mai probabil este (*)					

(*) Curtea distinge trei intervale pentru indicele de eroare cel mai probabil: sub 2 %, între 2 % și 5 %, peste 5 %.
Cifrele în paranteze {} reprezintă număre absolute.

PARTEA 2: EVALUAREA GLOBALĂ A SISTEMELOR DE SUPRAVEGHERE ȘI DE CONTROL

2.1 — Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control selectate

Sistemul vizat în cadrul Programului de învățare de-a lungul vieții	Autoritate națională	Agenție națională	Comisia	Evaluare globală
Belgia (EPOS)				
Germania (DAAD)				
Spania (OAPEE)				
Irlanda (Léargas)				
Italia (ISFOL)				
Polonia (FRSE)				

Evaluare globală	2008	2007
		N/A

Legendă:

	Eficace
	Parțial eficace
	Ineficace
N/A	Nu se aplică: nu este cazul sau nu a fost evaluat

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE FORMULATE ÎN CADRUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
Observația 1: Deficiențe în cadrul procedurii de declarare <i>ex ante</i> aferente Programului de învățare de-a lungul vieții			
În ceea ce privește Programul de învățare de-a lungul vieții, Curtea a constatat următoarele deficiențe în cadrul procedurii de declarare <i>ex ante</i>. Aceste deficiențe reduc valoarea procedurii în calitatea sa de element al sistemului de supraveghere și de control: — abordări diferite ale autorităților naționale în vederea obținerii unei baze pentru declarația de asigurare <i>ex ante</i> și diferențe în ceea ce privește cantitatea de informații comunicate referitor la proceduri. Ca urmare, Comisia nu a acordat același grad de încredere tuturor acestor declarații; — funcționarea efectivă a sistemelor și a controalelor nu a fost verificată de către Comisie, deoarece evaluarea realizată de aceasta s-a limitat doar la o verificare documentară; — Comisia a aprobat declarațiile provenite de la statele membre cu mai multe rezerve, în privința cărora trebuiau să se întreprindă acțiuni de remediere până la sfârșitul anului 2007, fără a include o măsură de precauție în relația sa contractuală cu agențiile. În plus, acțiunile corective nu au fost urmărite în mod riguros, termenele au fost adesea depășite și un număr de rezerve nu fuseseră încă retrase până la sfârșitul anului 2007; — anumite criterii utilizate de Comisie în cadrul procedurii de evaluare nu au fost definite în mod corespunzător, conducând la incertitudini referitor la ceea ce se înțelege prin finalizarea procesului de evaluare și prin măsuri de precauție. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctele 9.16 și 9.17)	DG EAC menționează că declarația <i>ex ante</i> reprezenta o cerință nouă și constituia o „operațiune unică” care se realizează la lansarea noilor programe. Între timp, DG EAC a întreprins următoarele acțiuni în vederea remedierii acestor deficiențe: — s-au difuzat orientări mai precise cu privire la declarațiile anuale și s-au organizat reuniuni specifice cu autoritățile naționale în martie și în noiembrie 2008; — s-au organizat mai multe vizite la fața locului (s-au efectuat inclusiv audituri financiare și a fost demarat programul de controale de supraveghere); — utilizarea unei metode de evaluare a permis o mai bună urmărire a situației acțiunilor corective; — s-a stabilit o legătură clară între evaluare și măsurile de precauție ce trebuie luate.	— Deși Comisia a difuzat, într-adevăr, o serie de orientări în martie 2009, vizitele la fața locului efectuate de Curte au arătat că autoritățile naționale continuau să utilizeze interpretări diferite cu privire la modul de realizare a controalelor secundare. — În 2008, s-au efectuat vizite la fața locului la agenții naționale și la autorități naționale din 11 țări. Chiar și în cazul țărilor unde s-au efectuat vizite la fața locului, Comisia nu a verificat realitatea controalelor primare și a controalelor secundare la care se făcea referire în declarațiile anuale. — Comisia procedează în prezent la o urmărire continuă a situației rezervelor pentru fiecare stat membru, însă un număr important de rezerve (162) privind Programul de învățare de-a lungul vieții nu fuseseră încă retrase până la sfârșitul anului 2008.	Orientările au fost deja emise în februarie 2008 și actualizate în 2009. Obiectivele controalelor sunt stabilite, însă modalitatea de realizare a acestora este la latitudinea autorităților naționale, ținând seama de situația specifică din statele membre. Verificările privind realitatea și calitatea controalelor primare și secundare au făcut parte din vizitele de monitorizare a sistemelor și, în anumite cazuri, s-au emis rezerve. În conformitate cu strategia de supraveghere axată pe proces, rezervele pot fi retrase sau adăugate în timpul unui an. Aceasta arată că activitatea se desfășoară continuu și că în urma rezervelor se întreprind în mod sistematic acțiuni. Numărul mediu de rezerve deschise a fost de aproximativ 4 pentru fiecare agenție națională la sfârșitul anului 2008.

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
Observația 2: Controalele de supraveghere desfășurate de Comisie cu privire la Fondul european pentru refugiați (FER) II au fost parțial eficace			
Evaluarea preliminară efectuată de Comisie cu privire la sistemele de supraveghere și de control aferente FER II nu a fost pe deplin eficace. Curtea a constatat următoarele: există insuficiențe la nivelul descrierii furnizate de statele membre referitor la procedurile de gestionare și de control; doar un număr limitat de vizite de monitorizare au fost efectuate în statele membre și în multe cazuri regula termenului de 12 luni nu a fost respectată; procedura de urmărire în vederea monitorizării progreselor realizate de statele membre nu este una sistematică. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctele 9.20 și 9.21)	Conform RAA 2008 al DG JLS: „toate vizitele de monitorizare în cele 14 state membre (și anume cele care nu făcuseră încă obiectul vizitelor) au fost realizate în 2008. Concluziile acestor vizite permit creionarea unei imagini în general clare și satisfăcătoare asupra situației, cu toate că sistemele de gestionare și de control ale unor state membre prezintă deficiențe. Ca urmare a acestor vizite de monitorizare, DG JLS estimează că s-a obținut o asigurare rezonabilă în 4 cazuri, o asigurare acceptabilă în 7 cazuri și o asigurare limitată în 3 cazuri. Pentru acestea din urmă, independența autorității de certificare a constituit principala problemă; DG JLS a instituit un plan de acțiune corespunzător: două state membre fac obiectul unui control <i>ex post</i>, iar procedura contradictorie este în curs, în vreme ce al treilea stat membru își revizuieste în prezent sistemul de control în conformitate cu indicațiile DG JLS.”	Nu s-a constatat nicio problemă.	
Observația 3: Sistemul pentru controalele <i>ex ante</i> privind cheltuielile din domeniul Comunicare a fost ineficace			
Majoritatea erorilor identificate de Curte (7 din 12) cu privire la cheltuielile din domeniul Comunicare nu fuseseră detectate în urma controalelor <i>ex ante</i> ale Comisiei. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctele 9.22 și 9.23)	Conform RAA 2008 al DG COMM, direcția generală: „... utilizează liste de verificare. În scopul unei utilizări mai coerente a acestor liste și în vederea îmbunătățirii calității controalelor înainte de inițierea plății, ordonatorii de credite subdelegați, personalul de conducere din administrație și personalul operațional beneficiază de pregătire suplimentară”.	DG COMM utilizează un sistem de controale <i>ex ante</i> de nivel secundar, care recurge la eşanționarea pe bază de unități monetare. Conform RAA 2008 al DG COMM, 5 % din operațiuni, reprezentând 43 % din valoarea totală a operațiunilor, au făcut obiectul unor controale <i>ex ante</i> de nivel secundar în 2008, controale care au condus la următorul rezultat: „Indicele de eroare global constatat pentru operațiunile verificate este de 9,4 % în raport cu numărul și de 0,05 % în raport cu valoarea directă”. Indicele de eroare scăzut (în raport cu valoarea) constatat în cursul controalelor <i>ex ante</i> de nivel secundar sugerează o îmbunătățire a controalelor <i>ex ante</i> „normale” față de exercițiul precedent.	<i>A fost pus în aplicare un plan de acțiune pentru îmbunătățirea calității tranzacțiilor și, în special, se desfășoară în mod curent acțiuni de formare.</i>

CAPITOLUL 10

Afaceri economice și financiare

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Prezentare generală	10.1
Apreciere specifică în contextul declarației de asigurare	10.2-10.31
Introducere	10.2-10.11
Sfera auditului	10.7-10.10
Principalul risc cu privire la regularitate	10.11
Regularitatea operațiunilor	10.12-10.14
Eficacitatea sistemelor	10.15-10.26
Verificările documentare <i>ex ante</i> ale cererilor de plată	10.17-10.21
Certificatele de audit privind declarațiile de cheltuieli aferente proiectelor	10.22-10.23
Controalele <i>ex post</i>	10.24-10.26
Concluzii și recomandări	10.27-10.31
Concluzii	10.27-10.28
Recomandări	10.29-10.31
Rezultatele auditului cu privire la Fondul de garantare pentru acțiuni externe	10.32-10.36
Rezultatele auditului privind CECO în lichidare	10.37-10.41
Situația acțiunilor întreprinse în urma observațiilor anterioare	10.42

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

PREZENTARE GENERALĂ

10.1. Capitolul 10 cuprinde patru părți. Începe cu aprecierea specifică privind grupul de politici Afaceri economice și financiare, realizată în contextul declarației de asigurare (a se vedea punctele 10.2-10.31), continuă cu rezultatele auditurilor efectuate în mod repetat cu privire la Fondul de garantare pentru acțiuni externe (a se vedea punctele 10.32-10.36) și cu privire la Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului în lichidare (a se vedea punctele 10.37-10.41) și se încheie cu o prezentare a situației acțiunilor întreprinse în urma observațiilor formulate în anii anteriori.

APRECIERE SPECIFICĂ ÎN CONTEXTUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE

Introducere

10.2. Această parte cuprinde aprecierea specifică a Curții cu privire la grupul de politici Afaceri economice și financiare, în care sunt incluse următoarele domenii de politici: 01-Afaceri economice și financiare, 02-Întreprinderi, 03-Concurență, 12-Piață internă și 20-Comerț. În **tabelul 10.1** sunt prezentate informații detaliate privind activitățile acoperite, cheltuielile aferente exercițiului și modalitatea de gestiune utilizată.

Tabelul 10.1 — Creditele de plată și creditele de angajament pentru exercițiul 2008

(milioane de euro)

Titlu bugetar	Domeniu de politici	Descriere	Plăți efectuate în 2008	Modalitatea de gestiune bugetară
1	Afaceri economice și financiare	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	59	centralizată directă
		Uniunea economică și monetară	13	centralizată directă
		Afaceri economice și financiare internaționale	42	centralizată directă
		Operațiuni și instrumente financiare	172	centralizată indirectă sau în comun
			286	
2	Întreprinderi	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	110	centralizată directă
		Competitivitate, politică industrială, inovație și spirit antreprenorial	94	centralizată directă
		Piața internă a bunurilor și politici sectoriale	142	centralizată directă
		Cooperare – spațiu și securitate	131	centralizată directă
			477	
3	Concurență	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	79	centralizată directă
		Înțelegeri între întreprinderi, politică antitrust și liberalizare	8	centralizată directă
			87	
12	Piață internă	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	52	centralizată directă
		Strategia politică și coordonarea Direcției Generale Piața Internă	6	centralizată directă
		Piața internă a serviciilor	0	centralizată directă
			58	
20	Comerț	Cheltuieli administrative ⁽¹⁾	63	centralizată directă
		Politica comercială	13	
			76	
Total			984	

Total cheltuieli administrative 363

Total cheltuieli operaționale 621

Total plăți aferente exercițiului 984**Total angajamente aferente exercițiului 1 131**⁽¹⁾ Auditul cheltuielilor administrative este prezentat în capitolul 11.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

10.3. Principalele programe din cadrul acestui grup de politici, care reprezintă aproape 80 % (493 de milioane de euro) din totalul cheltuielilor operaționale ale grupului, sunt finanțate de domeniile de politici 01-Afaceri economice și financiare și 02-Întreprinderi. Aceste programe sunt prezentate în **tabelul 10.2**.

Tabelul 10.2 — Principalele programe din cadrul grupului de politici Afaceri economice și financiare

Titlu bugetar	Programe	Plăți efectuate în 2008 (milioane de euro)	Procent din totalul cheltuielilor operaționale
01	Instrumente financiare prevăzute în cadrul Programului-cadru pentru inovație și competitivitate (PIC) și al Programului multianual pentru întreprinderi și spirit antreprenorial (MAP)	139	22 %
01	Asistența macroeconomică	41	7 %
02	Finanțarea agențiilor UE ⁽¹⁾	111	18 %
02	Al șaptelea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (PC7)	77	12 %
02	Programul-cadru pentru inovație și competitivitate (PIC) – Programul pentru inovație și spirit antreprenorial	76	12 %
02	Al șaselea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (PC6)	49	8 %
Total		493	79 %

⁽¹⁾ Cele două agenții UE în cauză sunt Agenția Europeană pentru Produse Chimice (ECHA) și Agenția Europeană pentru Medicamente (EMA). Curtea publică rapoarte de audit anuale cu privire la ambele agenții.

10.4. Programele PIC și MAP, finanțate în cadrul domeniului de politici 01-Afaceri economice și financiare, au ca scop sprijinirea accesului întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) la finanțare provenită din cedarea de participații, din capital de risc și din împrumuturi, prin intermediul instrumentelor financiare comunitare gestionate în numele Comisiei de către Fondul European de Investiții (FEI) ⁽¹⁾. Asistența macroeconomică este un instrument financiar care vizează susținerea balanței de plăți a țărilor terțe. Aceasta constă în împrumuturi și/sau subvenții pe termen mediu/lung. Asistența este acordată numai dacă sunt respectate condițiile legate de politica economică și financiară.

10.5. Programul pentru inovație și spirit antreprenorial, finanțat în cadrul domeniului de politici 02-Întreprinderi, are ca obiectiv promovarea competitivității întreprinderilor, în special a IMM-urilor, în vederea încurajării inovației, inclusiv a ecoinovației, și în vederea sprijinirii reformei legate de întreprinderi și a celei administrative.

⁽¹⁾ FEI este instituția comunitară specializată în oferta de investiții cu capital de risc, precum și de instrumente de garantare pentru IMM-uri. Aceste programe sunt gestionate de FEI în cadrul unor „acorduri fiduciare și de gestionare”.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

10.6. Acțiunile întreprinse în cadrul Celui de al șaptelea program-cadru comunitar (2007-2013) vizează sprijinirea unui program spațial european și dezvoltarea de tehnologii și cunoștințe care să garanteze protecția cetățenilor față de amenințări precum terorismul și față de impactul și consecințele unor evenimente precum catastrofele naturale sau accidente industriale. Pe lângă sprijinul acordat proiectelor europene privind spațiul, Al șaselea program-cadru comunitar (2002-2006) a finanțat, de asemenea, acțiuni specifice menite să promoveze inovarea tehnologică, exploatarea rezultatelor cercetării și crearea de întreprinderi cu profil tehnologic în cadrul Comunității și al tuturor regiunilor acesteia.

Sfera auditului

10.7. Această apreciere specifică se fondează pe:

- (a) teste de fond efectuate pe un eșantion statistic reprezentativ de 80 de plăți efectuate de Comisie în 2008;
- (b) o evaluare a eficacității următoarelor sisteme de supraveghere și de control:
 - verificările documentare *ex ante* vizând plățile efectuate de Comisie pentru subvenții și pentru contractele de achiziții publice, în special prin examinarea unui eșantion de 120 de plăți;
 - certificatele de audit privind declarațiile de cheltuieli aferente proiectelor, furnizate de auditori independenți;
 - controalele *ex post*, în special în contextul strategiei de audit a PC6.

10.8. Plățile examinate au cuprins subvenții acordate beneficiarilor finali ⁽²⁾, transferuri către conturi fiduciare ⁽³⁾ în cadrul programelor MAP și PIC, majorarea capitalului FEL, transferuri către cele două agenții ale UE, precum și plăți privind atribuirea contractelor de achiziții publice sau privind contractele de servicii.

10.9. Pentru 10 dintre cele 80 de plăți, auditul a fost realizat la nivelul beneficiarului final. Celelalte operațiuni, inclusiv plățile către conturi fiduciare în cadrul programelor MAP și PIC și plățile către cele două agenții ale UE, au fost auditate la nivelul Comisiei.

⁽²⁾ În special plăți în avans pentru PC7 și plăți intermediare și finale în cadrul PC6.

⁽³⁾ În vederea executării programelor se transferă fonduri de la bugetul general în conturi fiduciare deținute de FEL, cu scopul de a acoperi potențiale plăți viitoare.

OBSERVAȚIILE CURȚII

10.10. Eșantionul de plăți menționat la punctul 10.7 litera (a) a inclus, de asemenea, o plată efectuată către OCDE în temeiul unui acord de subvenționare⁽⁴⁾. În numele Comunităților Europene, Comisia a încheiat un acord cu OCDE în vederea reglementării chestiunilor de ordin administrativ legate de proiectele comunitare implementate de OCDE. Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică interpretează acest acord într-o manieră care limitează competențele Curții în materie de audit. În acest caz particular, auditul a fost realizat de către auditorul intern al OCDE. Curtea a evaluat rezultatele acestui audit examinând dosarele de audit și toate documentele justificative disponibile.

Principalul risc cu privire la regularitate

10.11. Majoritatea subvențiilor din cadrul acestui grup de politici se plătesc pe baza declarațiilor de cheltuieli prezentate de către beneficiari. Principalul risc legat de legalitate și regularitate este acela al supradecarării costurilor eligibile în cadrul declarațiilor de cheltuieli și acela al nedetecării ulterioare a acestui fapt de către sistemele de supraveghere și de control ale Comisiei. Având în vedere numărul mare de declarații de cheltuieli, Comisia nu este în măsură să le verifice pe fiecare în parte la fața locului, la nivel de beneficiar. Prin urmare, riscul cu privire la regularitatea plăților efectuate pe baza declarațiilor de cheltuieli este evaluat de Curte ca fiind ridicat.

Regularitatea operațiunilor

10.12. Rezultatele testelor efectuate pe operațiuni sunt prezentate în mod sintetic în **anexa 10.1**. Curtea a constatat că 14 % din plăți (11 din 80) erau afectate de un număr de 13 erori. 46 % din acestea (6 din 13) priveau eligibilitatea cheltuielilor declarate. Curtea estimează că indicele de eroare cel mai probabil se situează cu puțin peste 2 %. Majoritatea erorilor erau legate de proiectele finanțate în cadrul Celui de al șaselea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (PC6). Acest rezultat confirmă evaluarea riscurilor menționată la punctul 10.11 și este coroborat de constatările controalelor *ex post* efectuate de Comisie⁽⁵⁾, de concluziile Curții prezentate în capitolul 10 din Raportul anual privind exercițiul 2007 și de rezultatele de audit ale Curții prezentate în capitolul 7.

⁽⁴⁾ Acest acord de subvenționare furnizează asistență comunitară pentru proiectul intitulat *Better regulation in Europe and OECD assessment of the regulatory capacity in 15 Member States* (O mai bună reglementare în Europa și evaluarea de către OCDE a capacității de reglementare în 15 state membre).

⁽⁵⁾ A se vedea rezerva referitoare la indicele de erori reziduale privind exactitatea declarațiilor de cheltuieli pentru subvențiile aferente PC6, formulată în declarația ordonatorului de credite delegat din raportul anual de activitate pentru 2008 al Direcției Generale Întreprinderi și Industrie.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

10.10. În opinia Comisiei, clauza privind „toate eforturile” inclusă în nota de însoțire la scrisoarea interpretativă din data de 17 noiembrie 1994 nu limitează puterile Curții de a face verificările conform prevederilor din tratat. Comisia va contacta OCDE pentru a se asigura că puterile Curții în materie de audit nu sunt limitate.

10.11. Riscul ca beneficiarii să supraestimeze costurile se datorează, în mare parte, complexității inerente a mecanismelor de finanțare prevăzute în cadrul de reglementare aplicabil, care se bazează pe rambursarea costurilor reale. Complexitatea menționată limitează, de asemenea, sfera de aplicare a analizelor documentare care pot fi efectuate înainte de rambursarea cheltuielii respective.

Cele mai multe dintre erori se datorează declarării eronate a costurilor cu personalul și a cheltuielilor generale. Comisia nu poate detecta aceste erori înainte de a efectua plata și, prin urmare, a pus în aplicare o strategie de control și a creat auditurile *ex post*. Scopul acțiunii corective adoptate constă în reducerea indicelui de eroare. Pentru PC7, a fost inițiată o acțiune corectivă suplimentară, în special privind certificatele de audit. Comisia recuperează orice sumă de bani plătită în plus beneficiarilor auditați.

10.12. Comisia nu este de acord cu cuantificarea realizată de Curte cu privire la cele două cazuri, situație în care activitatea s-a desfășurat, rezultatele activității au fost acceptate și costurile au fost suportate, prin urmare situația respectivă justificând o rambursare parțială. Totuși, pe baza interpretării acordului contractual din aceste două cazuri, Curtea a considerat că cele mai multe dintre costurile declarate sunt neeligibile. În cazul în care se ia în considerare evaluarea efectuată de către Comisie cu privire la indicele de eroare pentru aceste două cazuri, indicele de eroare global pentru acest domeniu de politică ar scădea sub nivelul de 2 %.

OBSERVAȚIILE CURȚII

10.13. După cum se poate observa la **secțiunea 1.3** din **anexa 10.1**, indicele de eroare cel mai probabil pentru acest grup de politici este cauzat în principal de erorile identificate pentru plățile efectuate în cadrul PC6. Majoritatea erorilor sunt legate de rambursarea de către Comisie a unor costuri eligibile supradecarate de beneficiari în declarațiile lor de cheltuieli. Erorile identificate aveau drept cauze următoarele:

- absența sau caracterul necorespunzător al documentelor justificative aduse în sprijinul cheltuielilor declarate (de exemplu, lipsa facturii);
- utilizarea sumelor înscrise în buget sau a costurilor medii, ceea ce contravenea obligațiilor contractuale de a utiliza costurile reale;
- cereri de rambursare a unor cheltuieli efectuate în afara perioadei de eligibilitate;
- declararea unor diverse cheltuieli neeligibile (de exemplu, cheltuieli suportate de părți terțe) sau a unor cheltuieli inexistente;
- calculul eronat de către Comisie al sumei finale a subvenției acordate.

10.14. 38 % din erori (5 din 13) (toate fiind clasificate la „alte criterii de conformitate”) afectau domeniul de politici 20-Comerț și erau cauzate de absența unor documente care fac parte integrantă din procedurile de achiziții publice. Această problemă ar fi trebuit detectată de către sistemele de supra-veghere și de control ale Comisiei.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

10.13. Evaluarea Curții se bazează pe auditul unui număr de 80 de operațiuni, în care s-au descoperit doar cinci erori cuantificabile în plățile efectuate în cadrul PC6. De asemenea, PC6 reprezintă doar 8 % din plăți (a se consulta tabelul 10.2 – Principalele programe din acest grup de politici Afaceri economice și financiare). Toate constatările privind cheltuielile PC6 sunt similare cu cele din capitolul 7.

Comisia ia măsurile necesare pentru recuperarea sumelor de finanțare privind costurile neeligibile.

- Comisia este de acord că documentele justificative nu au fost întotdeauna disponibile. Totuși, Comisia consideră că erorile au un impact financiar mai redus în comparație cu cel pe care Curtea l-a luat în considerare. Chiar dacă unele costuri nu erau susținute, în totalitate, de documente formale, activitatea s-a desfășurat și exista dovada plății.
- Comisia este de acord cu această constatare, care se referă la riscul specific menționat de Curte la punctul 10.11. Comisia a pus în aplicare o strategie globală de control ex post, care vizează reducerea semnificativă a indicelui de eroare.
- Comisia este de acord cu această constatare, care se referă la riscul specific menționat de Curte la punctul 10.11. Comisia a pus în aplicare o strategie globală de control ex post, care vizează reducerea semnificativă a indicelui de eroare.
- În două dintre proiectele în care au fost observate erori, beneficiarii subvenției comunitare erau IMM-uri cu o structură juridică complexă. Deși nu era disponibil niciun contract de muncă, au fost prezentate dovezi ale unei relații contractuale dintre beneficiar și persoanele care desfășurau activitatea.
- Măsurile de control puse în aplicare la nivelul Comisiei vizează evitarea acestui tip de situații.

10.14. Comisia acceptă constatările Curții, dar atrage atenția asupra faptului că cele mai multe dintre erorile observate de către Curte se referă la procedurile de achiziții publice, care au avut loc în 2004 sau în 2005.

De atunci, procedurile de control au fost înălsprite în mod semnificativ, iar Comisia nu se așteaptă la repetarea unor asemenea erori. Un audit recent privind procedurile de achiziții publice în cazul DG COMERȚ, efectuat de structura de audit intern (IAC), a confirmat această evaluare pozitivă.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

Eficacitatea sistemelor

10.15. Comisia a instituit diverse controale pentru a diminua riscul efectuării unor plăți neconforme cu reglementările. Acestea sunt, în principal:

- verificări documentare *ex ante* ale cererilor de plată;
- certificate de audit privind declarațiile de cheltuieli aferente proiectelor; și
- controale *ex post* efectuate pe un eșantion de beneficiari după plățile intermediare sau finale.

10.16. Rezultatele evaluării, de către Curte, a eficacității sistemelor de supraveghere și de control sunt rezumate în **partea 2** din **anexa 10.1**. Această evaluare s-a axat pe trei domenii de politici reprezentând aproape toate plățile care formează eșantionul pentru 2008.

10.16. Comisia consideră că verificările *ex ante* asupra plăților sunt eficiente. Deficiențele observate de către Curte, în ceea ce privește bifarea rubricilor din listele de verificare, nu au un impact semnificativ asupra eficacității sistemelor de supraveghere și control (a se vedea, de asemenea, punctul 10.19).

Verificările documentare ex ante ale cererilor de plată

10.17. Scopul verificărilor documentare *ex ante* este de a examina dacă operațiunea este legală și conformă cu reglementările și cu principiul bunei gestiuni financiare. Acestea vizează, de asemenea, să garanteze că toate sarcinile au fost îndeplinite corect și în conformitate cu dispozițiile contractului sau ale acordului de subvenționare, înainte de efectuarea plății.

10.18. Curtea a evaluat circuitele financiare ale direcțiilor generale însărcinate cu punerea în aplicare a domeniilor de politici 01-Afaceri economice și financiare, 02-Întreprinderi și 20-Comerț⁽⁶⁾. Au fost examinate consecvența punerii în aplicare a circuitului financiar și caracterul adecvat al verificărilor documentare *ex ante* pentru fiecare dintre plățile selectate pentru aceste trei direcții generale în eșantionul de 80 de plăți menționat la punctul 10.7. Eșantionul suplimentar de 120 de plăți a fost utilizat pentru a se evalua eficacitatea funcționării controalelor *ex ante* în cazul a trei programe gestionate de DG Întreprinderi și Industrie⁽⁷⁾ și a 30 de plăți efectuate de DG Comerț.

⁽⁶⁾ Auditul s-a limitat la cele două direcții generale responsabile de domeniile de politici cele mai importante și la o direcție responsabilă de unul dintre domeniile de politici de mai mică amploare.

⁽⁷⁾ Cele trei programe gestionate de DG Întreprinderi și Industrie erau următoarele: subvențiile plătite în cadrul PC6, rețelele de întreprinderi finanțate în cadrul MAP și subvențiile plătite în scopul standardizării și al armonizării legislației.

OBSERVAȚIILE CURȚII

10.19. Pentru domeniul de politici 02-Întreprinderi, Curtea a constatat că au fost utilizate liste de verificare și fișe de calcul vizând, printre altele, detectarea și prevenirea erorilor din cadrul declarațiilor de cheltuieli. Totuși, au fost identificate următoarele deficiențe:

- nu s-au furnizat întotdeauna informații suficient de detaliate cu privire la controalele efectuate de agenții responsabili de verificările *ex ante* ⁽⁸⁾;

- lista de verificare utilizată pentru examinarea certificatelor de audit extern furnizate de către beneficiari nu includea o sinteză a activităților efectuate pentru fiecare dintre certificatele examinate; și

RĂSPUNSURILE COMISIEI

10.19. Comisia este convinsă că sistemele de control în vigoare sunt rentabile și proporționale și că listele de verificare reprezintă un instrument esențial pentru procesarea operațiunilor. Deficiențele observate nu au niciun impact asupra consecvenței punerii în aplicare a circuitului financiar și a caracterului adecvat al verificărilor documentare *ex ante*.

O listă de verificare nu este un obiectiv în sine. Principalul scop al listelor de verificare constă în a asigura realizarea tuturor verificărilor necesare.

- Toate controalele sunt proporționale și relevante pentru legalitatea și regularitatea operațiunii. Evaluarea Curții se aplică: (i) listelor de verificare, în cazul cărora agentul responsabil de verificarea secundară doar a semnat și nu a bifat rubricile individuale; și (ii) unui număr de cinci cazuri în care Curtea a luat în considerare rubricile care fuseseră bifate în mod eronat. Comisia nu consideră că vreuna dintre aceste constatări are un impact semnificativ asupra eficacității sistemelor de supraveghere și de control. Mai exact:

(i) conceperea listelor de verificare este responsabilitatea ordonatorului de credite delegat. Semnătura agentului responsabil de verificare confirmă faptul că au fost efectuate controalele. Stabilirea listelor de verificare în care controalele sunt confirmate prin bifare sau printr-o semnătură nu are niciun impact asupra eficacității controalelor *ex ante*;

(ii) este posibil ca, în unele cazuri, rubricile din listele de verificare să nu fi fost bifate corect, dar nu există dovezi că – dincolo de această formalitate fără vreun impact financiar – verificările nu au fost efectuate în mod corect.

Prin urmare, întregul personal care participă la fluxurile de activitate a fost atenționat, pentru a se asigura că toate listele de verificare sunt completate în mod clar după efectuarea verificărilor.

- Certificatele de audit pentru fiecare partener care are obligații conform contractului sunt deja incluse în dosarul pentru verificarea *ex ante*. Lista de verificare utilizată pentru revizuirea certificatului de audit rezumă verificările efectuate.

Responsabilitatea stabilirii listelor de verificare care corespund nivelului de risc implicat îi revine ordonatorului de credite delegat. Comisia nu consideră ca fiind rentabilă existența unei liste separate de verificare pentru fiecare certificat de audit în parte.

⁽⁸⁾ De exemplu, în cazul plăților privind standardizarea și armonizarea legislației, lista de verificare utilizată nu a permis urmărirea activităților efectuate de agentul responsabil de verificarea *ex ante*, iar în cazul plăților pentru PC6, existau verificări indicate ca fiind efectuate, deși, pe baza documentelor disponibile, acestea nu ar fi putut fi realizate.

OBSERVAȚIILE CURȚII

— două cazuri în care controalele *ex ante* efectuate cu privire la transferul de fonduri în favoarea unei agenții comunitare au fost insuficiente, ceea ce a condus ulterior la corecții financiare.

10.20. Curtea a constatat, de asemenea, că 30 % din plățile efectuate în cadrul a două programe⁽⁹⁾ nu au respectat termenul de plată precizat în normele de aplicare. În cazul celui de al treilea program examinat nu s-a constatat nicio întârziere.

10.21. În ceea ce privește subvențiile și plățile efectuate pentru domeniile de politici 01-Afaceri economice și financiare și 20-Comerț, nu a fost identificată nicio deficiență semnificativă care să afecteze funcționarea verificărilor documentare *ex ante*.

CertIFICATELE DE AUDIT PRIVIND DECLARAȚIILE DE CHELTUIELI AFERENTE PROIECTELOR

10.22. Articolul 180 din normele de aplicare⁽¹⁰⁾ prevede, pentru declarațiile de cheltuieli care depășesc un anumit prag, emiterea de către un auditor autorizat a unui certificat de audit care să ateste exactitatea, realitatea și eligibilitatea costurilor declarate. Aceste certificate de audit reprezintă un control-cheie pentru Comisie în ceea ce privește proiectele finanțate în cadrul domeniului de politici 02-Întreprinderi.

⁽⁹⁾ Cele două programe sunt PC6 și standardizarea și armonizarea legislației.

⁽¹⁰⁾ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2342/2002 al Comisiei din 23 decembrie 2002 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene, modificat (JO L 357, 31.12.2002, p. 1).

RĂSPUNSURILE COMISIEI

— Măsurile de control puse în aplicare la nivelul Comisiei au drept scop evitarea, pe cât posibil, a acestui tip de situație.

În unul dintre cele două cazuri, eroarea a fost detectată imediat după efectuarea plății, ceea ce demonstrează că deja există suficiente controale pentru asigurarea unui mediu de control adecvat. Acțiunea corectivă fusese adoptată înainte de începerea analizei dosarului de către Curte. Nu a existat niciun risc financiar, deoarece acestea erau plăți de prefinanțare și agențiile comunitare rambursează, an de an, orice sume de bani primite în plus față de cheltuielile înregistrate.

10.20. Comisia a redus în mod semnificativ întârzierile la efectuarea plăților și continuă acțiunile, în sensul reducerii și mai drastice a plăților efectuate cu întârziere. Plățile din eșantionul la care se referă Curtea au fost efectuate de DG Întreprinderi și Industrie, care a înregistrat din nou o îmbunătățire semnificativă în prima jumătate a anului 2009 (doar 6 % din plăți au fost efectuate cu întârziere), în comparație cu rezultatele anului 2008 (13 % cu întârziere) și 2007 (34 % cu întârziere). Această realizare a fost posibilă doar după ce a fost pusă în aplicare o gamă extinsă de măsuri, pentru a include proceduri mai clare și integral revizuite, controale *ex ante* eficiente și fluxuri de activități simplificate.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

10.23. În ceea ce privește plățile care au fost auditate la nivelul beneficiarului și pentru care fusese furnizat un certificat, Curtea a comparat acest certificat cu rezultatele propriului audit. În 71 % din cazurile (5 din 7) pentru care auditorul autorizat formulase o opinie fără rezerve, Curtea a identificat erori cuantificabile⁽¹¹⁾. Majoritatea acestor proiecte erau finanțate în cadrul PC6. Această constatare este coroborată de rezultatele auditului care a vizat exercițiul precedent⁽¹²⁾, precum și de rezultatele prezentate în capitoul 7, și arată că certificatele de audit nu sunt decât parțial fiabile.

Controalele ex post

10.24. În principal din cauza numărului mare de plăți, direcțiile generale responsabile de punerea în aplicare a domeniilor de politici 01-Afaceri economice și financiare și 02-Întreprinderi au instituit funcții de control ex post.

10.25. În ceea ce privește domeniul de politici 01-Afaceri economice și financiare, Curtea a constatat că, referitor la controalele ex post nu fusese stabilit niciun program de activitate pentru 2008. Majoritatea resurselor utilizate pentru controalele ex post au fost alocate unui singur mecanism de control, care însă era important. În consecință, există întârzieri privind controalele în curs.

10.23. Comisia împărtășește îngrijorarea Curții privind corectitudinea certificatelor de audit PC6, care nu prevăd, în totalitate, asigurarea suplimentară prevăzută inițial, referitor la legalitatea și regularitatea declarațiilor de cheltuieli. Este clar, totuși, că acest instrument a contribuit foarte mult la prevenirea și corectarea prematură a erorilor, conducând la reducerea semnificativă a indicilor de eroare din PC6, în comparație cu PC5.

10.24. În ceea ce privește direcția generală care se ocupă de punerea în aplicare a domeniului de politici 02-Întreprinderi, au fost puse în aplicare funcții de control ex post, având în vedere faptul că reprezintă un element necesar al cadrului integrat de control intern, în cazul în care o parte semnificativă din cheltuieli se bazează pe subvențiile din domeniul cercetării.

10.25. O parte dintre întârzieri a fost eliminată în 2008, iar restul ar urma să fie soluționate pe parcursul anului 2009.

Un program de lucru revizuit, aprobat de grupul de gestionare a controlului intern din cadrul DG ECFIN în iulie 2007, prevedea prioritățile de viitor, prima dintre acestea constând în verificările privind cerințele de caracter adițional din Mecanismul de garantare pentru IMM-uri, care implică sume mari. În cadrul acestui program de lucru revizuit au fost subliniate incertitudinile legate de intervalul de derulare a controalelor.

La sfârșitul anului 2007, aceste verificări de prioritate maximă erau încă în derulare, din diverse motive, legate de complexitatea chestiunilor în discuție. Prin urmare, deoarece prioritățile stabilite în iulie 2007 erau încă valabile, strategia convenită urma să încheie programul din 2007.

Referitor la întârzieri, controlul specific la care făcea referire Curtea era extrem de important și a dus la îmbunătățiri semnificative în structura de control integrat pusă în aplicare în programul ulterior.

A fost derulată o activitate suplimentară de control referitor la sondajele privind afacerile și consumatorii (Business and Consumers Surveys) și programul PRINCE.

⁽¹¹⁾ Aceste erori privesc calculul eronat al costurilor eligibile (de exemplu, supradeclararea cheltuielilor de personal) și, de asemenea, costuri neeligibile (de exemplu, cheltuieli care nu sunt dovedite prin facturi). Aceste erori ar fi trebuit identificate de către auditorii autorizați.

⁽¹²⁾ A se vedea Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctele 10.27-10.30 (JO C 286, 10.11.2008).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

10.26. Referitor la domeniul de politici 02-Întreprinderi, sistemul de supraveghere și de control pentru cheltuielile în materie de cercetare are ca fundament programul său de audituri financiare *ex post* (după rambursare) efectuate la nivelul beneficiarilor. Auditurile sunt efectuate de către auditorii Comisiei și de către societăți de audit externe sub supravegherea Comisiei. Auditurile *ex post* vizează detectarea și corectarea erorilor care nu au fost prevenite sau detectate de controalele precedente. Curtea își prezintă constatările privind auditurile *ex post* ale proiectelor finanțate în cadrul PC6 în capitolul 7, punctele 7.28-7.34.

Concluzii și recomandări**Concluzii**

10.27. Pe baza activităților sale de audit, Curtea a ajuns la concluzia potrivit căreia, cu excepția plăților efectuate în cadrul Celui de al șaselea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (PC6) ⁽¹³⁾, plățile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2008 pentru grupul de politici Afaceri economice și financiare nu au fost afectate de erori semnificative.

10.28. Curtea a examinat trei sisteme de supraveghere și de control aferente grupului de politici Afaceri economice și financiare. În urma acestei analize, două sisteme au fost considerate ca fiind eficiente, iar unul ca fiind doar parțial eficient ⁽¹⁴⁾ în asigurarea legalității și a regularității plăților.

Recomandări

10.29. Comisia ar trebui să-și intensifice eforturile în vederea reducerii erorilor apărute în urma declarării de către beneficiari a unor costuri neeligibile în cadrul declarațiilor de cheltuieli aferente Celui de al șaselea și Celui de al șaptelea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică.

10.27. Deoarece PC6 reprezintă doar 8 % din plăți (a se consulta tabelul 10.2 Principalele programe ale grupului de politici Afaceri economice și financiare), Comisia consideră că indicele global de eroare pentru operațiunile din acest domeniu de politici, considerat în ansamblu, nu conține erori semnificative.

În ceea ce privește plățile PC6, constatările și concluziile Curții din acest capitol sunt similare cu cele din capitolul 7.

10.28. Comisia consideră că sistemele de control în vigoare sunt adecvate și că listele de verificare contribuie la controlul esențial în procesarea operațiunilor. Deficiențele observate nu au impact asupra punerii coerente în aplicare a circuitului financiar și asupra nivelului de adecvare a verificărilor documentare *ex ante*.

10.29. Comisia va verifica ce măsuri suplimentare pot fi luate pentru reducerea erorilor, ținând cont de considerentele cheltuieli – beneficii. În general, Comisia este de acord cu necesitatea generală de acțiuni aprofundate și cere legislatorului să susțină adaptările la temeiul juridic, care ar fi necesare în acest sens pentru pregătirea celui de al optulea program-cadru. PC7 a contribuit deja cu o serie de simplificări semnificative, iar Comisia continuă să se ocupe de simplificarea sistemului de rambursare a cheltuielilor.

⁽¹³⁾ Plățile efectuate în cadrul Celui de al șaselea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică reprezintă aproape 8 % din totalul cheltuielilor operaționale ale acestui grup de politici.

⁽¹⁴⁾ Aceasta mai ales din cauza sistemelor de supraveghere și de control din cadrul Celui de al șaselea program-cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică.

OBSERVAȚIILE CURȚII

10.30. Două dintre principalele cauze ale erorilor din cadrul declarațiilor de cheltuieli sunt: (a) faptul că normele de eligibilitate continuă să nu fie înțelese de către beneficiari și (b) faptul că aceste norme nu sunt aplicate cu strictețe. În acest sens, Comisia ar trebui:

- să își sporească eforturile de informare în vederea creșterii gradului de conștientizare a beneficiarilor cu privire la normele de eligibilitate; și
- să difuzeze în mod activ în rândul auditorilor responsabili de certificare o tipologie a celor mai frecvente erori pentru a le spori gradul de conștientizare și pentru a consolida gradul de fiabilitate al certificatelor de audit.

10.31. Comisia ar trebui, de asemenea, să continue să îmbunătățească aplicarea sistemelor sale de supraveghere și de control, în special prin creșterea în continuare a calității procedurilor sale *ex ante*.

REZULTATELE AUDITULUI CU PRIVIRE LA FONDUL DE GARANTARE PENTRU ACȚIUNI EXTERNE

10.32. Scopul Fondului de garantare pentru acțiuni externe⁽¹⁵⁾ (denumit în continuare „fondul”), care garantează împrumuturile acordate țărilor terțe, este de a rambursa sumele datorate creditorilor Comunității⁽¹⁶⁾ în cazul neîndeplinirii obligațiilor de plată a unui împrumut de către beneficiar, precum și de a evita apelul direct la bugetul comunitar. Gestionarea administrativă a fondului este asigurată de către Direcția Generală Afaceri Economice și Financiare (DG ECFIN), în timp ce Banca Europeană de Investiții (BEI) răspunde de gestiunea trezoreriei.

⁽¹⁵⁾ Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2728/94 al Consiliului din 31 octombrie 1994 privind constituirea Fondului de garantare pentru acțiuni externe (JO L 293, 12.11.1994, p. 1), modificat ultima dată prin Regulamentul (CE, Euratom) nr. 89/2007 (JO L 22, 31.1.2007, p. 1).

⁽¹⁶⁾ În principal pentru BEI, dar și pentru împrumuturile externe acordate de Euratom și împrumuturile acordate de CE țărilor terțe în cadrul asistenței macrofinanciare.

RĂSPUNSURILE COMISIEI

10.30. Multe dintre erorile efectuate de către beneficiari nu pot fi detectate de Comisie înainte de efectuarea plăților. Pentru a depăși această situație, Comisia pune în aplicare o strategie de control *ex post*, pentru a asigura legalitatea și regularitatea plăților pe un fundament multianual. Acesta se bazează pe detectarea și corecția sistematică a oricăror erori care nu au putut fi identificate înainte de efectuarea plății. Acest lucru se realizează prin sporirea efortului de auditare *ex post*, care este o componentă cheie a strategiei de control, și prin recuperarea completă a oricăror sume descoperite a fi fost plătite în plus beneficiarilor auditați.

- Se vor lua măsuri suplimentare pentru informarea beneficiarilor și auditorilor responsabili de certificare, în legătură cu cerințele privind utilizarea costurilor reale și de prezentare a documentelor justificative care să dovedească cheltuielile declarate și, de asemenea, în legătură cu erorile comise în mod frecvent.
- Atunci când sunt detectate erori importante în certificatele de audit, auditorii certificați sunt informați printr-o scrisoare cu privire la sumele și metodologia corecte și sunt rugați să țină cont de acestea pentru certificatele ulterioare.

Deoarece alegerea auditorului responsabil cu certificarea este neîngrădită pentru beneficiari, Comisia le va reaminti acestora din urmă, în scris, necesitatea de a-și informa auditorii responsabili de certificare cu privire la normele și la reglementările specifice care se aplică în cazul eligibilității costurilor din programele de cercetare și cu privire la informațiile disponibile în CORDIS referitor la cele mai frecvente erori.

10.31. Comisia consideră că sistemele de supraveghere și de control sunt adecvate, rentabile și aplicate riguros.

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

10.33. La 31 decembrie 2008, suma totală a resurselor fondului se ridica la 1 091 de milioane de euro, comparativ cu cele 1 152 de milioane de euro la 31 decembrie 2007. Scăderea sumei totale a resurselor fondului are drept cauză principală rambursarea unei sume de 126 de milioane de euro la bugetul comunitar. Această rambursare a fost rezultatul faptului că valoarea fondului la 31 decembrie 2006 depășea suma-țintă⁽¹⁷⁾. În cursul exercițiului examinat, fondul nu a primit nicio cerere de activare a garanțiilor.

10.34. BEI și Comisia utilizează un index de referință pentru a analiza performanța anuală a fondului. Rentabilitatea portofoliului fondului a fost de 6,4 % în 2008, comparativ cu rentabilitatea indexului de referință care a fost de 7,5 %. BEI pune această subperformanță relativă de 1,1 % pe seama faptului că instrumentele financiare incluse în indexul de referință au fost mai puțin afectate de criza financiară.

10.35. Curtea a identificat deficiențe la nivelul controalelor efectuate de DG ECFIN referitor la restricțiile stabilite cu privire la investiții în acordul de gestiune. Totuși, pentru cazurile examinate, aceste deficiențe nu au avut niciun impact asupra rezultatelor controalelor de conformitate.

10.36. În general, Curtea consideră că Fondul de garantare a fost gestionat în mod satisfăcător în 2008 și că s-au luat măsuri corespunzătoare pentru monitorizarea impactului crizei financiare asupra portofoliului fondului.

10.35. DG ECFIN a efectuat controale periodice relevante privind conformitatea cu restricțiile privind investițiile, impuse de acordul de gestiune. Controalele au demonstrat că investițiile respectau restricțiile relevante privind investițiile, care erau stipulate în acord. Ca urmare a auditului Curții, a fost inițiat un control suplimentar pentru a se spori nivelul de conformitate, chiar și în ceea ce privește chestiunile marginale care nu intră sub incidența restricțiilor impuse prin acordul de gestiune.

REZULTATELE AUDITULUI PRIVIND CECO ÎN LICHIDARE

10.37. După expirarea Tratatului de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului la 23 iulie 2002, toate elementele din patrimoniul activ și pasiv al CECO au fost transferate Comunității Europene⁽¹⁸⁾. Valoarea netă a acestor elemente, desemnată cu sintagma „Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului în lichidare” (CECO în lichidare), este alocată cercetării în industria cărbunelui și a oțelului.

⁽¹⁷⁾ Suma-țintă este stabilită la 9 % din valoarea împrumuturilor în curs către țări terțe care au fost acordate sau garantate de Comunitate, la care se adaugă dobânda neplătită datorată. Regulamentul (CE, Euratom) nr. 89/2007 prevede ca orice excedent pe baza diferenței dintre suma-țintă și valoarea activelor nete ale fondului pentru exercițiul n-1 să fie vărsat la bugetul general al Uniunii Europene în exercițiul „n+1”.

⁽¹⁸⁾ Protocolul referitor la consecințele financiare ale expirării Tratatului CECO și la Fondul de cercetare pentru cărbune și oțel (JO C 80, 10.3.2001, p. 67).

OBSERVAȚIILE CURȚII

RĂSPUNSURILE COMISIEI

10.38. La 31 decembrie 2008, activele totale ale CECO în lichidare se ridicau la suma de 2 045 de milioane de euro, comparativ cu 2 152 milioane de euro la 31 decembrie 2007. Pierderea netă pentru 2008 a fost de 14,8 milioane de euro, comparativ cu un profit net de 5,3 milioane de euro pentru 2007. Pierderea netă a fost cauzată în principal de o scădere a valorii juste a instrumentelor financiare derivate utilizate în scopul acoperirii împotriva riscurilor în cadrul operațiunilor financiare ale CECO în lichidare.

10.39. Veniturile nete ale investițiilor realizate în cadrul CECO în lichidare în 2008 s-au ridicat la suma de 56 de milioane de euro și vor fi puse la dispoziția bugetului comunitar în vederea finanțării activităților de cercetare din cadrul proiectelor privind cărbunele și oțelul. Curtea a constatat că, la 31 decembrie 2008, bugetul neutilizat destinat finanțării cercetării în domeniul cărbunelui și al oțelului atinsese nivelul de 235 de milioane de euro ⁽¹⁹⁾.

10.40. Performanța portofoliului CECO în lichidare a fost de 5,4 % pentru exercițiul 2008, în timp ce rentabilitatea indexului de referință, care reprezintă rata-reper pentru CECO în lichidare, a fost de 7,4 %. Subperformanța relativă de 2 % a fost cauzată în principal de rentabilitatea mai scăzută a unor obligațiuni ale noilor state membre ale UE, care nu au fost incluse în indexul de referință.

10.41. Lichidarea operațiunilor financiare ale CECO în lichidare se află în desfășurare, realizându-se în conformitate cu legislația aplicabilă, inclusiv cu liniile directoare financiare multianuale. Curtea a constatat că au fost luate măsuri corespunzătoare pentru a monitoriza impactul crizei financiare asupra activelor CECO în lichidare.

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE

10.42. A se vedea **anexa 10.2**.

10.38. Pierderea netă din instrumentele derivate se referă mai ales la o pierdere contabilă în cazul operațiunilor de tip swap cu valute diferite (EUR/GBP) care se folosește pentru acoperirea riscurilor unei poziții valutare aferente creditului, contractate de CECO cu peste 19 ani în urmă. Contractul swap în chestiune a expirat la data de 13 martie 2009, fără să se înregistreze pierderi reale în această operațiune de acoperire a riscurilor. Evidențele CECO în lichidare nu conțin alte operațiuni de tip swap.

10.39. Programul de cercetare finanțat din Fondul de cercetare pentru cărbune și oțel (RFCS) al DG RTD este utilizat exclusiv pentru cercetare, în afara programului-cadru, în sectoare legate de industria cărbunelui și oțelului, în conformitate cu temeiul său juridic (Protocolul anexat la Tratatul de instituire a Comunității Europene și documentele adoptate ulterior pe acest fundament). Suma de 235 de milioane de euro include:

- pe de o parte, alocări pentru 2010 (56 de milioane de euro) și alocări pentru 2009, care nu au fost încă angajate; și
- pe de altă parte, sumele scadente legate de contracte semnate din anul 2003 (demararea Programului de cercetare RFCS), pentru care nu s-a finalizat încă procedura de închidere a conturilor.

10.40. Portofoliul CECO în lichidare alocă în mod regulat o parte din investițiile sale pentru titluri de valoare emise de noile state membre, în scopul îmbunătățirii diversificării și al atingerii unor rentabilități suplimentare pe termen lung.

Criza financiară (care a început în iulie 2007 și a continuat să se amplifice în 2008) a condus la un proces de deplasare către calitate/lichiditate care a fost principalul factor de activare a performanței relative din perioada respectivă. Pe parcursul acestui proces, au fost afectate mai puternic titlurile de valoare emise de noile state membre (percepute de piață ca având un nivel mai redus de lichiditate și de siguranță decât cele ale emitenților „principali”, precum Germania și Franța).

Portofoliul CECO în lichidare totuși, a evoluat destul de bine în ceea ce privește rentabilitatea absolută, în ciuda crizei financiare, prezentând al treilea cel mai bun rezultat în termeni absoluți de la inițierea măsurării performanțelor: + 5,4 %, un rezultat depășit doar în 2002 (+ 6,3 %) și în 2004 (+ 5,8 %).

⁽¹⁹⁾ Această sumă include alocările pentru 2009 (52 de milioane de euro) și pentru 2010 (54 de milioane de euro).

ANEXA 10.1

PARTEA 1: PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE TESTELOR EFECTUATE PE OPERAȚIUNILE DIN CADRUL EȘANTIONULUI

1.1 — Dimensiunea eșantionului

Exercițiu	Număr de operațiuni testate
2008	80
2007	55

1.2 — Structura eșantionului

Procentajul de operațiuni testate care au reprezentat	2008						2007
	Afaceri economice și financiare	Întreprinderi	Concurență	Piața internă	Comerț	Total	
Plăți finale/intermediare	35 %	16 %	1 %	0 %	4 %	56 %	72 %
Plăți în avans	0 %	44 %	0 %	0 %	0 %	44 %	27 %
Total	35 %	60 %	1 %	0 %	4 %	100 %	100 %

1.3 — Frecvența și impactul estimat al erorilor

Erori	2008			2007
	Afaceri economice și financiare, Comerț, Concurență și Piața internă	Întreprinderi	Total	
Frecvența operațiunilor testate care au fost afectate de erori	9 % {3}	17 % {8}	14 % {11}	7 % {4}
Frecvența erorilor cuantificabile	0 % {0}	88 % {7}	54 % {7}	43 % {3}
Impactul erorilor cuantificabile: Indicele de eroare cel mai probabil este (*)	N/A	între 2 % și 5 %	între 2 % și 5 % (**)	sub 2 %

(*) Curtea distinge trei intervale pentru indicele de eroare cel mai probabil: sub 2 %, între 2 % și 5 %, peste 5 %.

(**) Celui de al șaselea program-cadru pentru cercetare și pentru dezvoltare tehnologică (PC6) îi corespunde o parte excesiv de mare din indicele de eroare global (a se vedea punctul 10.27).

Cifrele în paranteze {} reprezintă numere absolute.

1.4 — Tipurile de erori din cadrul eșantionului

În cadrul operațiunilor testate, procentajul și numărul de erori privind	2008						2007	
	Afaceri economice și financiare, Comerț, Concurență și Piața internă		Întreprinderi		Total			
Eligibilitatea	0 %	0	75 %	6	46 %	6	29 %	2
Realitatea operațiunilor	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0
Exactitatea	0 %	0	12,5 %	1	8 %	1	29 %	2
Alt aspect	100 %	5	12,5 %	1	46 %	6	42 %	3
Total	100 %	5	100 %	8	100 %	13	100 %	7

PARTEA 2: EVALUAREA GLOBALĂ A SISTEMELOR DE SUPRAVEGHERE ȘI DE CONTROL

2.1 — Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control selectate

Sistemul vizat	Control intern cheie (Comisia)			Evaluare globală
	Verificări <i>ex ante</i>	Certificate de audit	Audit financiar <i>ex post</i>	
Plăți în cadrul domeniului de politici 01 – Afaceri economice și financiare		N/A		
Plăți în cadrul domeniului de politici 02 – Întreprinderi			N/A	
Plăți în cadrul domeniului de politici 20 – Comerț		N/A	N/A	

Legendă:

	Eficace
	Parțial eficace
	Ineficace
N/A	Nu se aplică: nu este cazul sau nu a fost evaluat

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA OBSERVAȚIILOR ANTERIOARE ALE CURȚII

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
1. Operațiunile cu capital de risc – furnizarea de capital de risc prin intermediul fondurilor de investiții			
În cadrul auditului său, Curtea a constatat că fondurile de investiții incluse în portofoliul de operațiuni cu capital de risc nu erau pe deplin conforme cu dispozițiile Regulamentului MEDA, deoarece: — portofoliul cuprindea fonduri de investiții situate în afara UE; — fondurile de investiții au efectuat investiții în teritorii și țări care nu se află pe lista partenerilor eligibili. Aceasta s-a datorat în principal faptului că regulile fondurilor în ceea ce privește investițiile nu includeau restricțiile necesare pentru investiții. În plus, nu exista nicio procedură de control privind investițiile încrucișate între fonduri. Prin urmare, a fost dificil de verificat dacă plafoanele globale fuseseră respectate sau nu. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2006, punctele 11.8 și 11.9)	Începând din 2003, Comisia se asigură de monitorizarea, la momentul aprobării, a respectării dispozițiilor Regulamentului MEDA în materie de eligibilitate privind amplasarea geografică a fondurilor de investiții, precum și a regiunilor-țintă ale acestora. Comisia intervine, de asemenea, în momentul aprobării, atunci când consideră că investițiile încrucișate ar putea cauza probleme. Atât pentru 2007, cât și pentru 2008, Comisia a primit, de asemenea, din partea Băncii Europene de Investiții (BEI) rapoarte anuale privind operațiunile cu capital de risc, care conțineau informații referitor la investițiile realizate efectiv.	Controalele de monitorizare efectuate de Comisie la momentul aprobării fondurilor de investiții s-au îmbunătățit semnificativ. Totuși, monitorizarea amplasării geografice și a investițiilor încrucișate pe durata ciclului de viață a fondurilor ar trebui consolidată în continuare. Mai mult, rapoartele anuale furnizate de BEI nu oferă informații detaliate cu privire la investițiile finanțate prin împrumuturi globale. Astfel, Comisia nu este în măsură să verifice respectarea acestor dispoziții în ceea ce privește împrumuturile globale.	<i>Noul acord-cadru dintre BEI și Comisie, în prezent aflat în proces de negociere, reprezintă asigurarea că informațiile contabile și operaționale puse la dispoziție de BEI vor permite o monitorizare mai bună a locației geografice și a investițiilor încrucișate pe durata de existență a fondurilor. Vor fi incluse informații privind împrumuturile globale.</i>
2. Operațiunile cu capital de risc – deficiențe în evaluarea operațiunilor cu capital de risc			
Operațiunile cu capital de risc sunt evaluate de către Comisie la costul lor istoric, din care se scad provizioanele pentru depreciere. Provizioanele pentru depreciere se bazează pe reduceri de valoare provizorii sau definitive. Această metodă nu a fost aplicată în mod consecvent. Curtea a identificat anumite cazuri în care estimări provizorii pentru deprecieri, de care BEI avea cunoștință, nu fuseseră comunicate Comisiei. Acest fapt a arătat necesitatea actualizării convenției dintre Comisie și BEI, astfel încât Comisia să primească	În răspunsul său la observația Curții, Comisia a afirmat că atât BEI, cât și ea însăși monitorizau evoluțiile apărute și analizau situația împreună, căutând cea mai bună soluție din punctul de vedere al raportului costuri/beneficii. La nivelul primului trimestru din 2009, Comisia și BEI continuau să analizeze situația și să încerce să găsească o soluție caracterizată de un bun raport costuri/beneficii.	Curtea a constatat că nu s-au realizat progrese. Comisia ar trebui să își propună să rezolve această chestiune înainte de închiderea exercițiului financiar 2009.	<i>Cerința Comisiei va fi inclusă în noul acord-cadru.</i>

Observația Curții	Ațiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul Comisiei
toate informațiile relevante în timp util pentru a le putea lua în considerare în aplicarea normelor sale contabile. Mai mult, Comisia ar trebui să monitorizeze mai activ punerea în aplicare a convenției, și nu să se bazeze în totalitate pe informațiile furnizate de BEI. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2006, punctul 11.11)			
3. Obligația de raportare către autoritățile bugetare			
De la lansarea programului MEDA în 1996, Comisia are obligația de a prezenta Parlamentului European și Consiliului un raport anual care să conțină informații privind acțiunile finanțate pe parcursul exercițiului (articolul 15 din Regulamentul MEDA). Comisia a publicat un raport anual general privind cooperarea pentru dezvoltare, însă acest raport nu furnizează informații suficiente cu privire la progresul înregistrat prin intermediul instrumentelor financiare. (Raportul anual privind exercițiul financiar 2006, punctul 11.14)	Comisia a continuat publicarea unui raport anual general privind cooperarea pentru dezvoltare, însă nu a publicat niciun raport dedicat fiecărui temei juridic.	Nivelul informațiilor cu privire la MEDA prezentate în cadrul rapoartelor anuale generale este destul de variat. În opinia Curții, Comisia ar fi trebuit să furnizeze informații suficiente în cadrul rapoartelor anuale, astfel cum prevede Regulamentul MEDA.	În 2001, EuropeAid a decis să întocmească un raport general, în locul unui raport special pentru fiecare temei juridic. Această decizie a fost luată pentru o mai bună utilizare a resurselor umane limitate de care dispunea. În următorii ani, EuropeAid a ținut cont, la întocmirea acestui raport, de observațiile făcute de autoritățile bugetare.

CAPITOLUL 11

Cheltuielile administrative și alte cheltuieli

CUPRINS

	<i>Puncte</i>
Introducere	11.1-11.5
Regularitatea operațiunilor	11.6
Conformitatea sistemelor cu dispozițiile Regulamentului financiar	11.7
Observații specifice	11.8-11.19
Parlamentul	11.9
Consiliul	11.10
Comisia	11.11-11.13
Curtea de Justiție	11.14
Curtea de Conturi	11.15
Comitetul Economic și Social European	11.16
Comitetul Regiunilor	11.17
Ombudsmanul European	11.18
Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor	11.19
Concluzii	11.20-11.21
Agențiile Uniunii Europene	11.22-11.23
Școlile Europene	11.24-11.25

OBSERVAȚIILE CURȚII

INTRODUCERE

11.1. Prezentul capitol cuprinde aprecierea specifică a Curții cu privire la cheltuielile administrative ale instituțiilor. În **tabelul 11.1** sunt prezentate informații detaliate privind instituțiile vizate, privind plățile aferente anului de cheltuieli și privind modalitatea de gestiune bugetară.

Tabelul 11.1 — Repartizarea plăților în cadrul domeniului de politici

(milioane de euro)

Titlu bugetar	Domeniu de politici	Descriere	Plăți efectuate în 2008	Modalitatea de gestiune bugetară
24-27 și 29	Cheltuielile administrative și alte cheltuieli	Parlamentul European	1 489	Centralizată directă
		Consiliul	618	Centralizată directă
		Comisia	5 867	Centralizată directă
		Curtea de Justiție	288	Centralizată directă
		Curtea de Conturi	116	Centralizată directă
		Comitetul Economic și Social	114	Centralizată directă
		Comitetul Regiunilor	79	Centralizată directă
		Ombudsmanul European	8	Centralizată directă
		Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor	4	Centralizată directă
Total cheltuieli administrative			8 583	
Total cheltuieli operaționale			0	
Total plăți aferente exercițiului			8 583	
Total angajamente aferente exercițiului			8 826	

11.2. Categoria cheltuielilor administrative cuprinde, în principal, cheltuielile cu resursele umane și pe cele referitoare la clădiri, echipamente, energie, comunicații și tehnologia informației. Prezentul capitol se referă, de asemenea, la cheltuieli care sunt considerate operaționale în cadrul bugetului general, dar al căror scop și obiect îl reprezintă, în cele mai multe cazuri, funcționarea administrației Comisiei, și nu implementarea de politici ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Aceste cheltuieli includ următoarele titluri din bugetul general: titlul 24 („Luptă antifraudă”), titlul 25 („Coordonarea politicilor Comisiei și consultanță juridică”), titlul 26 („Administrația Comisiei”), titlul 27 („Buget”) și titlul 29 („Statistici”). Unele dintre aceste titluri includ și cheltuieli operaționale. Pentru 2008, titlul 27 include o sumă de 200 de milioane de euro reprezentând „Compensație temporară și forfetară pentru noile state membre”.

OBSERVAȚIILE CURȚII

11.3. S-a procedat la testarea unui eșantion de 57 de operațiuni, selectat aleatoriu din ansamblul cheltuielilor administrative menționate la punctul 11.2 (a se vedea și secțiunea **1.1 din anexa 11.1**). În plus, Curtea a evaluat conformitatea cu Regulamentul financiar a sistemelor de supraveghere și de control aplicate de fiecare dintre instituții. Curtea a efectuat, de asemenea, audituri cu privire la o serie de teme selectate ⁽²⁾.

11.4. Curtea de Conturi este auditată de o societate de audit externă independentă ⁽³⁾, care a emis un raport vizând asigurarea obținută cu privire la legalitatea și regularitatea utilizării resurselor Curții și la procedurile de control aplicate în perioada 1 ianuarie 2008-31 decembrie 2008 (a se vedea punctul 11.15).

11.5. Prezentul capitol oferă și informații referitoare la rezultatele auditurilor Curții cu privire la agențiile Uniunii Europene și la alte organisme descentralizate, precum și cu privire la Școlile Europene.

REGULARITATEA OPERAȚIUNILOR

11.6. În urma auditului, s-a constatat că eșantionul de 57 de operațiuni nu era afectat de erori semnificative.

CONFORMITATEA SISTEMELOR CU DISPOZIȚIILE REGULAMENTULUI FINANCIAR

11.7. În urma auditului efectuat de Curte referitor la conformitatea cu Regulamentul financiar a sistemelor menite să asigure regularitatea operațiunilor (a se vedea punctul 11.3), nu s-au constatat deficiențe semnificative.

⁽²⁾ Temele selectate care au făcut obiectul auditului au fost următoarele: contractele de achiziții publice, în cadrul tuturor instituțiilor, cu excepția Ombudsmanului European și a Autorității Europene pentru Protecția Datelor; gestionarea procesului de achiziție publică pentru contractele vizând tehnologia informației, în cadrul Parlamentului, al Consiliului și al Comisiei; prelungirea contractelor, în cadrul Comitetului Economic și Social și al Comitetului Regiunilor; penalitățile pentru întârzieri la plată, în cadrul tuturor instituțiilor; plățile efectuate din credite reportate, în cadrul Parlamentului; și transferurile drepturilor de pensie deja dobândite, în cadrul tuturor instituțiilor, cu excepția Ombudsmanului European și a Autorității Europene pentru Protecția Datelor.

⁽³⁾ PricewaterhouseCoopers, Société à responsabilité limitée, Réviseur d'Entreprises.

OBSERVAȚIILE CURȚII

OBSERVAȚII SPECIFICE

11.8. Observațiile specifice formulate în continuare sunt prezentate pe instituții și se bazează pe auditul efectuat de Curte cu privire la sistemele de supraveghere și de control aplicate de fiecare instituție, ca și pe informațiile referitoare la temele selectate menționate (a se vedea punctul 11.3). Aceste constatări nu pun în discuție evaluările formulate la punctele 11.6 și 11.7.

Parlamentul

11.9. În decembrie 2007, Parlamentul a semnat un contract referitor la amenajarea unor spații de lucru, contract care prevedea prezentarea lunară a facturilor, pe baza lucrărilor finalizate la momentul respectiv. Auditul efectuat cu privire la aceste cheltuieli a arătat că exista o factură, din data de 17 noiembrie 2008, care primise viza de „conform cu realitatea” și de „bun de plată”, deși corespundea, în realitate, unor plăți în avans pentru lucrări care nu fuseseră efectuate încă. Suma totală plătită nereglementar în avans a fost de 1 547 915 euro.

11.9. RĂSPUNSURILE PARLAMENTULUI EUROPEAN

Factura nr. 8101025356, în valoare de 1 547 915,33 euro a fost emisă la data de 17 noiembrie 2008 și înregistrată oficial de contabil la 19 noiembrie 2008. Aparent, suma respectivă reprezenta lucrări pentru luna decembrie 2008 cuprinse în raportul periodic de activitate nr. EA 008 validat de un consultant extern și doi agenți autorizați ai Parlamentului la 4 decembrie 2008, atunci când factura a fost certificată drept corectă și aprobată la plată. Ordinul de plată pentru această factură a fost validat de ordonatorul de credite delegat la 9 decembrie 2008.

Plata a fost într-adevăr efectuată în mod nejustificat în avans pentru lucrări care urmau să fie efectuate în perioada în cauză. Plata a fost efectuată pe baza evaluării eronate a riscurilor generate de o eventuală neutilizare până la sfârșitul exercițiului 2008 a creditelor reportate din 2007 în 2008. Plata era acoperită de o garanție bancară oferită de contractant și, prin urmare, nu a generat consecințe bugetare nefavorabile pentru instituție.

Această situație a fost adusă la cunoștința ordonatorului de credite delegat în urma controalelor efectuate de Curtea de Conturi în contextul pregătirii DAS 2008. După ce a discutat această situație cu auditorul intern și l-a informat pe Secretarul General, ordonatorul de credite delegat a decis, recunoscându-și greșeala și asumându-și responsabilitatea pentru ea, să prezinte el însuși acest caz, la 20 mai 2009, Grupului pentru nereguli financiare, în conformitate cu articolul 75 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul financiar.

Între timp, Biroul a adoptat modificări structurale masive în cadrul DG INLO care vor avea ca efect centralizarea acestor responsabilități la nivelul directorului general.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Consiliul

11.10. Data-țintă de finalizare a Sistemului european securizat pentru mesaje automate (SESAME – *Secured European System for Automatic Messaging*) care a fost utilizată la elaborarea bugetelor anuale ale Consiliului ⁽⁴⁾ a fost în mod constant una prea optimistă. În consecință, bugetul anual pentru SESAME a fost supraestimat în fiecare an până în 2008. În perioada 2005-2008, cheltuielile efectuate de Consiliu pentru SESAME s-au ridicat la mai puțin de 2 milioane de euro, suma alocată prin bugetul Consiliului pentru această perioadă fiind de 59 de milioane de euro. Restul de 57 de milioane de euro a devenit ulterior disponibil pentru transferuri către alte linii bugetare aferente Consiliului. Alocările bugetare excesive repetate pentru SESAME, care au pus în lumină o deficiență a planificării și a implementării acestuia, au contravenit principiului bugetar al exactității impus de Regulamentul financiar [articolul 5 alineatul (3)], majoritatea sumelor incluse pentru SESAME în bugetele inițiale din fiecare an nefiind utilizate în scopurile desemnate.

11.10. RĂSPUNSURILE CONSILIULUI

1. Consiliul ia act de observațiile Curții de Conturi în urma procedurii contradictorii legate de programul SESAME (a se vedea anexa) și constată cu satisfacție faptul că nu au fost formulate alte observații în legătură cu conturile pentru 2008.

2. Obiectivul de bază al acestui program inovator este de a înlocui actualele sisteme de comunicații CORTESY și ESDP-NET printr-un sistem integrat unic, cu o scindare a rețelei în funcție de clasificare: primul nivel al sistemului ar trebui să permită gestionarea informațiilor până la clasificarea RESTREINT UE, iar cel de al doilea, informațiile clasificate CONFIDENTIEL UE și SECRET UE. Prin urmare, programul este mai mult decât un proiect de înlocuire; vor fi introduse structuri de comunicații și funcții operaționale suplimentare.

3. Sumele din buget s-au bazat întotdeauna pe cheltuielile estimate pentru anul următor în acord cu deciziile politice convenite. Motivele întârzierii și, în consecință, ale abaterilor de la buget din ultimii ani sunt/sunt reprezentate, în principal, de modificările aduse domeniului de aplicare al programului după data la care Secretariatul a introdus propunerea pentru următorul exercițiu bugetar și de modificarea numărului de părți interesate și de grupuri de pregătire ale Consiliului implicate.

În prezent, există un grad mult mai mare de certitudine legat de evoluția viitoare a programului; au fost stabilite cerințele și au fost aprobate principalele etape ale programului. Prin urmare, există o perspectivă rezonabilă ca programul să treacă în scurt timp la următoarea etapă.

4. Din perspectiva acestei experiențe, Consiliul examinează în prezent o serie de modalități de îmbunătățire a coordonării structurilor de administrare a proiectelor IT majore de tipul SESAME.

⁽⁴⁾ SESAME reprezintă un sistem de comunicații securizat aflat în curs de elaborare de către Consiliu începând din anul 2002. Momentul vizat inițial pentru implementarea noului sistem a fost iulie 2004. În ianuarie 2009, acest moment a fost încă o dată amânat, pentru sfârșitul anului 2012. Concepției inițiale a proiectului i-au fost aduse multe modificări, iar planificarea pentru SESAME nu fusese încă finalizată la sfârșitul lui 2008, deoarece nu se ajunsese la un acord între delegațiile statelor membre din cadrul unaia dintre comitetele-cheie pe tema modului de tratare a anumitor tipuri de informații confidențiale. Procedura riguroasă de acreditare care este necesară pentru obținerea autorizației de securitate a Consiliului a fost inițial subestimată, ca și complexitatea tehnică a proiectului.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Comisia

Implementarea Sistemului de informații cu privire la drepturile individuale

11.11. În iunie 2008, Oficiul pentru Administrarea și Plata Drepturilor Individuale (PMO) a implementat un nou sistem, numit IRIS (*Individual Rights Information System* – Sistemul de informații cu privire la drepturile individuale), pentru gestionarea drepturilor personalului, inclusiv a salariilor. Trecerea la sistemul IRIS a creat numeroase probleme în ceea ce privește calculul salariilor. Potrivit estimării unui grup operativ creat de PMO, peste 8 000 de dosare ale membrilor personalului ar putea include date eronate susceptibile să afecteze calculul salariilor. Verificarea individuală a tuturor acestor dosare este încă în curs. Printre măsurile de urgență luate în vederea corectării neconcordanțelor s-au numărat și intervenții manuale în sistemul de calcul al statelor de plată, intervenții care nu au făcut obiectul unei supravegheri corespunzătoare. Sistemul IRIS nu a fost testat suficient și nu s-a procedat la utilizarea paralelă a vechiului sistem și a celui nou până la demonstrarea funcționării satisfăcătoare a acestuia din urmă.

11.11. RĂSPUNSURILE COMISIEI

Lansarea noului sistem IRIS, care alimentează sistemul pentru calcularea remunerațiilor, a revelat discrepanțe între datele istorice, în special în ceea ce privește componența familiilor, și datele utilizate pentru plata salariilor. Principalul efect al acestor discrepanțe a fost că sistemul de calcul al salariilor a respins datele vechi.

Aceasta a dus la anularea retroactivă a sumelor plătite pe baza datelor respective. Comisia a sugerat o cifră de 8 000 pe baza unei analize a fișierelor potențial deteriorate, care urmau să fie analizate în detaliu în viitor.

În timpul corectării datelor, calculul drepturilor retroactive a fost blocat pentru a evita recuperări nejustificate. Acest lucru a permis deja limitarea numărului de fișiere care conțin erori. Pericolul datelor inexacte care să determine plăți incorecte a fost ținut astfel sub control, dar efectul negativ al acestei măsuri este că a blocat și corecțiile retroactive care erau datorate, acestea fiind în continuare blocate. Verificările privind datele inexacte sunt în curs și pot afecta unele plăți vechi, dar nu salariile actuale.

Unele fișiere au fost corectate direct prin încodarea manuală a sistemului de calcul al plăților, însă acest lucru a fost întotdeauna posibil, iar procedurile obișnuite de control au fost respectate. Totuși, această metodă presupune un grad ridicat de risc și, prin urmare, ar trebui utilizată cât mai puțin cu putință.

Un număr ridicat de teste au fost efectuate în decursul unei perioade lungi de timp, iar rezultatul a fost considerat în cele din urmă ca fiind satisfăcător la mijlocul lui 2008. Trebuie recunoscut că ulterior rezultatul s-a dovedit a nu fi fost în întregime la înălțimea așteptărilor. În viitor, PMO va evalua testele cu mai multă strictețe înainte de a accepta lansarea vreunui sistem nou sau modificarea unui sistem existent.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Transferul drepturilor de pensie deja dobândite

11.12. În anumite cazuri, instituțiile trebuie să ramburseze personalului o porțiune din valoarea în capital a drepturilor de pensie transferate⁽⁵⁾. Examinarea Curții cu privire la mecanismele de control implementate pentru asigurarea realizării corecte a calculelor și pentru garantarea recuperării sumelor rambursate, în cazul calculelor greșite, a pus în lumină o deficiență. Auditul a evidențiat că Oficiul pentru Administrarea și Plata Drepturilor Individuale (PMO) rambursase în mod necuvenit o sumă totală de 138 000 de euro către doi membri ai personalului, aceste cazuri fiind încă nesoluționate.

11.12. RĂSPUNSURILE COMISIEI

Imediat după ce Curtea de Conturi a identificat aceste două cazuri și și-a formulat concluziile, PMO a luat măsuri corespunzătoare. A modificat modul de calcul al drepturilor de pensie și a pregătit recuperarea sumelor rambursate în mod incorect. Aceasta se referă la recuperarea părții din capitalul transferat care ar fi trebuit să genereze drepturi de pensie suplimentare în sistemul de pensii al Comunităților Europene în loc să fie rambursate beneficiarilor.

Pe termen lung (din punct de vedere actuarial) impactul financiar este neutru pentru bugetul comunitar, deoarece sumele rambursate în mod incorect vor fi compensate prin plăți inferioare de pensii în viitor și invers, recuperările vor fi compensate prin atribuirea unor drepturi de pensie suplimentare.

În paralel, au fost întreprinse acțiuni în vederea intensificării controlului intern în domeniul transferurilor de drepturi de pensie.

Sistemul de pensii pentru agenții locali din cadrul delegațiilor Comisiei

11.13. În 1996, Direcția pentru serviciul extern a Direcției Generale Relații Externe a instituit un sistem de pensii pentru agenții locali angajați în cadrul delegațiilor Comisiei. Sistemul se bazează pe un fond alimentat din contribuțiile lunare ale personalului vizat și ale Comisiei. Din 1996, sistemul este administrat pe baza unor norme provizorii. Aceste norme nu abordează problema responsabilității Comisiei pentru protejarea și rentabilitatea activelor fondului și nici nu definesc dispozițiile detaliate vizând lichidarea drepturilor personalului. Activele fondului erau evaluate la aproximativ 34 de milioane de euro la sfârșitul exercițiului 2008.

11.13. RĂSPUNSURILE COMISIEI

Fondul de pensii al personalului local a fost creat pentru a oferi o cel puțin o asigurare socială de bază pentru personalul Comisiei care lucrează în delegații. Acesta este un fond complementar gestionat în afara bugetului UE și care funcționează prin capitalizarea unor contribuții predefinite. Personalul local este ținut informat în legătură cu fondul de pensii și poate exercita într-o măsură justificată un control. Comisia analizează în prezent posibilitatea de a pereniza un astfel de sistem și implicațiile sale juridice și financiare. Activele actuale ale fondului sunt considerate suficiente pentru a acoperi drepturile individuale ale personalului local. Un studiu actuarial detaliat este planificat în vederea unei propuneri legislative.

⁽⁵⁾ La articolul 11 alineatul (2) din anexa VIII la Statutul funcționarilor, se prevede că funcționarii pot transfera în cadrul sistemului de pensii al funcționarilor europeni drepturi de pensie dobândite anterior angajării în instituțiile comunitare. Valoarea în capital a drepturilor de pensie transferate este transformată în ani de plată a contribuțiilor aferenți sistemului funcționarilor europeni. În cadrul auditului s-a examinat dacă instituțiile aplică proceduri adecvate pentru stabilirea corectă a valorii drepturilor de pensie transferate și pentru efectuarea corespunzătoare a transferurilor. Deși procedurile respective funcționează satisfăcător în majoritatea cazurilor, complexitatea dispozițiilor aplicabile din Statutul funcționarilor și din legislațiile naționale referitoare la pensii duc la întârzieri în prelucrarea unora dintre transferuri și la numeroase erori materiale în efectuarea calculelor.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Curtea de Justiție

11.14. În 2008, Curtea de Justiție a încheiat un contract de prestări servicii, în urma unei licitații deschise organizate în comun cu un stat membru. Auditul Curții de Conturi cu privire la contract a pus în lumină deficiențe în cadrul sistemului de control intern relevant pentru desfășurarea acestei proceduri de atribuire. Aceste deficiențe au condus la un termen prea scurt pentru obținerea de către ofertanți a documentației de atribuire⁽⁶⁾, precum și la anunțarea, în anunțul de participare, atât a obligației de a depune ofertele doar într-o singură limbă⁽⁷⁾, cât și a organizării unei ședințe închise pentru deschiderea ofertelor⁽⁸⁾. Curtea de Justiție ar trebui să instituie proceduri ameliorate de atribuire a contractelor de achiziție publică, pentru a sprijini serviciile de autorizare în ceea ce privește organizarea de proceduri de atribuire și în ceea ce privește controlul respectării obligațiilor impuse prin reglementări.

11.14. RĂSPUNSUL CURȚII DE JUSTIȚIE

După ce a amintit că procedura de achiziții publice avută în vedere de Curtea de Conturi privește noul complex imobiliar și constituia pentru Curtea de Justiție prima experiență de achiziție publică în comun cu un stat membru potrivit dispozițiilor recente ale articolului 91 din regulamentul financiar, Curtea de Justiție dorește să aducă următoarele precizări cu privire la punctele slabe subliniate de Curtea de Conturi în cadrul acestei proceduri.

În primul rând, în ceea ce privește calendarul procedurii, autoritățile contractante comune erau obligate să concilieze, în propriul interes precum și în interesul ofertanților, necesitatea de a acorda contractul de achiziții publice la o dată care să permită ofertantului câștigător să fie operațional de la momentul predării noului complex imobiliar menționat, cu necesitatea, având în vedere complexitatea contractului de achiziții publice, de a prevedea un termen suficient de lung pentru a permite ofertanților să își pregătească oferta în condiții bune.

Aceasta explică motivele pentru care calendarul, în condițiile în care a respectat termenele obligatorii prevăzute prin regulamentul financiar, a fost în mod inevitabil strâns în privința termenului acordat candidaților eventuali pentru a solicita documentele procedurii de cerere de ofertă.

În ceea ce privește punctele slabe referitoare la cele două rubrici specifice din anunțul de participare, acestea reprezintă erori administrative și, în mod evident, nu au fost intenționate. În privința regimului lingvistic, numai o lipsă de coordonare poate explica motivul pentru care anunțul de participare prevedea ca ofertele să fie depuse numai în limba franceză (practică folosită în statul membru respectiv), deși caietul de sarcini prevedea că ofertele puteau fi depuse în orice limbă oficială a Uniunii Europene (practică aplicată la Curtea de Justiție). În privința reuniunii comisiei de deschidere a ofertelor, trebuie arătat că, dacă s-ar fi prezentat ofertanți, acestora le-ar fi fost permis, bineînțeles, să asiste, potrivit dispozițiilor regulamentului financiar.

Cu privire la recomandarea Curții de Conturi referitoare la îmbunătățirea asistenței acordate serviciilor de ordonanțare în materie de proceduri de cerere de ofertă, Curtea de Justiție a început deja să ia, din iunie 2008 ca răspuns la o recomandare a auditorului său intern, măsuri concrete în acest sens. Ea va depune eforturi, în limita resurselor umane disponibile, pentru a continua să-și amelioreze dispozitivele în acest domeniu.

⁽⁶⁾ La articolul 98 din Regulamentul financiar se prevede obligativitatea ca modalitățile de prezentare a ofertelor să permită garantarea unei concurențe reale. Normele de aplicare (NA) aferente impun respectarea unor termene-limită minime de către autoritățile contractante.

⁽⁷⁾ La articolul 125c din Normele de aplicare (NA) a Regulamentului financiar se prevede că, în cazul unei proceduri comune de achiziții publice organizate de o instituție a Comunităților și de autoritatea contractantă din unul sau mai multe state membre, se aplică dispozițiile procedurale aplicabile instituției comunitare, inclusiv regimul lingvistic.

⁽⁸⁾ La articolul 118 alineatul (3) din NA se prevede că, în procedurile deschise, ofertanții pot participa la întrunirea comisiei de deschidere.

OBSERVAȚIILE CURȚII

Curtea de Conturi

11.15. În raportul auditorului extern (a se vedea punctul 11.4) se afirmă că, în opinia auditorilor, „situațiile financiare prezentate oferă o imagine fidelă și reală a poziției financiare a Curții de Conturi Europene la 31 decembrie 2008, precum și a performanței financiare a acesteia și a fluxurilor de numerar pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002, cu Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2342/2002 al Comisiei din 23 decembrie 2002 de stabilire a normelor de aplicare a respectivului regulament al Consiliului și cu normele contabile ale Curții de Conturi Europene”. Raportul se va publica în Jurnalul Oficial.

Comitetul Economic și Social European

11.16. Auditul efectuat nu a identificat, în ceea ce privește aspectele auditate, nicio deficiență necesitând menționarea în prezentul raport.

Comitetul Regiunilor

11.17. Auditul efectuat nu a identificat, în ceea ce privește aspectele auditate, nicio deficiență necesitând menționarea în prezentul raport.

Ombudsmanul European

11.18. Auditul efectuat nu a identificat, în ceea ce privește aspectele auditate, nicio deficiență necesitând menționarea în prezentul raport.

Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor

11.19. Auditul efectuat nu a identificat, în ceea ce privește aspectele auditate, nicio deficiență necesitând menționarea în prezentul raport.

CONCLUZII

11.20. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că plățile aferente exercițiului încheiat la 31 decembrie 2008 pentru cheltuielile administrative ale instituțiilor nu au fost afectate de erori semnificative (a se vedea punctul 11.6).

11.21. Pe baza activităților sale de audit, Curtea concluzionează că sistemele de supraveghere și de control aferente cheltuielilor administrative ale instituțiilor sunt conforme cu cerințele Regulamentului financiar (a se vedea punctele 11.7-11.19).

OBSERVAȚIILE CURȚII

AGENȚIILE UNIUNII EUROPENE

11.22. Auditurile agențiilor Uniunii Europene și ale altor organisme descentralizate fac obiectul rapoartelor anuale specifice, care se publică separat în Jurnalul Oficial ⁽⁹⁾. Pentru exercițiul financiar 2008, Curtea a auditat 29 de agenții. Bugetele acestora au totalizat 1 488,5 milioane de euro în 2008. Datele principale referitoare la agenții sunt prezentate în **tabelul 11.2**.

11.23. Curtea a emis opinii fără rezerve cu privire la fiabilitatea conturilor și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente pentru toate agențiile, cu excepția Colegiului European de Poliție.

ȘCOLILE EUROPENE

11.24. Raportul anual specific al Curții cu privire la Școlile Europene (care nu se publică în Jurnalul Oficial) este înaintat Consiliului superior, în calitate de autoritate responsabilă de acordarea descărcării de gestiune. Bugetul Școlilor pentru exercițiul 2008, în valoare de 258,0 milioane de euro, a fost finanțat în principal printr-o subvenție din partea Comisiei (138,9 milioane de euro) și prin contribuții din partea statelor membre (54,5 milioane de euro) ⁽¹⁰⁾. Principalele date referitoare la Școlile Europene sunt prezentate în **tabelul 11.3**.

11.25. Curtea nu a identificat nicio eroare semnificativă de natură să pună în discuție fiabilitatea conturilor pe care le-a auditat (ale școlilor Karlsruhe și Mol și ale Biroului central), conturi întocmite conform Regulamentului financiar din 24 octombrie 2006 aplicabil bugetului Școlilor Europene, sau de natură să pună în discuție legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente acestor conturi. Conform analizei Curții, conturile consolidate nu sunt însă prezentate în mod fidel și transparent, sub toate aspectele semnificative, în conformitate cu standardele contabile relevante, în ceea ce privește (a) aplicarea nesatisfăcătoare a principiului contabilității pe bază de angajamente și (b) includerea excedentului exercițiului anterior la veniturile exercițiului curent.

⁽⁹⁾ Rapoartele anuale ale Curții cu privire la conturile agențiilor sunt prezentate pe site-ul Curții (<http://www.eca.europa.eu>) și se vor publica în Jurnalul Oficial, cu excepția celui referitor la Agenția de Aprovizionare a Euratom.

⁽¹⁰⁾ Sursa: Școlile Europene, închiderea conturilor pentru exercițiul 2008.

Tabelul 11.2 — Agențiile UE – datele principale

Agenții și alte organisme descentralizate ale Uniunii Europene	Sediu	Primul exercițiu cu autonomie financiară	Buget ⁽¹⁾ (milioane de euro)		Posturi autorizate	
			2008	2007	2008	2007
Agenții						
Agencia de Aprovizionare a Euratom	Luxemburg	1960	—	0,3	—	—
Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale	Salonic	1977	18,3	17,4	99	97
Fundația Europeană pentru Îmbunătățirea Condițiilor de Viață și de Muncă	Dublin	1977	21,0	20,2	101	94
Agencia Europeană de Mediu	Copenhaga	1994	37,1	35,1	123	116
Fundația Europeană de Formare	Torino	1994	22,4	25,5	96	100
Observatorul European pentru Droguri și Toxicomanie	Lisabona	1995	15,1	13,8	82	82
Agencia Europeană pentru Medicamente	Londra	1994	182,9	163,1	481	441
Centrul de Traduceri pentru Organismele Uniunii Europene	Luxemburg	1995	59,9	46,1	233	200
Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante	Angers	1995	12,5	13,4	43	42
Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne	Alicante	1995	318,4	276,0	643	647
Agencia Europeană pentru Sănătate și Securitate în Muncă	Bilbao	1996	14,9	14,9	44	42
Agencia pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene	Viena	1998	15,0	14,5	49	46
Agencia Europeană pentru Reconstrucție	Salonic	2000	235,0	250,0	93	108
Colegiul European de Poliție	Bramshill	2006	8,7	7,4	22,5	22,5
Eurojust	Haga	2002	24,8	18,4	175	147
Agencia Europeană de Siguranță a Aviației	Köln	2003	102,0	72,0	452	467
Agencia Europeană pentru Siguranța Maritimă	Lisabona	2003	50,2	48,2	181	153
Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară	Parma	2003	66,4	52,2	335	300
Agencia Europeană pentru Securitatea Rețelelor Informatice și a Datelor	Heraklion	2005	8,4	8,3	44	44
Agencia Europeană a Căilor Ferate	Valenciennes	2006	18	16,6	116	116
Centrul European de Prevenire și Control al Bolilor	Stockholm	2005	40,6	28,9	130	90
Agencia Europeană pentru Gestionarea Cooperării Operative la Frontierele Externe	Varșovia	2006	71,2	42,2	94	49
Autoritatea Europeană de Supraveghere a Sistemului Global de Navigație prin Satelit (GNSS)	Bruxelles ⁽²⁾	2006	10,5	7,0	50	39
Agencia Comunitară pentru Controlul Pescuitului	Vigo	2007	9,5	5,0	47	38
Agencia Europeană pentru Produse Chimice ⁽³⁾	Helsinki	2008	66,4	—	220	—
Agenții executive						
Agencia Executivă pentru Competitivitate și Inovare	Bruxelles	2006	11,5	6,9	36	35
Agencia Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură	Bruxelles	2006	38,2	36,0	92	83
Agencia Executivă pentru Sănătate și Consumatori ⁽⁴⁾	Luxemburg	2007	4,4	4,1	42	28
Agencia Executivă pentru Rețeaua Transeuropeană de Transport ⁽³⁾	Bruxelles	2008	5,2	—	32	2
Total			1 488,5	1 243,5	4 155,5	3 626,5

⁽¹⁾ Credite de plată.⁽²⁾ Sediu provizoriu.⁽³⁾ Agenție care și-a dobândit independența financiară în 2008.⁽⁴⁾ Cunoscută până în mai 2008 sub denumirea de Agenția Executivă pentru Programul de Sănătate Publică.

Tabelul 11.3 — Școlile Europene – Datele principale

Școală	Stat	Buget ⁽¹⁾ ⁽²⁾ (milioane de euro)		Subvenție primită din partea Comisiei ⁽²⁾ (milioane de euro)		Numărul de elevi ⁽³⁾	
		2008	2007	2008	2007	2008	2007
Biroul	Belgia	9,2	9,3	7,0	7,5	—	—
Luxemburg I	Luxemburg	37,4	35,1	22,8	21,1	3 437	3 376
Luxemburg II	Luxemburg	7,0	7,0	3,4	2,9	888	897
Bruxelles I (Uccle)	Belgia	32,1	30,4	22,7	21,0	3 057	3 045
Bruxelles II (Woluwe)	Belgia	31,5	29,3	21,5	19,2	2 904	2 893
Bruxelles III (Ixelles)	Belgia	29,1	26,2	19,8	16,7	2 649	2 621
Bruxelles IV	Belgia	5,5	2,4	3,4	1,8	438	172
Mol	Belgia	11,3	11,2	6,0	6,0	718	657
Varese	Italia	18,7	17,9	9,3	8,8	1 341	1 317
Karlsruhe	Germania	12,9	11,9	2,4	3,5	979	1 001
München	Germania	19,5	18,9	0,6	0,4	1 756	1 666
Frankfurt	Germania	10,6	10,3	3,9	3,8	1 053	978
Alicante	Spania	11,9	11,3	5,2	4,2	1 029	1 017
Bergen	Țările de Jos	9,8	9,8	5,1	4,6	565	554
Culham	Regatul Unit	11,4	11,1	5,7	5,9	835	827
Total		258,0	242,1	138,9	127,4	21 649	21 021

(¹) Veniturile și cheltuielile totale, astfel cum au fost prevăzute în bugetul fiecărei școli și în bugetul Biroului; cifrele prezentate includ toate modificările aduse bugetelor adoptate inițial.

(²) Sursa: Școlile Europene, închiderea conturilor pentru exercițiul 2008.

(³) Sursa: Raportul anual al Secretarului general către Consiliul superior al Școlilor Europene pentru exercițiul 2008.

NB: Variațiile totalurilor se datorează efectelor rotunjirii.

ANEXA 11.1
REZULTATELE TESTELOR

PARTEA 1: PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE TESTELOR EFECTUATE PE OPERAȚIUNILE DIN CADRUL EȘANTIONULUI

1.1 — Dimensiunea eșantionului

Exercițiu	Număr de operațiuni testate
2008	57
2007	56

1.2 — Structura eșantionului

Procentajul de operațiuni testate care au reprezentat:	2008				2007
	Cheltuieli legate de personalul instituțiilor	Cheltuieli legate de clădiri	Alte cheltuieli	Total	
Plăți finale/intermediare	55	19	26	100	100
Plăți în avans	0	0	0	0	0
Total	55	19	26	100	100

PARTEA 2: EVALUAREA GLOBALĂ A SISTEMELOR DE SUPRAVEGHERE ȘI DE CONTROL

2.1 — Evaluarea sistemelor de supraveghere și de control selectate

Evaluare globală	2008	2007

Legendă:

	Eficace
	Parțial eficace
	Ineficace
N/A	Nu se aplică: nu este cazul sau nu a fost evaluat

SITUAȚIA ACȚIUNILOR ÎNTREPRINSE ÎN URMA PRINCIPALELOR OBSERVAȚII FORMULATE ÎN CADRUL DECLARAȚIEI DE ASIGURARE

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul instituției
Factorul de multiplicare aplicabil salariilor			
Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctele 11.7-11.11: Parlamentul și Comitetul Economic și Social nu aplică prevederile Statutului funcționarilor referitoare la factorul de multiplicare în același mod ca celelalte instituții. Acest lucru a avut drept rezultat acordarea unui avantaj financiar personalului acestor două instituții, avantaj pe care celelalte instituții nu îl acordă, și a dus, de asemenea, la cheltuieli mai mari.	Parlamentul și Comitetul Economic și Social continuă să aplice această practică, așteptând pronunțarea hotărârilor definitive ale Curții de Justiție în cauze deschise în acest sens de către angajați ai instituțiilor.	Curtea de Conturi va monitoriza acțiunile întreprinse în urma hotărârii Curții de Justiție.	Răspunsul Parlamentului European <i>Parlamentul European este întru totul de acord cu abordarea precaută definită de Curte și va examina în continuare fondul chestiunii.</i>
Rambursarea cheltuielilor de cazare efectuate în delegație			
Rapoartele anuale privind exercițiile financiare 2004-2007; cel mai recent, anexa 11.2 din Raportul privind exercițiul financiar 2007: Potrivit Statutului funcționarilor modificat, care a intrat în vigoare la 1 mai 2004, cheltuielile de cazare efectuate în delegație se rambursează la prezentarea documentelor justificative, în limita unui plafon stabilit pentru fiecare țară (articolul 13 din anexa VII la Statutul funcționarilor). Contrar acestei norme, toate instituțiile, cu excepția Curții de Justiție, a Curții de Conturi și a Ombudsmanului, au prevăzut în normele lor interne plata unei cote forfetare, variind între 30 % și 60 % din suma maximă admisă, către agenții care nu prezintă nicio dovadă că au efectuat cheltuielile de cazare respective.	Biroul Parlamentului și-a confirmat sprijinul pentru sistemul existent de rambursări forfetare, exprimându-și însă acordul, în același timp, pentru modificarea acestuia. În consecință, Parlamentul continuă să achite cheltuielile de cazare pe baza unor sume forfetare pentru cererile de rambursare vizând nopți de cazare în Luxemburg, Strasbourg și Bruxelles.	Parlamentul ar trebui să se asigure de faptul că rambursarea cheltuielilor de cazare efectuate în delegație se realizează în conformitate cu Statutul funcționarilor.	Răspunsul Parlamentului European <i>În contextul procedurii DAS 2007, Parlamentul a indicat că va revizui anumite aspecte ale normelor sale privind misiunile, dând curs unui raport al auditorului intern al instituției.</i> <i>Deși Biroul Parlamentului și-a reafirmat sprijinul constant pentru un regim forfetar ținând seama de dificultățile cu care se confruntă instituția (și asupra cărora a atras atenția Curții în răspunsurile sale anterioare), funcționarea regimului forfetar a fost modificată.</i> <i>În urma unei modificări a normelor interne relevante intrate în vigoare la 1 septembrie 2008, se poate solicita rambursarea forfetară doar a costurilor aferente unor nopți de cazare în anumite intervale de muncă certificate corespunzător.</i> <i>În plus, în primăvara anului 2009 a fost adoptată o nouă serie de norme de aplicare și norme interne pentru a clarifica situația.</i> <i>Aceste norme urmează să intre în vigoare la începutul lunii septembrie 2009.</i>

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul instituției
			Răspunsul Parlamentului European În final, în contextul procedurii bugetare 2010, au fost modificate comentariile bugetare de la postul 3000 „Cheltuieli de misiune ale personalului”. Denumirea postului bugetar 3000 va fi pe viitor „Cheltuielile de misiune și cheltuielile de deplasare între cele trei locuri de desfășurare a activității ale personalului”, iar comentariile specifică în mod clar că aceste credite sunt destinate să acopere cheltuielile aferente deplasărilor personalului instituției, ale experților naționali detașați și ale stagiatorilor între locul de muncă și unul dintre cele trei locuri de desfășurare a activității Parlamentului European (Bruxelles, Luxemburg și Strasbourg) și cheltuielile aferente misiunilor în orice alt loc decât cele trei locuri de desfășurare a activității, oferind astfel un temei bugetar pentru normele pe care Parlamentul le aplică deplasărilor între cele trei locuri de desfășurare a activității. Ulterior, Parlamentul intenționează să propună modificări la Statutul funcționarilor referitoare la aceste aspecte, pentru a asigura distincția necesară dintre specificul deplasărilor între cele trei locuri de desfășurare a activității și misiunile normale.

Indemnizațiile acordate deputaților în Parlamentul European pentru asistență parlamentară

Raportul anual privind exercițiul financiar 2006, punctele 10.10-10.12, și anexa 11.2 din Raportul privind exercițiul 2007: În Raportul anual pentru exercițiul 2006, Curtea de Conturi opina că nu existau documente suficiente pentru a se demonstra că deputații în Parlamentul European au angajat sau au folosit efectiv serviciile unor asistenți și că sarcinile sau serviciile menționate în contractele semnate de către deputați au fost efectiv prestate. Biroul ar trebui să ia măsuri pentru a obține documentele considerate esențiale pentru a se demonstra caracterul justificat al cheltuielilor.	Începând cu noua legislatură care debutează în 2009, asistența pentru deputați va fi furnizată de către asistenți parlamentari acreditați, aleși de către agenți locali, angajați de către deputații înșiși. Regulamentul (CE) nr. 160/2009 al Consiliului (JO L 55, 27.2.2009, p. 1) a modificat Regimul aplicabil celorlalți agenți ai Comunităților Europene și a creat categoria asistenților parlamentari acreditați, care vor fi recrutați începând cu noua legislatură. Acești asistenți vor fi aleși de către deputați, vor fi angajați de către Parlamentul European și vor fi plătiți conform unor grile salariale standard. Asistenții își vor desfășura activitatea în localurile Parlamentului și vor fi alocați unor deputați anume.	Curtea va monitoriza verificarea de către Parlament a declarațiilor de cheltuieli ale deputaților cu privire la exercițiile financiare 2004-2007. În ceea ce privește exercițiul financiar 2008, Parlamentul ar trebui să verifice toate declarațiile de cheltuieli, inclusiv prin verificări de facturi originale.	Răspunsul Parlamentului European Exercițiul de regularizare a cheltuielilor de asistență parlamentară plătite în exercițiile 2004 și 2006 s-a încheiat. Pentru exercițiile 2005 și 2007, mai există câte un dosar deschis, pentru sume de cca 10 000 euro fiecare (sub 0,1 % din cheltuielile totale). În ceea ce privește dosarul nefinalizat din 2005, serviciile PE așteaptă rambursarea unei sume plătite în plus de Administrația belgiană a asigurărilor sociale. Dosarul din 2007 face obiectul unui litigiu și este în curs de soluționare la Serviciul juridic.
--	--	---	--

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul instituției
Potrivit normelor modificate ale Biroului, din decembrie 2006, deputații nu mai trebuie să prezinte facturile și notele de onorarii emise de către agenții plătitori și de furnizorii de servicii, ci trebuie să le păstreze în posesia lor. În locul acestor documente, deputații trebuie să prezinte copii ale „declarațiilor de cheltuieli” și ale „declarațiilor privind sumele facturate” emise de agenții plătitori și de furnizorii de servicii. Aceste noi norme se aplică pentru perioada ulterioară lunii iunie 2004. În Raportul anual privind exercițiul 2007 a fost inclusă o recomandare potrivit căreia Parlamentul ar trebui să continue consolidarea mecanismelor de control referitoare la indemnizația pentru asistență parlamentară, inclusiv în ceea ce privește verificarea aleatorie a facturilor aflate în posesia deputaților.	La 7 iulie 2008, Biroul a adoptat norme de punere în aplicare vizând asistenții locali angajați de către deputații în Parlamentul European pentru noua legislatură. Utilizarea de către deputați a agenților plătitori a devenit obligatorie; s-a procedat la excluderea plăților efectuate către membrii familiilor deputaților; iar agenții plătitori trebuie să depună declarații anuale de cheltuieli până la data de 30 martie a exercițiului următor. Administrația Parlamentului a obținut peste 98 % din declarațiile de cheltuieli și din sumele facturate aferente exercițiilor 2004 și 2005, acest procentaj fiind de peste 99 % pentru 2006 și 2007 și 87 % pentru 2008. Serviciile Parlamentului sunt încă în curs de finalizare a colectării declarațiilor de cheltuieli vizând exercițiul 2008. În 2008, Parlamentul a efectuat verificări aleatorii ex post ale declarațiilor primite de la deputați cu privire la plăți aferente exercițiului 2007, precum și ale procedurilor interne utilizate de serviciile Parlamentului pentru prelucrarea corectă a acestor declarații. Aceste verificări nu au inclus decât în anumite cazuri examinarea facturilor deținute de către deputați ca elemente justificative pentru declarațiile rezumative.		Răspunsul Parlamentului European În fiecare caz în care existau dubii cu privire la informațiile furnizate, serviciile au cerut deputaților să ofere explicații, inclusiv să prezinte facturi și note de onorarii. Dacă au fost detectate erori formale, s-a stabilit că indemnizațiile au fost folosite în mod necorespunzător sau nu a putut fi clarificată situația, deputaților li s-a solicitat să ramburseze sumele în cauză. În anumite cazuri a fost sesizat OLAF. Pentru exercițiul financiar 2008, Parlamentul a considerat oportun să păstreze dispozitivul de verificare care a permis obținerea unor rezultate foarte bune în exercițiile 2004-2007. De altfel, instituirea noului sistem de asistență parlamentară consumă toate resursele disponibile, ceea ce ar fi făcut inoportună sau chiar contraproductivă modificarea modalităților de lucru în 2008. Într-adevăr, începând cu noua legislatură, adică din 14 iulie 2009, sistemul de indemnizații de asistență parlamentară a fost refăcut și include două categorii separate de asistenți. Conform noilor norme, asistenții acreditați (care lucrează în clădirile Parlamentului) primesc statutul de alți agenți ai instituției. Ei vor fi angajați în temeiul unor contracte încheiate cu Parlamentul și vor fi plătiți conform procedurilor care li se aplică celorlalte persoane care lucrează cu instituția. Astfel, nu va mai fi nevoie de documente de regularizare. Asistenții locali, care își desfășoară activitatea în statele membre în care au fost aleși deputații, vor lucra în continuare în baza unor contracte de drept privat încheiate cu deputații în temeiul legii naționale aplicabile. Cu toate acestea, noile norme prevăd că, de acum înainte, toate contractele trebuie să fie, în mod obligatoriu, gestionate de un terț plătitor autorizat. În plus, prestatorii de servicii independenți vor fi plătiți, de acum înainte, doar pe baza unor facturi sau note de onorarii a căror conformitate cu legislația națională aplicabilă trebuie să fie confirmată de terțul plătitor înainte ca acestea să fie prezentate serviciilor Parlamentului pentru efectuarea plății. Prin urmare, se așteaptă ca noul cadru normativ să asigure respectarea corespunzătoare a dispozițiilor și a principiilor pertinente și, din multe puncte de vedere, depășește ceea ce s-ar fi putut realiza prin controale ex-post, deoarece această procedură este, prin definiție, limitată la o selecție aleatorie de cazuri. În schimb, generalizarea noii proceduri cu cerințe sporite la începutul ciclului de plăți va oferi cele mai bune garanții privind transparența, legalitatea și buna gestiune financiară a indemnizației de asistență parlamentară.

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul instituției
			Răspunsul Parlamentului European <i>Noul cadru, recent instituit, este cu atât mai mult binevenit cu cât constituie un mare pas spre dezvoltarea în continuare și îmbunătățirea garanțiilor existente și spre realizarea obiectivelor menționate anterior, evitând birocrăția în exces.</i>
Sistemul de pensii complementare pentru deputații în Parlamentul European			
Raportul anual privind exercițiul financiar 2006, tabelul 10.2, și anexa 11.2 la Raportul anual privind exercițiul 2007: Ar trebui să se stabilească norme clare în acest sistem pentru a defini obligațiile și responsabilitățile Parlamentului European și ale participanților la acest sistem în cazul unui deficit.	La data de 31 decembrie 2008, fondurile înregistrau un deficit actuarial de 121 844 000 de euro. La aceeași dată, în cadrul fondurilor se evaluau la 276 984 000 de euro sumele care mai trebuiau plătite către participanții la sistem. În martie 2009, Serviciul juridic al Parlamentului a emis un aviz cu privire la aplicarea noului statut al deputaților în Parlamentul European, în acest aviz afirmându-se că Parlamentul are obligația de a garanta drepturile de pensie dobândite. În urma celor menționate anterior, Biroul a adoptat o serie de decizii în cadrul ședinței sale din 1 aprilie 2009: (a) creșterea vârstei de pensionare de la 60 la 63 de ani, cu anumite măsuri tranzitorii; (b) eliminarea posibilității de a primi o pensie, în cuantum redus, de la vârsta de 50 de ani; (c) eliminarea posibilității de a beneficia de plata unei sume forfetare echivalente cu 25 % din drepturile de pensie.	Obligațiile Parlamentului au fost reflectate în situațiile financiare valabile la data de 31 decembrie 2008, după cum a recomandat Curtea în Avizul nr. 5/99 (punctul 1.23). Ar trebui efectuat un nou studiu actuarial, pentru a se evalua impactul deciziilor luate de către Birou cu privire la măsurile aplicabile la nivelul participanților la sistem. Parlamentul ar trebui să își clarifice rolul în ceea ce privește gestiunea și supravegherea activelor fondului.	Răspunsul Parlamentului European <i>Obligațiile Parlamentului se reflectă în situațiile financiare începând de la 31 decembrie 2008.</i> <i>Parlamentul va comanda realizarea unui nou studiu actuarial independent pentru a evalua impactul deciziei luate de Birou în cursul ședinței sale din 1 aprilie 2009 și consecințele intrării în vigoare a Statutului deputaților. Acest studiu va avea ca scop în special să ofere o estimare a obligațiilor Parlamentului, care trebuie să se reflecte în bilanțul său anual.</i> <i>Rolul Parlamentului European în gestionarea și supravegherea activelor fondului este condiționat de actualul cadru legislativ care reglementează organele independente ale fondului. În plus, trebuie subliniat faptul că în urma unei plângeri adresate Curții de unii membri ai fondului, problema este sub judec. Prin urmare, nu este oportun să se ia măsuri în acest domeniu înainte de pronunțarea hotărârii Curții.</i> <i>Cu toate acestea, prin scrisoarea sa din 4 mai 2009, Președintele Parlamentului European a solicitat oficial președintelui fondului să asigure o strategie de investiții prudentă, astfel încât să protejeze interesele Parlamentului.</i>

Observația Curții	Acțiuni întreprinse	Analiza Curții	Răspunsul instituției
Urmărirea de către Comisie a cazurilor de plată a alocațiilor familiale			
Raportul anual privind exercițiul financiar 2005, punctul 10.12; Raportul anual privind exercițiul 2006, tabelul 10.2; și Raportul anual privind exercițiul 2007, anexa 11.2: Agenții care beneficiază de alocații familiale și care nu au copii în întreținere nu sunt obligați să își actualizeze periodic datele. Pentru 676 dintre cei 1 605 agenți vizați ai Comisiei care își desfășurau activitatea la Bruxelles, nu exista nicio dovadă că li s-ar fi solicitat să confirme sau să își actualizeze declarațiile inițiale. De asemenea, nu au fost efectuate suficiente verificări nici în ceea ce privește cazurile în care este posibil să se fi primit alocații pentru întreținerea copiilor plătite de la nivel național, care, dacă au existat, ar fi trebuit să fie deduse din alocațiile plătite în conformitate cu Statutul funcționarilor.	Din septembrie 2008, un angajat administrativ se ocupă în regim de normă întreagă de verificarea drepturilor la alocații familiale aferente agenților fără copii. Acest lucru a permis recuperarea a 88 000 de euro în 2008. Pentru 926 dintre cei 2 001 angajați vizați ai Comisiei din 2008 care își desfășurau activitatea la Bruxelles, nu exista însă nicio dovadă că li s-ar fi solicitat să confirme sau să își actualizeze datele inițiale. Verificările referitoare la primirea de alocații pentru întreținerea copiilor plătite de la nivel național au continuat să fie insuficiente în 2008.	Comisia ar trebui să continue aceste verificări. Comisia ar trebui să întreprindă acțiuni suplimentare în vederea verificării acestor cazuri.	Răspunsul Comisiei În prezent, PMO analizează elaborarea, pe baza unei analize de risc, a unei strategii de control ex-ante și ex-post de înaltă performanță (rentabilă, eficientă și eficace) pentru toate drepturile asociate preluării unui post și pentru toate alocațiile familiale. Aceasta va include o strategie de control pentru alocațiile primite din alte surse. Verificările privind alocațiile de menaj pentru toți membrii personalului care au un soț/o soție, dar care nu au copii sunt încă în curs de efectuare.
Plăți salariale (PMO)			
Raportul anual privind exercițiul financiar 2007, punctul 11.17: În urma unor verificări ex post efectuate de PMO, s-a constatat că, din cauza unei erori intervenite în prelucrarea dosarelor, în ianuarie 2007 s-a plătit o sumă de peste 365 000 de euro către 118 foști agenți temporari, deși relațiile de muncă dintre aceștia și Comisie încetaseră. Eroarea nu a fost detectată cu ocazia controalelor ex ante dinaintea plății efective a salariilor. Recuperarea sumei menționate continua și în 2008.	În majoritatea cazurilor, Comisia a recuperat sumele plătite în mod necuvenit.	Comisia ar trebui să implementeze controale ex ante mai eficiente, pentru a preveni riscul efectuării de plăți necuvenite către foști angajați.	Răspunsul Comisiei Erorile de plată au fost cauzate de o corecție eronată în amonte de NAP (noua aplicație de salarizare) la 29 decembrie, ziua calculului definitiv al plății, dată la care erau deja încheiate controalele ex-ante privind datele modificate. În urma acestui incident, PMO a emis mai multe atenționări privind respectarea procedurilor convenite către personalul responsabil de introducerea în NAP, pentru a evita plata unor sume nedatorate.

ANEXA I

Informații financiare privind bugetul general

CUPRINS

INFORMAȚII DE BAZĂ PRIVIND BUGETUL

1. Originea bugetului
2. Temeiul juridic
3. Principii bugetare stabilite în tratate și în Regulamentul financiar
4. Conținutul și structura bugetului
5. Finanțarea bugetului (veniturile bugetare)
6. Tipuri de credite bugetare
7. Execuția bugetului
 - 7.1. Responsabilitatea pentru execuția bugetară
 - 7.2. Execuția veniturilor
 - 7.3. Execuția cheltuielilor
 - 7.4. Situațiile consolidate privind execuția bugetară și stabilirea soldului exercițiului financiar
8. Prezentarea conturilor
9. Auditul extern
10. Descărcarea de gestiune și măsurile adoptate

NOTE EXPLICATIVE

Sursele datelor financiare

Unitatea monetară

Abrevieri și simboluri utilizate

ILUSTRAȚII GRAFICE

INFORMAȚII DE BAZĂ PRIVIND BUGETUL

1. ORIGINEA BUGETULUI

Bugetul conține cheltuielile Comunității Europene și ale Comunității Europene a Energiei Atomice (Euratom). Acesta cuprinde, de asemenea, cheltuielile administrative aferente cooperării în domeniile „justiției și afacerilor interne” și politici externe și de securitate comună, precum și orice alte cheltuieli care, conform Consiliului, trebuie să fie suportate de la buget pentru a permite implementarea acestor politici.

2. TEMEIUL JURIDIC

Bugetul este reglementat de dispozițiile financiare din Tratatul de la Roma ⁽¹⁾ ⁽²⁾ (articolele 268-280 din Tratatul CE și articolele 171-183 din Tratatul Euratom), precum și de regulamentele financiare ⁽³⁾.

3. PRINCIPII BUGETARE STABILITE ÎN TRATATE ȘI ÎN REGULAMENTUL FINANCIAR

Toate veniturile și toate cheltuielile comunitare trebuie să fie incluse într-un singur buget (principiul unității și cel al exactității bugetare). Bugetul este adoptat doar pentru un exercițiu financiar (principiul anualității). Este echilibrat în venituri și cheltuieli (principiul echilibrului). Conturile sunt stabilite, executate și prezentate în euro (principiul unității de cont). Veniturile trebuie să fie utilizate fără diferențieri pentru finanțarea tuturor cheltuielilor și trebuie, la fel ca și cheltuielile, să fie înregistrate în buget, apoi în situațiile financiare, la suma integrală, fără a fi regularizate între ele (principiul universalității). Creditele se alocă unor scopuri precise pe titluri și capitole; capitolele sunt subdivizate în articole și posturi (principiul specializării creditelor). Creditele bugetare trebuie să fie utilizate conform următoarelor principii: economicitate, eficiență și eficacitate (buna gestiune financiară). Stabilirea și executarea bugetului, precum și prezentarea conturilor se efectuează respectându-se principiul transparenței (transparență). Există unele excepții minore de la aceste principii fundamentale.

4. CONȚINUTUL ȘI STRUCTURA BUGETULUI

Bugetul cuprinde o „situație rezumativă a veniturilor și a cheltuielilor” și secțiuni divizate în „situații ale veniturilor și cheltuielilor” pentru fiecare instituție. Cele nouă secțiuni sunt: secțiunea I – Parlamentul; secțiunea II – Consiliul; secțiunea III – Comisia; secțiunea IV – Curtea de Justiție; secțiunea V – Curtea de Conturi; secțiunea VI – Comitetul Economic și Social; secțiunea VII – Comitetul Regiunilor, secțiunea VIII – Ombudsmanul European și secțiunea IX – Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor.

În cadrul fiecărei secțiuni, veniturile și cheltuielile sunt clasificate pe linii bugetare (titluri, capitole, articole și, după caz, posturi), în funcție de tipul sau de destinația lor.

5. FINANȚAREA BUGETULUI (VENITURILE BUGETARE)

Finanțarea bugetului este asigurată în principal prin resursele proprii ale Comunităților: resurse proprii bazate pe VNB; resurse proprii bazate pe TVA; taxe vamale, taxe agricole și cotizațiile pentru „zahăr” și „izoglucoză” ⁽⁴⁾.

În afară de resursele proprii, există și alte venituri (a se vedea **ilustrația grafică I**).

6. TIPURI DE CREDITE BUGETARE

Pentru a acoperi cheltuielile prevăzute, în buget se disting următoarele tipuri de credite bugetare:

(a) creditele diferențiate (CD) sunt destinate finanțării acțiunilor multianuale în anumite domenii bugetare. Acestea cuprind credite de angajament (CA) și credite de plată (CP):

— creditele de angajament permit contractarea, în cursul exercițiului financiar respectiv, a unor obligații juridice pentru activități a căror realizare se întinde pe mai multe exerciții financiare;

⁽¹⁾ Tratatul de la Roma (25 martie 1957): Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene (CEE).

⁽²⁾ Tratatul de la Roma (25 martie 1957): Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (Euratom).

⁽³⁾ În principal, Regulamentul financiar (REGFIN) din 25 iunie 2002 (JO L 248, 16.9.2002).

⁽⁴⁾ Principalele acte legislative referitoare la resursele proprii: Decizia 2007/436/CE, Euratom a Consiliului din 7 iunie 2007 (JO L 163, 23.6.2007); Decizia 2000/597/CE, Euratom a Consiliului din 29 septembrie 2000 (JO L 253, 7.10.2000); Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000 al Consiliului din 22 mai 2000 (JO L 130, 31.5.2000); Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1553/89 al Consiliului din 29 mai 1989 (JO L 155, 7.6.1989); Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 347, 11.12.2006); Directiva 89/130/CEE, Euratom a Consiliului din 13 februarie 1989 privind armonizarea calculării produsului național brut la prețurile pieței (JO L 49, 21.2.1989), Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1287/2003 al Consiliului din 15 iulie 2003 privind armonizarea venitului național brut la prețurile pieței (JO L 181, 19.7.2003).

— creditele de plată permit finanțarea diverselor cheltuieli care provin din angajamente contractate în cursul exercițiului financiar respectiv și al celor anterioare;

(b) creditele nediferențiate (CND) permit asigurarea angajamentului și a plății cheltuielilor referitoare la activități anuale în cursul fiecărui exercițiu financiar.

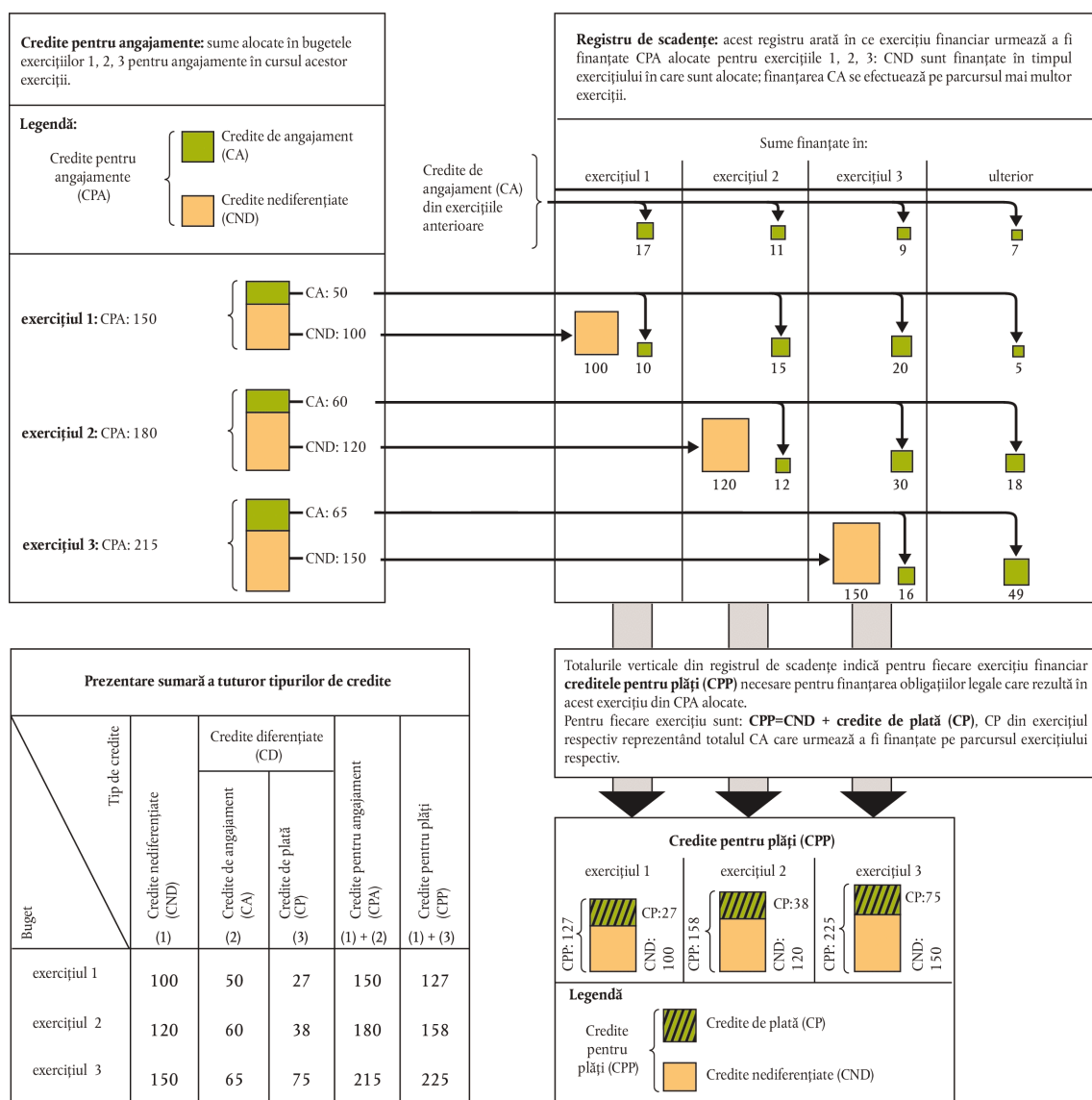
În consecință, este important să se stabilească următoarele două totaluri pentru fiecare exercițiu financiar:

(a) totalul creditelor pentru angajamente (CPA) ⁽⁵⁾ = credite nediferențiate (CND) + credite de angajament (CA) ⁽⁵⁾;

(b) totalul creditelor pentru plăți (CPP) ⁽⁵⁾ = credite nediferențiate (CND) + credite de plată (CP) ⁽⁵⁾.

Veniturile bugetare sunt utilizate pentru a acoperi totalul creditelor pentru plăți. Creditele de angajament nu trebuie să fie acoperite de venituri.

Figura simplificată, prezentată în continuare (cu sume fictive), arată impactul acestor tipuri de credite asupra fiecărui exercițiu financiar.

⁽⁵⁾ Este important să se aibă în vedere diferența dintre „creditele pentru angajamente” și „creditele de angajament”, precum și cea dintre „creditele pentru plăți” și „creditele de plată”. Cele două noțiuni, „credite de angajament” și „credite de plată”, sunt utilizate numai în contextul creditelor diferentiate.

7. EXECUȚIA BUGETULUI

7.1. Responsabilitatea pentru execuția bugetară

Comisia execută bugetul sub propria responsabilitate, în conformitate cu Regulamentul financiar și în limita creditelor alocate; de asemenea, aceasta conferă celorlalte instituții autoritatea necesară pentru execuția secțiunilor din buget aferente fiecăreia dintre ele ⁽⁶⁾. Regulamentul financiar stabilește procedurile de execuție și mai ales responsabilitatea ordonatorilor de credite, a contabililor și a administratorilor conturilor de avans, precum și a auditorilor interni ai instituțiilor. În cele mai importante două domenii de cheltuieli [FEGA (Fondul european de garantare agricolă) și Fondul de coeziune], gestionarea fondurilor comunitare este repartizată între Comisii și statele membre.

7.2. Execuția veniturilor

Veniturile estimate sunt înscrise în buget sub rezerva eventualelor modificări aduse de bugete rectificative.

Execuția bugetară a veniturilor constă în stabilirea drepturilor și în recuperarea veniturilor datorate Comunităților (resurse proprii și alte venituri). Aceasta este reglementată de dispoziții speciale ⁽⁷⁾. Veniturile reale ale unui exercițiu financiar sunt definite ca totalul sumelor colectate pe baza drepturilor stabilite în exercițiul financiar curent și al sumelor colectate pe baza drepturilor care urmează a fi recuperate din exercițiile financiare anterioare.

7.3. Execuția cheltuielilor

Cheltuielile estimate sunt înregistrate în buget.

Execuția bugetară a cheltuielilor, și anume evoluția și utilizarea creditelor, poate fi rezumată după cum urmează:

(a) credite pentru angajamente:

- (i) *evoluția creditelor*: totalul creditelor pentru angajamente disponibile într-un exercițiu financiar este format din următoarele elemente: buget inițial (CND și CA) + bugete rectificative + venituri alocate + transferuri + credite de angajament reportate din exercițiul financiar anterior + reportări neautomate din exercițiul financiar anterior neangajate încă + credite de angajament deblocate din exercițiile financiare anterioare și reconstituite;
- (ii) *utilizarea creditelor*: creditele definitive pentru angajamente sunt disponibile în cursul exercițiului financiar pentru contractarea angajamentelor (credite pentru angajamente utilizate = suma angajamentelor contractate);
- (iii) *reportarea creditelor din exercițiul financiar respectiv în exercițiul financiar următor*: creditele neutilizate într-un exercițiu financiar pot fi reportate în exercițiul financiar următor printr-o decizie adoptată de către instituția în cauză. Creditele disponibile cu titlu de venituri alocate sunt reportate automat;
- (iv) *anularea creditelor*: soldul este anulat;

(b) credite pentru plăți:

- (i) *evoluția creditelor*: totalul creditelor pentru plăți disponibile în cursul exercițiului financiar este format din următoarele elemente: bugetul inițial (CND și CP) + bugete rectificative + venituri alocate + transferuri + credite reportate din exercițiul financiar anterior sub forma unor reporturi automate sau reporturi neautomate;
- (ii) *utilizarea creditelor exercițiului financiar respectiv*: creditele pentru plăți din exercițiul financiar respectiv sunt disponibile în cursul exercițiului pentru efectuarea plăților. Acestea nu includ creditele reportate din exercițiul financiar anterior (credite pentru plăți utilizate = suma plăților efectuate prin creditele din exercițiul financiar respectiv);
- (iii) *reportarea creditelor dintr-un exercițiu financiar în exercițiul financiar următor*: creditele neutilizate dintr-un exercițiu financiar pot fi reportate în exercițiul financiar următor, printr-o decizie adoptată de către instituția în cauză. Creditele disponibile cu titlu de venituri alocate sunt reportate automat;

⁽⁶⁾ A se vedea articolul 274 din Tratatul CE, articolul 179 din Tratatul Euratom și articolul 50 din REGFIN.

⁽⁷⁾ A se vedea articolele 69-74 din REGFIN și Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1150/2000.

- (iv) *anularea creditelor*: soldul este anulat;
- (v) *totalul plăților efectuate în cursul exercițiului financiar*: plățile prin credite pentru plăți din exercițiul financiar respectiv + plățile prin credite pentru plăți reportate din exercițiul financiar anterior;
- (vi) *cheltuielile efective imputabile unui exercițiu financiar*: cheltuielile din situațiile consolidate privind execuția bugetară (a se vedea punctul 7.4) = plățile prin credite pentru plăți din exercițiul financiar respectiv + creditele pentru plăți din exercițiul financiar respectiv reportate în exercițiul financiar următor.

7.4. Situațiile consolidate privind execuția bugetară și stabilirea soldului exercițiului financiar

Situațiile consolidate privind execuția bugetară sunt întocmite la încheierea fiecărui exercițiu financiar. Acestea stabilesc soldul exercițiului financiar respectiv, care este înregistrat în bugetul exercițiului financiar următor prin intermediul unui buget rectificativ.

8. PREZENTAREA CONTURILOR

Conturile aferente unui exercițiu financiar sunt comunicate Parlamentului, Consiliului și Curții de Conturi; aceste conturi sunt prezentate sub forma unor situații financiare și a unor situații privind execuția bugetară și sunt însoțite de un raport cu privire la gestiunea bugetară și financiară. Conturile provizorii se transmit cel mai târziu la data de 31 martie a exercițiului următor, conturile finale trebuind să fie transmise la data de 31 iulie din cursul aceluiași exercițiu.

9. AUDITUL EXTERN

Din anul 1977, auditul extern al bugetului este efectuat de Curtea de Conturi a Comunităților Europene⁽⁸⁾. Curtea de Conturi examinează conturile tuturor veniturilor și ale tuturor cheltuielilor din buget. Aceasta furnizează Parlamentului European și Consiliului o declarație de asigurare cu privire la fiabilitatea conturilor, precum și la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente. De asemenea, aceasta examinează dacă veniturile au fost colectate și cheltuielile efectuate în conformitate cu legile și reglementările în vigoare și se asigură de buna gestiune financiară. Auditurile se pot efectua înainte de încheierea exercițiului financiar în cauză și se realizează prin examinarea documentelor sau, dacă este nevoie, la fața locului, la instituțiile comunitare, în statele membre și în țările terțe. Curtea de Conturi întocmește un raport anual pentru fiecare exercițiu financiar și poate prezenta în orice moment observații cu privire la chestiuni specifice, precum și avize la cererea oricărei instituții comunitare.

10. DESCĂRCAREA DE GESTIUNE ȘI MĂSURILE ADOPTATE

Din anul 1977, se aplică următoarele dispoziții⁽⁹⁾: înainte de data de 30 aprilie a celui de al doilea an după exercițiul financiar în cauză, Parlamentul, la recomandarea Consiliului, acordă Comisiei descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului. În acest sens, Consiliul și Parlamentul examinează conturile prezentate de Comisie, precum și raportul anual și rapoartele speciale ale Curții de Conturi. Instituțiile trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a se conforma observațiilor care figurează în deciziile cu privire la descărcarea de gestiune și să întocmească rapoarte referitor la măsurile adoptate.

⁽⁸⁾ A se vedea articolele 246, 247 și 248 din Tratatul CE, articolele 160a, 160b și 160c din Tratatul Euratom și articolele 139-147 din REGFIN.

⁽⁹⁾ A se vedea articolul 276 din Tratatul CE și articolul 180b din Tratatul Euratom.

NOTE EXPLICATIVE

SURSELE DATELOR FINANCIARE

Datele financiare cuprinse în această anexă sunt extrase din conturile anuale ale Comunităților Europene, precum și din alte situații financiare furnizate de Comisie. Distribuția geografică a fost stabilită pornind de la codurile țărilor din sistemul de informații contabile al Comisiei (ABAC). După cum subliniază Comisia, indiferent dacă este vorba de venituri sau de cheltuieli, toate cifrele furnizate pe stat membru sunt rezultatul unor calcule aritmetice care oferă o imagine incompletă asupra beneficiilor pe care le are fiecare stat membru din partea Uniunii. Ele trebuie, așadar, interpretate cu prudență.

UNITATEA MONETARĂ

Toate datele financiare sunt prezentate în milioane de euro. Totalurile sunt rotunjite pornind de la fiecare valoare exactă și, în consecință, nu corespund obligatoriu sumei rotunjirilor.

ABREVIERI ȘI SIMBOLURI UTILIZATE

AELS	Asociația Europeană de Liber Schimb
AT	Austria
BE	Belgia
BG	Bulgaria
CA	Credite de angajament
CD	Credite diferențiate
CE	Comunitatea (Comunitățile) Europeană (Europene)
CEE	Comunitatea Economică Europeană
CEEA sau Euratom	Comunitatea Europeană a Energiei Atomice
CND	Credite nediferențiate
CP	Credite de plată
CPA	Credite pentru angajamente
CPP	Credite pentru plăți
CY	Cipru
CZ	Republica Cehă
DE	Germania
DK	Danemarca
EE	Estonia
EL	Grecia
ES	Spania
FI	Finlanda
FR	Franța
HU	Ungaria
IE	Irlanda
IG	Ilustrație grafică menționată în alte ilustrații grafice (de exemplu: IG III)

IT	Italia
JO	<i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i>
LT	Lituania
LV	Letonia
LU	Luxemburg
MT	Malta
NL	Țările de Jos
PL	Polonia
PT	Portugalia
REGFIN	Regulamentul financiar din 25 iunie 2002
RO	România
S.	Secțiune din buget
SE	Suedia
SI	Slovenia
SK	Slovacia
T.	Titlu din buget
TVA	Taxa pe valoarea adăugată
UE	Uniunea Europeană
UE-27	Total pentru cele 27 de state membre ale Uniunii Europene
UK	Regatul Unit
VNB	Venitul național brut
0,0	Date cuprinse între 0 și 0,05
—	Lipsă date

ILUSTRAȚII GRAFICE

BUGETUL PENTRU EXERCIȚIUL FINANCIAR 2008 ȘI EXECUȚIA BUGETARĂ ÎN CURSUL EXERCIȚIULUI FINANCIAR 2008

IG I	Bugetul pe 2008 – Venituri estimate și credite definitive pentru plăți
IG II	Bugetul pe 2008 – Credite pentru angajamente
IG III	Credite pentru angajamente disponibile în 2008 și utilizarea acestora
IG IV	Credite pentru plăți disponibile în 2008 și utilizarea acestora
IG V	Resurse proprii în 2008 pe stat membru
IG VI	Plăți efectuate în 2008 în fiecare stat membru

CONTURILE CONSOLIDATE ALE EXERCIȚIULUI FINANCIAR 2008

IG VII	Bilanțul consolidat
IG VIII	Contul consolidat al rezultatului economic

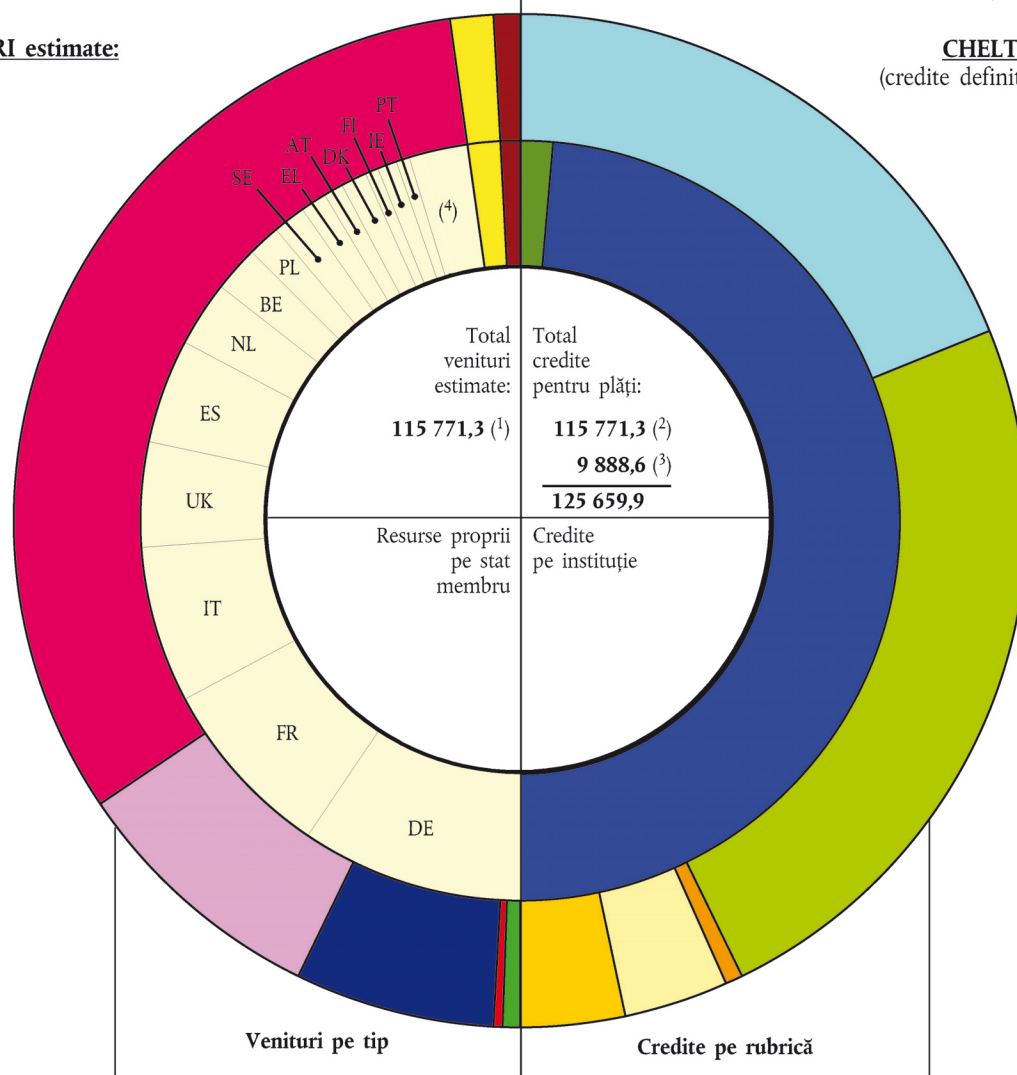
Ilustrația grafică I
Bugetul pe 2008 – Venituri estimate și credite definitive pentru plăți

[pentru venituri, a se vedea „Informații de bază privind bugetul”, punctul 7.2; pentru cheltuieli, a se vedea „Informații de bază privind bugetul general”, punctul 7.3, iar pentru informații mai detaliate, a se vedea IG IV, coloana (a)]

(milioane de euro și %)

VENITURI estimate:

CHELTUIELI estimate:
 (credite definitive pentru plăți)

Legenda veniturilor:

Total resurse proprii (pe stat membru)		
Taxe agricole	1 282,8	(1,1 %)
Cotizații pentru „zahăr” și „izoglucoză”	707,8	(0,6 %)
Taxe vamale	14 945,7	(12,9 %)
Resurse proprii bazate pe TVA	19 139,5	(16,5 %)
Resurse proprii bazate pe VNB	74 753,0	(64,6 %)
Alte venituri	3 288,0	(2,8 %)
Excedent disponibil din exercițiul anterior	1 654,6	(1,4 %)

Legenda cheltuielilor
Rubricile cadrului financiar:

1. Creștere durabilă	47 743,4	(38 %)
2. Conservarea și gestionarea resurselor naturale	59 431,4	(47,3 %)
3. Cetățenie, libertate, securitate și justiție	1 533,2	(1,2 %)
4. UE ca actor mondial	8 251,6	(6,6 %)
5. Administrație	8 493,7	(6,8 %)
6. Compensări	206,6	(0,2 %)
Credite disponibile pentru alte instituții	3 297,8	(2,6 %)
Credite disponibile pentru Comisie	122 362,1	(97,4 %)
dintre care credite operaționale	117 166,2	(93,2 %)

⁽¹⁾ După bugete rectificative.

⁽⁴⁾ Contribuțiile la venituri din partea CZ, RO, HU, SK, SI, LU, BG, LT, LV, EE, CY, MT au fost grupate împreună.

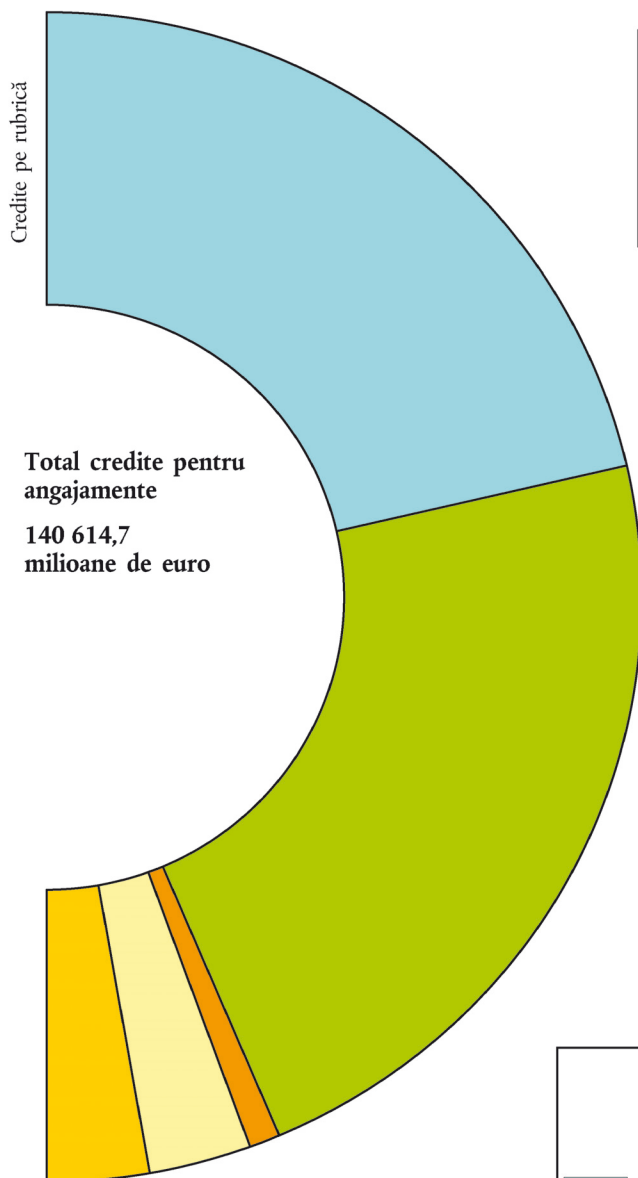
⁽²⁾ După bugete rectificative și transferuri între linii bugetare.

⁽³⁾ Venituri alocate, credite reconstituite și credite reportate.

Ilustrația grafică II
Bugetul pe 2008 – Credite pentru angajamente

[după bugete rectificative; pentru informații mai detaliate, a se vedea IG III, coloana (b)]

(milioane de euro și %)

Notă:

Totalul creditelor pentru angajamente nu este în echilibru cu veniturile bugetare pe 2008, deoarece creditele de angajament cuprind și sume care vor fi finanțate prin venituri bugetare din exercițiile ulterioare.

Legenda cheltuielilor

Rubricile cadrului financiar:

	1. Creștere durabilă	59 879,3	(42,6 %)
	2. Conservarea și gestionarea resurselor naturale	63 037,9	(44,8 %)
	3. Cetățenie, libertate, securitate și justiție	1 722,2	(1,2 %)
	4. UE ca actor mondial	7 973,3	(5,7 %)
	5. Administrație	7 795,4	(5,5 %)
	6. Compensări	206,6	(0,1 %)

Ilustrația grafică III
Credite pentru angajamente disponibile în 2008 și utilizarea acestora

(milioane de euro și %)

Secțiuni (S.) și titluri (T.) corespunzătoare nomenclurii bugetare aferente exercițiului 2008 și rubricilor cadrului financiar	Cadrul financiar	Credite definitive		Utilizarea creditelor					
		Suma ⁽¹⁾	Rata (%)	Angajamente contractate	Rata de utilizare (%)	Reporturi în 2009 ⁽²⁾	Rata (%)	Anulări	Rata (%)
	(a)	(b)	(b)/(a)	(c)	(c)/(b)	(d)	(d)/(b)	(e) = (b) - (c) - (d)	(e)/(b)
Nomenclatura bugetară									
I Parlamentul (S. I)		1 556,2		1 472,3	94,6	41,6	2,7	42,2	2,7
II Consiliul (S. II)		743,3		693,8	93,3	34,6	4,6	15,0	2,0
III Comisia (S. III) ⁽³⁾		137 660,0		131 748,3	95,7	5 062,0	3,7	849,7	0,6
III.1 Afaceri economice și financiare (T.01)		284,4		278,8	98,0	1,3	0,5	4,2	1,5
III.2 Întreprinderi (T.02)		659,5		620,4	94,1	31,1	4,7	7,9	1,2
III.3 Concurența (T.03)		95,8		93,7	97,8	1,5	1,6	0,6	0,6
III.4 Ocuparea forței de muncă și afaceri sociale (T.04)		11 061,8		11 029,7	99,7	9,2	0,1	22,9	0,2
III.5 Agricultură și dezvoltare rurală (T.05)		61 570,0		57 905,3	94,0	3 555,3	5,8	109,4	0,2
III.6 Energie și transport (T.06)		2 894,0		2 830,2	97,8	54,7	1,9	9,2	0,3
III.7 Mediu (T.07)		425,7		394,1	92,6	17,4	4,1	14,1	3,3
III.8 Cercetare (T.08)		4 646,8		4 355,4	93,7	286,7	6,2	4,7	0,1
III.9 Societatea informațională și mass-media (T.09)		1 634,7		1 568,6	96,0	62,4	3,8	3,7	0,2
III.10 Cercetarea directă (T.10)		708,2		403,2	56,9	298,7	42,2	6,2	0,9
III.11 Pescuit și afaceri maritime (T.11)		1 020,8		974,5	95,5	3,6	0,4	42,7	4,2
III.12 Piață internă (T.12)		64,0		62,7	98,1	1,0	1,5	0,3	0,4
III.13 Politică regională (T.13)		37 335,2		37 291,1	99,9	24,9	0,1	19,3	0,1
III.14 Impozitare și uniunea vamală (T.14)		128,2		119,3	93,1	1,8	1,4	7,1	5,6
III.15 Educație și cultură (T.15)		1 547,9		1 432,1	92,5	108,9	7,0	6,9	0,4
III.16 Comunicare (T.16)		210,9		206,6	98,0	1,3	0,6	3,0	1,4
III.17 Sănătate și protecția consumatorilor (T.17)		703,2		690,2	98,2	7,9	1,1	5,1	0,7
III.18 Spațiul de libertate, securitate și justiție (T.18)		804,7		704,2	87,5	84,3	10,5	16,2	2,0
III.19 Relații externe (T.19)		4 151,0		4 090,4	98,5	29,4	0,7	31,1	0,8
III.20 Comerț (T.20)		79,9		75,8	94,9	1,1	1,4	3,0	3,7
III.21 Dezvoltare și relații cu statele din Africa, Caraibe și Pacific (ACP) (T.21)		1 759,1		1 402,8	79,7	352,6	20,0	3,6	0,2
III.22 Extindere (T.22)		1 217,3		1 164,4	95,7	51,0	4,2	1,9	0,2
III.23 Ajutor umanitar (T.23)		958,5		955,8	99,7	2,1	0,2	0,7	0,1
III.24 Luptă antifraudă (T.24)		74,4		72,5	97,4	0,0	0,0	1,9	2,6
III.25 Coordonarea politicilor Comisiei și consultanță juridică (T.25)		185,7		180,4	97,1	3,3	1,8	2,1	1,1
III.26 Administrația Comisiei (T.26)		1 051,1		987,6	94,0	42,5	4,0	21,1	2,0
III.27 Buget (T.27)		274,7		265,5	96,6	1,4	0,5	7,9	2,9
III.28 Audit (T.28)		10,7		10,2	95,4	0,3	2,6	0,2	2,0
III.29 Statistici (T.29)		135,1		124,9	92,5	2,6	1,9	7,6	5,6
III.30 Pensii (T.30)		1 080,5		1 049,5	97,1	—	—	31,0	2,9
III.31 Servicii lingvistice (T.31)		434,8		408,4	93,9	23,7	5,5	2,7	0,6
III.40 Rezerve (T.40)		451,6		—	—	—	—	451,6	100,0
IV Curtea de Justiție (S. IV)		296,6		291,3	98,2	1,6	0,6	3,7	1,2
V Curtea de Conturi (S. V)		133,3		120,8	90,7	0,3	0,2	12,1	9,1
VI Comitetul Economic și Social (S. VI)		118,3		113,2	95,6	0,3	0,2	4,9	4,1
VII Comitetul Regiunilor (S. VII)		93,1		80,8	86,8	10,8	11,6	1,5	1,6
VIII Ombudsmanul European (S. VIII)		8,5		7,8	91,5	—	—	0,7	8,5
IX Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (S. IX)		5,3		4,6	86,1	—	—	0,7	13,9
Total general al creditelor pentru angajamente	132 797,0	140 614,7	105,9	134 532,9	95,7	5 151,2	3,7	930,6	0,7
Cadrul financiar									
1 Creștere durabilă	57 653,0	59 879,3		58 514,2	97,7	820,5	1,4	544,6	0,9
2 Conservarea și gestionarea resurselor naturale	59 193,0	63 037,9		59 306,6	94,1	3 571,3	5,7	159,9	0,3
3 Cetățenie, libertate, securitate și justiție	1 362,0	1 722,2		1 565,5	90,9	133,3	7,7	23,5	1,4
4 UE ca actor mondial	7 002,0	7 973,3		7 512,9	94,2	435,2	5,5	25,2	0,3
5 Administrație	⁽⁴⁾ 7 380,0	7 795,4		7 427,0	95,3	190,9	2,4	177,5	2,3
6 Compensări	207,0	206,6		206,6	100,0	—	—	—	—
Total general al creditelor pentru angajamente	132 797,0	140 614,7	105,9	134 532,9	95,7	5 151,2	3,7	930,6	0,7
Total general al creditelor pentru plăți	129 681,0	125 659,9	96,9	116 544,5	92,7	7 333,3	5,8	1 782,2	1,4

⁽¹⁾ Credite bugetare definitive după luarea în considerare a transferurilor între linii bugetare, a creditelor cu privire la veniturile alocate sau alte venituri asimilate și a creditelor reportate din exercițiul anterior.

⁽²⁾ În consecință, creditele disponibile pentru anumite rubrici ale cadrului financiar depășesc plafonul prevăzut. Inclusiv creditele corespunzătoare veniturilor alocate sau veniturilor asimilate.

⁽³⁾ Pentru secțiunea III (Comisia), titlurile (T) corespund activităților/domeniilor de politici așa cum sunt definite acestea de instituție pentru implementarea procedurii de întocmire a bugetului pe activități.

⁽⁴⁾ Acordul interinstituțional din 2006 prevede în anexa sa că plafonul pentru această rubrică se calculează fără a ține seama de contribuțiile personalului la sistemul de pensii, în limita a 500 de milioane de euro la nivelul prețurilor din 2004 pentru perioada 2007-2013. În 2008, această reducere se ridică la 77,3 milioane de euro.

Ilustrația grafică IV
Credite pentru plăți disponibile în 2008 și utilizarea acestora

(milioane de euro și %)

Secțiuni (S.) și titluri (T.) corespunzătoare nomenclurii bugetare aferente exercițiului 2008 și rubricilor cadrului financiar	Credite definitive ⁽¹⁾	Utilizarea creditelor					
		Plăți efectuate în 2008	Rata de utilizare (%)	Reporturi în 2009	Rata (%)	Anulări	Rata (%)
	(a)	(b)	(b)/(a)	(c)	(c)/(a)	(d) = (a) - (b) - (c)	(d)/(a)
Nomenclatura bugetară							
I Parlamentul (S. I)	1 807,4	1 488,9	82,4	244,6	13,5	74,0	4,1
II Consiliul (S. II)	798,5	618,1	77,4	154,7	19,4	25,7	3,2
III Comisia (S. III) ⁽²⁾	122 362,1	113 827,9	93,0	6 880,1	5,6	1 654,1	1,4
III.1 Afaceri economice și financiare (T.01)	358,1	285,9	79,8	17,5	4,9	54,6	15,3
III.2 Întreprinderi (T.02)	603,1	477,3	79,1	64,4	10,7	61,4	10,2
III.3 Concurența (T.03)	103,6	87,4	84,4	14,4	13,9	1,7	1,6
III.4 Ocuparea forței de muncă și afaceri sociale (T.04)	9 414,9	9 092,0	96,6	25,6	0,3	297,3	3,2
III.5 Agricultură și dezvoltare rurală (T.05)	58 507,9	53 803,2	92,0	4 499,8	7,7	204,9	0,4
III.6 Energie și transport (T.06)	2 168,6	1 784,5	82,3	126,7	5,8	257,4	11,9
III.7 Mediu (T.07)	319,2	263,9	82,7	25,8	8,1	29,5	9,2
III.8 Cercetare (T.08)	5 146,4	4 438,5	86,2	686,1	13,3	21,8	0,4
III.9 Societatea informațională și mass-media (T.09)	1 889,7	1 708,4	90,4	170,7	9,0	10,6	0,6
III.10 Cercetarea directă (T.10)	671,7	389,4	58,0	269,0	40,1	13,2	2,0
III.11 Pescuit și afaceri maritime (T.11)	931,5	878,9	94,3	8,3	0,9	44,4	4,8
III.12 Piață internă (T.12)	69,2	58,4	84,3	8,1	11,7	2,8	4,0
III.13 Politică regională (T.13)	27 891,2	27 674,5	99,2	195,2	0,7	21,5	0,1
III.14 Impozitare și uniunea vamală (T.14)	121,0	105,3	87,0	10,3	8,5	5,4	4,5
III.15 Educație și cultură (T.15)	1 554,6	1 377,7	88,6	147,2	9,5	29,7	1,9
III.16 Comunicare (T.16)	223,8	186,3	83,2	18,5	8,3	19,1	8,5
III.17 Sănătate și protecția consumatorilor (T.17)	603,7	515,1	85,3	38,2	6,3	50,5	8,4
III.18 Spațiul de libertate, securitate și justiție (T.18)	549,7	444,6	80,9	19,9	3,6	85,2	15,5
III.19 Relații externe (T.19)	3 603,8	3 449,1	95,7	71,8	2,0	82,9	2,3
III.20 Comerț (T.20)	85,2	75,3	88,3	7,2	8,4	2,8	3,2
III.21 Dezvoltare și relații cu statele din Africa, Caraibe și Pacific (ACP) (T.21)	1 400,7	1 229,0	87,7	118,5	8,5	53,2	3,8
III.22 Extindere (T.22)	1 642,5	1 554,6	94,6	57,5	3,5	30,4	1,8
III.23 Ajutor umanitar (T.23)	903,6	895,1	99,1	6,8	0,8	1,7	0,2
III.24 Luptă antifraudă (T.24)	76,2	62,8	82,4	5,9	7,7	7,5	9,9
III.25 Coordonarea politicilor Comisiei și consultanță juridică (T.25)	200,9	176,9	88,0	21,0	10,4	3,0	1,5
III.26 Administrația Comisiei (T.26)	1 181,6	970,9	82,2	171,1	14,5	39,6	3,4
III.27 Buget (T.27)	283,7	263,4	92,8	11,7	4,1	8,6	3,0
III.28 Audit (T.28)	11,5	10,3	89,3	0,9	8,0	0,3	2,8
III.29 Statistici (T.29)	130,3	109,6	84,1	14,5	11,2	6,2	4,8
III.30 Pensii (T.30)	1 080,5	1 049,5	97,1	—	—	31,0	2,9
III.31 Servicii lingvistice (T.31)	462,3	410,3	88,7	47,4	10,2	4,6	1,0
III.40 Rezerve (T.40)	171,2	—	—	—	—	171,2	100,0
IV Curtea de Justiție (S. IV)	309,6	288,5	93,2	16,3	5,3	4,8	1,6
V Curtea de Conturi (S. V)	142,1	116,5	81,9	12,6	8,9	13,0	9,2
VI Comitetul Economic și Social (S. VI)	125,6	114,0	90,7	5,9	4,7	5,7	4,6
VII Comitetul Regiunilor (S. VII)	99,2	78,7	79,3	17,6	17,8	2,9	2,9
VIII Ombudsmanul European (S. VIII)	9,1	7,7	84,6	0,6	6,7	0,8	8,7
IX Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (S. IX)	6,3	4,3	68,1	0,9	14,3	1,1	17,6
Total general al creditelor pentru plăți	125 659,9	116 544,5	92,7	7 333,3	5,8	1 782,2	1,4
Cadrul financiar							
1 Creștere durabilă	47 743,4	45 611,4	95,5	1 431,1	3,0	700,9	1,5
2 Conservarea și gestionarea resurselor naturale	59 431,4	54 812,7	92,2	4 361,1	7,3	257,7	0,4
3 Cetățenie, libertate, securitate și justiție	1 533,2	1 310,6	85,5	91,3	6,0	131,3	8,6
4 UE ca actor mondial	8 251,6	7 310,7	88,6	527,3	6,4	413,6	5,0
5 Administrație	8 493,7	7 292,5	85,9	922,5	10,9	278,8	3,3
6 Compensări	206,6	206,6	100,0	—	—	—	—
Total general al creditelor pentru plăți	125 659,9	116 544,5	92,7	7 333,3	5,8	1 782,2	1,4

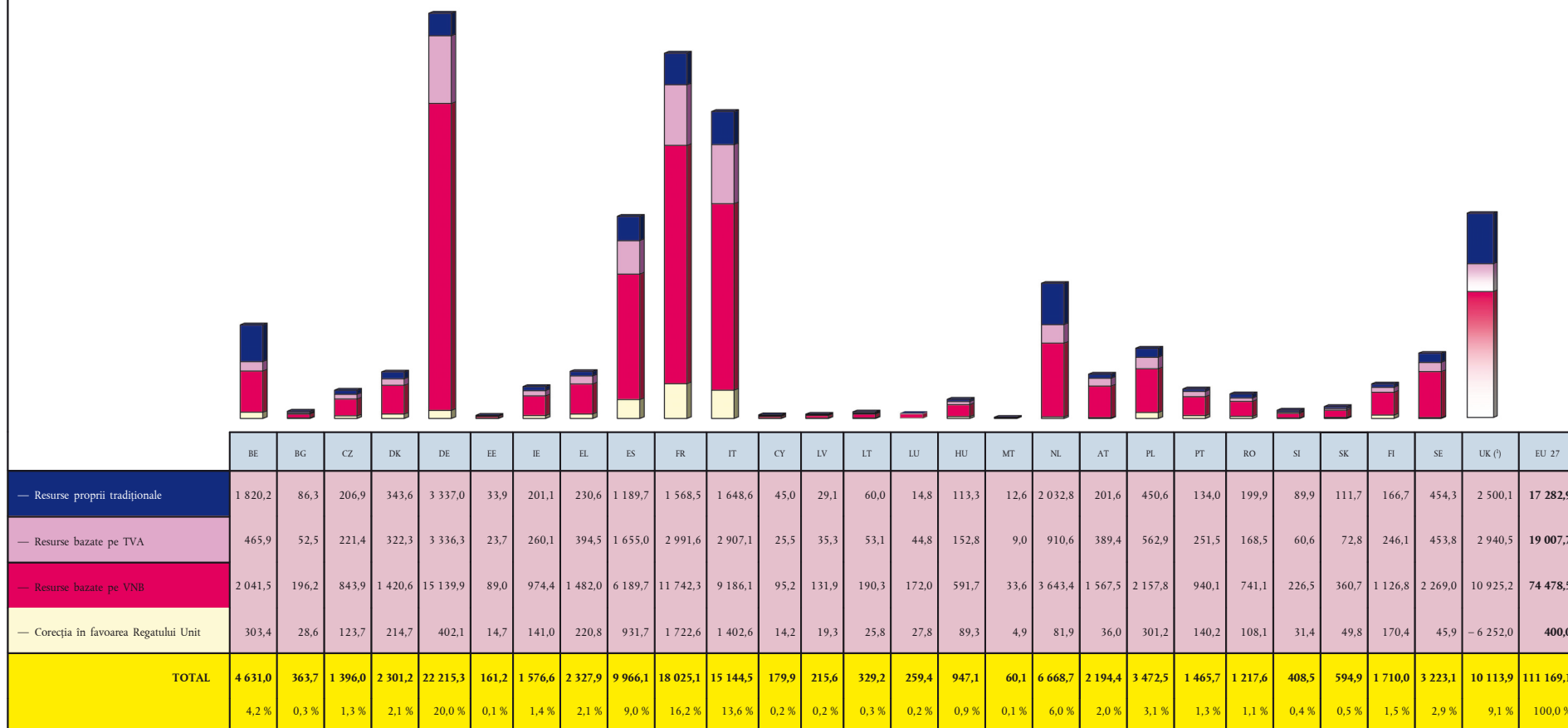
⁽¹⁾ Credite bugetare definitive după luarea în considerare a transferurilor între linii bugetare, a creditelor cu privire la veniturile alocate sau alte venituri asimilate și a creditelor reportate din exercițiul anterior.

⁽²⁾ Pentru secțiunea III (Comisia), titlurile (T) corespund activităților/domeniilor de politici așa cum sunt definite acestea de instituție pentru implementarea procedurii de întocmire a bugetului pe activități.

Ilustrația grafică V
Resurse proprii în 2008, pe stat membru

Venituri reale

(milioane de euro și %)

(*) Pentru Regatul Unit se aplică o corecție (6 252 de milioane de euro) la valoarea brută a resurselor proprii (16 365,9 milioane de euro). Finanțarea acestei ajustări este suportată de celelalte state membre. Această corecție s-a imputat doar componentelor TVA și VNB ale resurselor proprii brute, în conformitate cu valoarea acestora.

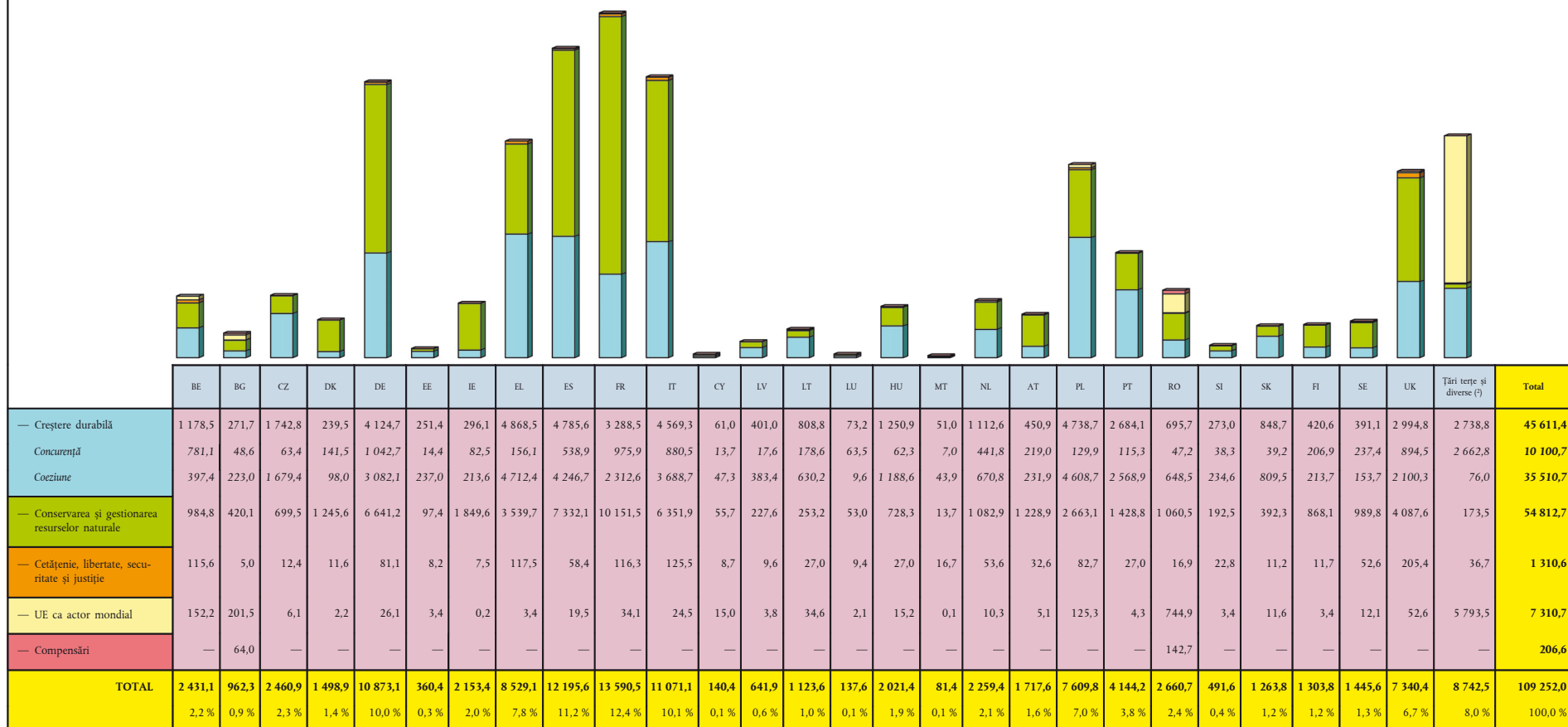
Ilustrația grafică VI

Plăți efectuate în 2008 în fiecare stat membru ⁽¹⁾

Notă: Plăți efectuate în 2008 = plăți prin credite operaționale 2008 plus plăți prin credite reportate din 2007.

Rubricile cadrului financiar:

(milioane de euro și %)

⁽¹⁾ Distribuția geografică nu corespunde plăților efectuate către statele membre, ci distribuției cheltuielilor în conformitate cu datele înregistrate în sistemul contabil informatizat al Comisiei, ABAC.

⁽²⁾ Valorile incluse la rubrica „Țări terțe și diverse” cuprind în principal cheltuielile aferente proiectelor implementate în afara Uniunii și participării țărilor terțe. Sunt incluse, de asemenea, cheltuielile pentru care nu a fost posibilă distribuția geografică.

Ilustrația grafică VII

Bilanțul consolidat

(milioane de euro)

	31.12.2008	31.12.2007
Active imobilizate:		
Imobilizări necorporale	56	44
Imobilizări corporale	4 881	4 523
Investiții pe termen lung	2 078	1 973
Împrumuturi	3 565	1 806
Prefinanțare pe termen lung	29 023	14 015
Creanțe pe termen lung	45	127
	39 648	22 488
Active circulante:		
Stocuri	85	88
Investiții pe termen scurt	1 553	1 420
Prefinanțare pe termen scurt	10 262	20 583
Creanțe pe termen scurt	11 920	12 051
Numerar și echivalente de numerar	23 724	18 756
	47 544	52 898
Total active	87 192	75 386
Pasive imobilizate:		
Beneficii ale angajaților	- 37 556	- 33 480
Provizioane pe termen lung	- 1 341	- 1 079
Datorii financiare pe termen lung	- 3 349	- 1 574
Alte datorii pe termen lung	- 2 226	- 1 989
	- 44 472	- 38 122
Pasive circulante:		
Provizioane pe termen scurt	- 348	- 369
Datorii financiare pe termen scurt	- 119	- 135
Datorii	- 89 677	- 95 380
	- 90 144	- 95 884
Total pasive	- 134 616	- 134 006
Active nete	- 47 424	- 58 620
Rezerve	3 115	2 806
Sume care vor fi cerute statelor membre:		
Beneficii ale angajaților	- 37 556	- 33 480
Alte sume	- 12 983	- 27 946
Active nete	- 47 424	- 58 620

Ilustrația grafică VIII
Contul consolidat al rezultatului economic

(milioane de euro)

	31.12.2008	31.12.2007
Venituri din exploatare		
Venituri din resurse proprii și din cotizații	112 713	112 084
Alte venituri din exploatare	9 731	9 080
	122 444	121 164
Cheltuieli de exploatare		
Cheltuieli administrative	- 7 720	- 7 120
Cheltuieli de exploatare	- 97 214	- 104 682
	- 104 934	- 111 802
Excedent din activitățile de exploatare	17 510	9 362
Venituri din operațiuni financiare	698	674
Cheltuieli cu operațiuni financiare	- 467	- 354
Modificarea datoriei privind beneficiile angajaților	- 5 009	- 2 207
Partea din excedentul (deficitul) net al societăților asociate și al asociațiilor în participațiune	- 46	- 13
Rezultatul economic al exercițiului	12 686	7 462

ANEXA II

Lista rapoartelor speciale adoptate de Curtea de Conturi de la publicarea ultimului raport anual:

- Raportul special nr. 8/2008 – Este ecocondiționalitatea o politică eficace?
- Raportul special nr. 9/2008 – Eficacitatea asistenței acordate de Uniunea Europeană pentru Belarus, Moldova și Ucraina în domeniul libertății, securității și justiției
- Raportul special nr. 10/2008 – Ajutorul pentru dezvoltare acordat de Comunitatea Europeană în domeniul serviciilor de sănătate în Africa Subsahariană
- Raportul special nr. 11/2008 – Gestionarea sprijinului acordat de Uniunea Europeană pentru operațiunile de depozitare publică a cerealelor
- Raportul special nr. 12/2008 – Instrumentul pentru politici structurale de preaderare (ISPA), 2000-2006
- Raportul special nr. 1/2009 – Activitățile bancare din bazinul mediteranean aferente programului MEDA și protocoalelor anterioare
- Raportul special nr. 2/2009 – Programul de sănătate publică al Uniunii Europene (2003-2007): un instrument eficace de îmbunătățire a nivelului stării de sănătate?
- Raportul special nr. 3/2009 – Eficacitatea cheltuielilor efectuate în cadrul măsurilor structurale în domeniul tratării apelor reziduale pentru perioadele de programare 1994-1999 și 2000-2006
- Raportul special nr. 4/2009 – privind modul în care Comisia gestionează implicarea actorilor nestatali în cooperarea cu Comunitatea Europeană în scopul dezvoltării
- Raportul special nr. 5/2009 – Gestiunea de trezorerie a Comisiei
- Raportul special nr. 6/2009 – Ajutorul alimentar furnizat de Uniunea Europeană pentru persoanele defavorizate: o evaluare a obiectivelor, a mijloacelor, precum și a metodelor utilizate
- Raportul special nr. 7/2009 – Gestionarea etapei de dezvoltare și validare a programului Galileo
- Raportul special nr. 8/2009 – „Rețelele de excelență” și „proiectele integrate” ale politicii comunitare în domeniul cercetării: au fost îndeplinite obiectivele acestor instrumente?
- Raportul special nr. 9/2009 – Eficiența și eficacitatea activităților de selecție de personal desfășurate de Oficiul Comunităților Europene pentru Selecția Personalului
- Raportul special nr. 10/2009 – Acțiunile de informare și de promovare pentru produsele agricole
- Raportul special nr. 11/2009 – Sustenabilitatea proiectelor LIFE-natură și gestionarea de către Comisie a acestora
- Raportul special nr. 12/2009 – Eficacitatea proiectelor Comisiei din domeniul justiției și afacerilor interne pentru Balcanii de Vest
- Raportul special nr. 13/2009 – Delegarea de sarcini de implementare către agenții executive: o opțiune de succes?
- Raportul special nr. 14/2009 – Și-au atins instrumentele de gestionare a pieței laptelui și produselor lactate principalele obiective?

Aceste rapoarte pot fi consultate sau descărcate accesând site-ul Curții de Conturi Europene:
www.eca.europa.eu

Rapoartele pot fi obținute în versiune tipărită și pe CD-ROM printr-o cerere adresată Curții de Conturi:

**European Court of Auditors
Communication and Reports Unit
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG
Tel: + (352) 4398-1
e-mail: euraud@eca.europa.eu**

sau prin completarea unui formular de comandă electronic pe site-ul EU-Bookshop.